

با اجرای یک عملیات نفوذی

نیروهای ایران آرایش نیروهای دشمن را در جبهه‌های شمال غرب برهم زدند

سرویس سیاسی- نیروهای ایران باهدف پیروزی باجاریا عملیات سوزی در جبهه‌های شمال غرب کشور ضربات سنگینی را بر دشمن وارد آوردند.

نیروهای ایران در این عملیات، ضمن بهره‌گیری از ارتفاعات آزاد شده در عملیات «آذر» آرایش نیروهای عراق را دراین منطقه عملیاتی برهم زدند. از سوی به گزارش نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران ، کشتی ژاپنی «توکومارو» که جهت بازرسی، توقیف شده‌بود، عصر دیروز آزاد وبه مسیر اصلی خود ادامه داد.

***

عملیات نفوذی رزمندگان اسلام در شمال غرب کشور

رزمندگان اسلام در یک عملیات نفوذی در جبهه‌های شمال غرب کشور، ضربات مورتی به قوای دشمن وارد آوردند.

در این عملیات که در نخستین ساعات پامداد (دوشنبه) آغاز شده، سپاهیان توانستند اسلام ، موفق شدند با استفاده از ارتفاعات بهم و استراتژیک آزادشده در عملیات پیروزمند «فادر»، نفوذ به‌قلب مواضع‌دشمن، دهمبا تن از قوای عیثی را به هلاکت برسانند. براساس این گزارش ، در عملیات نفوذی پامداد دیروز، رزمندگان اسلام همچنین ضمن برهم‌زدن آرایش نیروهای دشمن موفق شدند چندین موضع سلاح‌های سنگین نیروهای عراقی را منهدم سازند. یادآوری می‌شود: در عملیات پیروزمند «فادر» رزمندگان اسلام ضمن آزاد سازی ۵۰۰ کیلو متر مربع از مناطق عملیاتی، در ارتفاعات سوق الجیشی منطقه شمال غرب سستی شدند.

اطلاعیه ۲۲۴۵ ستاد مشترک ارتش

ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران در

اطلاعیه‌ی دیشب خود اعلام کرد: رزمندگان اسلام ضمن کنترل حرکات و فعالیت های دشمن در منطقه شمال‌غرب، آزادی عمل تا کنجی از دشمن را سلب کرده و ۵۰ تن از صدامیان را کشته و بازخمی کردند.

متن اطلاعیه ، به‌این شرح می‌باشد:

«بسمه‌تعالی»

در مناطق عملیاتی شمال‌غرب جبهه‌های جنگ تحمیلی، رزمندگان توانمند اسلام با مری‌افش مورتی و کنترل تلاش‌های پدافندی دشمن شامل فعالیت دریاچه‌ها و ترمیم استحکامات صحرانی ، احداث جاده‌های تدارکاتی، برهم‌زدن شناسایی، آزادی عمل تا کنجی را از دشمن سلب نموده و با اجرای آتش توپخانه ، حدود ۵۰ نفر از صدامیان را کشته و بازخمی و چندین سنگر آنان را منهدم نمودند. همچنین با آتش کشیدن یک پارت خودرویی دشمن ، حداقل ۵ دستگاه خودروی سنگین وسپک آنان را طعمه‌ی حریق ساختند. رزمندگان مستقر در مناطق عملیاتی جبهه‌های غرب کشور ضمن پدافند از مناطق محوله و کنترل حرکات ستون‌های خودرویی دشمن در مناطق دکانی شیخ و قصر شیرین، با اجرای آتش روی مواضع دشمن، یک

ساعت و ۵ دقیقه صبح به ریاست حجت‌الاسلام هاشمی رفسنجانی تشکیل شد. آقایان فریادینی درى نجف‌آبادى

نماینده تهران ،فهم کرمانى نماینده کرمان ومهدى شاملو نماینده ملایر به عنوان ناظرین پیشان دستور. سخنرانى کردند و ازجمله در مورد انتخاب نخست‌وزیر و دولت مطالبی بیان‌داشتند که مشروح سخنان آنها دربی‌می‌آید:

سخنان نماینده تهران

آقای قربانی‌دل درى نجف‌آبادى نماینده تهران اولین سخنران پیشان دستور مجلس شورای مجلس بود که مطالبش را تحت عنوان «تذکراتى» به چندبخش تقسیم کرد و ابتدا گفت: راه ما و راه ملت ما امام ما ، تداوم راه مجرم ، عاشورا، کربلا و امام‌حسین علیه‌السلام است. ملت بزرگ کردند و ازجمله در مورد انتخاب نخست‌وزیر و دولت مطالبی بیان‌داشتند که مشروح سخنان آنها دربی‌می‌آید:

سخنان نماینده تهران

آقای قربانی‌دل درى نجف‌آبادى نماینده تهران اولین سخنران پیشان دستور مجلس شورای مجلس بود که مطالبش را تحت عنوان «تذکراتى» به چندبخش تقسیم کرد و ابتدا گفت: راه ما و راه ملت ما امام ما ، تداوم راه مجرم ، عاشورا، کربلا و امام‌حسین علیه‌السلام است. ملت بزرگ کردند و ازجمله در مورد انتخاب نخست‌وزیر و دولت مطالبی بیان‌داشتند که مشروح سخنان آنها دربی‌می‌آید:

ساعت و ۵ دقیقه صبح به ریاست حجت‌الاسلام هاشمی رفسنجانی تشکیل شد. آقایان فریادینی درى نجف‌آبادى نماینده تهران ،فهم کرمانى نماینده کرمان ومهدى شاملو نماینده ملایر به عنوان ناظرین پیشان دستور. سخنرانى کردند و ازجمله در مورد انتخاب نخست‌وزیر و دولت مطالبی بیان‌داشتند که مشروح سخنان آنها دربی‌می‌آید:

سخنان نماینده تهران

آقای قربانی‌دل درى نجف‌آبادى نماینده تهران اولین سخنران پیشان دستور مجلس شورای مجلس بود که مطالبش را تحت عنوان «تذکراتى» به چندبخش تقسیم کرد و ابتدا گفت: راه ما و راه ملت ما امام ما ، تداوم راه مجرم ، عاشورا، کربلا و امام‌حسین علیه‌السلام است. ملت بزرگ کردند و ازجمله در مورد انتخاب نخست‌وزیر و دولت مطالبی بیان‌داشتند که مشروح سخنان آنها دربی‌می‌آید:

ساعت و ۵ دقیقه صبح به ریاست حجت‌الاسلام هاشمی رفسنجانی تشکیل شد. آقایان فریادینی درى نجف‌آبادى نماینده تهران ،فهم کرمانى نماینده کرمان ومهدى شاملو نماینده ملایر به عنوان ناظرین پیشان دستور. سخنرانى کردند و ازجمله در مورد انتخاب نخست‌وزیر و دولت مطالبی بیان‌داشتند که مشروح سخنان آنها دربی‌می‌آید:

ساعت و ۵ دقیقه صبح به ریاست حجت‌الاسلام هاشمی رفسنجانی تشکیل شد. آقایان فریادینی درى نجف‌آبادى نماینده تهران ،فهم کرمانى نماینده کرمان ومهدى شاملو نماینده ملایر به عنوان ناظرین پیشان دستور. سخنرانى کردند و ازجمله در مورد انتخاب نخست‌وزیر و دولت مطالبی بیان‌داشتند که مشروح سخنان آنها دربی‌می‌آید:

اخبار داخلی

در مناطق کلار ویامونرو

۱۵ افسر بلندپایه و ۳۵۰مزدور صدامی ، در نبرد ۵ ساعته با انقلابیون مسلمان کرد عراقی به هلاکت رسیدند

● در آستانه‌ی ماه محرم ، انقلابیون مسلمان کردعراقی طی یک نبرد سنگین پنج ساعته با مزدوران صدامی ، علاوه بر به هلاکت رساندن ۱۵ افسر بلندپایه ، ۳۵۰ نفر از نیرو های نظامی عراق را زخمی ویا به هلاکت رسانده وازرعب ووش و نفر برآنان را به آتش کشیدند و مقادیر زیادیسلاح های سبک و سنگین به غنیمت گرفتند .

به گزارش واحد محرکی خبر ، گزارش های رسیده از داخل خاک عراق به هته نامه عربی زبان‌الجهاد، حاکمیت و در بی اوگیری حملات رژیم حاکم بر عراق به روستاهای کردتشین ، طی هفته گذشته ، سپاه اول والفیلق‌الاول و تیپ دوم (الفرقه‌الثانیه) با پشتیبانی نیرو های مستقر در منطقه «کلار» و «یامونور» به دستور رژیم یعنی صهیونیستی عراق ، به روستا های گومرزنه، و «میلان» وختیانیه حمله کردند و باانقلابیون مسلمان کرد مواجه شدند . انقلابیون مسلمان کرد عراق ضمن درگیری شدید پنج ساعته با نیروهای صدامی و به محاصره درآوردن آنان علاوه بر به هلاکت رساندن ۱۵ افسر بلندپایه و ۷۰درجه‌دار ، ۱۵۰۰سربازوزخمی کردن ۲۰۰ نفر از آنان توانستند ۶ رزمیوش و خودروی حامل نفرات آنان را به آتش کشیده و مقادیر زیادی اسلحه سبک و سنگین و ادوات جنگی مزدوران صدامی را به‌غنیمت خوددرآوردند.

براساس این گزارش ، طی این نبرد سنگین که پیرو های صدامی شکست سنگینی متحمل شدند ، فرمانده سپاهاول (الفیلق‌الاول) مقر فرماندهی تیپ دوم «الفرقه‌الثانیه» و مقر پایگاه نیروی هوایی کرکوک تقاضای امداد جهت شکست محاصره‌ی انقلابیون مسلمان کرد

یادآوری می‌شود که به‌منظور جلوگیری از همکاری‌تردم باانقلابیون مسلمان و برای ایجاد جو رعب و وحشت‌پس از انجام هرگونه عملیات مسلحانه توسط انقلابیون مسلمان کرد ، نیرو های عراقی ، اقدام به جمع کردن مردم روستاها کرده و افراد سرنشاس را در انتظار مردم بضرط گلوله به شهادت می‌رسانند .

۴۳۵ زندانی دراستان هرمزگان آزاد شدند

بندرعباس- ۴۳۵تن از محکومین دادسرای انقلاب اسلامی استان هرمزگان مشمول عفو قرار گرفته و به آغوش خانواده های خود بازگشتند. همچنین عدهدیگری از محکومین این دادسرا که مشمول بخشودگی واقع شده‌اند مدت محکومیت آنان‌کاهش یافت. دادستان انقلاب اسلامی هرمزگان ضمن اعلام مطلب فوق افزود:

مدت محکومیت آن عده‌ای که مشمول عفو و بخشودگی‌واقع شده‌انداز یکسال تاچهاراد بوده‌است. وی گفت ۴۵۰درصدان کسانی کهعفو شده‌اند، رامحکومین به قیامق کلا و فرامحکومین تشکیل می‌دهند. وی شرایط عفو زندانیان را اظهار ندامت و توبه سبب به اعمال جلیبظنر مسئولین زندان، سیردن تعهد و ضمان معتبر و عده رو‌ی‌آوری مجدد به اعمال خلاف اعلام‌کرد و گفت:

مشمولین عفو پس‌از ارشادات لازم در کلاسهای عقیدتی زندان و متنبه شدن و اظهار ندامت از اعمال‌سوء گذشته خودآزاد شدو بهجامعه اسلامی‌مان بازگشته‌اند.

فرمانده لشکر ۲۳ نوه‌د در منطقه عملیاتی غرب در نبرد با متجاوزین یعنی به‌شهادت رسید

● ارومیه- خبرنگار اطلاعات : پیکر پاک سه تن از سرداران رشید ارتش اسلام که در نبرد بامتجاوزین یعنی در جبهه‌های غرب به درجه رفیع شهادت نایل‌شدند، صبح امروز درمیان آندوه فراوان مردم شهیدپرور ارومیه تشییع شد .

پیکارش خبرنگار ما ، پیکر پاک سرتیپ شهید محسن آشتیانساز، فرماندهسابق‌فرارگاه حمزه سیدالشهدا و فرمانده فعلی لشکر ۲۲ نوه‌د در منطقه عملیاتی غرب ، به‌همراه سرهنگ عزیزکظمی وسرهنگ جواد عبیدیحق که در حین گشت‌زنی در منطقه‌عملیاتی غرب بدرجه شهادت نایل آمدند، صبح امروز از محل ستاد لشکر ۶۴ ارومیه تشییع وپس از اجرای مراسم نظامی برایانتقال به زادگاهشان، بهتهران منتقل شدند .

این گزارش حاکمیت: پدینبال شهادت‌سرداران ارتش اسلام، شهر ارومیه یکپارچه تشلیل شد و مردم شهیدپرور این شهر باشکلیب دسته‌های عزاداری‌ودرمراسم تشییع جنازه شهدا شرکت کردند.

ستاد فرماندهی عملیات غرب کشور ضمن تأیید‌بهادت سرداران رشید اسلام اعلام کرد: این عزیزان در رامدفاع از آرمان‌های والای جمهوری اسلامی‌ودر سبتریاصدامیان کافر در منطقه‌ی عملیاتی «فادر» شریب شهادت‌توشیده‌اند.

رئیس کمیسیون سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی:

نتیجه‌طبیعی در گیریهای خونین «طرابلس»، تضعیف جبهه‌انسلامی لبنان علیه رژیم صهیو نیستی است

آقای احمد عزیزی رئیس کمیسیون سیاست‌خارجی ونماینده قزوین درمجلس‌شورای اسلامی باصدوربیانهایی پیرامون درگیری‌ها و حوادث اخیر شهر «طرابلس»لبنان، چنین اظهار نظر داشته است :

نتیجه طبیعی درگیری‌های خونین «طرابلس» لبنان، تضعیف جبهه اسلامی لبنان علیه رژیم صهیونیستی است ودر کنار درگیری گذشته اردوگاه‌های بی‌بروت، می‌تواند کلا در جهت اهداف این رژیم قرار بگیرد. انتشار اخبار که دولت سوریه در جهت خاتمه دادن به این درگیری‌است قطع خونریزی وکشتار مسلمین، نیروهای طرفدار خودرا تحت فشار قرار داده واز حمایت آنها خودداری نماید. درعین حال طرف عناصر طرفدار جناح سازشکار فلسطینی به رهبری «عرفات» از میان نیروهای مسلمان و جلوگیری از گسترش نفوذ آنان در «طرابلس» بهانه درگیری‌ها را کاهش داده وعامل مهمی درانحساج جبهه‌اسلامی درلبنان خواهد بود و بی‌تردید جنبش توحید اسلامی و شخص شیخ سعید شهبان، دراین رابطه نقش‌رهمی‌دارد .

وبانگیکه برشرف انسانی خویش تعهد می‌نمایم که پاسدار حرم بگینان دستاوردهای انقلاب اسلامی ملت ایران ومجانی جمهوری اسلامی باشم. وبدیه‌ای راکه ملت بهما سیرده به عنوان‌امینی عادل پاسداری کنم ودرانجام وظایف وکالت، امانت و تقوی را رعایت نمای ومهمواره به استقلال واعلا وحفظ حقوق ملت و خدمت بهمردمی‌بندم باشم. از قانون اساسی دولت کنم ودر گفت‌وگو و نوشته‌ها و اظهارنظرها استقلال کشور و آزادی مردم و تأمین‌مصالح آنهارا مدنظر داشته باشم.

۲- حضرت آیت‌الله عظیم رییاز ۲۲ بهمن به مناسبت‌ششمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی در رابطه با انتخابات مجلس فرمودند: «اخبارشرعانی‌تواند به کسی‌کورکوران و بی‌دون تحقیق رای بدهد واگر در صلاحیت شخص یا اشخاصی تمام افراد وگروه‌ها نظر مایه بواق داشتند، ولی رای دهنده تکلیف برخلافت همه آنها بود، تبعیت از آنها صحیح نیست ونزد خداوند مسئول دارد.

– ناطق ادامه داد: ه‌ماکنون باتوجه به‌آن سوگند شرافتمندانه‌ای که خورده‌ایم‌پاسدار حرم‌اسلام ونگینان دستاوردهای انقلاب اسلامی باشیم واکنون که خودرا به عنوان‌امینی عادل پاسدار ملت مردم قلمداد کرده‌ایم، تعهد کرده‌ایم که امانت و تقوی را رعایت‌کنیم آیا باید بخود اجازه دهیم دربنای این وظیفه بزرگ تحقیق وبررسی کنیم، ما به فرموده امام، کورکورانه‌بی‌دون تحقیق یکسای رای ندیم؟ و آنهم دراین مورد که مهمتر است وآیا روی این جمله حضرت امام دقت خواهیم کرد که فرمودند: «واگر در صلاحیت شخص یا اشخاصی‌تمام افراد (رای تمام افراد بانام شمول وعمومی که دارد) و تمام گروه‌ها نظر مایه بواق داشتند، ولی رای دهنده‌تکلیف برخلاف همه آنها بود، تبعیت از آنها صحیح نیست ونزد خداوند مسئول دارد.»

– آقای فهم کرمانی پس‌از ذکر این مقدمات نتیجه آنهارا مطرح نمایم تاگرم مسئولین محترم مربوطه توضیح دهند وبرادران هاشم درمجلس بیشتر به‌تعمق‌وتوضیح بپردازند تا به حجت قوی وبرهان قاطع هرچه می‌خواهند تصمیم بگیرند .

آقای فهم کرمانی به‌ذکر نکاتی درمورد اقامه‌دعوی یک شرکت آمریکایی علیه سازمان ارتش اتمی ایران و پروژه‌توشیشی ایران وژایان پرداخته که به‌اتمام وقت به‌سخنان خود پایان داد .

سخنان نماینده ملایر

سومین ناطق پیشان دستور جلسه علنی امسروز مجلس، آقای مهدی شاملو نماینده ملایر بود که سخنان خود را با ذکر روایت از پیامبر اکرم (ص) و اسام جعفرصادق (ع) آغاز کرد و گفت:

پیامبر فرمود : «برای ارتش‌ی، حقیقتی است و انسان به ریشه حقیقت اخلاص نمی‌رسد، مگر اینکه تمجید و ستایش مردم را برکار های خوب خود دوست نداشته باشد» و حضرت صادق (ع) فرمود: «انسان بنده خالص نمی‌شود، مگر اینکه تعریف و تمکب مردم نسبت به او در نظرش یکسان باشد، چون می‌داند تعریف و تمکب مردم واقیت را تغییر نماند، پس‌خوشحال مشوبه تعریف کسی ،چونکه تمجید مقام انسان را در نزد خدا زیساد نمی‌کند و ترا از آنچه مردم کرده بی‌باز نمی‌نماید.» – وی سپس به حقوق رئیس جمهور و مجلس در خصوص انتخاب نخست‌وزیر اشاره کرد و گفت:

مطابق اصول قانون اساسی جمهوری اسلامی ، یکی از حقوق و اختیارات رئیس جمهور است کفرندی را که صالح و شایسته تصدیق‌رزیری تشخیص می‌دهد برای تصدی این مسئولیت مهم به مجلس شورایاسلامی معرفی نماید واز حقوق و اختیارات مجلس نیز ایستکه پس‌از بررسی موضوع و تحقیق در سوابق شخص‌معرفی شده و مقارسه این شخص با معیارها و ضوابط اسلامی، رای‌اعتماد باعدم‌اعتماد خود را اعلام نماید.

اکنون که این مسئله نظر رهبر انقلاب روشن گردید و شخص امام شهادت به‌امانت و تعهد آقای‌موسوی داده‌اند، تکلیف همه ما‌روشن است و شخص رئیس‌جمهور هم که سوابق مبارزات و تعهد ایشان به و لایت قبیله بر همه روشن می‌باشد، دراین امر تردیدی به‌خود راه نخواهد داد.

بقیه در صفحه ۱۵

سشنبه ۹ مهر ماه ۱۳۶۴
پانزدهم محرم‌الحرام ۱۴۰۶
۱ اکتبر ۱۹۸۵- شماره ۲۷۷۰۲

رئیس اداره عملیاتی ارتش ترکیه :

نیروی هوایی عراق از نظر تکنیک هوایی ضعیف است

● سرویس سیاسی : دریاسالار «یازیت»رئیس اداره‌ی عملیاتی ستاد ارتش ترکیه طی یک مصاحبه‌ی مطبوعاتی‌درتوزیع عملیات ارتش ترکیه در منطقه شرق این کشور، اعلام کردکه‌بیماران منطقه‌ی شمذنیلی، درخاک ترکیه به‌وسیله‌ی هواییماهای عراقدر ۲۲ژانویه سالجاری مسیحی صحت دارد، امابه‌هیچ‌وجه از روی عمد انجام شده است .

وی افزود: این‌گونه اشتباهات همجا ممکن‌است وبرای همه روشن است که نیروی‌هوایی عراق .انظر. تکنیک هوایی ضعیف‌است.

لازم به‌یادآوری است ک‌این حمله‌ی هوایی برای سرکوبی انقلابیون مسلمان کرد عراقی‌کهدرمرزه‌ای عراق وترکیه ساکن هستند انجام‌شد.نیروهای عراقی‌از سرکوبی آنها ، عاجز هستند. درسال ۸۲ برای مقابله با این نیروها، نیروهای ترکپو آرد مرزهای عراق شدند وبه سرکوبی کرده‌های‌مسلمان پرداختند.

نیروی هوایی عراق همچنین به‌۶۰۰خلبان‌مصری درآغاز جنگکک‌گرفت واین‌شبه‌ای که‌هدایت میرا‌های واکذار شده به عراق، به‌عهده‌ی خلبانان فرانسوی گذاشته است ، نیز نشانی دیگر از ضعف نیروی هوایی عراق است .

جدول فیلم‌های علمی ویژه‌دانش آموزان و داوطلبان کنکور، در شبکه‌دوم

● سرویس اجتماعی : به گزارش روابط عمومی صدا و سیماي جمهوری اسلامی ایران ، گروه آموزش شبکه دوم ضمن تهیه و پخش برنامه‌های ویژه‌ی یکشنبه‌روزه (بیش از روزهای پنجشنبه و جمعه)بعد از اذان مغرب‌ان هشتم به‌همراه از شبکه‌دوم پخش می‌شود، بصورت هزمان مجموعه‌ای از فیلم‌های علمی در رابطه باموضوع‌های مطرح شده‌افزایل از ساعت ۷ برای‌علاقتمندان به‌شکرت در آزمون سراسری دانشگاه‌هاودانش‌آموزان دبیرستانها بداین شرح برنامه‌ی نمایش قرار می‌دهد.

سشنبه ۱۶۷۰۷۹- فیلم‌علمی منشاء پیدایش‌خاک، (درس کشاورزی)

چهارشنبه ۱۶۷۰۷۱- غنیم علمی «جریان آشفته هوا» (جریان هوا در رابطه با صنعت اتومبیل‌سازی). (درس فیزیک)

شنبه ۱۶۷۰۷۱۳- فیلم علمی «مغناطیس (۱)»(درس فیزیک)

یکشنبه ۱۶۷۰۷۱۴ – فیلم علمی «مقدمه یک علم، (درس شیمی)

دوشنبه ۱۶۷۰۷۱۵ – فیلم علمی «زمین و ساختمان آن» (درس زمین‌شناسی)

سشنبه ۱۶۷۰۷۱۶ – فیلم علمی «استفاده‌بیشتر از خاک» (درس‌کشاورزی)

چهارشنبه ۱۶۷۰۷۱۷ – فیلم علمی«تعلیق در هوا» (درس فیزیک)

شنبه ۱۶۷۰۷۲۰ – فیلم علمی «مغناطیس(۲)» (درس فیزیک)

یکشنبه ۱۶۷۰۷۲۱ – فیلم علمی«دریاداع امتبی» (درس‌شیمی)

دوشنبه ۱۶۷۰۷۲۲ – فیلم علمی «زلزله» (درس زمین‌شناسی)

سشنبه ۱۶۷۰۷۲۳ – فیلم علمی «خاکو آب»(درس کشاورزی)

چهارشنبه ۱۶۷۰۷۲۴- فیلم علمی «ارزش‌های خطرناک» (درس فیزیک)

شنبه ۱۶۷۰۷۲۷- فیلم علمی «مغناطیس (۳) ، (درس فیزیک)

یکشنبه ۱۶۷۰۷۲۸ – فیلم علمی «یونها و پیوندها» (درس شیمی)

دوشنبه ۱۶۷۰۷۲۹- فیلمعلمی «زیر پوسته‌ی‌زمین» (درس زمین‌شناسی)

سشنبه ۱۶۷۰۷۳۰- فیلم علمی «خاکو آبیاری» (درس کشاورزی)

۱۸-۳۰ چهار سازندگی

۱۹-۳۰ اخبار سراسری

۲۰-۱۵ سیماي اقتصادما

۱-۱۵ سربال تکراری

۲۳-۰۰ لوئی‌پاستور

۲۳-۰۰ برنامه بزبان عربی

۲۳-۰۰ (برون‌مرزی)

● **شبکه دوم**

۱۷-۵۰ اعلام برنامه‌ها

۱۷-۵۷ تلاوت آیاتی از

۸-۰۸ کلام‌الله مجید

۸-۰۸ اعلام مغرب به‌ایق

۱۸-۱۵ آموزش ریاضی

۱۸-۴۵ فیلم مستند علمی

۰۰-۱۹ اخبار فرهنگی

۰۰-۱۹ هنری و اقتصادی

۰۱-۱۹ آموزش خیاطی

۰۴-۱۹ فیلم مستند

۰۴-۲۰ چرم و چرم‌سازی

۰۸-۱۸ نور جوانان

۰۸-۱۸ اذان مغرب به‌ایق

۰۸-۱۸ تهران برنامه‌مکودگان

۰۸-۱۵ و نوجوانان

اطلاعیه جامعه دندانپزشکی ایران

سیمای پیشگیری از سری سمینار های علمی ماهانه در محله در ساعت ۲۳۰۰ بعدازظهر روز پنجشنبه۱۶۷۰۷۱۶۱۶ جامه‌هل‌لاله (اینترکتیواناتل) خیابان‌دکتر فاطمی‌برگزار خواهد شد.

سخنرانان : دکتر سودابه حکیم‌زاده‌سدکتر

عزت‌الله خامسی

موضوع : الف : نقش تغذیه در پیشگیری

از پوسیدگی دندانها

بب استفاده از مواد رزینی (سیلنتها)

د : کاربرد فلوراید

شرکت‌کلیه دندانپزشکی و دانشجویان‌دندانپزشکی

با ارائه‌کارت نظاین‌پزشکی وکارت دانشجویی آزادخواهد بود.

جهت سهمیه بندی مجددورسیدگی‌متخلّفات‌اعضا

اجلاس فوق‌العاده «اوپک» دروین بر گزاری می‌شود

مزار چندین میلیارد دلاری سود می‌برد .

جلسه‌ای که پنجشنبه آینده تشکیل می‌شود،شمعین اجلاس اوپک از کریسمس تاکنون است. اوپک مسئولیت مشکلات خودرا به‌ایاشتن بازار نفت‌آزسوی تولیدکنندگان غیروپک بویژه بریتانیا و نروژ نسبت می‌دهد . انتظار می رود وزیران نفت اوپک از امروز وارد وین شوند . دو کمیته مهم کمیته نظارت برپرازار وکمیته اجرایی وزیران روز چهارشنبه جلسات مقدماتی خودرا به تقلبات گسترده دربین اعضای اوپک درمورد سهمیه خود اختصاص می‌دهند .

ناظران معتقدند این یک جلسه مهم است. اما بهیچ‌وجه آخرین موضع اوپک نخواهد بود. آنها درگنشته بجموبی از وضعیت‌های دشوار خارج شده‌اند و احتمالاً بار دیگر نیز دربرابر این مشکل سربلند خواهند شد .

جهت‌شركت‌در‌اجلاس‌فوق‌العاده «اوپک»

وزیر نفت ایران عازم «وین» شد

وزیر نفت ایران اعلام کرد اوپک باید از هرگونه تصمیم‌گیری که ممکن است درآیندووضع مطلوب فعلی بازار را به مخاطره افکند اجتناب نماید. وی همچنین گفت، ایران در اجلاس فوق‌العاده اوپک با هرگونه افزایش سهمیه‌تولید اعضاء مخالفت خواهد کرد.

مهندس غرضی یامداد امروز پیش از عزیمت به وین جهت شرکت در کنفرانس اوپک در مصاحبه‌ای اظهار داشت: برخی از اعضاء اوپک در این اجلاس تقاضای افزایش سهمیه تولید خواهند کرد.ایران‌متوانم یک عضو مذاکرا اوپک معتقد است با توجه به اینکه پس از یکسال بازار کنش سقف ۱۶ میلیون بشکه‌ای اوپک را دارد نباید آینده را در نظر نداشت.

غرضی گفت: بعضی از اعضاء سعی دارندمشکلات اقتصادی و سیاسی خود را به داخل‌اوپککشاندولی ایران بارها گفته است که اوپک مدافع حقوق‌ملتهاست. وی‌افزافه کرد: عراق با همکاری عربستان‌سودی اقدام به احداث خط لوله نفتی‌جدیدی کردنتکه‌کصادری نفت عراق را ۵۰۰ هزار بشکه در روز بالا میبرد و در این رابطه بیشترین فشار به ایران وارد میگردد تا‌با افزایش سهمیه عراق موافقت نماید.

وزیر نفت ایران‌تاکید کرد اگر حتی یکبشکه‌به سهمیه تولید عراق افزوده گردد، ایران به شدت در بازار عمل خواهد کرد.

وی خطاب به دیگر اعضای اوپک گفت: حفظ انسجام اوپک بالاتر از گرفتاریهای داخلی‌اعضاء اوپک است. وزیر نفت ایران وضع فعلی بازارراخوب‌بتوصیف کرد و گفت: این وضعیت در چند ماه آینده نیز ادامه خواهد داشت بنابر این اعضاء اوپک باید به شدت‌با بالا رفتن سهمیه‌ها مخالفت نمایند.

غرضی در مورد عقد قرارداد فروش فرآورده (نتپک) از سوی بعضی از اعضاء اوپک اظهار عقیده کرد که این نوع قرارداد صورت دیگری از ارزان فروشی است و اگر یک عضو دست به چنین اقدامی بزند ممکن است دیگران نیز به اجرای آن ترغیب‌گردند که برای موافقت فعلی اوپک بسیار مخاطره انگیزاست. وی در مورد انتشار گزارشاتی‌مبنی‌بر تمایل عربستان سعودی به افزایش تولید خود تا حد سهمیه تعیین شده از سوی اوپک گفت: اینکتور درگذشته‌ای نزدیک تولیدی حدود ۱۰ میلیون بشکه در روز داشته است و اکنون باید دوران تولید کمتر را تحمل کند . وی تاکید کرد اگر عربستان نخواهد یکدورمکو تا‌کمکی تولید را سریر کند.در آینه ن چندان دور باید‌ه‌تولید کوب هم قیمت پائین را تحمل نماید.

وی گفت: باید از عربستان پرسید باتوجه‌بوضع بازار افزایش تولید اینکتور چگونه و بوسیله کاهش سهمیه کدامیک از اعضاء متواند جریان گردد؟ غرضی در پایان از دیگر اعضاء اوپک خواست شرایط حساس بازار را درک کرده و فقط در جهتی حرکت کنند که منافع اوپک تامین شود.

وزیرکشاورزی دردیداربا رئیس جمهوری :

کشاورزان نمونه کشور در هفته ترویج (۲۷ مهر تا ۲ آبانماه) معرفی میشوند

گزارشی از کوششهای انجام‌نده جهت‌کاهترو ادرات، افزایش صدور محصولات و هیاتهای واکفاری زمین بیش از بیش اقداماتی را جهت واکفاری زمین‌های مزروعی ه‌ای تولیدی صبح دیروز (دوشنبه) توسط آقای دکتر زالی « وزیر کشاورزی به اطلاع حجت‌الاسلام والمسلمین سید علی‌خامنه‌ای رئیس جمهوری رسید . وزیر کشاورزی در این دیدار اعلام کرد، از ۲۷مهرتا ۲آبان‌ماه به عنوانهفته‌ترویج تعیین شده است که در این مدت کشاورزان نمونه معرفی خواهند شد . وزیر کشاورزی همچنین

بازدید سرپرست وزارت راه و ترابری از فعالیت های راهسازی جمره های جنوب

راهسازی ، بهسازی و روکش آسفالت ۲۵۰کیلومتر از راههای مناطق جبهه های جنوب که در قالب ۹ پروژه توسط اداره راه کرپلا اجرا می‌شود ، دیروز مورد بازدید سرپرست وزارت راه و ترابری و همراهان قرار گرفت .

برنامه عملیات راهسازی و بهسازی و روکش آسفالت ۴۷۰ کیلومتر راه در قالب ۲۵ پروژه در نیمه مرداد ماه سال جاری جهت اجراء به وزارت راه و ترابری ابلاغ شد .در همین‌بینی می‌شود تایپان سالجاری ۷۰درصد از عملیات این پروژه به اتمام برسد .هزینة اجرای پروژه های فوق بالغ‌بر ۴میلیارد ریال می‌باشد .

توسط رئیس سازمان انرژی اتمی

نتایج بیست و نهمین اجلاس آژانس بین‌المللی

مهم‌ترین قطعنامه تصویب‌شده این کنفرانس از طرف جمهوری اسلامی ایران پیشنهاد شده بود

سرویس اقتصادی – رئیس سازمان انرژی اتمی ایران صبح‌دیروز دریک مصاحبه‌مطبوعاتی نتایج بیست و نهمین اجلاس آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را تشریح کرد. مهندس ام‌اللهی رئیس سازمان انرژی‌اتمی ایران در این مصاحبه مهمترین موضوعات طرح شده در اجلاس، قطعنامه ها و ارزش آنها و همچنین نظرات جمهوری اسلامی ایران را در مورد آینده انرژی‌اتمی برشمرد.

وی در ابتدا گفت : آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با ۱۰۴ عضو، در جهت کمک به کشورها برای ایجاد هماهنگی و رعایت حداقل مسائل ایمنی، همیاری با کشور های در حال رشد در جهت استفاده بیشتر از امکانات هسته‌ای و همچنین مقابله با کشور هایی‌که از انرژی اتمی استفاده های غیر صلحجویانه می کنند، فعالیت می کند.

وی در مورد قطعنامه‌های اجلاس بیست و نهم (وین) گفت : در این نشستها چند قطعنامه به تصویب رسید که مهمترین آنها قطعنامه پیشنهادی ایران بود. وی گفت : این قطعنامه که مضمون آن جلوگیری از حمله به تأسیسات هسته‌ای است، نتیجه دو سال تلاش و جمع‌آوری اسنادی به حجم ۶۰ صفحه و ۵۰ عکس از حمله عراق به نیروگاه اتمی جمهوری اسلامی ایران بوده با اکثریت آراء به تصویب رسیده و تنها آمریکا به آن رای منفی داده است.

باامضای یکقرارداد تهاثری ایران در مقابل صدور نفت ۲۷۰ میلیون دلار کالا از اسپانیا وارد می‌گند

مادريد – خبرگزاری جمهوری اسلامی : شرکت اسپانیایی «ایپنئی‌اکسپورت»برایافتتاح قراردادی تهاثری با جمهوری اسلامی ایران‌درآراء دریافت‌نفت خام،محصولات ذوب‌آهن و موادشیمیایی وصنعتی‌به ایران‌صادر خواهد کرد.

مخوز‌مولورین،مدیر بازرگانی این شرکت در گفتگویی باخبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی‌ارزش این‌معاهده را بین ۲۰۰ تا ۲۷۰ میلیون‌دلار برآورد کرد و آ‌ افزود : برای انعقاد قرارداد با جمهوری‌اسلامی‌ایران تادو هفته دیگر به تهران سفر خواهد کرد.

وی مدت این قرارداد را یکساله اعلام‌کردو یادآور شد‌که مذاکرات بیرامون این قرارداد ازماه مارسگذشته (فروردین) آغازشدلیکن به‌علتبرگزاری انتخابات ریاست جمهوری ایران، اعضاء قرارداد به‌تتویق افتاده بود . متذکر میشود شرکت ایپنئی اکسپورت که‌از اوایل سال جاری فعالیت خود را آغاز کرده به‌موسسه ملی صنعت اسپانیا وابسته است.

مصر بهای نفت خودرا افزایش داد

افزایش قیمت نفت مصر

دولت مصر روز دوشنبه (دیروز) تصمیم گرفت قیمت های نفت خام صادراتی خود را در ماه اکتبر، ۲۵ تا ۵۰ سنت درهه یشکه افزایش دهد.

گزارش آسوتیت‌ندرس از قاهره «جسمادیوب» رئیس بخش بازاریابی خارجی وزارت نفت مصر گفت: قیمت نفت خلیج سوتز، ودراس الیپه‌اره در ماه اکتبر (مهرماه) ۲۶۱۰۰ دلار برای هرشکه ، یعنی ۵۰ سنت بیشتر از سپتامر (شهریور ما) خواهد بود. وی گفت: خلوطی از نفت «دولایت» ودراس بدران» بشکه‌ای ۲۵ دلار بفروش خواهد رفت. این مبلغ در سپتامبر ۲۴۵۵۰ دلار بود.

وی افزود: قیمت نفت خام متکین «راس غاربه» ۲۳۵۰۰ دلار ، هرشکه‌بشکه ۲۵ سنت بیشتر از ماه گذشته خواهد بود.

یک مقام وزارت نفت مصر دراین مورد اظهارداشت که افزایش قیمت نفت به دلیل کمبود نفت‌در بازارجهانی صورت گرفته است.

نودوچهارمین جلسه شورای عالی کشاورزی استان تهران تشکیل شد

نودوچهارمین جلسه شورای عالی کشاورزی استان تهران به‌ریاست مهندس حسین‌طاهری استاندار تهران تشکیل شد.

براساس گزارش رو ابط عمومی‌استانداری تهران، دراین جلسه ابتدا دبیر شورادر مورد پیگیری مصوبات قبل‌مطالبی ایراد نمود، سپس نسبت به‌موارد دستور جلسه بحث و‌تبادل‌نظر به عمل آمد و تصمیماتی به‌شرح زیر اتخاذ شد :

۱- در رابطه با شکایت سازمان تعاون روستائی استان تهران از نحوه توزیع محصولات شرکت پخش کود درشهرستان ورامین گزارش خسایرس سازمان تعاون روستائی از چگونگی توزیع کود در سطح‌استان پخش‌کودکود به اطلاع صادره و‌تطبیق آنها با دفاترشرکت براساس حواله‌های صادره و‌تطبیق آنها با دفاترشرکت پخش‌کودکود به اطلاع شورا رسید که به علت ناقص بودن قراردادش گزارش مذکور تکمیل ودرجلسه‌آینده به‌شورا ارائه شود.

۲- بررسی مشکلات مرکز جمع‌آوری شیرکه‌بریزک وعلت عدمشروع به کارآن‌مرکز- باتوجهبه اظهارات نمایندگان‌سازمان صنایع شیر مبنی براین‌که سازمان صنایع شیر حاضر است تحت ضوابطی شیر را از گاوداری‌ها حتی به‌مقدار ۲ لیتر تحویل بگیرد، مقرر شد ارائه بعضی‌از خدمات به گاوداری‌ها درمقابل ارائه شیر به سازمان صنایع شیر تحت ضوابط آن سازمان باشد.

۳- با ارائه گزارش‌بشرفت کمیته امور دام در زمینه انتقال دامدارها و بررسی‌مشکلات موجودکمیته‌مذکور مقرر شد جهاد سازندگی استان موضوع راجعت برپرسی قرارداد و تایپان هفته جاری مکان مناسب‌را دراختیار این کمیته قراردهد تا تصمیم نهائی‌گرفته شود.

۴- اعلام نتیجه بازدید نماینده سازمان آب از طرح‌های در دست اجرای‌جهاد سازندگی درزمینه ثوات و اعلام رفعتیازهای مالی جهاد با توجه به قرارداد‌منفذه با‌سازمان آب در زمینه احداث و‌مرتج به قرارداد‌منفذه گزارش‌نماینده سازمان آب‌بو جهاد سازندگی دراین‌مورد کامل به نظر نرسید، قرار شدنتیجه امر را درجلسه آتی به شورا‌ارائه نماید.

۵- بررسی مشکلات مرکز جمع‌آوری شیرکه‌بریزک وعلت عدمشروع به کارآن‌مرکز- باتوجهبه اظهارات نمایندگان‌سازمان صنایع شیر مبنی براین‌که سازمان صنایع شیر حاضر است تحت ضوابطی شیر را از گاوداری‌ها حتی به‌مقدار ۲ لیتر تحویل بگیرد، مقرر شد ارائه بعضی‌از خدمات به گاوداری‌ها درمقابل ارائه شیر به سازمان صنایع شیر تحت ضوابط آن سازمان باشد.

وی گفت : کلیه کشورها مخصوصا کشور های مترقی آمریکای جنوبی بطرح و تصویب این قطعنامه کمک کردند.

رئیس سازمان انرژی اتمی گفت : با تصویب این قطعنامه و فشار بین‌المللی، بعد از این ما می توانیم اطمینان و ایمنی نسبت به انجام کار های تکمیلی دراین نیروگاه اقدام کنیم.

وی افزود : در این اجلاس یک قطعنامه دیگری که کشور های آفریقایی پیشنهاد کردند با ۸۸رای موافق و ۱۹ رای منتهع به تصویب رسید. مطابق مفاد این قطعنامه رژیم نژادپرست آفریقایی جنوبی از نظر صنعت هسته‌ای تحریم شده و همکاری های عضو یالین رژیم، حداقل به‌طور رسمی، همکاری اتمی نخواهند داشت.

مهندس ام‌اللهی درمورد مهمترین بحثهای عنوان شده در اجلاس گفت : نظر به اینکه اینقدرتها ازانتقال تکنولوژی هسته‌ای به جهان سوم تا حدامکان‌جلوگیری می کنند، موضوع تشکیل یک سازمان هسته‌ای ازکشور های جهان سوم در کنفرانس مطرح شد. ما در مورد این موضوع نظر موافق داریم و در این زمینه با نمایندگان بعضی ازکشورها از جملهچین، هند،پاکستان، ترکیه و آژانشین تماس گرفته و به شکل غیر رسمی مذاکراتی داشته‌ایم.

رئیس سازمان انرژی اتمی ضمن اشاره به اینکه در سالهای اخیر در کشور های صنعتی ۲۴ نیروگاه هسته‌ای تأسیس شده ولی در جهان سوم طی همین مدت نیروگاهی ایجاد نشده است، گفت : اصولا رشد انرژی هسته‌ای بیشتر در جهان سرمایه‌داری به چشم می‌خورد و دشای سوم در این زمینه رشد منفی‌دار. این درحالی است که علی رقم همه شعار هایی که در مورد خطرات انرژی هسته‌ای وجود دارد، کشور- های غربی با سرعت روزافزونی از آن استفاده می‌کنند.

وی در پایان این مصاحبه‌گفت : ۳۰ کشورشرکت کننده از جمله جمهوری اسلامی ایران، درآغازکنفرانس نسبت به اعتبارنامه نماینده اسرائیل اعتراض کردند.

به‌صورت بازپرداخت دیون رئیس جمهوری و نزو نلا :

آمریکای ۷۰مین درسه سال گذشته ۷۰ میلیارد دلار سرمایه به خارج صادر کرده است

خام لوسین‌چی رئیس جمهوری ونزوئلا گفت: آمریکا‌این‌لاین در سه سال گذشته ۷۰ میلیارد دلار سرمایه، به‌صورت بازپرداخت دیون خود صادر کرده‌که این رقم دو برابر مابقی است که آمریکا در جریان طرح مارشال در اروپا خرج کرده است.

بگزارش واحد مرکزی خبر بنقل از یونایتدپرس، رئیس جمهوری ونزوئلا‌در سخنرانی خود در مجمع‌عمومی سازمان ملل گفت: آمریکا‌این‌لایسن به صادر کننده خاص سرمایه تبدیل شده است. لوسین چی، پنجمین رئیس جمهوری آمریکای لاتین است که در باره دیون خود آمریکا‌این‌لاین که به ۳۸۰ میلیارد دلار بالغ می‌شود، درمجمع عمومی سخنرانی کرده‌است. وی گفت: تنها رشد اقتصادی قابل ملاحظه کشورهای مقروض، آنها را قادر می‌سازد تعهدات خارجی خودرا انجام دهند.رئیس جمهوری ونزوئلا باین همه گفت، در حالیکه کشورهای بزرگ قسمتی از موانع حمایتی خود را حفظ می‌کنند نمی‌توان به این رشد اقتصادی دست یافت.

رئیس جمهوری ونزوئلا دستنود بین‌المللی پول‌را مسئول قسمت بیشتر بار دیون آمریکای لاتین معرفی کرد.

آگهی دعوت

از کلیه صاحبان سهام شرکت شیمیائی شمال (سهامی خاص) دعوت می‌شود جهت حضور در جلسه مجمع‌عمومی فوق‌العاده این‌شرکت‌در تاریخ ۱۳۱۶/۷/۲۵ ساعت ۹ صبح در محل جدید شرکت بنشانی : خیابان شهید بهشتی بین خیابان میرماد و خیابان ساختمان کاج شماره ۲۹۰ آپارتمان ۲۲ حضور بهمیرسانند دستور جلسه :

افزایش سرمایه

هیئت مدیره

۱۷۸۳۲-۲

سه‌شنبه ۹ مهر ماه ۱۳۶۴
پانزدهم محرم‌الحرام ۱۴۰۶
۱ اکتبر ۱۹۸۵- شماره ۱۷۷۰۲

نرخ خرید و فروش ارز به ریال									
نوع ارز		خرید رسمی،	فروش رسمی	خرید غیررسمی	فروش غیررسمی				
دلار استرالیا	۹۲/۲۰	۹۲/۵۰	۹۲/۵۰	۹۲/۲۵	۹۲/۲۵	دلار کانادا	۹۲/۸۰	۹۲/۸۰	۹۲/۲۵
دلار آمریکا	۸۷/۲۵	۸۷/۶۰	۹۲/۸۰	۹۲/۲۵	۹۲/۲۵	لیره انگلیس	۱۲۲/۲۵	۱۲۲/۲۵	۱۲۲/۲۵
مارک آلمان	۲۱/۶۰	۲۱/۶۰	۲۱/۶۰	۲۱/۶۰	۲۱/۶۰	مارک فرانک سوئیس	۳۱/۲۰	۳۱/۲۰	۳۱/۲۰
فرانک فرانسه	۱۰/۲۰	۱۰/۵۰	۱۰/۵۰	۱۰/۲۰	۱۰/۲۰	مندرلایک بریک	۱۶۱/۲۰	۱۶۲/۲۰	۱۶۲/۲۰
مندرلایک ژاپن	۱۶۱/۲۰	۱۶۲/۲۰	۱۶۲/۲۰	۱۶۲/۲۰	۱۶۲/۲۰	فلورین هلند	۱۲۱/۸۰	۱۲۱/۸۰	۱۲۱/۸۰
کروین سوئد	۱۰/۹۰	۱۱/۱۰	۱۱/۱۰	۱۱/۱۰	۱۱/۱۰	کروین نروژ	۱۱/۱۰	۱۱/۱۰	۱۱/۱۰
کروین فنلاند	۹/۵۰	۹/۵۰	۹/۵۰	۹/۵۰	۹/۵۰	کروین دانمارک	۱۱/۱۰	۱۱/۱۰	۱۱/۱۰
شلیک اتریش	۲/۲۵	۲/۵۵	۲/۵۵	۲/۲۵	۲/۲۵	صنلین ژاپن	۳۱/۶۰	۳۱/۶۰	۳۱/۶۰
صنلین ژاپن	۳۱/۶۰	۳۱/۶۰	۳۱/۶۰	۳۱/۶۰	۳۱/۶۰	دینار کویت	۳۱۰	۳۱۰	۳۱۰
دینار بحرین	۳۳۱/۶۰	۳۳۲/۶۰	۳۳۲/۶۰	۳۳۱/۶۰	۳۳۱/۶۰	ریال عربستان	۱۲/۱۵	۱۲/۱۵	۱۲/۱۵
درم امارات متحد عربی	۱۵/۱۰	۱۵/۱۰	۱۵/۱۰	۱۵/۱۰	۱۵/۱۰	روپیه پاکستان	۶/۲۰	۶/۲۰	۶/۲۰
لار ونگ کنگ	۱۱/۱۰	۱۱/۲۰	۱۱/۲۰	۱۱/۲۰	۱۱/۲۰	مارک فنلاند	۱۵/۲۵	۱۶	۱۵/۲۵
درم اتحادیه	۱۵/۲۵	۱۶	۱۵/۲۵	۱۶	۱۵/۲۵	شهرهای پرتغال	۶۸	۶۸	۶۸
بکسل یوزا اسپانیا	۵۲	۵۲	۵۲	۵۲	۵۲	هت	۵۱/۶۰	۵۱/۶۰	۵۱/۶۰
هت	۵۱/۶۰	۵۱/۶۰	۵۱/۶۰	۵۱/۶۰	۵۱/۶۰	نیکلایش	۲/۲۵	۲/۲۵	۲/۲۵
نیکلایش	۲/۲۵	۲/۲۵	۲/۲۵	۲/۲۵	۲/۲۵	سیلان	۲/۲۵	۲/۲۵	۲/۲۵

به‌منظور حمایت از کشاورزان گندمکار

قیمت خرید گندم‌از کشاورزان افزایش یافت

۰ قیمت‌جو برای‌سال زراعی آینده آزاداعلام‌شد
روابط عمومی وزارت کشاورزی طی اطلاعیه‌ای‌در زمینه افزایش قیمت گندم اعلام کرد: براساس تصویب شورای اقتصاد به منظور حمایت از کشاورزان عزیز که اقدام به کشت محصولات اساسی می‌کنند جهت توسعه کشت این محصول درسال زراعی ۱۴-۵ قیمت هرکیلو گندم با آریال افزایش از ۶۰۰ریال به کیلویی ۴۶۱ ریال‌ رسید.

براساس این اطلاعیه از کل آریال اضافه شده ۴ریال آن به‌صورت ارائه خدمات و ۲ریال دیگر به صورت‌تقدی به کشاورزان پرداخت خواهد شد.

همچنین پرداخت جوائل به کشاورزان گندمکار، کناکان به‌وقت برداشت باقی خواهد بود. در پخش قیمت از این اطلاعیه آمده است‌که قیمت جو، برای‌سال زراعی آینده آزاد اعلام می‌شود که باتوجه به محدود شدن واردات این محصول و توسعه دامداری‌ها مسلماً زمینه‌ساعدی برای خرید این محصول و توسعه کشت آن و سایر اقلام علوفه بوجود خواهد آمد.

در پایان این‌اطلاعیه وزارت‌کشاورزی اظهار‌امیدواری کرد‌که است‌که کشاورزان متعهد و پرتلاش با ادامه کشت محصولات اساسی، کشور را در رسیدن به هدف مقدس انقلاب اسلامی که ه‌مانا خودکفائی در تولید محصولات کشاورزی است یاری دهند.

حاکم شرع کمیسیون حفاظت و گسترش صنایع تعیین شد

گسترش صنایع برای‌تجفیری کمیسیون حفاظت و گسترش صنایع در جلسه دیروز شورای عالی قضایی تعیین شد. به گزارش‌روابط عمومی شورای‌عالی‌قضایی در جلسه دیروز شورا که به ریاست آیت‌الله موسوی اردبیلی و با شرکت کلیه اعضاء و وزیر دادوستری تشکیل شد علنکرد کمیسیون استخدام در رابطه‌باپرسشی صلاحیت استخدام، نقل و انتقال و تغییر سمتهای‌قضات مورد بحث و بررسی قرار گرفت. کشورامن‌و‌م‌افتقار به استخدام چهارتن و انتقال دوتن، تعدادی از تقاضا- های انتقال را رد کرد.

مدیر عامل سازمان بنادر و گشتیرانی عازم هلند شد

سنگنوی سازمان بنادر و کشتیرانی اعلام کرد:به دعوت معاون وزرات حمل و نقل کشور هلند، آیدیسید علی محمودی معاون وزیر راه و ترابری و مدیر‌عامل سازمان بنادر و کشتیرانی در راس هیاتی متشکل از تعدادی از مدیران و کارشناسان برتسب عازم‌این‌کشور شد.

در این سفر که به مدت چهار روز ادامه خواهد یافت، هیات ایرانی ضمن بازدید از بندر دوترو‌درام با مقامات مسئول این کشور بیرامون همکاری‌های بندری و دریایی بین دو کشور ایران و هلند بحث و تبادل نظر عمل خواهد آورد. خاطرنشان می‌شودبندرو ترو‌درام یکی از بزرگ‌ترین و پیشرفته‌ترین بنادر دنیا بوده وتناژ تخلیه و بارگیری آن درسال بالغ‌بر ۳۰ میلیون تن‌می‌باشد.

کنکور آینده‌سازان

بسم الله الرحمن الرحيم
درپی برگزاری موفقیت‌آمیز کنکور سراسری آزمایشی و استقبال دانش‌آموزان و اولیاء آنان ونیز تاکیدبر اقدام حرکت‌های‌تقلیر کنکورآزمایشی جهت تقویت بنیه روحی و علمی دانش‌آموزان مسلمان، اتحادیه انجمن های اسلامی دانش آموزان علاومبرکنکور آزمایشی تصمیمبر تشکیل کلاسهای کنکور اختصاصی و عمومی درسطح استان تهران گرفته‌است. لذااز دانش‌آموزان عزیز خصوصا اعضای انجمنهای اسلامی مدارس که علاقمند شرکت در کلاسهای فوق‌الذکر هستند دعوت میشود جهت ثبت‌نام دراین کلاسها از تاریخ دهم مهرماه به اتحادیه انجمنهای اسلامی دانش‌آموزان منطقه ۶ واقعدر خیابان انقلاب، خیابان قدس، پلاک ۲۱ مراجعه نمایند .

اتحادیه انجمن های اسلامی دانش‌آموزان (دفتر مرکزی)

ن زغال
سرسبز
ر دارد.
قبلی
معدن

مرکزی
اکه
صورت
خواستار
بهره مند
بازنشسته

منطقه البرز
می گوید: «براساس
اکتشافی. زغال

در
کنکور

اول، در
برای آن حد
ارسال میگیرم

۱
 ۲
 ۳
 ۴
 ۵
 ۶
 ۷
 ۸
 ۹
 ۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵
۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶
۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷
۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸
۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹
۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰
۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱
۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰		

۱۵

۱۴. ضمیری
بارکش یا سوار
زیرلب
۱۵. یک ض
موزون فارسی
تکمیلی آن در
عمودی آمده است
* عمودی:
۱. در اص

پیدا کردن
یعنی واین
کلمه
و آگاه و با
دیندار -
با ز روی
وعیسوی
پیش در
اصطلاح
نت که در
ورزشی
آفتاب مشرق -

یش و کنار ماند - از آن طرف
و قریه است

۳۲۰۳۱-۱

۶۳ دیلازوشی
یلای دویلکس با
روسیهای خارجی
سرویس
مستخدم گچبری ۷
نوابه در خیابان دکتر
واسانی بعثت مسافرت
فروش میرسد
۲۲۹۸۹۱
یلای سه خوابه
کامل
۴۵ متر زمین ۲۲۰ متر
درج جاده ملارد
کشی مالیک بفروشی
۷۸۳۰۴۸
۶۵ باغ فروشی
آغچه ای در باغ گل
وشان فروشی ۷۸۷۹۷۹
۳۲۴۴۳

۱۵ ساله واگذار میشود

۳۶۴۰۸
اکازیون سرفلفی
مغازه دو دهنه به مساحت
۷۷ متر با بلکن ۱۹۰ متر
مقی فلفی تفلیس مستقل آب، برق،
گاز و شوفاژ جواز کسب و
کسب خیابان دکتر بهشتی
۵۵۲۳۳۲
۳۲۱۱۳
کارگاه میل با پروانه کسب و
تلفن و بلکن به فروش
لستیل بلکن به فروش
مرد ۹۶۵۱۱۰
۳۲۲۰۸
یکتاب مغازه بمساحت
۱۸ متر و ۲ دهنه
برخیابان با جواز کسب
پوشاک دارای آب و
برق و تلفن و تابلو و با
کسب بفروش میسر است

تلفن ۵۵۹۵۱۱
اکازیون
یک سالن چلوکبابی با کلیه

و سایل جواز کسب و فروش
فاز و یک طبقه و ایلاتی با سند
مالکیت واقع در سرپل ابله
یکجا فروشی قرانی تلف
۳۹۷۵۴۴
۳۲۲۸۳-آ

یک باب مغازه سه نش ۰۰
متری میدان کرج واگذار
میشود میدان کرج اول خیابان
قزوين پاساژ کوی ایران
روستور تلفن ۲۲۲۵۵

ستوران و چلوکبابی
درجه یک آماده به کار
با سهمیه صنف جواز
درجه یک با فروش
بسیار عالی ۳ دانگ آ
واگذار میشود تلف
۳۷۶۷۱۴
۸۰۲۷-ا

ک تهران

فروید. فروش. اجاره
آب و تان
مستغلات و بنا
سازمان
۶۸۹۶۸۹
۶۸۰۴۶۴
پاپ و آه کسک
سرپرستین راه جهت
خرید و فروش و اجاره
۲۲۶۰۱۳ و ۲۲۲۴۹۲
۶۵۵۱۳۷ و ۶۲۲۴۲۳
آ - ۳۲۰۸۶

له و فریزر
۲۰
الی بعد از ظهر

تیک
جستی

ان- لومش و بدنسازی بزرگسالان
بهتنام می نماید
می کوه طبعی زاده تلفن ۶۷۴۹۹۹

از کشور
اتومبیل دانشجوئی
خریداریم
CAMEL

نیلا در شمال
نوساز در محمود آباد بعثت
مسد تلفن ۶۶۱۴۳۰

عزیز

امتیاز دانشجویی
بهترین شرایط دلخواه
ریم
۸۲۴۹۲۴

ان آملو لاسر
اسر کشور درخت شمس
۶۸ عنوان تلگرافی
آ

مستقیم ساوه
نیروی بازرخ دولتی تلفن ۳۷۹۴۸

چلو کبابی

تابستانی زمستانی
۸۰ میهمان
من مژه ایرانی مخصوصاً شمالی
همانان حجاج گرامی و جشنهای
بیرو

توجه
فروشگاههای

دوقسی - اجاق گاز مبله
های نفتی و برقی - استیل جات
لوازم خانگی با فاکتور رسد
ماینده فعال می پذیریم
۸۹۹۰۸۱

استخدام
بوت واقع در شهر صنعتی
افراد زیر دارد:

ننائی بہ زبان آلمانی
شیں آلات صنعتی
مابقہ کار
جہ یک آشنا بہ جوش

٦٧٧٤ و ٦٧١٨٩٢ تماس

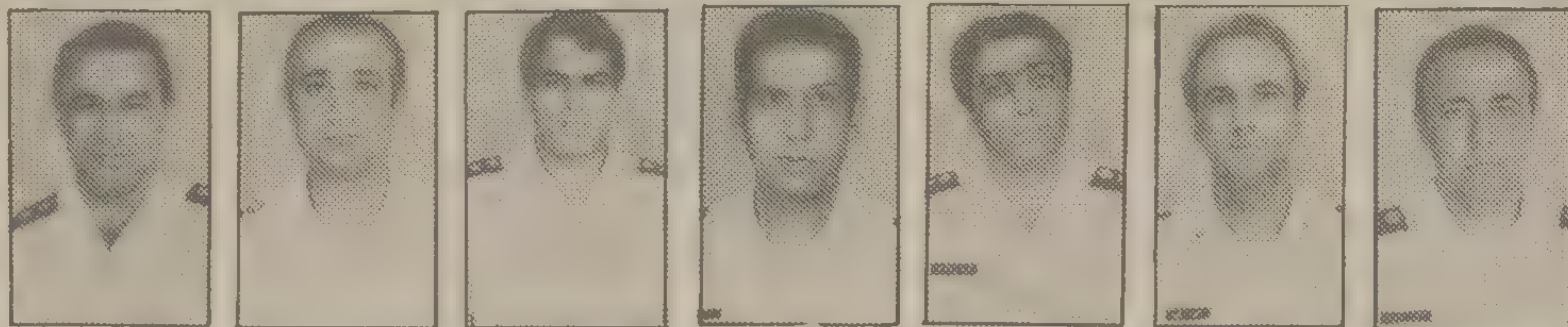

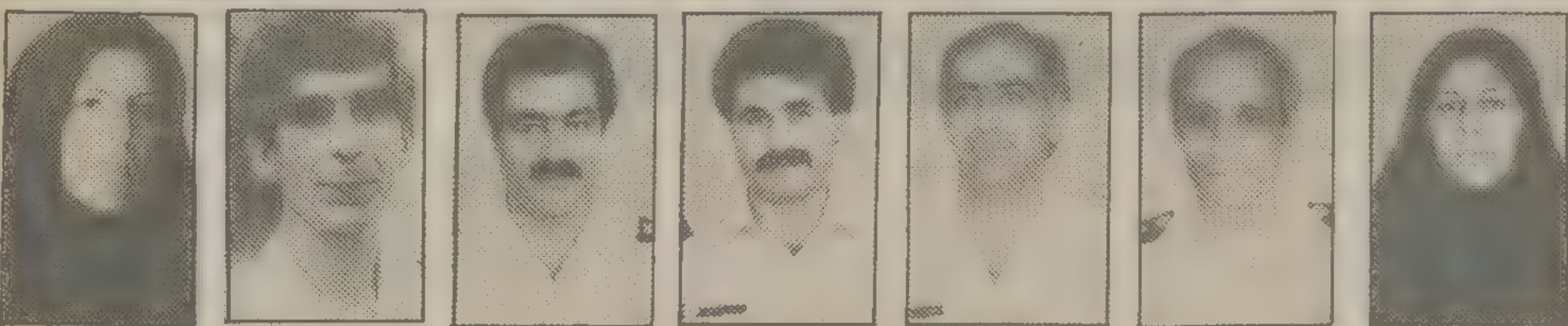
در هوا و زمین همراه با پرسنل صبور،
فداکار و دلسوز راهنمایی و رانندگی
تهران، در برخورد با مشکل ترافیک

قسمت سوم

* سرهنگ اخباری * سرهنگ رشیدی * سرهنگ مختارزاده * سرهنگ صالحی * سرهنگ نجاران * سرهنگ هادی زاده * سرهنگ سیف زرگر

تلاشگران پرحوصله راهنمایی و رانندگی و انبوه متقاضیان گواهینامه

* سرگرد افشار قاسملو * سرهنگ اصفهانی * سرگرد نجمانی * سرگرد عظیمی * سرهنگ نصیری * سرهنگ رفیعا * سرگرد خوشگی

تحصیلی ارائه نماید. در مورد دانش آموزان معرفی نامه جهت معاینات تحصیلی باید عکس دار و مهور به مهر و امضای رئیس دبیرستان و تأیید ناحیه یا منطقه آموزش و پرورش مربوطه باشد و به علاوه سال تحصیلی آنها نیز بدون خط خوردگی مشخص گردد.

در مورد دانشجوین، معرفی نامه از دانشگاه مربوطه باید عکس دار و مهر شده بوده و سال تحصیلی آنها را مشخص سازد. در مورد طلاب حوزه علمیه، این معاینات تحصیلی، باید از طریق مدیریت مرکزی حوزه علمیه مربوطه، تأیید و اعلام شده باشد.

۳- افرادی که به خدمت سربازی مشغول هستند، معرفی نامه ی آنها از واحدهای مربوطه باید تاریخ ورود و خاتمه خدمت آنان را مشخص کند. در مورد مشمولین دیپلمه یا مشمولینی که فاقد مدارک ذکر شده بالا باشند داشتن برگ اعزام یا امانه به خدمت بدون مهر عیبت، جهت ثبت نام یا معاینه چشم، الزامی است.

وی در ادامه ی سخنان خود می گوید: بهر از ثبت نام، متقاضیان به ۱۴ منطقه در سطح تهران جهت معاینه چشم دعوت می شوند که هر روز ۷۶۰۰ نفر و هر هفته ۱۳ هزار نفر برای معاینه چشم دعوت شده و برای کارت آزمایش پایهی یک، دو، موتور و ویژه دریافت می دارند.

آزمایش شهر

به محل آزمایش رانندگی در شهر (پایه دو) می رویم و با چند تن از افسران مشول آزمایش به گفتگو می پردازیم. سرهنگ «حسن نصیری» در مورد نحوه امتحان پایه دو می گوید: با توجه به اینکه می دانیم مردم در وهله اول، ممکن است کمی شتابزد و عصبی باشند، مراعات لازم در این زمینه را به عمل می آوریم و کسانی که نشان بدهند دارای تسلط کافی هستند، قبول خواهند شد و در غیراین صورت مردود شده و برای دومه بار به آنان نوبت داده می شود تا در فرصت کافی به تمرین بپردازند.

در مورد معاولین و جانبازان انقلاب، از آنها با اتومبیل های تجهیز شده، آزمایش به عمل می آید. با سرهنگ «محمدعلی رفیعا» یکی دیگر از افسران آزمایش را هنگام گفتگو با متقاضیان برخورد می کنیم. به آنها می گوید: برای ما مسأله ی کنترل اتومبیل و مهارت، مطرح است و در مسائل جزئی هیچکس رن نمی شود- کسانی هم که قبول شدند، ۵ روز دیگر با مدارک اعلام شده در پشت برگی آنها، به اتاق ۱۷ کلانتری سوار شریف

برند. نکته دیگری که باید به آقایان تذکر بدهم این است که تحلیلهای که به شما تعلیم می دهند، ممکن است فریبتان داده و بگویند که ما به جانب سرهنگ و یا سرگرد می گوئیم که شما را قبول کنند و به این ترتیب، به شما را قبول کنند و به این ترتیب، به شما را قبول کنند.

تأیید فریب این قبیل افراد شاید را بپذیرید.

وی آنکه در مورد تعداد افرادی که هرروز از آنها آزمایش به عمل می آورد، می گوید: هراست، در روز ۱۵۰ تا ۱۶۰ نفر را مورد آزمایش قرار می دهد و تقاضای من از متقاضیان، همکاری هرچه بیشتر با افسران، جهت تسریع کار خوششان است.

سراکار خاتم سرگرد «منیره خوشگویی» افسر آزمایش شهر بانوان نیز در مورد نحوه امتحان شهر بانوان و تفاوت های آن با امتحان آقایان، می گوید: تفاوتی که بین امتحان شهر بانوان و آقایان وجود دارد این است که آقایان، اکثراً به محض دریافت گواهینامه بدون در نظر گرفتن عواقب آن، اقدام به رانندگی اتومبیل می کنند، در صورتی که خواهران حسی در صورت اخذ گواهینامه نیز تا حصول اطمینان کامل از رانندگی خود، اقدام به رانندگی نمی نمایند البته موقع شروع امتحان، خانها کمی وحشت دارند و همین موضوع سبب می شود که تا حدودی کنترل خود را از دست بدهند. به همین دلیل باید با آنها در نرمش بیشتری برخورد کرد، ولی در مجموع نحوه امتحان آقایان و خانها تفاوتی ندارد.

«ادامه دارد»

مخصوص ثبت نام دریافت دارد. این قلم در همان محل تکمیل شده و از متقاضی تحویل گرفته می شود و روزانه جمع آوری شده و پس از شماره و کدگذاری، اطلاعات مربوط به متقاضی در حافظه کامپیوتر ثبت و ضبط می شود و سپس به ترتیب شماره ها برنامۀ ریزی می گردد و متقاضیان پس از ۳ تا ۵ روز، به معاینه چشم دعوت می شوند. که دعوت نامه های آنها با پست به ادوسی که توسط خود متقاضی در کارت اولیه قید شده است، ارسال می شود. در این دعوت نامه ها محل آزمایش پزشکی و ساعت و تاریخ آن و مدارکی که متقاضی باید همراه خود داشته باشد، مشخص شده است و متقاضیان بایستی برابر تاریخ و شرایط قید شده در همان دعوت نامه به مناطق مربوطه مراجعه نمایند. پس از مراجعه به این مناطق، از آنها معاینات پزشکی به عمل آمده و وضعیت جسمی و صلاحیت متقاضی جهت اخذ گواهینامه مورد بررسی قرار می گیرد. در صورت قبولی از

* سرهنگ نصیری: از معلولین و جانبازان انقلاب با اتومبیل های تجهیز

* سرگرد منیره خوشگویی: آقایان، اکثراً به محض دریافت گواهینامه بدون

در نظر گرفتن عواقب آن، اقدام به

رانندگی اتومبیل می کنند، در صورتی

که خواهران حتی در صورت اخذ

گواهینامه نیز تا حصول اطمینان کامل

از رانندگی خود، اقدام به رانندگی

نمی نمایند!

* داوطلبان امتحان آیین نامه

در انتظار شروع امتحان

این مرحله، کارت آزمایش شرکت کنندگان در همان محل تحویل گردیده و در پشت همان کارت تاریخ و محل آزمایش مشخص می شود.

قانون جدید نظام وظیفه

وی در ادامه ی سخنان خود می افزاید: «با اجرای قانون نظام وظیفه از تاریخ ۶۶/۶/۸ مطابق آیین نامه ی هیأت دولت، در مرحله ی ثبت نام و معاینه چشم متقاضیان متولد ۱۳۳۸/۱/۱ به بالا، باید وضعیت مشمولیت خود را به ترتیب

۱- متقاضی در این دوره (ثبت نام و معاینه چشم) بایستی

کارت پایان خدمت و یا معافیت پزشکی، کثالت (موقت یا دائم) خود را ارائه نماید.

۲- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

الی ۱/۵ بهر نفر در هر منطقه منتظر هستند. متقاضی می تواند با در دست داشتن اصل شناسنامه و دفترچه ی سیج اقتصادی صادره از تهران و اخیراً هم مطابق قانون جدید، با مدرکی که وضعیت خدمت نظام وظیفه ی متقاضی را مشخص کند، به آموزش، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

۳- متقاضی در این دوره (ثبت نام و معاینه چشم) بایستی

کارت پایان خدمت و یا معافیت پزشکی، کثالت (موقت یا دائم) خود را ارائه نماید.

۴- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

۵- متقاضی در این دوره (ثبت نام و معاینه چشم) بایستی

کارت پایان خدمت و یا معافیت پزشکی، کثالت (موقت یا دائم) خود را ارائه نماید.

۶- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

۷- متقاضی در این دوره (ثبت نام و معاینه چشم) بایستی

کارت پایان خدمت و یا معافیت پزشکی، کثالت (موقت یا دائم) خود را ارائه نماید.

۸- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

۹- متقاضی در این دوره (ثبت نام و معاینه چشم) بایستی

کارت پایان خدمت و یا معافیت پزشکی، کثالت (موقت یا دائم) خود را ارائه نماید.

۱۰- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

* سرهنگ نصیری: از معلولین و جانبازان انقلاب با اتومبیل های تجهیز

* سرگرد منیره خوشگویی: آقایان، اکثراً به محض دریافت گواهینامه بدون

در نظر گرفتن عواقب آن، اقدام به

رانندگی اتومبیل می کنند، در صورتی

که خواهران حتی در صورت اخذ

گواهینامه نیز تا حصول اطمینان کامل

از رانندگی خود، اقدام به رانندگی

نمی نمایند!

* داوطلبان امتحان آیین نامه

در انتظار شروع امتحان

این مرحله، کارت آزمایش شرکت کنندگان در همان محل تحویل گردیده و در پشت همان کارت تاریخ و محل آزمایش مشخص می شود.

قانون جدید نظام وظیفه

وی در ادامه ی سخنان خود می افزاید: «با اجرای قانون نظام وظیفه از تاریخ ۶۶/۶/۸ مطابق آیین نامه ی هیأت دولت، در مرحله ی ثبت نام و معاینه چشم متقاضیان متولد ۱۳۳۸/۱/۱ به بالا، باید وضعیت مشمولیت خود را به ترتیب

۱- متقاضی در این دوره (ثبت نام و معاینه چشم) بایستی

کارت پایان خدمت و یا معافیت پزشکی، کثالت (موقت یا دائم) خود را ارائه نماید.

۲- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

۳- متقاضی در این دوره (ثبت نام و معاینه چشم) بایستی

کارت پایان خدمت و یا معافیت پزشکی، کثالت (موقت یا دائم) خود را ارائه نماید.

۴- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

۵- متقاضی در این دوره (ثبت نام و معاینه چشم) بایستی

کارت پایان خدمت و یا معافیت پزشکی، کثالت (موقت یا دائم) خود را ارائه نماید.

۶- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

۷- متقاضی در این دوره (ثبت نام و معاینه چشم) بایستی

کارت پایان خدمت و یا معافیت پزشکی، کثالت (موقت یا دائم) خود را ارائه نماید.

۸- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

۹- متقاضی در این دوره (ثبت نام و معاینه چشم) بایستی

کارت پایان خدمت و یا معافیت پزشکی، کثالت (موقت یا دائم) خود را ارائه نماید.

۱۰- در صورتی که متقاضی دانش

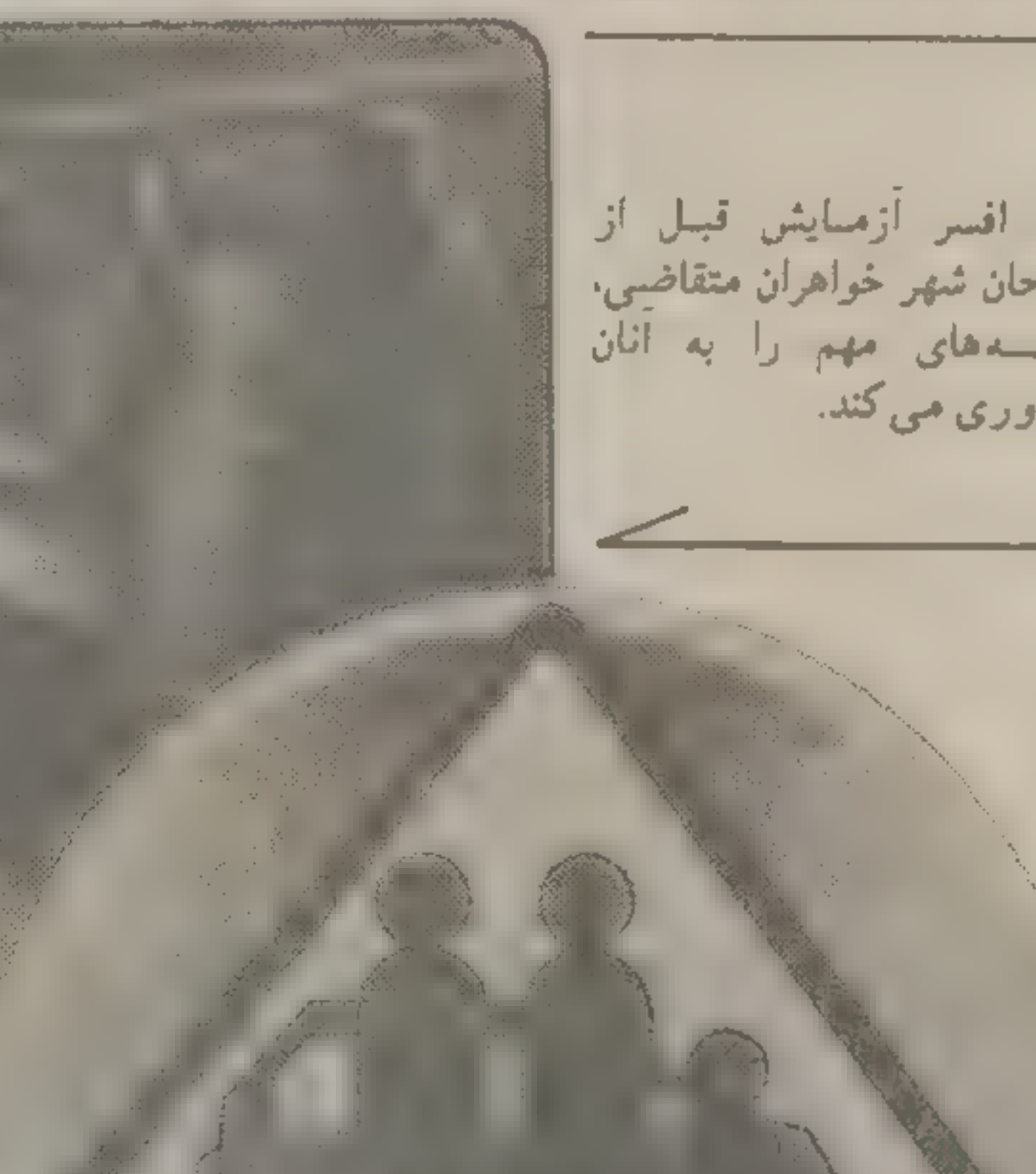
آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

۱۱- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

۱۲- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

* سرهنگ نصیری: از معلولین و جانبازان انقلاب با اتومبیل های تجهیز

* سرگرد منیره خوشگویی: آقایان، اکثراً به محض دریافت گواهینامه بدون

در نظر گرفتن عواقب آن، اقدام به

رانندگی اتومبیل می کنند، در صورتی

که خواهران حتی در صورت اخذ

گواهینامه نیز تا حصول اطمینان کامل

از رانندگی خود، اقدام به رانندگی

نمی نمایند!

* داوطلبان امتحان آیین نامه

در انتظار شروع امتحان

این مرحله، کارت آزمایش شرکت کنندگان در همان محل تحویل گردیده و در پشت همان کارت تاریخ و محل آزمایش مشخص می شود.

قانون جدید نظام وظیفه

وی در ادامه ی سخنان خود می افزاید: «با اجرای قانون نظام وظیفه از تاریخ ۶۶/۶/۸ مطابق آیین نامه ی هیأت دولت، در مرحله ی ثبت نام و معاینه چشم متقاضیان متولد ۱۳۳۸/۱/۱ به بالا، باید وضعیت مشمولیت خود را به ترتیب

۱- متقاضی در این دوره (ثبت نام و معاینه چشم) بایستی

کارت پایان خدمت و یا معافیت پزشکی، کثالت (موقت یا دائم) خود را ارائه نماید.

۲- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

۳- متقاضی در این دوره (ثبت نام و معاینه چشم) بایستی

کارت پایان خدمت و یا معافیت پزشکی، کثالت (موقت یا دائم) خود را ارائه نماید.

۴- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

۵- متقاضی در این دوره (ثبت نام و معاینه چشم) بایستی

کارت پایان خدمت و یا معافیت پزشکی، کثالت (موقت یا دائم) خود را ارائه نماید.

۶- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

۷- متقاضی در این دوره (ثبت نام و معاینه چشم) بایستی

کارت پایان خدمت و یا معافیت پزشکی، کثالت (موقت یا دائم) خود را ارائه نماید.

۸- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

۹- متقاضی در این دوره (ثبت نام و معاینه چشم) بایستی

کارت پایان خدمت و یا معافیت پزشکی، کثالت (موقت یا دائم) خود را ارائه نماید.

۱۰- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

۱۱- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

۱۲- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

* افسر آزمایش قبل از امتحان شهر خواهران متقاضی، تکمعهای مهم را به آنان یادآوری می کند.

* سرهنگ نصیری: از معلولین و جانبازان انقلاب با اتومبیل های تجهیز

* سرگرد منیره خوشگویی: آقایان، اکثراً به محض دریافت گواهینامه بدون

در نظر گرفتن عواقب آن، اقدام به

رانندگی اتومبیل می کنند، در صورتی

که خواهران حتی در صورت اخذ

گواهینامه نیز تا حصول اطمینان کامل

از رانندگی خود، اقدام به رانندگی

نمی نمایند!

* داوطلبان امتحان آیین نامه

در انتظار شروع امتحان

این مرحله، کارت آزمایش شرکت کنندگان در همان محل تحویل گردیده و در پشت همان کارت تاریخ و محل آزمایش مشخص می شود.

قانون جدید نظام وظیفه

وی در ادامه ی سخنان خود می افزاید: «با اجرای قانون نظام وظیفه از تاریخ ۶۶/۶/۸ مطابق آیین نامه ی هیأت دولت، در مرحله ی ثبت نام و معاینه چشم متقاضیان متولد ۱۳۳۸/۱/۱ به بالا، باید وضعیت مشمولیت خود را به ترتیب

۱- متقاضی در این دوره (ثبت نام و معاینه چشم) بایستی

کارت پایان خدمت و یا معافیت پزشکی، کثالت (موقت یا دائم) خود را ارائه نماید.

۲- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

۳- متقاضی در این دوره (ثبت نام و معاینه چشم) بایستی

کارت پایان خدمت و یا معافیت پزشکی، کثالت (موقت یا دائم) خود را ارائه نماید.

۴- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

۵- متقاضی در این دوره (ثبت نام و معاینه چشم) بایستی

کارت پایان خدمت و یا معافیت پزشکی، کثالت (موقت یا دائم) خود را ارائه نماید.

۶- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

۷- متقاضی در این دوره (ثبت نام و معاینه چشم) بایستی

کارت پایان خدمت و یا معافیت پزشکی، کثالت (موقت یا دائم) خود را ارائه نماید.

۸- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

۹- متقاضی در این دوره (ثبت نام و معاینه چشم) بایستی

کارت پایان خدمت و یا معافیت پزشکی، کثالت (موقت یا دائم) خود را ارائه نماید.

۱۰- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

۱۱- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

۱۲- در صورتی که متقاضی دانش

آموز، دانشجو یا طلبه حوزه علمیه ق م باشد، باید کارت معافیت

سرهنگ «صالحی» معاون قسمت آزمایش های رانندگی نیز در مورد فعالیتهای مرکز آزمایشی بررسی دقیق برای افسران ارسال می گوید: «روزانه بین ۱۳۰۰ تا

سرهنگ «صالحی» معاون قسمت آزمایش های رانندگی نیز در مورد فعالیتهای مرکز آزمایشی بررسی دقیق برای افسران ارسال می گوید: «روزانه بین ۱۳۰۰ تا

سرهنگ «صالحی» معاون قسمت آزمایش های رانندگی نیز در مورد فعالیتهای مرکز آزمایشی بررسی دقیق برای افسران ارسال می گوید: «روزانه بین ۱۳۰۰ تا

سرهنگ «صالحی» معاون قسمت آزمایش های رانندگی نیز در مورد فعالیتهای مرکز آزمایشی بررسی دقیق برای افسران ارسال می گوید: «روزانه بین ۱۳۰۰ تا

سرهنگ «صالحی» معاون قسمت آزمایش های رانندگی نیز در مورد فعالیتهای مرکز آزمایشی بررسی دقیق برای افسران ارسال می گوید: «روزانه بین ۱۳۰۰ تا

سرهنگ «صالحی» معاون قسمت آزمایش های رانندگی نیز در مورد فعالیتهای مرکز آزمایشی بررسی دقیق برای افسران ارسال می گوید: «روزانه بین ۱۳۰۰ تا

سرهنگ «صالحی» معاون قسمت آزمایش های رانندگی نیز در مورد فعالیتهای مرکز آزمایشی بررسی دقیق برای افسران ارسال می گوید: «روزانه بین ۱۳۰۰ تا

سرهنگ «صالحی» معاون قسمت آزمایش های رانندگی نیز در مورد فعالیتهای مرکز آزمایشی بررسی دقیق برای افسران ارسال می گوید: «روزانه بین ۱۳۰۰ تا

سرهنگ «صالحی» معاون قسمت آزمایش های رانندگی نیز در مورد فعالیتهای مرکز آزمایشی بررسی دقیق برای افسران ارسال می گوید: «روزانه بین ۱۳۰۰ تا

سرهنگ «صالحی» معاون قسمت آزمایش های رانندگی نیز در مورد فعالیتهای مرکز آزمایشی بررسی دقیق برای افسران ارسال می گوید: «روزانه بین ۱۳۰۰ تا

سرهنگ «صالحی» معاون قسمت آزمایش های رانندگی نیز در مورد فعالیتهای مرکز آزمایشی بررسی دقیق برای افسران ارسال می گوید: «روزانه بین ۱۳۰۰ تا

سرهنگ «صالحی» معاون قسمت آزمایش های رانندگی نیز در مورد فعالیتهای مرکز آزمایشی بررسی دقیق برای افسران ارسال می گوید: «روزانه بین ۱۳۰۰ تا

سرهنگ «صالحی» معاون قسمت آزمایش های رانندگی نیز در مورد فعالیتهای مرکز آزمایشی بررسی دقیق برای افسران ارسال می گوید: «روزانه بین ۱۳۰۰ تا

سرهنگ «صالحی» معاون قسمت آزمایش های رانندگی نیز در مورد فعالیتهای مرکز آزمایشی بررسی دقیق

سلطان نشین عمان یکی از مناطق مهم خلیج فارس است که بهر یکی دوکناب، چیزی درباره آن منتشر نشده است و به همین دلیل اطلاعات مازان آنک اندک است. این کشور بهر موارد معبودی چندان خرساز نبوده است، باین همه این امراز اهمیت آن نمی‌گاهد. عمان کشوری‌است که ازلحاظ سوق الجیشی اهمیت فراوانی دارد و کشورهای غربی، سوداهای فراوانی درآن داشته و دارند. گفتار زیر آخرین تحولات وضع را دراین کشور بررسی می‌کند و یک باردیگر، اهمیت آن را نشان می‌دهد. این مقاله بخشی ازاختلاف نظر موجود میان آمریکا و سلطان عمان را درمورد نحوه اداره تاسیسات نظامی برملا می‌سازد اما ریشه این اختلاف را که به دریافتهای مالی سلطان قابوس ازشرکت های انگلیسی بازمی‌گردد مورد بحث و بررسی عمیق قرار نمی‌دهد.

***

سلطان نشین عمان، به گفته انگلیسیها «درمرکز توفان است». عمان درمیان تمام کشورهای خلیج فارس، ازاهمیت استراتژیک و حیاتی برای کشورهای متحد امریکا و جهان غرب بطورکلی برخوردار است، بنابراین هراز گاه پابه صحنه قطعنامه های غرب می‌گذاردوانذکی بعد ناپدید می‌شود. این رفت و برگشت عمان را تحولات وضع درخلیج فارس تعیین می‌کند.

بررسی کوتاهی ازچند بحران دراین منطقه وازنقشی که سلطان نشین عمان ازمذتها پیش برای کشورهای متحد آمریکا بازی می‌کند کافی است تاآمارا به اهمیت سلطان نشین عمان برای سیاست آمریکا درمنطقه خلیج فارس و خاورمیانه، آگاه کند. درمنطقه خلیج فارس این اکنون رازنیتست که سلطان نشین عمان، ازسال ۱۹۸۰ به عنوان پایگاهی برای تجمع و فعالیت نیروی کماندونی آمریکا مورد استفاده قرارگرفته است. این نیروی کماندونی آمریکا همان نیرویی است که درحمله به ایران شکست‌خورد. قصد ازاین حمله هم این بود که گروگانهای امریکائی که درچریان اشغال سفارت آمریکا درتهران زندانی شده بودند، آزاد شوند. علت عمده تحمیل این نقش برسلطان نشین عمان توسط آمریکا ازاین ناشی می‌شود که آمریکا چنان امتیازاتی به سلطان نشین عمان داده است که برای هیچ کشوری دراین منطقه متصور نیست.

هنگامی که بحران هواپیمای کویتی (موسوم به کاظمیه) درماه دسامبر گذشته رخ داد ودرچریان آن دوامریکائی کشته شدند، همین اقدام ازطرف واشنگتن باردیگر تکرار شد. چه گروهی ازکماندوهای امریکا مخفیانه به سوی عمان پرواز کردند تااز آنجا آماده انجام هراقدامی باشند که دولت امریکا دستور آن را درمورد آزادی گروگانهای امریکائی و هواپیمای ربوده شده می‌دهد.

درخلال عملیات ربودن هواپیمای «تی. دبلیو. ای» پیش ازاینکه مسئله به مسئله گروگانگیری تبدیل شود، بخشی از «نیروی واکنش سریع» آمریکا به سلطان نشین عمان سرازیر شد تاامهیی عملیات احتمالی نجات گروگانها گردد.

***

اهمیت استراتژیکی عمان راجگونه میتوان برآوردکرد؟ و آمریکا چرا این قدربرعمان اتکادارد؟

اهمیت استراتژیکی سلطان نشین عمان برای کشورهای متحدامریکا به روشن ترین شکل آن درژوئیه ۱۹۸۰، پس ازانقلاب ایران آشکار شد. چه انقلاب به سقوط شاه ایران، یعنی نزدیک ترین هم پیمان سلطان عمان و دوست

گرمابه

امریکائنها منجر شده بود و سلطان نشین عمان که تاکنون به مثابه پایگاه فعالیت نظامی امریکا در خلیج فارس، دریای عرب و اقیانوس هند بود کاملاً عریان شد و در معرض خطر قرار گرفت. بویژه اینکه سلطان عمان، در مقابله با انقلاب مسلحانه انقلابیون ظفار تا سالیان درازی بر کمک های نظامی شاه ایران متکی بود. یک علت این اتکا نیز این بود که سلطان عمان می‌ترسید که دخالت نظامی شوروی به این منطقه نیز کشیده شود. نباید از یاد برد که نیروهای شوروی تنها ۴۰۰ مایل با منطقه خلیج فارس و خود خلیج عمان فاصله دارند.

دولت امریکا با سلطان نشین عمان پیمانی نظامی امضاء کرد که بندهای علنی آن (بخشی از این پیمان محرمانه بود) به واشنگتن این حق را می داد که در تاسیسات نظامی منطقه عمان، نقاطی برای تجمع افراد خود برپا دارد. این نقاط عبارتند از: جزیره مصیره، سبب، تمریت و شبه جزیره مسندم که این اثری با تنگه هرمز فاصله‌ای ندارد. نیروهای امریکا از تاسیسات نظامی خود در شبه جزیره «مسندم» در طول پنج سال گذشته چون نقطه استراق سمع پر اهمیتی برای جاسوسی علیه ایران استفاده کرده‌اند. ژنرال دیوید داتس، رئیس امداد و پشتیبانی امنیتی (فرماندهای مرکزی) یا نیروهای واکنش سریع برای اثبات اهمیت استراتژیکی عمان برای کنگره امریکا ناچار شد که

سلطان نشین عمان: دروازهٔ منطقه خلیج فارس و خاورمیانه

الموقد العربی

گفته های دولت امریکا را از پایان جنگ دوم باردیگر تکرار کند. فحوای این گفته ها این بود که: «عمان دومین کشور بزرگ خلیج فارس و در عین حال، کم جمعیت ترین کشور این منطقه است. غرب باید ارزش استراتژیک آن را دریابد، چه این کشور برتنگه هرمز مشرف است و خوب می‌دانیم که تنگه هرمز شریانی است که نفت جهان عرب از طریق آن به جهان غرب جریان می‌یابد.» این ژنرال امریکائی می‌افزاید: «تاسیسات جدیدی که امریکا در عمان پایه گذاشته است، از عملیات جدید تاکتیکی، عملیات رهبری نقل و انتقالات زمینی نیروهای امریکا و نیز از انبار کردن مهمات جنگی لازم و تدارکاتی نیروهای هوائی این کشور پشتیبانی می‌کند»

در اوت ۱۹۸۴، «کمیته روابط خارجی» مجلس سنای امریکا دو هیات مرکب از چند کارشناس وابسته خودرا به منطقه خلیج فارس فرستاد تا نتایج نظامی، سیاسی و اقتصادی وضع فعلی منطقه یعنی مسائل ناشی از جنگ ایران و عراق را ارزیابی کنند.

دو هیات یادشده به همین منظور از عراق، کویت، عربستان سعودی، امارات متحده عربی، بحرین، سلطان نشین عمان و از نیروی دریانی امریکا در خلیج فارس و

* نیروهای امریکائسی از

تأسیسات نظامی خود درشبه

جزیرهٔ «مسندم» درعمان درطول

پنج سال گذشته چون ایستگاه

استراق سمع پراهمیتی برای

جاسوسی علیه ایران استفاده

کرده‌اند.

* درمنطقه خلیج فارس اکنون

دیگر این یک راز نیست که

سلطان نشین عمان از سال ۱۹۸۰

به اینطرف، به عنوان پایگاهی

برای تجمع و فعالیت نیروی

کماندونی امریکا مورد استفاده

قرار گرفته است.

اقتیانوس هند دیدن کردند و از سفر خود به این مناطق

گزارشی نوشتند. این گزارش یک نکته تکان دهنده داشت زیرا هیات امریکائی که در آن زمان از عمان دیدن کرد، در گزارش خود گفته بود که به استثنای کناره کم طول عمان در جزیره مسندم کم برگرگاه جنوبی تنگه هرمز مشرف است، سلطان نشین عمان اصلاً از صحنه جنگ خلیج (فارس) دور است. گزارش می‌افزود که نیروهای عمان، علیه هیچیک از حملات ایران هرگز آن تاثیر لازم را نداشته‌اند. به همین سان، عمانینها نیز عموماً روابط معقول خود با ایران را حفظ کرده‌اند و سعی دارند کاری نکنند که همسایه بزرگشان را تحریک کند.

از جهت دیگر، گزارش امریکائی بالا می‌گوید که رژیم شاه قابوس، ظاهراً با تهدید داخلی مستقیمی روبرو نیست و سلطان نشین عمان، برای گسترش تاسیسات نظامی با امریکا قرار داد بسته است. این قرارداد که ۳۰۰ میلیون دلار برآورد شده است، به رغم انتقادات کشورهای عرب به امضاء رسیده است و هدف از بستن آن این بوده که به

این امری است که باعث شد در پیمان نظامی سال ۱۹۸۰ میان کشورهای متحدامریکا وسلطان عمان تجدید نظر بعمل آید. زیرا برغم اینکه مدت این پیمان ده سال است، ولی ایجاب می‌کند که بعداز پنج سال در آن تجدید نظر شود. واین مدت هم فعلاً گذشته است.

اینک دربارهٔ تجدید نظر در پیمان فوق نیز سخنی بگوئیم وبینیم که تجدیدنظر در چه شرایطی انجام گرفته است:

اطلاعات موجود در باره این موضوع حاکی از آن است که دولت ریگان در مورد سرمایه‌گذاری هنگفت خود درعمان ظاهراً امروز با سلطان این کشور مخالفت شدیدی دارد. امریکا با چنین اختلافی در حال حاضر ترجیح می‌دهد که خطرهای زیادی برسرسلطان عمان نازل کند. باین

* سقوط شاه درایران، شورش

انقلابیون ظفارواحتمال دخالت

نظامی شوروی درمنطقه، از جمله

عوامل مهمی بودند که مقامات

عمانی را برآن داشت تا ضمن

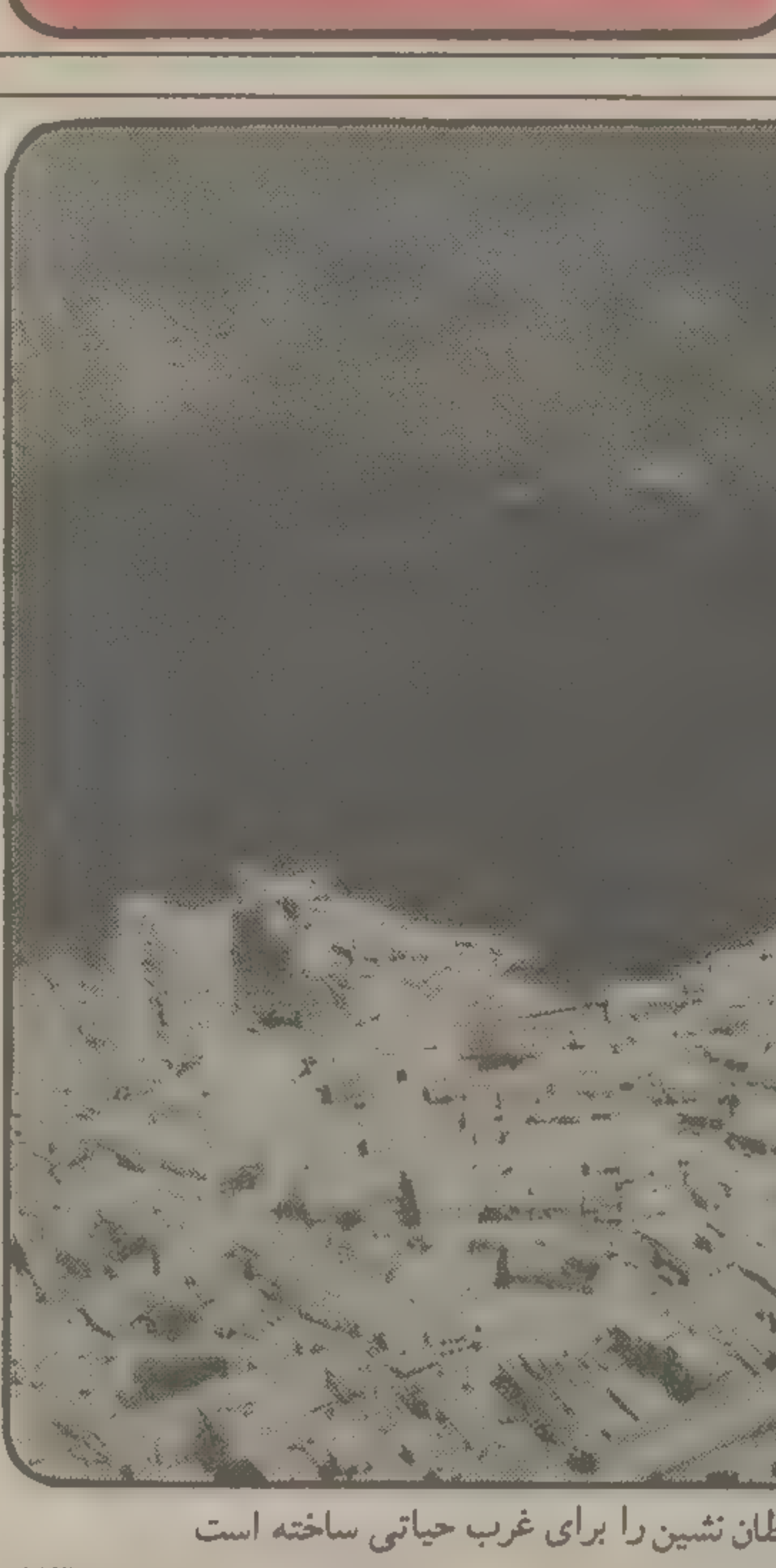
بستن قراردادهای سنگین با

امریکا برخی از مناطق و

پایگاههای استراتژیک این

کشور را دراختیار نیروهای

واکنش سریع امریکا بگذارند.

موقعیت جغرافیائی عمان - بقای حکومت این سلطان نشین را برای غرب حیاتی ساخته است

تفصیل، میان عمان وامریکا وقتی که مهندسان ارتش امریکا در عمان در مرحله نهائی «سرمایه گذاری» نظامی فعالیت دارند تا آنجا که انتظار می‌رود این مرحله با فرارسیدن پاییز سال ۱۹۸۶، یعنی در روزهای مانند این روزها در سال آینده، به پایان رسد، چه اتفاقی رخ خواهد داد؟

به استناد اطلاعات ناظران آگاه مسائل خلیج فارس، امریکا مقرر کرده است که عمان را زیر فشار بگذارد به همین دلیل داستان فعلی که امریکارا بار دیگر متوجه عمان کرده است حتی در دیدگاه خود امریکا از هرچه تاکنون گفته اند وشنیده ایم، متفاوت است.

داستان عمان یک ماه پیش با مذاکرات امریکا با این کشور پیرامون تمایل عمان به داشتن نظارت بیشتر بر استفاده از فرودگاه وامکانات دیگر توسط امریکا آغاز شده است. این مذاکرات که ناظران سیاسی آن‌را «بسیار دشوار» توصیف کرده‌اند،توسط مقامات دولت عمان به شکل دیگری پرداخته شده است. آنان چنین می‌گویند که این مذاکرات

پیرامون تمایل امریکا در مورد استفاده از امکانات نظامی در عمان است و «امریکا می‌خواهد از این تأسیسات به شکلی پیوسته، یعنی حتی در شرایط عادی استفاده کند واز طریق آنها هر تهدیدی را خنثی سازد»

براساس نوشته روزنامه وانگشتن پست، مسئولان امریکائی می‌گویند که عمان از امریکا می‌خواهد که یا پیمان را رسماً تعدیل کند، یا پیوستی بدان بیفزاید، پیمان با این وضعیت جدید خود، آنگاه بر مجلس سنای امریکا عرضه خواهد شد ونسبت به تصویب آن اقدام می‌شود واین درخواست زمانی انجام می‌گیرد که پنتاگون در آن زمان آماده شده است تا در تاسیسات نظامی ساخت امریکا در عمان عملیات ذخیره سازی مهمات جنگی را آغاز کند وبدین وسیله، خود را برای حالات فوق العاده در منطقه آماده سازد. به همین دلیل مذاکرات امریکاوعمان اهمیت حیاتی دیگری یافته است: چه کسی حق خواهد داشت که بر این تاسیسات وتجهیزات جنگی نظارت کند: نظامیان امریکا یا عمان؟

در مقابله با این اختلاف معلوم شد که عمان می‌خواهد که این نظارت برعهده یک شرکت خصوصی انگلیسی گذاشته شود ولی امریکائیان مایل نیستند که یک شرکت خارجی از اسرارشان آگاه گردد. عاقبت، کار به شکلی پیچیده به توافق انجامیده که طبق آن می‌بایست این ماموریت برعهده یک شرکت امریکائی ویک شرکت انگلیسی نهاده شود. ولی این امر در وضع فعلی چه سرانجامی یافته است؟

اطلاعات موجود نشان می‌دهند که این قسمت از مسئله میان امریکا وعمان در پایتخت امریکا بعنوان بهانه ای برای فشار بر عمان استفاده می‌شود. زیرا عمان اکنون متهم است که برای افزایش نفوذ مستشاران انگلیسی فعالیت می‌کند. امریکا برای این مدعی دلیلی در دست داردوان: انعقاد این پیمان، که ارزش آن در درازمدت در حدود ۲میلیارد دلار است می‌باشد.

مسئولان امریکائی قصدشان از این گفته این نیست که میان امریکا و انگلستان برسر نفوذ درعمان رقابتی درکار است. مقصود آنها این است که مسئولان عمانی از طریق نفوذانگلستان درسلطان نشین عمان، فایده‌ای مالی می‌برند. سازمان مرکزی اطلاعات امریکا (سیا) ناگزیر شده است که ازمجاری سنتی خوددرسازنه‌های گروهی امریکا استفاده کند و درحالی که مذاکرات برای تجدید نظر درپیمان نظامی امریکا و عمان (یعنی درمه گذشته) تازه آغاز شده است، این اتهامات را علیه مسئولان عمان پخش کند.

اینک باید دید که این امر برپیمان نظامی میان دو کشور چه اثری می‌گذارد.

ظاهراً مسئولان امریکائی اطمینان دارند که پیمان امریکا باعمان، ادامه می‌یابد و امریکا ناگزیر شده است که به باره‌ای از درخواستهای عمانینها گردن بگذارد. رابرت اسمالی، سخنگوی رسمی سازمان سیا چند روز پیش از طرف وزارت خارجه امریکا گفت که مذاکره با عمان ادامه دارد و «هرتعدیل درپیمان به اطلاع کنگره امریکا خواهد رسید تا کار از هرلحاظ قانونی باشد.»

این گفته، این احتمال را بوجود می‌آورد که ممکن است درنتیجه این مذاکرات، تعدیلات چندی دراین پیمان بعمل آید. ولی دولت ریگان به هرطریق می‌کوشد که از پذیرش درخواستهای عمان طفره رود و از انجام نقش خود به عنوان هم پیمان با عمان سرپیچد. این طفرهٔ امریکا درحالی انجام می‌گیرد که سلطان نشین عمان این روزها برای ترسیم تصویر جدیدی از موضع خود دربرابر امریکا فعالیت دارد و می‌خواهد که دراتحاد نظامی خود با امریکا تغییری بنیادی بدهد. البته عمان این تقاضاها را با لباس دیگری می‌پوشاند و آن‌را -چنان که یکی از منابع نزدیک به دولت عمان به روزنامه واشنگتن پست گفته - دست آخر به این صورت درمی‌آورد: «آخرین حرف عمان این است که این کشور، مورد ماست وآنها هم فرودگاههای ما هستند و تصمیم نهائی درهمورد باماست.»

پوشش و ظرافتی که دراین گفته‌ها هست مانع از آن می‌شود که بفهمیم میان امریکاوعمان درپشت پرده چه می‌گذرد. با این همه اطلاعات نشان می‌دهند که امریکا پیش از آغاز مذاکرات تجدید نظر درپیمان خود با عمان تصمیم گرفته است که برای بقای گردانهای سبک خود درعمان، بنیادی استوار برپای دارد. ارتش امریکا این گردانها را که تعدادشان به ۵ گردان می‌رسد، صرفاً به خاورمیانه و خلیج فارس اختصاص داده است.

ظاهراً این تصمیم امریکا، سلطان عمان را بسیار ترسانده است. ترس او همه از این است که مبادا وجود نظامی امریکا درعمان از طریق این گردانهای سبک، به وجودی دائمی تبدیل شود و درشریطی که هراحفظهٔ آن، نیروی امریکا درمنطقه را به نیستی تهدید می‌کند، عمان را به کام نابودی بکشانند.

مالزی و بازگشایی باب اجتهاد در مورد قوانین اسلامی

میگفت تاکید کرد علماء باید در جهت پیشرفت مسلمانان و ترقی تمدن بشریت دست به دست هم بدهند.

بدای خاطر نشان کرد که مسلمانان امروزه ظاهراً تنها به خدماتی که مسلمانان در گذشته به تمدن بشری کرده‌اند اکتفا میکنند ولی مسلمانان در کشورهای مستقل اسلامی باید متوجه مشکلات قرن حاضر و لزوم حل آنها باشند.

وزیر آموزش و پرورش مالزی ابراز عقیده کرد که به نظر وی سازمان کنفرانس اسلامی می‌تواند از طریق جذب دانش پژوهان اسلامی در زمینه‌های مختلف نقش موثری را در بررسی عمیق مسائل روز و حل آنها در چارچوب قوانین اسلامی ایفا کند.

در این حال میمون عبدالقیوم رئیس جمهوری جزایر مالدیو طی سخنانی در این سمینار گفت که علمای اسلامی باید به متفاوت بودن عقاید در مورد مسائل مذهبی احترام گذاشته و سعی نمایند تبدیل به دروازه‌های شخصی خود از قوانین اسلامی را به ملت و امت تحمیل کنند. وی نداین رابطه گفت بسیاری از دستهبندیهائی فرقه‌ای در جهان اسلام و بروز خصومت بین آنها ناشی از تلاش برخی عناصر در جهت تحمیل برداشت شخصی خود از قوانن شریعت اسلام در به دیگران میباشد.

مالزی دیروز سه شنبه خواستار بازگشایی باب اجتهاد صدور فتوا برای مسائل مذهبی در چارچوب قوانین اسلامی به عنوان راهی برای پیشرفت مسلمانان و کشورهای اسلامی از طریق اجرای یک سیستم فعالت‌ر قوانین اسلامی شد.

عبدال... بدای وزیر آموزش و پرورش مالزی در این رابطه گفت چنین اقدامی برای مقابله با اوضاع نابسامان و مشکلات ناشی از تجدد گرایی در نزد مسلمانان ضروری است.

بدایوی که به هنگام گشایش سمینار بین المللی در مورد قوانین اسلامی در مرکز اسلامی کوالالامپور سخن

ترمیم «کا. گ.ب»

موجب «بحران جاسوسی جهانی»

شده‌است

نشریه ساندی تایمز چاپ لندن نوشت: تصفیه در داخل «کا. گ. ب» بدستور میخائیل گورباچف رهبر شوروی موجب قرار اخیر پنج مقام بلند پایه این سازمان از جمله ویتالی اورچنکو به واشنگتن شده است. این نشریه می‌نوسد گورباچف از آن جهت دستور تجدید سازمان «کا. گ. ب» را صادر کرده است که از صوابت منصبان مورد علاقه یوری آندره پوف طی پانزده سال سلطه وی براین سازمان اطلاعاتی بیش از آن که به رهبری شوروی ارتقاء یابد، راهی پیدا کند.

روایروپف که در سال ۱۹۸۲ زمام امور را در شوروی بدست گرفت، در نوامبر ۱۹۸۴ در گذشت و کنستانتین چرنینکو که سیزده ماه بعد از وی بدرود حیات گفت، جانشین وی گردید و بدین ترتیب راه برای رسیدن

ملک

اطلاعات

سه شنبه نهم مهرماه ۱۳۶۴ پانزدهم محرم ۱۴۰۶

۳

ادبیات

پیش: علی موسوی کرمارود

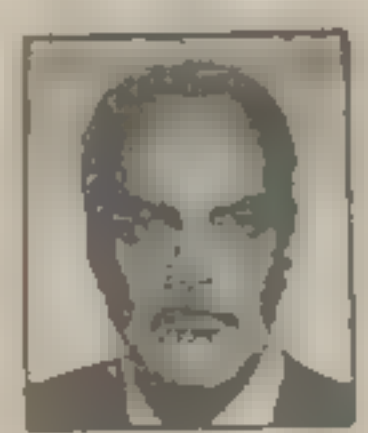
مفهوم «کتاب»، در کتاب خدا

از: استاد مصباح

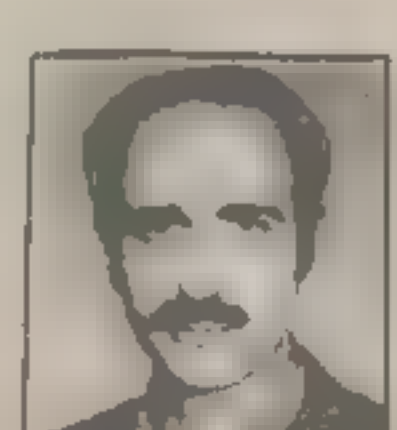
ترجمه‌ی نهج البلاغه

از: استاد دکتر سید جعفر شهیدی

شعر «سید رازی»، در سوک حسین (ع)

از: استاد دکتر احمد مهدوی دامغانی

اسطوره‌پردازی حافظ

از: بهاء الدین خرمشاهی

گزیده‌ای از تفسیر دیرینه سال کشف الاسرار

از: دکتر محمد مهدی زکری

صوریان و اعجاز قرآن

از: دکتر علوی مقدم

فرخی یزدی

از: دکتر ولی الله ظفری

صدای رویش گل

شعر چاپ نشده‌ای از: نوذر پرنک

از میان نامه‌ها

احمد احمدی بیرجندی و...

ادبیات عامه و محرم

از: محمد حسن رجائی زفره‌ای

رباعی از ابوسعید ابوالخیر

باخط: علیرضا عباسی

رباعی از شیخ علاءالدوله سمنانی

باخط: استاد یدالله کابلی خوانساری

جنگ،

بیاض، سفینه، کشکول، دستور،

مشیخه، خرقة، جریده، مجموعه، منشآت،

زنبیل، فرائد، گلچین، مرقع، مخزن

از: ع.م.گ

در حقیقت این کتاب...

از دل کشید ناله‌ی...

<p>احوال ما باین و بسین احوال تار کی بر کشگان بی تضر جوده تار کی دستی بدستگاری سبیلان دوار کی می بکندم کی و گوشت تار کی لب بر گلزارستان و احسان دوار کی مارا سوال بر سر تری جهان کی سار دگر و لاله سوری جهان کی</p>	<p>کای حقیقت خورشید بسین جان دیده تار کی ایوان بر سر امام به پای تار کی ظلمات خرد بر رطبه جریلا تار کی بر دردها سست در دله از تار و تار کی سرم از بدگمانی دیبا یکی میرا بر خیز سبیلان به ای میرا تار و تار کی سار دگر و لاله سوری جهان کی</p>
---	---

این سخنرانی...

با ابواب...

این سخنرانی...

با ابواب...

این سخنرانی...

با ابواب...

این سخنرانی...

خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلِمَهُ

مقاله‌ی حاضر را، به صورت اصلی و ناویراسته، از بخش منتشر نشده‌یی از «معارف قرآن» برداشته‌ام که همچنان برای ویرایش نزد اینجانب است. این توضیح به امر معظم له قلمی شد.

ع.م.گ.

مقاله‌ی حاضر، از سلسله درسهای «معارف قرآن» حضرت استاد مصباح متعالی بطول بقائه، در حوزه‌ی علمیه‌ی قم است. از این درسها، بخشی که افتخار ویراستاری آن را اینجانب داشته‌ام! زیر عنوان «جهان شناسی»، از طرف «موسسه‌ی درسهای از اصول دین»، در قم، منتشر شده است.

مفهوم «کتاب»، در کتاب خدا

از: استاد مصباح

ذوالاضافه را با مقایسه بین این وجود و وجود واجب، انتزاع می‌کنند انتزاع می‌کنند که این وجود به آن وجود وابستگی دارد می‌گوید: «او را ایجاد یا خلق کرد»؛ ولی بدین معنا نیست که خدا قبلاً فاقد خالقیت بود و حالا واجد شد، بلکه انتزاعی است که عقل انجام می‌دهد.

علم در مقام فعل هم، چنین مفهومی است، علم ذاتی سرچایش هست و تغییری نمی‌کند؛ ولی گاهی علم بمفهوم انتزاعی هم، بکار می‌رود، همانطور که خلق و ایجاد، مفهومی انتزاعی بود یعنی عقل ملاحظه می‌کند که مخلوق خدا

در حضور اوست و می‌گوید خدا به آن علم دارد، وقتی وجود یافت، خدا به آن علم پیدا کرد، نه این که علم نداشت و حالا پیدا کرد و علمی به ذاتش اضافه شد، ذات، تغییری نمی‌کند، بلکه این مفهومی است که عقل انتزاع می‌کند، این علم مثل مفهوم رؤیت و شنیدن است. مفهومی است انتزاعی از مقام فعل.

✱ کتاب

باری، علاوه بر این علم که از مقام فعل انتزاع می‌شود، گونه‌ای علم دیگر هم از آیات استفاده می‌شود و آن علمی است که منتسب به کتاب است [فی کتاب]، و ظاهر آیات می‌گوید که خدا علمی دارد که این علم در کتابی منعکس است، این چه علمی است؟

علم ذاتی که عین ذات است، علم فعلی هم که از مقام فعل است و ظرفش ظرف تحقق فعل است. این علم است

متعلق! برای اینکه مطلب روشن‌تر شود و بهتر در ذهن بماند بجای مفهوم علم، مفهوم رؤیت را بگذارید، خدای متعال هرچه را خلق کند در حضور اوست و هرچه در حضور اوست می‌بیند و این دیدن نه یعنی با چشم، بلکه یعنی آنچه برای ما بوسیله رؤیت حاصل می‌شود بنحو اعلی برای خدا حاصل است، این رؤیت همان علم است، آیا قبل از وجود موجود مرنی می‌توان گفت خدا آن را می‌دید؟ نه، رؤیت جانی است که مرنی باشد.

علمی که در این مرحله از فعل خدا اثبات می‌شود چنین مفهومی است، غیر علم ذاتی خداست که همه چیز را بواسطه آن؛ چه بعد و چه قبل از وجود آن چیز؛ می‌داند، این اعتباری است که عقل می‌کند، این بدان معنی نیست که ذات خدا تغییر می‌کند یا حالت جدیدی برای او پیدا می‌شود که قبلاً نداشته است. یا علم جدیدی پیدا می‌کند؛ خیر، مفهومی است که عقل از مقایسه‌ی فعل خدا با مخلوق انتزاع می‌کند، می‌توان اسمش را گذاشت علم ویا در مرنیات گفت: رؤیت و در مسموعات سمع.

منظور این است که این عنوان علم که در این مرتبه بخدا نسبت داده می‌شود؛ صحیح است که گفته شود این علم، مال این زمان است، ولی بدین معنی نیست که حالا علم پیدا کرده و قبلاً نبوده است، بلکه معنایش، این است: (و مفهوم مفهومی است) که حکایت از امری حادث می‌کند، مثل خلق، رزق، تدبیر و مفاهیمی که در خود مفهوم؛ تعلق

تعبیری در آیات شریف‌هست که ما را وادار به دقت بیشتر در باره‌ی علم خدا می‌کند: ۵۲/ طه: قَالَ عَلَّمَهَا عِنْدَ رَبِّي فَيُكْتَبُ لِيُضِلَّ رَبِّي وَلَا يَنْتَسِي.

... این علم در کتابی منعکس است، خدا چیزی را گم نمی‌کند و فراموش هم نمی‌کند. این تعبیر که: علم خدا در یک کتاب است، سنوالت ایجاد می‌کند که آن چه گونه علمی است؟ آن علم خدا که عین ذات است و در کتابی نیست، ذات خداست، و آن هم که در مقام فعل انتزاع می‌شود همراه خود فعل است، پس این چه گونه علمی است که در کتاب است؟ مگر خدا احتیاج دارد بنویسد تا فراموش نکند؟ این تعبیر چنین مطلبی را به ذهن ایهام می‌کند که خدا برای اینکه فراموش نکند می‌نویسد تا هر وقت بخواهد مراجعه کند؛ به ویژه که بلافاصله می‌فرماید: لایتنسی. از این آیه ما می‌فهمیم که خدا مخلوقی دارد بنام کتاب و این مخلوق به گونه‌ای است که نمایانگر مخلوقات دیگر است. هر که در آن بنگرد از احوال مخلوقات دیگر باخبر می‌شود و چون این مخلوق خداست وجودش هم نوعی علم خدا حساب می‌شود یعنی همان علم خداست که در این کتاب منعکس شده و نمایانگر حوادثی است که تحقق می‌یابد. مشابه این تعبیر:

۷۰/ حج: أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ، إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ...

۳/ سبا: ... لَا يَغْرِبُ عَنْهُ مُثْقَلُ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ. هیچ چیز از خدا پنهان نیست و لوله اندازه‌ی سنگینی یک ذره باشد (مثقال ذره تعبیری است در عربی که کنایه از کوچکترین چیز است؛ حال خود ذره چیست، بسیاری گفته‌اند ذرات غبار در هوا که در آفتاب دیده می‌شود) و نه تنها ذره، کوچکتر و بزرگتر از ذره هم در کتابی روشن وجود دارد، باز علم خدا را ارتباط داده است با کتاب و همان معنی را بذهن می‌آورد که شاید علم خدا از راه همین کتاب است. ولی با توجه به مطلبی که گفته شد، این معنی چیز دیگری را اثبات می‌کند؛ و آن این که علاوه بر علم ذات و علم فعل، علم دیگری هم برای خدا هست. که اسمش کتاب است و همه چیز در آن منعکس است. علم خداست به این معنی که همه یا بعض مخلوقات خدا در آن منعکس است. کتاب است چون هر کس (که بتواند) با آن تماس پیدا کند از احوال موجودات دیگر مطلع می‌شود. مخلوقی است خارج ذات الهی ولی از آن خداست؛ خدا طوری آنرا آفریده که علمی باشد برای همه اشیا.

✱ کتاب

پس این «کتاب» از مراتب علم الهی است. در بحث از مراتب فعل الهی، دانستیم که عقل می‌تواند برای فعل الهی مراتبی را در نظر بگیرد که بحسب رتبه بعضی بر بعضی مقدم‌اند، گرچه از نظر ظرف تحقق همه با هم هستند. یعنی وقتی عقل موجودی را ملاحظه می‌کند که خدا خلق می‌کند، کاری انجام می‌دهد و صدور این فعل از او ناآگاهانه نیست، پیش خدا حضور دارد و خدا آن را می‌بیند و می‌شناسد و می‌داند، چون ذات الهی ذاتی است که احاطه بر همه چیز دارد و هر چه پیدا شود در حضور او پیدا شده و علم هم، غیر این نیست که ذاتی که صلاحیت درک و علم دارد، چیزی پیش آن ذات حاضر باشد، در اینجا مفهوم علم را هم بهمان معنی که صفات فعلیه را انتزاع می‌کرد، در این مرتبه انتزاع می‌کند، اگر این شیء زمانی باشد این صفت علم هم متصف به زمان خواهد شد، کما اینکه سایر صفات الهی که از مقام فعل انتزاع می‌شود در صورتی که فعل زمانی باشد؛ صحیح است نسبت زمانی داشته باشد؛ [بلحاظ

ولی عین ذات هم نیست چون در کتاب است و کتاب مخلوق خداست، پس معلوم می‌شود علمی دیگر قبل از موجودات به خدا نسبت داده می‌شود، بلحاظ اینکه خدایم آفریده که در آن حوادث آینده منعکس است و این طبعاً از علم خداست و خدا آن را آفریده است. بنابراین، وقتی عقل آنرا ملاحظه می‌کند، آنرا هم مرتبه‌ای از ظهور علم الهی تلقی می‌کند، البته نه بدین معنی که وقتی این موجود خلق شد، چیزی به علم خدا افزوده شد و ذات الهی واجد چیزی شد، این جلوه‌هایی از چیزهایی است که او واجد است.

پس از مجموع آیات استفاده می‌شود که نسبت دادن علم به خدا به ۳ لحاظ است:

- ۱- علم ذاتی
- ۲- علم فعلی در مقام خلق کتاب، و این علم قبل از وجود موجودات هم هست.
- ۳- علمی که در ظرف تحقق حادثه است، علم توأم با وقوع حادثه است.

برای روشن شدن علمی که در کتاب است و کتاب مظهر آن علم است، آیات مربوط به آن را بررسی می‌کنیم مخصوصاً با توجه به اینکه در روایات این نکته خاطر نشان شده که هر چه در خارج تحقق می‌یابد مسبوق به چند چیز

به شئی حادثی خوابیده است، مفهوم بگونه‌ای است که تابع متعلقش می‌باشد. اگر متعلق زمانی باشد، مفهوم هم زمانی می‌شود ولی بهرحال از آن طرف اضافه (که به خدا مربوط می‌شود) دیگر زمانی نیست.

بهرحال، چنین علمی از قرآن استفاده می‌شود که: استعمالش صحیح است، البته نه بدین معنی که خدا چند علم دارد و این علمها در ذات‌ها اثر می‌گذارد، ذات تغییری نمی‌کند. ذاتش عین علم و قدرت و... است ولی وقتی یک موجودی را خدا خلق کرد، عقل بلحاظ مقایسه‌ی بین فعل و مخلوق، مفهوم جدیدی را بخدا نسبت می‌دهد.

برای اینکه دفع استیحاظ شود می‌گوییم: ایضا قبل از خلق عالم یا بعد از آن، تفاوتی در ذاتش حاصل شد؟ آیا چیزی را با خلق کردن از دست داد؟ یا چیزی را واجد شد؟ خیر، ذات الهی غنای مطلق است، با خلق کردن نه چیزی از ذاتش کم و نه چیزی را واجد می‌شود. بلحاظ ذات، ما مفهوم قدرت را انتزاع می‌کنیم؛ قدرت بر خلق و این قدرت، عین ذات است قبل از خلق، بعد از خلق و در حین خلق. ولی مفهوم خالق و مفهوم خلق کردن، قبل از خلق خدا نبود، قبل از آن نمی‌توان گفت خدا خلق کرد، این مفهوم وقتی انتزاع می‌شود که مخلوقی در خارج تحقق یابد، خلق کردن و ایجاد، مفهومی است انتزاعی، عقل است که این مفهوم

را درک کنند.

هر چه هست موجود بسیار ارزنده‌ای است مکتون است، پیش خداست (عندنا، لدنیا) . آنچه می‌توان استنباس و از این تعبیرات استفاده کرد این است که: موجودی است که دستخوش تحولات نمی‌شود، محفوظ است، هیچ عاملی نمی‌تواند در آن اثر بگذارد، مکتون است، چیزی است که می‌توان درباره‌ی آن گفت: عندالله است، مخصوصا با توجه به اینکه در قرآن درباره‌ی چیزهایی که عندالله است تعبیرات خاص بکار رفته است:

ماعدکم ینفد و ما عندالله باق

تا این اندازه را می‌شود بدست آورد که این موجودی است تغییرناپذیر و زوال ناپذیر.

از ظواهر آیات بیش از این چیزی بدست نمی‌آید که محفوظ است و مکتون و مرتبه‌ای از علم الهی است.

* سنوال

آنچه باید روی آن تأمل کرد این است که: آیا افعال اختیاری ما هم در آنجا هست یا نه؟ آیا همه‌ی حوادثی که برای بشر واقع می‌شود آنجا هست یا نه؟

این دو مهم است، چون انسان خیال می‌کند که اگر همه‌ی افعال اختیاری، قبلا معلوم باشدیکنوع جبرابجاد، می‌کند، یا اگر حوادث پیش آمده برای هر کسی، نوشته شده باشد پس کارهای ما جبری است، هر کس سرنوشتی دارد و خواه ناخواه خواهد شد.

این مسأله ابعاد بسیار وسیعی دارد، از جمله؛ با علم الهی ارتباط دارد؛ اولاً آیا واقعا قرآن می‌گوید حوادث و همه چیز که ما با اختیار انجام می‌دهیم، در آن کتاب هست؛ بله، قرآن می‌فرماید هست. ثانیاً اطلاق «لارطب و لایابس» لآلفی کتاب مبین شامل افعال اختیاری ما هم می‌شود ولی به این عموم اکتفا نمی‌شود بلکه تصریح می‌گردد حوادثی که برای هر کس پیش می‌آید، دانه بدانه تمام آنها قبل از وقوع در کتابی مکتون است:

۲۲/ حدید: ما اصاب من مصیبة فی الارض ولا فی

جواب می‌فرمایند: مگر تو عرب نیستی، در عربی استنساخ به چه می‌گویند؟ نسخه برداری از کتاب دیگری منظور است، نه ابتداء نوشتن که آن کتابت است. بحسب این روایت امام می‌فرماید ملائکه در موقع نوشتن اعمال، به لوح محفوظ یا کتاب دیگری نگاه می‌کنند و از روی آن می‌نویسند.

آیاتی که در این زمینه ها (۳ قسم مذکور) هست به بحث ما ربطی ندارد. بحث ما در مورد چهارم است:

۴- خدا کتابی دارد که همه چیز در آن هست:

۵۹/ انعام:.... ولارطب ولا یابس لآلفی کتاب مبین مشتمل بر همه چیزهاست (بعضی فکر می‌کنند کتاب مبین قرآن است ولی ظاهراً چنین نیست و اتفاقاً این از آیاتی است که علم را با کتاب ارتباط داده است، یا بهتر بگوییم: کتاب را جانشین علم دانستن، کرده است؛ بجای اینکه بگوید لارطب و لایابس، الا اینکه خدا می‌داند؛ فرموده لارطب و لایابس، لآلفی کتاب...

با تعبیرات مختلفی از چنین چیزی یاد شده است: الف = با تعبیر «پیش ماست» وانه فی ام الکتاب لدنیا لعلی حکیم

مفهوم «کتاب»، در کتاب خدا

وعندنا کتاب حفیظ ۴/ ق

در آیه لارطب و لایابس متصف شده بود به مبین (آشکار - آشکار کننده) در اینجا توصیف شده به اینکه حفظ کننده است بمعنای حافظ و احتمالاً حفیظ بمعنای محفوظ هم هست مانند آیه ای دیگر که می‌فرماید:

«بل هو قرآن مجید فی لوح محفوظ» (۲۲/ بروج) یعنی خود کتاب از بین نمی‌رود.

ب: گاهی با تعبیر: کتاب مکتون از آن یاد شده است: «انه لقرآن کریم، فی کتاب مکتون» ۷۸/ واقعه ج - و سرانجام در بسیاری آیات تعبیر ام الکتاب آمده

است: علم، کتاب، افن، اجل، قدر، فضا، (و در بعضی روایات مشیت و اراده هم ذکر شده است) که اینها مراحل تحقق فعل الهی است، ما هم این مراتب را در آیات بررسی می‌کنیم، اول مرحله علم در مقام فعل بود که ذکر شد مرحله دوم مرحله کتاب است، یعنی این مخلوق در ظرفی و فعاتی انعکاس دارد بطوریکه اگر کسی بر آنجا اشراق پیدا کند آن را می‌فهمد؛ اما آن مخلوق چیست؟ ما عقلمان نمی‌رسد، در خود قرآن هم، درباره‌ی حقیقت آن به چیزی که ما بفهمیم، برخورد نکرده‌ایم، اجمالاً مفهومی بنام کتاب را اسم می‌برد. برای بررسی آیات «کتاب» مقدمه مفهوم کتاب را توضیح می‌دهیم:

* مفهوم کتاب

کتاب بمعنای نوشته است و در عربی هم به همین معنی استعمال می‌شود اما اینکه اصل ریشه کتاب چه بوده است و چرا به چه لحاظ به نوشته، کتاب می‌گویند و آیا بمعنای جمع است یا ثبت و ... چیزهایی است که نه تنها به ما کمک نمیکند بلکه موجب مشوب شدن ذهن می‌شود، اصولاً

الفاظی که در قرآن کریم و روایات استعمال می‌شود اگر مفهوم روشنی دارد که ابهامی ندارد و اگر با قرائن قطعی می‌دانیم فلان لفظ در چه معنایی بکار رفته است و حقیقت بکار رفته یا مجاز و.... در چنین موردی؛ پی گیری در ریشه‌ی کلمه، ذهن را گمراه می‌کند. پس کتاب در فارسی عیناً همان نوشتن است.

اما موارد استعمال کتاب در قرآن فرق می‌کند:

۱- به معنای نوشتن و نوشته در مورد حکم تشریعی بکار می‌رود: ۱۰۳/ نساء:..... إِنَّ الصَّلَاةَ کَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ کِتَابًا مَّوْقُوتًا.

نماز نوشته‌ای است دارای وقت و زمان بندی شده برای مؤمنان. نوشته است یعنی واجب است، تکلیفی است (در اینجا حتی فهمیدن اینکه آیا کتاب مجازی است یا حقیقی نیز فائده‌ای ندارد، چون مورد استعمال را می‌دانیم).

۲- در مورد کتابهای آسمانی: ۲۱۳/ بقره:..... و انزل معهم الکتاب بالحق لیحکم بین الناس فیما اختلفوا فیه.....

۲۵/ حدید:..... و انزلنا معهم الکتاب و المیزان.... حال چرا کتاب می‌فرماید؟ آیا یعنی «من شانه آن یکتب» یا اینکه در عالمی دیگر نوشته شده است و یا مثل الواح تورات است که نوشته شده بود و کتابهای آسمانی دیگر هم نوشته‌هایی بودند که بوسیله ملائکه برای پیامبران می‌آمد، اینها همه وجوهی است، اما بهر حال، می‌دانیم

که: چه قرآن در کاغذ نوشته شود و چه فقط در سینه‌ها باشد، اسمش کتاب الله است. می‌دانیم آنچه را خدا بر پیامبران نازل فرمود و دارای حقائق و مسائل و معارف و احکامی و... است، اسمش را کتاب گذاشته است.

۳- در مورد نامه اعمال بکار رفته است:

یکی از معتقدات ما که شخصی قرآن و روایات است، این است که هر کس نامه‌ی اعمال دارد و خدا فرشتگانی را امر فرموده که کارهای مردم را بنویسند: «کراماً کاتبین، روز قیامت این نامه‌ها را بیرون می‌آورند و به دست اشخاص می‌دهند، بعضی بدست چپ، بعضی بدست راست، طبق ظاهر روایات.

اینهم اسمش کتاب است و آیات زیادی در این زمینه است منجمله:

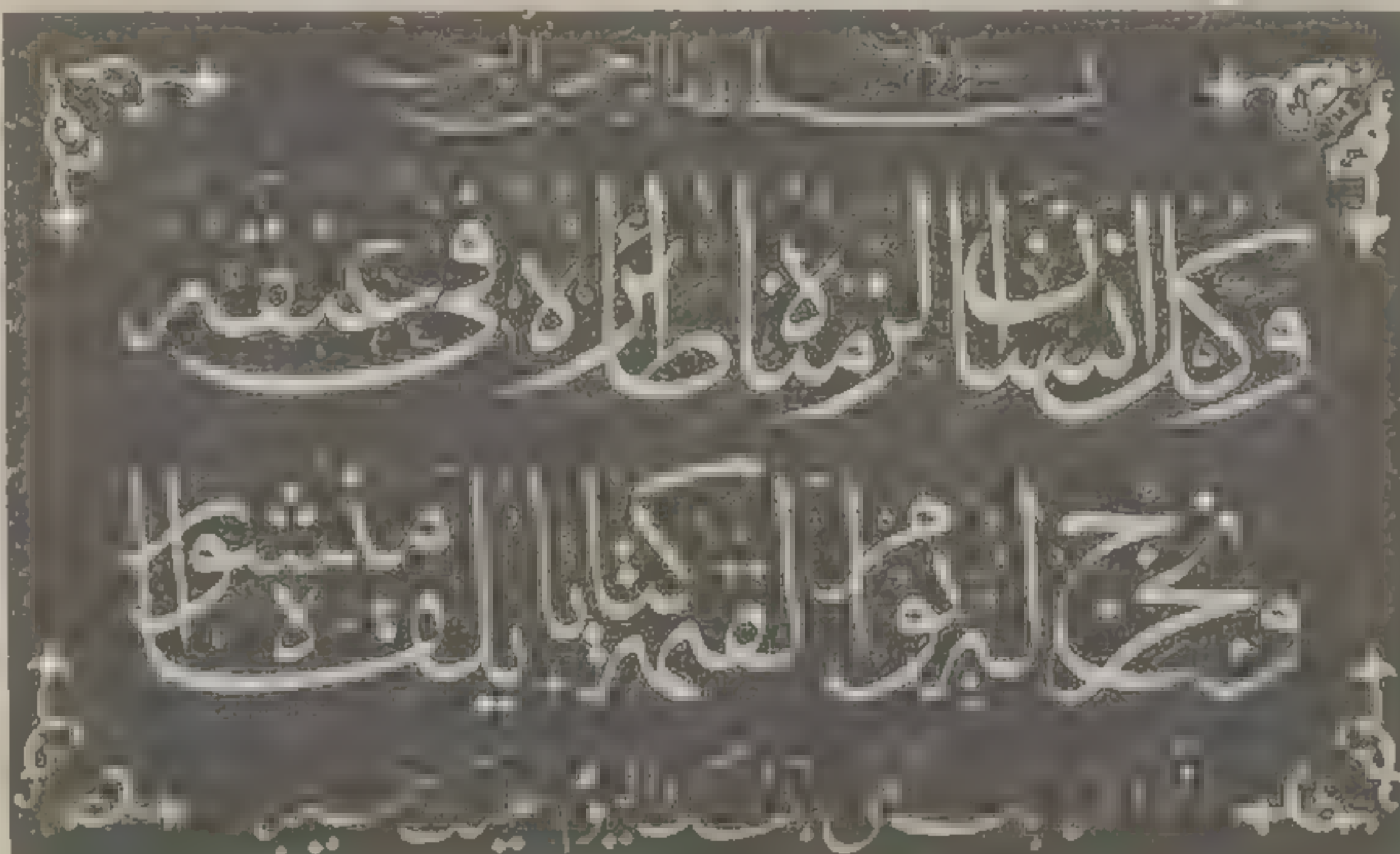
۱۳- ۱۴/ اسراء:..... و نخرج له یوم القیمة کتاباً یتلقیه منشوراً، اقرا کتابک.....

روز قیامت نامه‌ای را باز می‌کنیم بدست انسان می‌دهیم، آن کتاب را می‌بیند در حالیکه در جلوی باز شده و به او گفته می‌شود بخوان و خودت هم حساب خودت را ببین: کفی بنفسک الیوم....

بهر حال، این هم کتابی است که بوسیله ملائکه نوشته می‌شود و تا روز قیامت ضبط می‌شود تا بدست مردم برسد.

از بعضی آیات استظهار می‌شود که ملائکه وقتی اعمال مردم را می‌نویسند، از کتاب دیگری استنساخ می‌کنند:

«انا کنا نستنسخ ما کنتم تعلمون» ما استنساخ می‌کردیم آنچه را عمل می‌کردید. در روایت است که برخی از معصوم علیه السلام پرسیده‌اند: ملائکه از کجا می‌نویسند؟ در

انفسکم الا فی کتاب من قبل ان نبرأها ان ذلک علی الله یسیر.

و اگر از آن آیه «نستنسخ ما کنتم تعلمون» هم استفاده کردیم که اعمال ما را از لوح دیگری باز نویس می‌کنند پس این آیات شاهد بر این است که تمام حوادث حتی اعمال اختیاری ما هم قبلاً مکتوب است.

اما آیا این موجب جبر است؟

ابتدا، جوابش خیلی ساده است چون این حوادث آنچنانکه واقع می‌شود نوشته شده است پس آنچه با اختیار ما انجام می‌شود، نوشته شده است که با اختیار واقع می‌شود یعنی نوشته است که فلان کس در فلان زمان با اختیار خود چنین خواهد کرد، نوشته است که جبراً چنین می‌شود، این تثبیت اختیار است نه جبر، اگر جبری باشد برخلاف علم و کتابت الهی است.

هر حادثه آنچنان که واقع می‌شود نوشته شده است، آنجا منعکس کننده حوادثی است به همانگونه که واقع خواهند شد: علی ما هی علیها، هر حادثه‌ای با ارتباطش و با اسباب و مسببات خودش، در آنجا منعکس است.

پس صرف اینکه خدا می‌داند و می‌نویسد و حتی قبلاً اعلام می‌کند که فلان کس با اختیار خود در فلان وقت چنین خواهد کرد، موجب جبر نمی‌شود چون فرض این است که خدا فرموده است که با اختیار انجام می‌دهد و این سرش همین است که حیثیت علم، حیثیت نمایش واقعیت است نه بدین معنی که واقعیت را تغییر می‌دهد، همانجور که هست نشان می‌دهد.

پس به هیچ وجه کتابت قبلی، موجب جبر نمی‌شود، سرنوشت را آنگونه که خود آن را می‌سازیم، قبلاً در آنجا نوشته شده است، ما سرنوشت خود را، خود می‌سازیم.

است که این تعبیر ام الکتاب مفهومی دیگر را تداعی می‌کند، انسان بدهش می‌آید که کتابهای متعددی هست، یکی ام است و بقیه فرعی هستند مثل دفتر کل و دفاتر فرعی که بخشهایی از آن در اینها منعکس است. آیاتی هم هست که: لکل امر کتاب و یدلیمعوالله مایشاء و یثبت تولى کتابی هست که همه چیز در آن منعکس است.

روایات هم کم و بیش این حدس را تقویت می‌کند که یک کتاب اصلی هست که همه چیز در آن است، از هر کس، هر حادثه، هر زمان و هر مکان: ولارطب ولا یابس، لآلفی کتاب مبین و نیز کتابهایی هست فرعی مثل دفاتر جزئی، برای قومی خاص: کتاب الابرار، کتاب الفقار... پس کتاب اصلی ام الکتاب است.

و بحث ما در این ام الکتاب است:

این ام الکتاب مخلوق است و مسلماً خود خدا نیست چون می‌فرماید عندنا، مخلوقی است که همه چیز در آن هست منجمله خود قرآن کریم، قرآن کریم در آن جاست و آنه فی ام الکتاب لدنیا لعلی حکیم.

حال اینها یعنی چه؟ این کتاب چیست؟ کجاست؟ چه کاغذی، چه مرکبی، یا چه خطی؟ و... خلاصه چیست؟ سنوالهایی است که قرآن فرموده است و ما هم به دنبال اسکتو اعماست که الله عنه، چیزی نمی‌دانیم؛ اجمالاً می‌فهمیم موجودی است که خدا آنرا آفریده و نمایانگر موجودات دیگر

است و کسانی که صلاحیت مراجعه به آن داشته باشند و با آن تماس بگیرند؛ می‌توانند حقائق را درک کنند. و کسانی می‌توانند تماس بگیرند که صادق لایسته الامطهرون هستند. یعنی کسانی که مطهر باشند و علی الظاهر، قدر متقین خمسه‌ی طیبه علیهم السلام اند که: انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت و یطهرکم تطهیراً ۳۳- احزاب مطهران می‌توانند با آن کتاب تماس پیدا کنند و حقائق

ترجمه‌ی نهج البلاغه

از: استاد دکتر سید جعفر شهیدی

خطبه دوم

«از خطبه اوست که پس از بازگشت از نبرد صفین خوانده است»:

او را سپاس میگویم که زیادت خواه نعمت اویم. گردن نهاده عزت اویم. پناه خواه از معصیت اویم. و نیازمند کفایت اویم. هر که را راه نماید گمراه نباشد، و دشمنش را کسی پناه نباشد و آنرا که او کارگذار شد، نیازی به مال و جاه نباشد. هر چه سنجید بپای سپاس او نرسد، و هیچ اندوخته‌ای به بهای او نرسد. گواهی میدهم که خدا یکتاست، انبازی ندارد و بی همتاست. گواهی از روی اعتقاد و ایمان، بی آمیغ برآمده از امتحان. چند که ما را زنده میدارد، این گواه دست آویز ماست، و ذخیره دشواری‌های روز رستاخیز ماست. که گواه به یگانگی او نشانه استواری ایمانست، و سرلوحه نیکوکاری و احسان، و مایه خشنودی خدای رحمان، و سلاح جنگ با شیطان. و گواهی میدهم که محمد (ص) پنده او و پیامبر اوست. او را بفرستاد با دینی آشکار، و نشانه‌هایی پدیدار، و قرآنی نبشته در

پایه‌های دین و یران، شریعت بی نام و نشان، راههایش پوشیده و ناآبادان. دیو را فرمانبردند، و پناه او رفتند، و چون گله، که به آبشخور رود پی او گرفتند. تخم دوستیش در دل کاشتند، و بیرق او را برافراشتند، حالیکه فتنه چون شتری مست آنانرا به پی می‌سپرد، و پایمال میکرد و ناخن تیز بدانها درمی‌آورد، و آنان در چارموج فتنه سرگردان بودند، در مانده و نادان، فریفته مکر شیطان. در خانه امن کردگار (۱) با ساکنانی تبه کار و بدکردار، چشم‌ها از بیم بیدار، دیده‌ها از حسرت اشکیار، عالم آن‌دم از گفت بسته، و جاهل به عزت در صدر نشسته.

وصف خاندان رسول (ص):

راز پیمبر بدانها سپرده است، و هر که آنانرا پناه گیرد راه بحق برده است. مخزن علم پیمبرند و احکام شریعت او را بیانگر. قرآن و سنت نزد آنان در امان، چون کوه افراسنه دین را نگهبان، پشت اسلام بدانها راست و ثابت و پایرجاست.

گروهی از مخالفان:

تخم گناه کاشتند، و آب فریب به پای آن هشتند. و شکنجه و عذاب درویدند. و بدین حقیقت نرسیدند که: از این امت کسی را با خاندان رسالت همپایه نتوان پنداشت، و هرگز نمیتوان پرورده نعمت ایشان را در رتبت آنان داشت. که آل محمداً پایه دین و ستون یقین‌اند. هر که از خود درگذرد بآنان بازگردد. و آنکه واماند بدیشان پیوندد. حق ولایت خاص ایشانست. و میراث پیغمبر مخصوص آنان. اکنون حق بخداوند آن رسید. و رخت بدانجا که بایسته اوست، کشید (۲).

پانویس:

۱- مقصود مکه‌ی مکرمه است.

۲- مقصود خلافت ظاهری آن حضرت است.

علم پروردگار. که نوری است زخشان، و چراغی است فروزان، و دستورهایش روشن و عیان. تا گردد دلی از دلها بزداید، و باحجت و دلیل ملزم فرماید. نشانه‌هایش بینند و بیش نستیزند، و بترسند و از گناه بپرهیزند. و این هنگامی بود که مردم به بلاها گرفتار بودند، و رشته دین سست و نااستوار، و پایه‌های ایمان ناپایدار. پندار با حقیقت بهم آمیخته، همه کارها در هم ریخته. برونشوی کار دشوار، درآمد نگاهش ناپدیدار، چراغ هدایت بی نور، دیده حقیقت بینی کور، همگی بخدا نافرمان، فرمانبر و یاور شیطان، از ایمان رو گردان،

از: قاننی

بارد... چه؟

خون...

بارد... چه؟ خون، که؟ دیده، چسان؟ روز و شب، چرا؟ از غم، کدام غم؟ غم سلطان اولیا نامش که بُد؟ حسین، زنزاده که؟ از علی مامش که بود؟ فاطمه، جدش که؟ مصطفی چون شد؟ شهید شد، به کجا؟ دشت ماریه کی؟ عاشق محرم، پنهان؟ نه، برملا شب کشته شد؟ نه، روز، چه هنگام؟ وقت ظهر شد از گلو بریده سرش؟ نی، از قفا سیراب کشته شد؟ نه، کس آبش نداد؟ داد که؟ شمر، از چه چشمه؟ ز سر چشمه‌ی بقا مظلوم شد شهید؟ بلی، جرم داشت؟ نه کارش چه بُد؟ هدایت، یارش که بُد؟ خدا این ظلم را که کرد؟ یزید، این یزید کیست؟ ز اولاد هند، از چه کس؟ از نطفه زنا خود کرد این عمل؟ نه، فرستاد نامه‌ی یزید که؟ نزد زاده مرجانه‌ی دغا ابن زید زاده مرجانه بُد؟ نعم از گفته‌ی یزید تخلف نکرد؟ لا این نابکار کشت حسین را به دست خویش؟ نه، او روانه کرد سپه سوی کربلا میرسپه که بُد؟ عمر سعد، او برید خلق عزیز فاطمه؟ نه، شمر بیحیا خنجر بُزید حنجر او را؟ نکرد شرم؟ - کرد، / از چه پس برید؟ نپذیرفت از وقضا کس کشته شده‌ام از پسرانش؟ بلی، دو تن دیگر که؟ نه برادر، دیگر که؟ اقربا دیگر پسر نداشت؟ چرا، داشت، آن که بود؟ سجاد (ع)، چون بُد او؟ به غم و رنج مبتلا از زینب و زنان، چه به جا ماند بُد؟ دو چیز: طوق ستم به گردن و خلخال غم به پا قاننی است قائل این شعرها؟ بلی خواهد چه؟ رحمت، از که؟ زحق، کی؟ صف جزا

تصحیح نادرست‌های چاپی شماره‌ی پیش

از تصحیح، عبارت: مقابل رخصت نادرست و مقابل عزیمت درست است.

۲- در صفحه‌ی ۶ ستون آخر:

الوحش فیها امن والظیر فیها قدانس نادرست و: الظیر فیها امن والوحش فیها قدانس، درست است.

۳- در شعر أرجوزه استاد محمود منشی، در

ستون سوم صفحه‌ی ده، سطر یازدهم: وصف علی راندم که گفتی در سمن نادرست و: وصف علی راندم که گفتی در سمن درست است.

۴- در صفحه‌ی ۱۵، زیر نویس دوم مقاله‌ی «تانا کجا»، بر اقتضاء نادرست و به اقتفاء درست است.

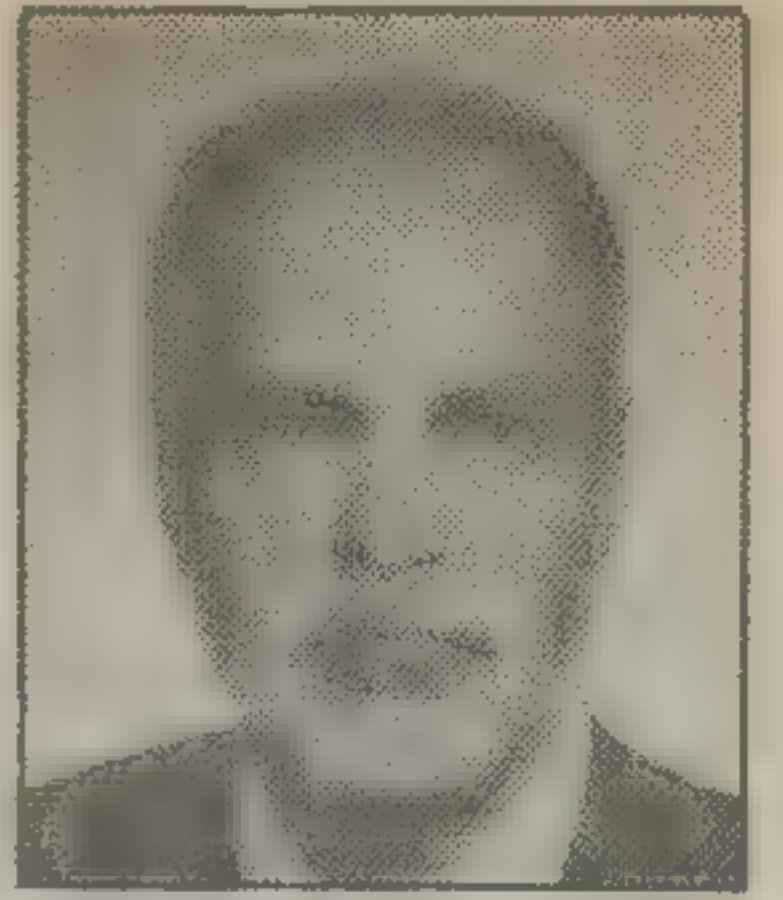
متأسفانه با همه‌ی کوشش‌ها و دقت‌هایی که شد، در مطالب گلچرخ ۲، نادرست‌هایی چاپی به هم رسید که خواهشمند است به ترتیب ذیل، درست فرمایید:

۱- در صفحه‌ی ۲/ مقاله‌ی «ترجمه‌ی نهج البلاغه»:

ستون اول، سطر دوازدهم: سیر فکرت ژرف، نادرست و سر فکرت ژرف، درست است و در همین مقاله، شماره‌ی پانویس‌ها، با شماره‌های متن، مطابقت ندارد (به جز شماره ۱) خواهشمند است در صفحه‌ی ده (۱۵)، با اضافه کردن یک عدد به شماره‌های ۲ بعد، پانویس و متن را مطابق فرمایید.

و نیز در همین صفحه‌ی ده (۱۵)، در شماره‌ی ۹ (قبل

شعر «سید رضی»، درسوک حسین (ع)

از: استاد دکتر احمد مهدوی دامغانی

بسم الله الرحمن الرحيم
قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَمْدُ لِلَّهِ الْمَوْلَى الْفَرْدِ

زندگانی ترجیح داد (شرح ابن ابی الحدید ج ۳/ ۲۴۹)

باری غرض از تحریر این سطور آنست که چون گردانده... «گلچرخ» به حقیر فرمود که آنچه که چندی پیش، از شعر «صفی الدین جلی» درباره‌ی حضرت امیر صلوة الله علیه تقدیم خوانندگان محترم شده بود، مطبوع و طباع لطیف سرسپردگان مولی الموالی قرار گرفته است (والعهده علیه) و مطالبه تقدیمی دیگری در همان زمینه فرمود، از این رو بفرمایم رسید که

بسم الله الرحمن الرحيم
شهادت حضرت ابا عبدالله الحسین سیدالشهدا صلوة الله علیه از جمله وقایع بی نظیر و منحصر بفردی است که در این عالم واقع شده است و حیات طیبه و بقاء ذکر این واقعه تا قیام قیامت نیز مساله ثابت و مسلمی است که حق تعالی بر خود از طریق لطف فرض فرموده است تا «رونقش را روز روزافزون کند»

از بسیاری از عادات و آداب و رسوم و سنتی که ملل مختلف از لحاظ قومی و ملی و مذهبی داشته‌اند، اکنون بجز حکایت و نامی در کتب و یا السنه و اذهان باقی نمانده است، اما داستان کربلا و سنت عزاداری آن حضرت نه تنها در طول یک هزار و سیصد و چهل و پنج سالی که از زمان وقوع آن می‌گذرد منسوخ و متروک نشده بلکه همواره بصورتی متجلی تر و پررونق تر بحیات خود ادامه میدهد و گذشت زمان و مرور دهور، آنرا هر سال از سال پیش زنده تر و شکوهمندتر میسازد و نه تنها شیعیان که در وجود آنان، محبت حسینی «با شیراندون شده است» که مومنان صحیح الاعتقاد و حتی غیر مسلمانانی که به شرف و تقوی و صفا و وفا پای بندند و یتار و فداکاری و جوانمردی و زیر بار ظلم نرفتن و ذلت نپذیرفتن را تحسین می‌کنند، نام و یاد حضرت حسین صلوة الله علیه را عزیز و گرامی می‌شمارند، چرا که نام «حسین بن علی» (ع) در عین آنکه رمز مظلومیت و شهادت در راه اصلاح امت و گردن نهادن به ناحق است، مظهر همه کمالات و محاسن و صفات عالیّه و سعادت انسانی است، هم‌چنانکه نام «یزید» لعنة الله علیه، مظهر همه مفاسد و مظالم و شقاوت‌ها است، از این روست که این حقیقت مسلم همواره بصورت حدیث شریف مأثور، «إِنَّ لِلْحُسَيْنِ مُقَبَّةً مَكُونَةً فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ» بگوش اهل عالم خوانده می‌شود، ابن ابی الحدید رحمه الله علیه، شارح بزرگوار «نهج البلاغه» در شرح این جمله از فرمایشات حضرت مولی الموالی (ع) خطاب بیاران خود در صفتین: «فالموت، فی حیاتکم مقهورین و الحیة فی موتکم قاهرین» (زندگی در خواری و سرافکندگی، عین مرگ و مرگ

بعرض میرساند تا قرائت صحیح و حفظ آن بردانش طلبان و و جوانان فاضل از اهل ذکر که به افتخار نوکری طراز اول حضرت ابی‌عبدالله صلوة اله علیه نائل هستند آسان باشد :

۱- سر اشک ریختن بریار و دیارم نیست، چرا که گریه فاطمه (ع) بر فرزندانش می‌گرمیم
۲- گونیا فاطمه (ع) دانسته است که حمینش بخاک افکنده و بخون کشیده نیزه‌کسانی است که پیغمبر اکرم آنها را بهنگام ولادت فاطمه (ع) از خود رانده بود. (اشاره به حکم بن ابی‌العاص پیر کفتار خون‌آشام بنی‌امیه و پدر مروان ملعون است که باتفاق امت «طریذرسول الله ص» بود.

۳- در کربلای عراق سوک‌ها و سوکواریهایی بود که بنی‌امیه در شام، همانها را جشن و سرور می‌شمردند.

۴- بنی‌امیه که نون‌هالان پیغمبر را درو می‌کردند و از پای می‌افکندند از خشم پیغمبر ص پروا نکردند.

۵- اینان پیامبر را از دشمنان خود ساختند، وده که برای روز بازپسین خود چه بدانند و خندند.

۶- پیامبر زادگان بر شتران سرکش و ناز‌هوار بنی‌امیه نشانده شده بودند و خون پیامبر برناوک نیزه‌های امویان بود.

۷- دردا و آندها که خاندان علی (ع) پس از فر و شکوه فرماندهی بر بنی‌امیه، فرمانبر ان ناکسان شدند.

۸- بنی‌امیه خون‌های دوران جاهلیت را از ال علی بازخواست و سینه پرکینه‌ی خویش را شفا بخشید.

۹- آن خیمه‌های علوی سرنگون شد اما ستون دین پیش از آنکه ستون خیمه‌ها بیفتند فرو ریخت.

۱۰- خلافت راستین پیامبر رانده و کنار زده شد و هرچه از سیاهی و سپیدی آن برجای مانده بود بر باد رفت.

۱۱- بی‌دینان گردن کلفت اموی، منبر و جایگاه خلافت را بردند و یاد آنرا از خاطره‌ها محو کردند و گرگان درنده آنان بر آن منبرها برجستند.

(اشاره بحديث معروف (پیامبر) در تفسیر آیه مبارک «وَمَجَعَلْنَا الزَّوْیَا الَّذِیْ أَرْبَاکَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِی الْقُرْآنِ وَ نَحْوُ فَمَیْزِیْدُهُم الْأَطْفَانُ کَبِیرًا» (اسراء ۶۰)

۱۲- ای خشم خدا (خطاب بحضرت صاحب الامر (عج) بحمایت از پیامبرش بجوش آی و تیغ‌ها را از نیام برکش!

۱۳- داد پیامبر را از گروهی که خون او و فرزندان او را بدست «یزید» و «زیداد» تباه کردند بستان.

۱۴- اینان که دست‌هاشان از اموال و عطایای بیت‌المال انباشته است در حالیکه دست‌های فرزندان پیغمبر که (ال الله) هستند در زنجیرهای آن است

۱۵- ای عاشورا چه سوزی از تو بر سینه دارم که از آتش آن درونم آرام و قرار ندارد.

۱۶- هیچ سال باز نمی‌گردد مگر آنکه داغ دلم را که هیچگاه سرد نمی‌شود تازه می‌گردانی السلام علی‌الحسین وعلی‌علی‌بن‌الحسین وعلی‌اولادالحسین وعلی‌اصحابالحسین.

لِکَاءِ فَاطِمَةَ عَلٰی اَوْلَادِهَا
لَقْنَا بَنِي الطَّرْدَاءِ عِنْدَ وِلَادِهَا
أَمْوِيَّةَ بِالشَّامِ مِنْ أَعْيَادِهَا
زَرْعُ النَّبِيِّ مَطْنَةٌ لِحَصَادِهَا
فَلَبَسَ مَا ذَخَرْتُ لِيَوْمِ مَعَادِهَا
وَدَّمُ النَّبِيِّ عَلٰی رُؤُوسِ صِعَادِهَا
تَبِعْتُ أُمِّيَّةً بَعْدَ عَزِّ قِيَادِهَا
وَشَفْتُ قَدِيمَ الْغِلِّ مِنْ أَحْقَادِهَا
خَرْتُ عِمَادُ الدِّينِ قَبْلَ عِمَادِهَا
عَنْ شَعْبِهَا بِيَاضِهَا وَسَوَادِهَا
تَنَزَّوْ ذُنَابَهُمْ عَلٰی أَعْوَادِهَا
وَتَرَحَّزْجِي بِالْبَيْضِ عَنْ أَعْمَادِهَا
وَبَنِيهِ بَيْنَ تَرِيدِهَا وَزِيَادِهَا
وَأَكْفُ آلَ اللَّهِ فِي أَصْفَادِهَا
تَتَرَقَّصُ الْأَحْشَاءُ مِنْ أَيْقَادِهَا
حَرَى وَلَوْ بِالْعُتْ فِي إِبْرَادِهَا

شَغَلَ الدُّمُوعَ عَنِ الدِّيَارِ بُكَاءُهَا
أَتَرْتُ دَرَّتْ أَنَّ الْحُسَيْنَ طَرِيدَةً
كَانَتْ مَاتِمٌ بِالْعِرَاقِ تَعْدَهَا
مَا رَاقَبْتُ غَضَبَ النَّبِيِّ وَقَدْ غَدَا
جَعَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ مِنْ خَصَائِهَا
نَسِلَ النَّبِيِّ عَلٰی صِعَابِ مَطْيِهَا
وَالْهَفَاتِ لِعُصْبَةِ عَلَوِيَّةِ
طَلَبْتُ تَرَاتِ الْجَاهِلِيَّةِ عِنْدَهَا
إِنْ قُوِّضَتْ تِلْكَ الْقِيَابُ فَأِنَّمَا
إِنَّ الْخِلَافَةَ أَصْبَحَتْ مَرْوِيَّةً
طَمِسَتْ مَنَابِرُهَا عُلُوجُ أُمِّيَّةِ
يَا غَيْرَةَ اللَّهِ أَغْضِبِي لِنَبِيِّهِ
مِنْ عُصْبَةٍ ضَاعَتْ دِمَاءُ مُحَمَّدٍ
صَفَدَاتُ مَالِ اللَّهِ مِلْءُ أَكْفِهَا
يَا يَوْمَ عَاشُورَاءَ كَمْ لَكَ لَوْعَةً
مَا عُدْتُ إِلَّا عَادَ قَلْبِي غَلَّةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَاللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ
وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ

حضرت علی بن موسی الرضا صلوة الله علیه نیز نائل شده است و دعبل آنرا درخاسان به عرض مبارک آن حضرت رسانیده و حضرت با حسن قبول و تأثر شدید آنرا تلقی فرموده است، اما چون در این ایام کنگره‌ی بزرگداشت «أشعر الهاشمیین» مایه افتخار ادب شیعه،

سیدرضی رضوان الله تعالی علیه جامع

«نهج البلاغه» در سورتیه منعقد است، بی‌مناسبت ندیدم که برای تعظیم و تجلیل آن بزرگوار، ابیاتی از یکی از قصاید مشهور او را در مرثیه جدّ والانتبارش نقل کنم و سخن از منتخبات قصیده «دعبل» را تا وقت دیگری بگذارم.

سیدرضی یازده یا دوازده قصیده در مرثیه حضرت سیدالشهدا (ع) دارد و این ابیات از قصیده دالیه است که آنرا در محرم سال ۳۹۱ سروده است واینک ابیاتی از آنرا مغرباً و مشکوفاً

بمناسبت ایام عاشورا هدیه‌ای تقدیم کنم: پس از حدوث واقعه هائله کربلا باب جدیدی در مرثیه در ادب عرب پیدا شد و شاعران شیعه و برخی از شاعران عاقله نیز، شعر و دیوان خود را بدین زینت و طراز، مزین و مطرز ساختند، مؤلف فاضل کتاب «ادب الطّف» تنها برای قرن اول هجری (یعنی تا سال یکصد) سی و شش نفر از شعرائی را که درباره سیدالشهدا سلام الله علیه مرثیه سروده اند نام می‌برد که برخی از آنان از صحابه، رضوان الله علیهم و برخی از یاران حضرت امیر علیه السلام هستند، که هریک مرثیه‌ی مختصر یا طولانی برای سالار شهیدان و یاران عظیم الشان ایشان ساخته‌اند، بنده قصد داشت در این مختصر آن قسمت از قصیده فائقه رانقه تائیه جناب (دعبل بن علی خزاعی) متوفی در ۲۴۶ را که متفق علیه فریقین است، نقل و شرح کند زیرا قطع نظر از عظمت و شهرتی که این قصیده بسبب فصاحت و

درشکوه و سرفرازی عین زندگی است)، درباره حسن و شرافت ذاتی «آباء» یعنی ترفع از پستی‌ها و تن بذلت و ظلم ندادن عبارت شیوایی درباره سیدالشهدا صلوات الله علیه دارد که می‌گوید:

«سَيِّدُ أَهْلِ الْإِبَاءِ، الَّذِي عَلَّمَ النَّاسَ الْحَمِيَّةَ وَالْمَوْتَ تَحْتَ ظِلَالِ السُّيُوفِ، اخْتِيَاراً لَهُ عَلِيٌّ الدِّينِيُّ، أَبُو عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنِ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، عَرَضَ عَلَيْهِ الْأَمَانُ وَاصْحَابُهُ، فَأَنِفَ مِنَ الذَّلِّ وَخَافَ مِنْ ابْنِ زِيَادٍ أَنْ يَبْنَاهُ بِنُوعٍ مِنَ الْهَوَانِ إِنْ لَمْ يَقْتُلْهُ فَأَخْتَارَ الْمَوْتَ عَلَى ذَلِكَ» سرور ازادگان و سرفرازان، آنکه بمردمان غیرت و حمیت، و فضیلت شهادت در زیر سایه شمشیر را و گردن نهادن به ذلت و پستی را، آموخت، او، ابوعبدالله حسین بن علی بن ابی طالب علیهما السلام است که امان و اسایش براو و یارانش عرضه شد اما او از پذیرفتن چنان امانی که همراه ذلت و مایه اهانته بوده سرباز زد و مرگ را بر چنان

اسطوره پردازی حافظ

از: بهاء الدین خرمشاهی

پس از سلام به حمدالله کار و بار گلچرخ خوبست، و استقبالی که اهل علم و ادب از این ویژه نامه هنر و ادبیات کرده اند، طبعاً مایه دلگرمی شما و همه هم قلمان این نشریه است. بنده به سهم خود خشنودی دیگری هم از این بابت دارم و آن این است که با این حساب ملزم به پرنویسی نیستم.

مطلبی که ملاحظه می کنید. همچنین آنچه در شماره اول گلچرخ چاپ شد، برگرفته از کتاب حافظ نامه (شرح اعلام، الفاظ، مفاهیم کلیدی و ابیات دشوار دیوان حافظ) است که از دو سال پیش به نوشتن آن مشغولم و کم کم آماده به زیر چاپ رفتن است و ناشر و مشوق آن (انتشارات طوس) است.

بهاء الدین خرمشاهی

نمی سازند بلکه افسانه می سرائند، یا اسطوره ها و افسانه های موجود را باز سازی و باز آفرینی می کنند نظیر نظامی، امیر خسرو و جامی. بعضی شاعران هم از بس به ادبیات می پردازند از لفظ و فخامت لفظ اسطوره می سازند نظیر خاقانی و کمال الدین اصفهانی، بعضی هم معماهای موزون می سرائند، و رسالت هنر را در مضمون تراشیهایی دور از ذهن می دانند نظیر اغلب شعرای سبک هندی. شاعران درجه دوم هیچ گناهی ندارند جز اینکه اسطوره و طبع اسطوره آفرین ندارند. همین است که غزل خوب خواجو و کمال خجندی و سلمان و شاه نعمت الله ولی (معاصران حافظ) در مقایسه با حافظ یک بعد کم دارند.

اما حافظ یک تنه از مبارزه پاریا و محتسب و غم زمانه و حتی ترسیدن «وظیفه» و در یک کلام از زندگی و همه مظاهرش، اسطوره می سازد. و ما از ورای منشور معجز نمای شعرا، زندگیمان را رنگین تر و زیستنی تر، شادیهامان را ماندگارتر، اندوهمان را سبکتر، و آرزوهایمان را برآمدنی تر می یابیم.

دیوان حافظ یک مجموعه ادبی صرف نیست، فراتر از ادبیات است، نامه زندگی است، زندگی نامه ماست. چه جست و جویهای عالمانه ای که صرف ردیابی پیشینه مکتب فلسفی و مذهب کلامی و فرقه عرفانی حافظ شده است و راه به جانی نبرده است. نسب عرفانی حافظ به ملامتیه و حمدون قصار نمی رسد. حافظ خود نسب آفرین است، سلسله خویش است. حافظ بازیگوش تر و رندتر از آنست که عارف یا ادیب یا متکلم یا شاعر سر برآی باشد، که بتواند تحت مطالعه و تحقیق ساده درآید. هر قدری معابد رصد کشین چشم و آبروی تاریخی برای حافظ برآیند، حافظ هنری، حافظی که نسب آفرین و اسطوره پرداز است، محوتر و کم رنگ تر می شود.

مشک و نافه و باد صبای شعرا و ابعاد اساطیری دارد. چنانکه پیاله و جامش هم، جام عادی نیست، جام جهان بین جم است. رنگها، بوها، طعمها، دیدنیها، گفتنیها، و شنیدنیهای دیوان حافظ بادیای خارج فرق دارد. نه اینکه مخالف یا آن باشد، بلکه آرمانی تر، مثالی تر و ابدی تر است. حتی اگر سرچشمه آب رکنیاد فرو خشکد و گلگشت مصلا بیژمرد، ساقی حافظ همچنان می باقی می پیماید و بزم او با نزهتگاههای جنت رضوان همچشمی می کند.

آری اسطوره های حافظ در اشاره او به اساطیر ایران (کیخسرو، جمشید، کیکاوس، افراسیاب، سیاوش، زو و نظایر آنها) یا در اشاره اش به شخصیت های تاریخی (چون بهرام گور و اسکندر) یا قصص قرآنی (چون آدم، سلیمان، یوسف و زلیخا و خضر و موسی و عیسی و سامری و قارون) نیست. یعنی در اینها هم هست ولی اینها آفریده و افزوده طبع حافظ نیست، بلکه حافظ میراث بر آنهاست. ولی اسطوره های واقعی او «تر ساخته های» طبع خود اوست. و یا اگر در فرهنگ و هنر پیش از او اسطوره های نیمه کاره ای بوده اند نظیر می مغان و رند و خرابات، او به اسطوره تمام عیار تبدیلشان می کند.

گفتیم هر شاعر و هنرمند بزرگی اسطوره ساز است. فردوسی از شاهان، یلان، پهلوانان، آزادگان و آزادگی و شکوه ایران باستان، اسطوره می سازد، عنصری از فتح و غزا و محمود غزنوی، منوچهری از گل و باغ و اسب و کاروان و باده و بهار و طبیعت؛ ناصر خسرو از زهد و پند و تبلیغ و خلیفه فاطمی؛ خیام، به قول سپهری از «فرصت سبز حیات»؛ سنائی از طهارت قلب و تهذیب نفس، عطار از سیمرغ وحدت؛ مولوی از شمس - انسان کامل - و وحدت وجود، و سعدی از اخلاق و عشق اسطوره می سازند. بعضی شاعران، اسطوره

بار باده واقعی یا خیالی می سازد، همه شدیدتر و نازکانه تر از آن است که در زندگی واقعی هست. و از اینجا به سر واقعی عظمت او راه می بریم: عظمت و اهمیت هنری حافظ در اسطوره سازی اوست، در آفریدن عوالم و احوال و اشیاء و اشخاصی که نه واقعی اند، نه غیر واقعی، بلکه فرا - واقعی اند. چنانکه اسطوره ها خود از واقعیت یا حقیقتی «برین» برخوردارند. رستم واقعی است، حسین کرد هم همینطور، داش آکل هم همینطور، جوانمرد قصاب هم همینطور، ولی کمتر از همه قصاب سرگذر واقعیت دارد. چرا که گرفتار جزئیات و زمان و مکان جزئی است و با مرگ خودش می میرد، و مس وجودش با کیمیای هنر زور نمی شود و در هنر به دست هنرمندی ابدیت نمی یابد. همین است که اگر به آدمهای عادی که صرافت طبعشان بر اثر روشنفکری دستکاری شده بگوئید رستم یا سهراب وجود خارجی نداشته اند، یکه می خورند و ناخشنود می شوند.

عظمت هنرمند بزرگ، و تفاوت هنرمند بزرگ - اعم از شاعر و غیر شاعر - با کوچک در اسطوره سازی است، یعنی نیروی که برای تصرف در واقعیت و سکه زدن واقعیت (واقعیت برین و فرا - زمانی و فرا - مکانی) دارند. این است که حافظ همانند هستی نمونه وار خویش، که آینه دار طلعت و طبیعت یک ملت است، موجود است نمونه داری می سازد: پیر مغان (از ترکیب پیر طریقت و پیر میفروش)، دیرمغان (از ترکیب خانقاه و خرابات) می (با سه چهره در هم تنیده ادبی، عرفانی، انگوری) رند (از ترکیب انسان کامل صوفیه و گدای راه نشین درد نوش یک لاقبا) مغبجه و شاهد و ساقی و زاهد و صوفی و صومعه و خانقاه. مسجد و خرابات. حتی جام و ساغر، لعل و گوهر و

سر عظمت حافظ در نمونه بودن اوست. او نمونه تمام عیار یک مسلمان ایرانی هوشمند هنرمند است. و این نمونگی خود را به بهترین وجه در هنر خویش بیان کرده است. همین است که دیوان او دل نامه، روح نامه و جام جهان نما و آئینه جان بینی و جهان بینی ایرانی است. حافظ روح منزوی و عبوس ندارد، تلخ و تنها نیست. به زندگی سوءظن ندارد، سرشار از نشاط حیات است. حتی غمهایش شاد است «ما به امید غمت خاطر شادی طلبیم» چنانکه در سه غزل مرثیه داری هم که به یاد و در رثای فرزند از دست رفته اش سروده، متانت و مناعت و ظرافت طبع خود را حفظ کرده است، و خونسردانه و بزرگووارانه، اندوه تلخ خود را به شیرینی بیان کرده است. در یکی از آنها می گوید: روی خاکی و نم چشم مرا خوار مدار / چرخ فیروزه، طربخانه از این کهگل کرد. اشک اندوه و غبار غم خود را شالوده بنای طربخانه چرخ فیروزه می شمارد. آری همواره همچون جام، با دل خونین لب خندان می آورد. از اینجا به یکی دیگر از جنبه های مهم منش و نگرش او یعنی طنزاندیشی اش رهنمون می شویم. وسعت مشرب حافظ و زندگی کردگی او و تجارب وسیع روحی او، و وسعت بیکرانی که به تجارب محدود خویش بخشیده چنانست که گویی فهرست نامه خیال و خاطرات قومی ما ایرانیان است. طبع حساس و ذهن هوشمند و هوشیار حافظ، گیرندگی غریبی دارد. رنگ گل و آفتاب و باغ و چمن دیوان او، عطر زلف دلبران و شاهدان شیرینکار شهر آشوب او، ظرافت و زیبایی و زندگی و تلمیحات عرفانی که از کار و

از: عمان سامانی

درمزاج کفر، شد خون بیشتر

سربرآر، ای تو خدا رانیشترا!

وقت آن شد کز حقیقت دم زند

شعله بر جان بنی آدم زند

برده از روی مراتب وا کند

جمله ی عشاق را، رسوا کند

***

باز عقل آمد، زیانتش را گرفت

پیر می خواران، عنانش را گرفت

رو به دریا کرد، دیگر، آب جو

زی پدر شد، آب گوی و آب جو

کای پدر جان، از عطش افسرده ام

می ندانم زنده ام یا مرده ام

***

دیدشاه دین که سلطان هدئی ست

اکبر خود را که لبریز از خداست

عشق پاکش را، بنای سرکشی ست

آب و خاکش را، هوای آتشی ست

شورش صهبای عشقش، در سر است

مستیش از دیگران، افزونتر است

مغر، برخود می شکافد پوست را

فاش می سازد حدیث دوست را

پس سلیمان بردهانش بوسه داد

اندک اندک خاتمش بر لب نهاد

مهر، آن لب های گوهر پاش، کرد

تانیارد سرحق را فاش کرد

هر که را اسرار حق آموختند

مهر کردند و دهانش دوختند

«از گنجینه الاسرار» عمان سامانی اصفهانی

ناگه، اکبر، بازخ افروخته

چرخن آزادگان را سوخته

ماه رویش، کرده از غیرت عرق

همچو شبنم، صبحدم، برگلورق

برخ افشان کرده زلف پُر گره

لاله را پوشیده از سنبل، زره

آمد و افتاد، از ره، باشتاب،

همچو طفل اشک، بردامان یاب

- کای پدر جان همراهِ بستند بار

بارمن افتاده، اندر رهگذار

از سپهرم غایتِ دلتنگی است

اسب اکبر را چه وقتِ لنگی است؟

دیر شد هنگام رفتن، ای پدر

رخستی گرهست، باری، زودتر

در جواب از تنگِ شکر، قدریخت

شکر از لبهای شکر خند ریخت

گفت: کای فرزند، مُقبل آمدی

آفتِ جان، رهنِ دل آمدی

راست بهر رفتنه، قامت کرده ای

وَه مَکَینِ قامت، قیامت کرده ای

از رُخت مستِ غرورم می کنی

از مراد خویش، دورم می کنی

که دلم پیش تو، گاهی پیش «او» ست

که و که در یکدل نمی گنجد دو دوست

بیش ازین بابا، دلم را خون مکن

زاده لیلی، مرا مجنون مکن

پشتِ پا، بر ساغرِ حالم مزن

نیشِ بیدل، سنگِ بر بالم مزن

حائلِ ره، مانعِ مقصدمشو

بر سرِ راهِ محبت، سدمشو

جانِ رهینِ دل، اسیرِ چهرتوست

مانعِ راهِ محبت، مهترتوست

چون تورا «او» خواهد از من «رونما»

«رونماشو»، جانبِ «او»، رونما

از فنا، مقصود ما، عینِ بقاست

میلِ آن رخسار و شوقِ آن لقاست

***

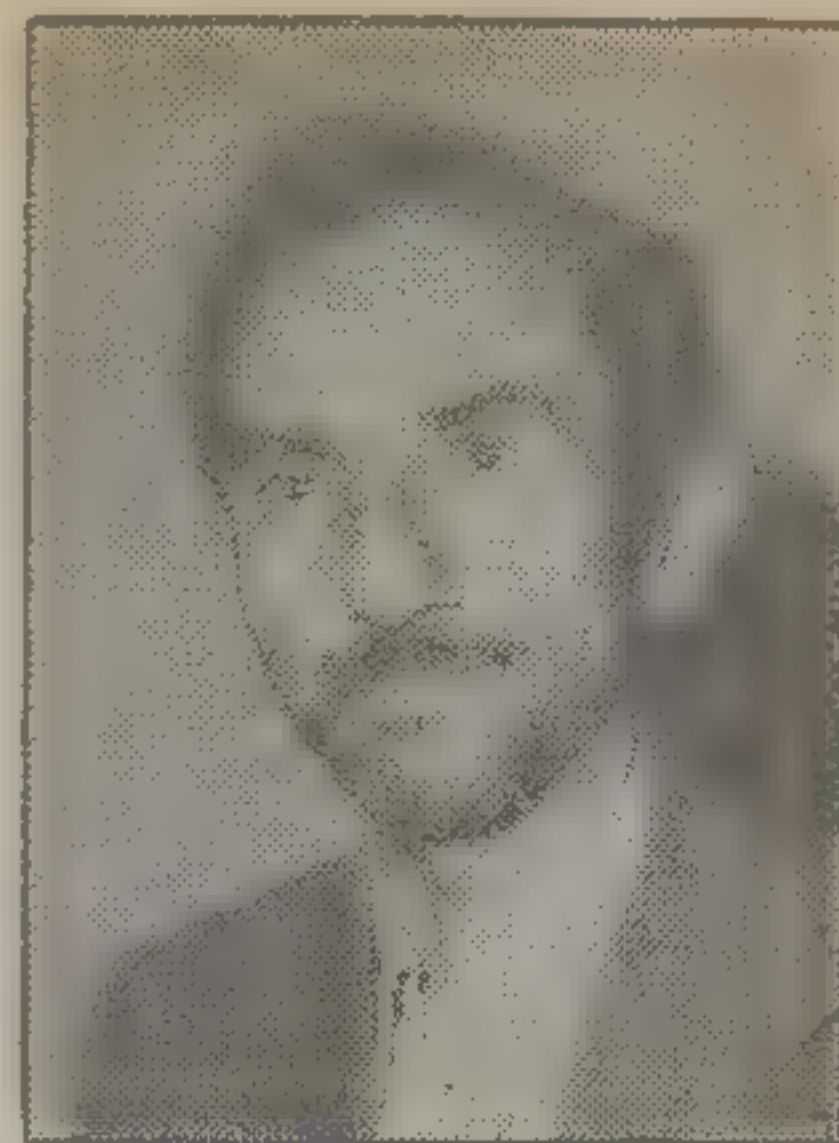
بس برفت آن غیرت خورشید و ماه

همچو نور از چشم و جان از جسمِ شاه

مست گشت از ضربت تیغ و سنان

بیخودیا کرد و داد از کفِ عنان

متنی که ملاحظه خواهید کرد، نمونه گزیده‌ای از تفسیر دیرینه سال کشف الاسرار وعده الا برار است که استاد دکتر محمد مهدی رکنی باحواسی

و توضیحات آماده‌ی طبع کرده‌اند. امید است زودتر انتشار یابد، و اهل فوق و ادب دوستان را بهره مند گرداند.

گلچرخ

گزیده‌ای از تفسیر دیرینه سال کشف الاسرار

از: دکتر محمد مهدی رکنی استاد دانشگاه مشهد

که در تفسیرش آورده، و افزون بر ذکر مناقب امیرالمومنین علی علیه السلام واحادیثی از حضرتش، از دیگر ائمه اثنی عشر نیز به مناسبت اخباری نقل کرده است. برای ملاحظه مجموعه این روایات رجوع شود به: یادنامه علامه امینی (ج ۱)، مقاله نهم، «جلوه های تشیع در تفسیر کشف الاسرار» از نویسنده.

۷- مانند اعتقاد به چیر ناشی از حکم ازلی (کشف الاسرار، ج ۲۰/۴ و ج ۴۴۵/۳، و بیشتر سخنان خواجه عبدالله، و جواز رویت افریدگار در قیامت برای مؤمنان (ج ۳/۳۷۷ و ۴۴۶)

۸- سورة حجرات، آغاز آیه ۱۰: «مؤمنان برادرانند».

۹- دوری: آنکه دور از تو است. (متن: دوری)

۱۰- آن را که تو بالا برده ای، ترقی یافته.

۱۱- به داغ گرفته: آن کس که نشان بندگی تو دارد.

۱۲- سلوک، رفتار.

۱۳- تارات خلقت: مراتبی که در آفرینش داشته اند.

۱۴- دایره عهد: اضافه تشبیهی است و مقصود از عهد پیمانی است که در روز آلت با افریدگار بسته اند. (متن: «عهد».)

۱۵- یعنی در مقام رضایت، و آنچه خدا خواسته راضی هستند.

۱۶- چفته: خمیده.

۱۷- هر پیوندی و نزادی در روز رستاخیز گسسته شود مگر پیوند و خویشی که با من (رسول اکرم) باشد.

۱۸- سورة حجرات، قسمتی از آیه ۱۳: «گوهری تر شما به نزدیک الله برهیز گارتر شماست» (کشف الاسرار ۲۵۷/۹)

۱۹- ایشار: دیگری را بر خود ترجیح دادن.

۲۰- ذوالنون: ثوبان بن ابراهیم مصری (فوت سال ۲۴۵ هـ.ق.) اصلاً از مردم نوبه و از موالی بود. از عارفان بنام و با فصاحت و حکمت به شمار است.

۲۱- صحبت: همدی کردن، معاشرت و دوستی.

۲۲- خوانندگان را به تأمل در این لطیفه نغز و پرنغز توجه می دهد، و نتیجه ای که از آن مراد است.

۲۳- مقصود خواجه عبدالله انصاری است.

۲۴- طوبی: خوشا.

۲۵- یعنی در مقام حرف یا حالات گنرا باقی نمانده (بلکه اهل عمل بود).

۲۶- رفق: نرمی و لطف کردن.

۲۷- عطف: درشتی و شدت (مقابل لطف).

۲۸- سورة سجده (۳۲)، قسمتی از آیه ۱۶: «باز می خیزد پهلوانی ایشان از خوابگاههای ایشان، خداوند خویش را می خوانند (با) بیم و امید (۵۲۹/۷)

۲۹- سورة نور (۲۴)، قسمتی از آیه ۲۷: «مردانی که مشغول ندارد ایشان را بازگشتی و نه ستد و دادی از یاد خدا» (۵۳۰/۶)

۳۰- سیرت: مقصود روش پسندیده و رفتار شایسته است.

۳۱- سورة مؤمنون (۲۳)، قسمتی از آیه ۱۰۱: «میان خلق آن روز هیچ نژاد نه (که سود دارد و نه هیچ آرم به کار آید) و نه یکدیگر را پرسند، هیچ (۴۶۴/۶)

۳۲- روزنامه: دفتری که در آن شرح وقایع روزانه دربارشاهان را می نوشتند، نامه اعمال و کارنامه. (فرهنگ فارسی)

۳۳- رخ چون گل انار تو (سرخ) زرد و زشت شد. قریب به همین معنی در جمله بعد است.

۳۴- فذلک شدن: منقضى شدن، سپری شدن (لغت نامه دهخدا)

۳۵- برید: نامه بر، قاصد.

۳۶- اعتبار: عبرت گرفتن بند گرفتن

۳۷- خداوندان قال: کسانی که اهل حرف و سخن هستند نه عمل، آنانکه می گویند و عمل نمی کنند.

۳۸- یعنی قبل از آنکه جان از تن بیرون رود و زبان از گفتار بازماند، عبرت بگیرد و غلظت نصیر بخواند. خبر جمله در شعر حذف شده. مصراع دوم نیز چنین است.

۳۹- نقل از کشف الاسرار، ج ۲۶۷/۹ - ۳۷۱ با اندک تلخیص.

او همه صفا صفت، باطن او همه بقا معرفت. نه در صورت اسم و جسم آویخته، نه در منزل حال و قال رخت افکنده. (۲۵)

مکن در جسم و جان منزل، که این دونست آن والا

قدم زین هر دو بیرون نه، نه اینجا باش و نه آنجا

به هستی محبوب هستی خود در باخته، به صفات

محبوب از صفات خود بیزار شده.... ای جوانمرد!

محبت، سلطانی قاهر است، و شرع محبت برخلاف

شرع ظاهر است. در شرع ظاهر همه لطف و رفقه،

ونفع و نواختن است، و در شرع محبت همه قهر

و عتف، و کشتن و خون ریختن است.

در عشق تو گر کشته شوم باکی نیست

کودامن عشقی که براو چاکی نیست؟

ذوالنون مصری گفت: آن زن را پرسیدم که:

مِنْ أَيْنَ أَقْبَلْتَ وَ أَيْنَ تَرِيدِينَ؟ ای زن از کجا

رفته ای و کجا قصد داری؟ گفتا: أَقْبَلْتُ مِنْ

عِنْدَ أَقْوَامٍ (تَتَجَا فَيُجَوِّبُهُمُ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ

رَبَّهُمْ خَوْفًا وَ طَمَعًا) (۲۸)

إِلَى «رَجَالٍ لَاتُلْهِمُهُمْ تِجَارَةً وَلا بَيْعَ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ». از

نزدیک قومی بیامدم بیداران، بنزدیک قومی روم

هشیاران. ایشانرا به صفت و سیرت معروف کردند

نه به نام و نسبت. هرکه او شرفی و کرامتی در

جهان یافت از صفت و سیرت یافت نه از نام و

نسبت. چه شرف دارد آن نسبت که فردا بریده گردد؟

وَالْحَقُّ جَلَّ جَلَالُهُ يَقُولُ: «فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَ

لَا يَنْسَبُ لَوْنٌ» (۳۱) کدام کرامت است بزرگوارتر از

این کرامت که رَبُّ الْعِزَّةِ میفرماید: «إِنَّ أَكْرَمَكُمْ

عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَىكُمْ». آنکه صفت آن قوم، بیداری نهاد و

بیخوابی، که صفت مشتاقان است و آیین عاشقان،

گفت: چون شب درآید و آفتاب نهان شود، دلهای

ایشان معدن اندوهان شود، گهی نوحه کنند به

زاری، گهی بنالند از خواری، گهی روزنامه

عشق باز کنند و سورة شوق آغاز کنند، فریاد

درگیرند و سوز، بزاری دوست را یاد کنند. همه شب

سربرزانوی حیرت نهاده یاروی برخاک حسرت

مالیده و به درد دل و سوز جگر این نوحه می کنند

که:

تاریکتر است هرزمانی شب من

یارب شب من سحر ندارد گویی

ای جوانمرد! هرکه شبی بیدار نبوده او رنج

بیداری چه داند؟ هرکه شبی بیمار نبوده از درازی

شب بیداران چه خبر دارد؟ ای مسکین! هرگز

ترا شبی بود که از درد نایافت مونس، مونس تو ماه

بود و ستاره با تو همراه بود. ای شب دراز به خواب

غفلت کوتاه کرده، و روز سپید به معصیت سیاه

کرده. ای مسکین! روز عمرت را شب آمد، بهار

جوانی در گذشت. گلنار زرد شد، عقیدت کاه

شده چراغ فرو مرد، حساب عمر فذلک شد، روز

شمرده به آخر رسید و برید، گر رسید، امروز ماتم

خود بدار و اشک حسرت از دیده فرو بار، پیش از

آنکه نه چشم ماند نه بینایی، نه تن ماند نه توانایی،

نه قوت ماند نه دانایی، نه کمال ماند نه زیبایی.

ای خداوندان مال الاعتبار الاعتبار (۳۲)

وی خداوندان قال الاعتبار الاعتبار (۳۳)

پیش از آن کاین جان عذر آور فروماند ز نطق (۳۴)

پیش از آن کاین چشم عبرت بین فروماند ز کار (۳۵)

۱- اینت: این ترا، برای تو است

۲- بازان: قصدکنان، خواهان.

۳- کشف الاسرار وعده الا برار، جلدهفتم، صفحه «ب»

(مقدمه)، به قلم علی اصغر حکمت.

۴- کشف الاسرار وعده الا برار، جلد اول، مقدمه مصنف،

ص ۱.

۵- کشف الاسرار، جلد هفتم، صفحه «ب».

ع میبیدی که شاعنی مذهب است علاوه بر روایات نبوی

ایمن. عزیز کرده تو کس خوار نکند برکشیده ۱۰- تو

کس نگویند. به داغ گرفتار تو کس در او

طمع نکند. مؤمنان همه به داغ تو اند و در روش ۱۲-

خویش با چراغ تواند. بر کشیدگان عطف و

نواختگان لطف تواند، از تارات خلقت ۱۳- و

حالات بشریت در دایره عهد ۱۴- قدم بر نقطه

رضاء ۱۵- دارند. گاه چون سوری در چمن در مقام

خلوت اند، گاه چون چفته ۱۶- چوگانی بر مقام

خدمت اند. ایشانند که در ازل رب العالمین ایشانرا

نواخته و میان ایشان برادری افکنده که: «انما

الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ». برادری که هرگز منقطع نشود،

قربانی که بریده نگردد، نسبی که تا ابد بپیوندد،

همانست که خبر می آید: كُلَّ سَبَبٍ وَ سَبَبٍ يَنْقَطِعُ

يَوْمَ الْقِيَمَةِ الْأَسْبَبُ وَ نَسَبُ ۱۷- مراد به این نسب

دین و تقوی است نه نسب آب و گل. اگر نسبت آب

و گل بودی بولهب و بوجهل را در آن نصیب بودی،

و هوالمشارالیه فی قوله: «إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ

أَتْقَىكُمْ» (۱۸) ای جوانمرد! چون می دانی که مؤمنان

همه برادران تواند و در نسب ایمان و تقوی

خویشان تواند، حق برادری بگزار و شرط خویش

بجای آر. زندگانی با ایشان به موافقت کن، راه

ایشان ۱۹- و قوت پیش گیر و خدمت بی معارضت

کن. ایشان گناه کنند تو عذرخواه، ایشان بیمار

شوند تو عیادت کن، حظ خود یکسر فروگذار و

نصیب ایشان زیادت کن. اینست حق برادری اگر

سر این داری درای ورنه هجرت کن.

ذوالنون مصری ۲۰- را پرسیدند که صحبت ۲۱-

با که داریم و نشست و خاست با که کنیم؟ گفت:

مَنْ لَا يَمْلِكُ وَلَا يَتَغَيَّرُ عَلَيْكَ حَالًا مِنْ أحوَالِكِ

و لَا يَتَغَيَّرُ بِتَغْيِيرِكَ. فرمود صحبت با کسی کن که

ویرا ملک نبود یعنی آنچه دارد از مال و ملک نه

حق خویش داند، حق برادران در آن بیش از حق

خویش شناسد.

هر خصومت که در عالم افتاد از تونی و منی

خاست، چون تونی و منی از راه برداشتی موافقت

آمد و خصومت برخاست.

دیگر وصف آنست که صحبت با کسی دار که

به هیچ حال بر تو منکر نگردد، و اگر در تو عیبی

بیند از تو برنگردد.

داند که آدمی از عیب خالی نیست و بی عیبی

و پاکی جز صفت خداوند قنوس نیست.

مردی رازنی بود و در کار عشق وی نیک رفته

بود، و آن زن را سپیدی در چشم بود، و مرد از فرط

محبت از آن عیب بی خبر بود. تا روزی که عشق

وی روی در نقصان نهاد گفت: این سپیدی در چشم

تو کی پدید آمد؟ زن گفت آنکه که کمال عشق ترا

نقصان آمد! مصطفی (ص) فرمود: حُبُّ الشَّيْءِ

يُعْمِي وَيُصِمُّ: دوستی مرمر دراز دین عیب

محبوب نابینا کند، و از ملامت شنیدن کر گرداند، تا

نه عیب دوست بیند نه ملامت در دوستی وی شود.

سدیگر وصف آنست که لَا يَتَغَيَّرُ بِتَغْيِيرِكَ. باین

کلمت او را از صحبت خلق باز برید گفت: صحبت

که کنی با حق کن نه با خلق، زیرا که خلق بگردند

چون تو بگردی، و حق جل جلاله بی جلال احدیت

خویش و کمال صمدیت خویش هرگز بنگردد اگرچه

خلق بگردند.

پیر طریقت ۲۲- گفت: الهی تو مؤمنان را پناهی،

قاصدان را بر سر راهی، عزیز کسی که رتوورا

خواهی. اگر بگریزد او را در راهی. طوبی ۲۳- آن کس

را که تو اورایی، آیا که تا از ما خود کراتی؟

ذوالنون مصری گفت: زنی را دیدم در این

سواحل شام، زنی که به صورت زن نمود و به معنی

هزار مرد بیشتری، همه عین صفا و ذات وفا بود. ظاهر

بسم الله الرحمن الرحيم

«نام خداوندی نکونام به هر نام، ستوده

به هر هنگام. اینت خوش نظام و شیرین

کلام و عزیز نام. دل را انس است و جان را

پیغام. از دوست یادگار و برجان عاشقان

سلام. آزاد آن نقش که به یاد او یازان ۲۴- و

آباد آن دل که به مهر اوزان، و شاد آن کس

که در غم عشق اونا لان.

آسایش صد هزار جان یک دم تست

شادان بود آن دل که در آن دل غم تست

دانی صنما که روشنائی نو چشم

در دیدن زلف سیه پر خم تست.»

***

این گفتار مستجمع موزون ریخته خامه شیوای

مفسری مقبخر و نویسنده ای چیره دست است به نام

ابوالفضل احمد بن ابی سعد میبیدی ۲۵- وی در سده

ششم هجری می زیسته، و از سال ۵۲۰ دست به

تحریر یک دوره کامل تفسیر قرآن مجید زده، کسه

آن را کشف الاسرار وعده الا برار نامیده است ۲۶-

این سفسر کبیر - که متن چاپی آن درده مجلد ۶۴۹۷

صفحه شده - گسترش و شرح تفسیر مختصری

است که خواجه عبدالله انصاری هروی

(۳۹۶-۴۸۱) نوشته بوده، و ظاهراً دریافتهای

عرفانی و سخنان مناجات گونه اش ذیل بعضی آیات

بوده است. اما میبیدی که در نسخه های خطی کهن ۲۷-

تفسیرش بالقباب «الشیخ الامام»، «رشیدالدین

فخر الاسلام» و مانند اینها نام برده شده، و شخصیت

دینی و احاطه اش بر قرآن واحادیث محرز است، نه

تنها در «النوبة الأولى» به ترجمه فصیح و روشن

آیات، و در «النوبة الثانية» به تفسیر آنها بر روش

معمول مفسران پرداخته، و اقوال ائمه دین ۲۸- و

پیشوایان مفسرین را ذکر کرده، بلکه در بخشی

مخصوص - یعنی النوبة الثالثة - به توجیه و

تأویل عرفانی یا مناسبت گویی و سخنان خطابی

نوقی، ذیل برخی آیات دست زده و سخنان خواجه

عبدالله را نیز جای جای نقل کرده، و همین بخش

لطیف نغز است که وجه امتیاز این تفسیر بر دیگر

تفاسیر است، گویانکه خالی از برخی عقاید سخیف

۲۹- و اخبار ضعیف نیست.

اینک برای اینکه اطلاعاتی نادرست یا کم مایه به

خوانندگان نداده باشم، و روی سپید صفحات

از مطالبی سیاه نشود که مایه روسیاهی نویسنده اش

گردد، به خاطر گذشت نمونه ای از «النوبة الثالثة»

این تفسیر را تقدیم کنم، که هم ارزش ادبی دارد و

هم شرح سخن خداست و آموزنده و سازنده و مناسب.

و اینک آن:

قوله: «انما المؤمنون إخوة» ۸- ای پدید آورنده هر

موجوی ای پذیرنده هر دوری ۹- ای کرم پندگان

را به روزی ضامن، ای ملک تو از فنا و زوال

بنام خدا

در کتب پیشینیان، مباحث بلاغت و نقد ادبی، بطور مختلط نوشته می شد و همین نوشته ها به نوشتن کتبی در باب صوربیانی و اعجاز قرآنی، منتهی شد. البته در برخی از آثار، مباحث نقد ادبی، بیشتر مطرح بود و در بعضی دیگر، غلبه با مباحث علوم بلاغی بود که سرانجام تمام این آثار، به جنبه های بلاغی قرآن، اعجاز آن منتهی شد.

متکلمان، نخستین گام را در باب علوم بلاغی برداشتند، زیرا می خواستند ثابت کنند که قرآن مجید، کلام خداست و معجزه می باشد و دلیلی است برصدق نبوت پیامبر اکرم «ص» و در آن، فنون مختلف بلاغی

ابن قتیبه، برآن بود که قرآن، کتابی است که معنای کثیر را در الفاظ کمی بیان کرده و بلاغت قرآن به تالیف و نظم و سلاست معانی و عنوین الفاظ و تأثیرش در افهان مربوط می شود (۱۰)

ابن قتیبه، در پاسخ طاعنان، بابت تحت عنوان «باب مخالفة ظاهر اللفظ معنا» طرح کرد (۱۱) که بسیار مشکل گشا می باشد و می تواند پاسخگوی طاعنان باشد و اشکال آنان را که به بنادر خود، اشکال تراشی می کنند و ندانسته و ناگاه از دقائق زبان عرب بر قرآن مجید اشکال می کنند، برطرف نماید و جالب توجه آنکه، ابن قتیبه، این باب از کتاب خود را که بسیار مهم است و پا ارزش و پاسخ دندان شکنی است برای طاعنان بر قرآن، با استدلال به اشعار شعری عرب، بیان کرده و چه خوست که طاعنان کم مایه

آمی بود و کتب پیشینیان نخوانده بود و نزد معلمی هم نرفته بود تا که از او معلوماتی بیاموزد، به آنچه که در کتب آنان بوده، خیرداد، پس در این صورت، قرآن وحی است و از جانب خداست. (۱۷)

زجاج به بلاغت قرآن و به ترکیبات هنری قرآن، که دست هنرآفرین بشری از آن، عاجز است کمتر توجه داشته، زیرا او عالم نحو است و نه عالم بلاغت و یا بهتر است بگوییم که او نویسنده هنرآفرین نبوده و در کتاب دیگر خود که منسوب به زجاج است شیوه خاصی را برگزیده و مثلاً یک باب از کتاب خود را، اختصاص داده به کلماتی که یک و یا دومفعول آنها حذف شده همچون آیه

صوربیان و اعجاز قرآن

دکتر. علوی مقدم استاد دانشکده ادبیات مشهد

ابتدا این بخش از کتاب «تأویل القرآن» ابن قتیبه را که تقریباً ۱۲۰۰ سال پیش نوشته شده بخوانند و سپس قلم به دست بگیرند.

یکی از مباحث این باب «واحدیراد به جمیع» می باشد همچون آیه

«فَاتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ» (۱۲)

آیه ۱۶ سورة شعراء (۲۶)

ابن قتیبه، پس از آنکه چند مورد از آیات قرآنی را در این زمینه نقل می کند، سپس می افزاید:

«والعرب تقول: فلان كثير الدرهم والدینار. که منظور از کلمات مفرد درهم و دینار، درهم و دنانیر است. او برای تأیید گفته خود می گوید:

و قال الشاعر:

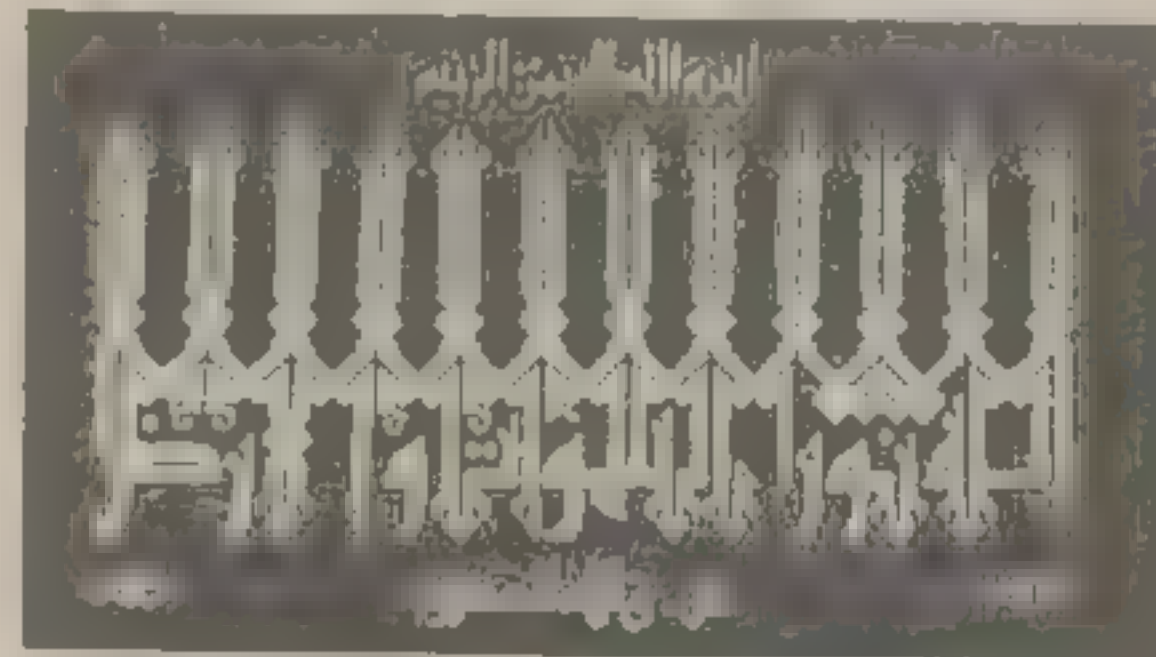
هُمُ الْمَوْلَى وَ إِن حَنُوقاً عَلَيْنَا
وَأَنَا مِنْ لِقَائِهِمْ لَزُورُ

کلمه «مولى» به صیغه مفرد آمده ولی منظور «موالی» است.

و هم چنین است آیه «... ثُمَّ نَخْرُجُكُمْ طِفْلاً...» (۱۳)

آیه ۵ سورة حج (۲۲) که برای ضمیر جمع «کم» کلمه مفرد «طفل» آمده که «واحدیراد به الجمع» می باشد.

ابن قتیبه در همین باب، مبحثی را نیز اختصاص داده (۱۴) به اینکه:

فعل ماضی به معنای دائم باشد و یا به معنای فعل مستقبل همچون آیه

«كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ...»

آیه ۱۱۰ سورة آل عمران (۳)

که «کنتم» فعل ماضی است و در مفهوم آن دوام و همیشگی است همچون آیات

«وكان الله سمیعاً بصیراً»

«وكان الله على كل شیء قديراً»

آیه ۱۳۴ سورة نساء (۴)

آیه ۲۷ سورة احزاب (۳۳)

وگاه هم فعل ماضی به معنای مستقبل آمده است همچون آیه

«أتى امرأته فلانستعملوه...»

آیه ۱ سورة نحل (۱۶)

که منظور روز قیامت است یعنی سیاتی قریبا فلانستعملوه.

ابوعبدالله محمد بن یزید واسطی، متوفی به سال ۳۰۶ هجری در باب اعجاز قرآن، کتابی نوشته که هم اکنون در دست نیست و عبدالقاهر جرجانی کتاب «واسطی» را شرح کرده و شرح مبسوط آن را «المعتصد» نامیده و شرح مختصری هم بر آن کتاب نوشته است.

به اعتقاد استاد مصطفی صادق الرافعی، کتاب واسطی، نخستین کتابی است که مستقلاً درباره اعجاز قرآن نوشته شده است (۱۵)

زجاج، مفسر و دانشمند قرم سوم هجری است که اندکی از سالهای قرن چهارم را نیز درک کرد. او کتاب «معانی القرآن و اعرابه» (۱۶) را در طول مدت ۱۶ سال نوشت. یعنی در سال ۲۸۵ هجری به نوشتن کتاب دست یازید و در سال ۳۰۱ آن را به پایان رساند.

زجاج عقیده داشت که قرآن، معجزه است به دلیل اینکه پیامبر اکرم «ص» اهل کتاب را به نظیره گوئی قراخواند و از آنان، تحدی جست و با اینکه

وجود دارد و از فصاحت خاصی برخوردار است و در مقام تحدی و نظیره گوئی کسی همانند آن، نمی تواند چنان سخنی عرضه نماید و نظم و اعجاز امیز شگفت آور آن، همگان را مبهوت و متحیر ساخته و به شگفتی واداشته است (۱).

مفسران نیز در پیشرفت علوم بلاغی و کشف اسرار قرآنی از جنبه بلاغی، مؤثر بودند. تفسیر آنان در آغاز، جنبه لغوی داشت، زیرا در قرون اولیه هجری به علت اختلاط عرب با غیرعرب، درک اسرار قرآن، برای همگان فراهم نبود و نمی توانستند به زیباییها و محسنات و اسرار قرآن پی ببرند و به همین جهت هم بود که برخی از دانشمندان بر آن شدند، که برای بیان نکات قرآنی و اسرار آن، کتاب بنویسند و نام کتب تألیف شده در این قرون، همچون: مجاز القرآن - معانی القرآن - مشکل القرآن، متشابه القرآن، خود گواه براین مطلب نیز هست.

آنان که درباره مفردات قرآن، غریب قرآن، مجاز قرآن، نظم قرآن و اعجاز قرآن، کتاب می نوشتند، هدف اساسی آنان، بیان خصائص اسلوب قرآن و سر بلاغت قرآن و اعجاز قرآن و تأثیر قرآن در افهان و نفوس بود. کتاب «معانی القرآن» قراء، متوفی به سال ۲۰۷ هجری، تفسیری است که کلمات را از جنبه لغوی مورد بحث قرار داده و به ترکیب و اعراب کلمات هم، توجه داشته و گه گاه از انواع فنون بدیعی و زیبایی های لفظی و معنوی کلمات هم، غفلت نوریده و مثلاً در بحث از آیه

«... شهد علیهم سمعهم و ابصارهم و جلودهم...» (۲)

آیه ۲۰ سورة فصلت = سورة سجده (۴۱)

بحث کنایه را طرح کرده (۳) و بعدها مخسری، متوفی به سال ۵۳۸ هجری ذیل آیه مزبور، نوشته است (۴)

«شهادة الجلود بالعلامه للحرام و ماأشبه ذلك ممايفضى اليها من المحرمات.» که به خاطر رعایت ادب، به کنایه گفته شده است و نه به صراحت.

و نیز قراء، در آیه: «... ذلك مثلهم فی التوراة و مثلهم فی الانجیل کزرع أخرج شطأ فآزره...» (۵)

آیه ۲۹ سورة فتح (۴۸)

از تشبیه، سخن گفته (۶) است و در دیگر آیات هم به مناسبت از: مجاز و استعاره، بحث کرده و حتی گاه از هم آهنگی الفاظ قرآنی و نظم و ترتیب کلمات ربانی و اثر آنها در جان و روح شنوده، سخن گفته است.

ابوعبیده معمر بن مثنی، متوفی به سال ۲۱۰ هجری در کتاب «مجاز القرآن» در آغاز، اقسام مجاز را بر می شمارد، از مجاز به اختصار، مجاز به حذف، لفظ واحد که بر جمع، دلالت کند و یا لفظ جمع که بر دو چیز دلالت کند، سخن می گوید و تمام کوشش او، در آن بود که حقیقت و مجاز را در الفاظ قرآنی بنمایاند درست است که هدف اصلیش از نوشتن کتاب مزبور، بیان فنون بدیعی و زیبایی های اسلوب قرآنی نبود ولی کتاب او از این جهت که هسته اولیه مباحث بیانی را تشکیل می دهد، حائز اهمیت است، زیرا وی در ضمن، از برخی از مباحث بلاغی هم سخن گفته است همچون بحث از تأکید (۷) ذیل آیه:

«... فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَسَيَمِمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ فِي الْحَيِّ وَ سَبْعَةً إِذَا رَجَعْتَ تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ...» (۸)

آیه ۱۹۶ سورة بقره (۲)

ابن قتیبه، متوفی به سال ۲۷۶ هجری کتاب «تأویل مشکل القرآن» را در اصل، برای رد بر طاعنان قرآن نوشت و در واقع، انگیزه تألیف کتاب، طعن ملحدان بود بر کتاب خدا، که با درک نادرست خود می پنداشتند، در نظم و اسلوب قرآن، خللی هست و لذا ایراد می گرفتند، ابن قتیبه، برآن شد که مشکلات را توضیح دهد، این بود که به عنوان مقدمه، مباحثی از علوم بلاغی همچون: مجاز، استعاره، حذف، اختصار و کنایه را بحث کرد (۹)

همچون شعر و لقد أمر على اللّٰهم یسّتی رمضیت عنه و قلت: لا یعننی اکه فعل مضارع «أمر» به معنای «مررت»، می باشد زیرا در مصراع بعد، گفته شده است:

«فمضیت عنه» و نگفته است «فأمضی عنه».

و نیز طبری، از حذف سخن گفته و برای تأیید سخن خود از شعر شعری عرب، مثال آورده است. ۲۲

در بحث از آیه «ثُمَّ قَوْلَیْتُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فُلْوَافُضِلَ اللَّهُ عَلَیْكُمْ وَ رَحْمَةً لِّكُنْتُمْ مِنْ

الخاسرین.»

آیه ۶۴ سورة بقره (۲)

از استعاره سخن گفته و «تولیتم» را برای ترک عمل و اعراض از میثاق، استعاره دانسته و سخن خود را با شعر ابوخرّاش کدلی، مستدل ساخته و عبارت:

«وینّ شأن العرب استعارة الكلمة و وضعها مكان نظیرها» را در همین مورد افزوده است. ۲۳

طبری، در بحث از تمثیل گفته است: بسیاری از مفاهیم و موضوعات با استدلال و مقایسه معمولی، درک نمی شود و لذا آدمی به «تمثیل» متوسل می شود. ۲۴

و خلاصه اینکه باید گفت که طبری، در تفسیر خود، به تفصیل از مباحث بلاغی، سخن گفته است. مثلاً در بحث از آیه «... و قولوا للناس حسناً...» گفته است: ۲۵ حسن، مصدر است و حسن، صفت. اینکه قرآن «حسن» گفته است و نه «حسن» برای اینست که «حسن» اسم جامع است و از جامعیت برخوردار، در صورتی که «حسن» چنین نیست و «حسن» عام است و جامع جمیع معانی. و لذا قرآن مجید در آیه «... وَ حَسْبُنَا الْإِنْسَانُ الْبَالِغُ حَسْبُنَا...» آیه ۸ / سورة عنکبوت (۲۹) نیز کلمه «حسن» بکار برده تا جامعیت داشته باشد.

طبری، در بحث از آیه «... قال یا مریم انّی لکِ هذا قالت هو من عندالله...» (۲۶)

بخشی از آیه ۳۷ / آل عمران (۳)

در باب کلمه «انّی» که برای پرسش است و استفهام، بحثی را طرح کرده ۲۷ و گفته است:

برخی از حروف بظاهر در معنی، یکی هستند ولی تفاوت آنها در پاسخ بهتر فهمیده می شود مثلاً «أین» از ادات استفهام است و برای پرسش از اماکن و محل ها بکار می رود مثل اینکه بگوییم: این اخوک؟ در جواب مثلاً می گویند: ببلد کذا او بموضع کذا. بنابراین کلمه «أین» برای سؤال از محل است. و نیز در جواب «کیف انت» گفته می شود مثلاً بخیر اوفی عافیة.

پس کلمه «کیف» سؤال از حال است. و اگر گفته شود: انّی یحیی الله هذا المیت؟ جواب اینست که بگویند: «من کوجو کذا و وجه کذا» و با همین استدلال ثابت می کند، آنان که در تفسیر آیه: «نساوکم حرث لکم فاتوا حرثکم انّی شتمتم...»

بخشی از آیه ۲۲۳ سورة بقره (۲)

گفته اند: «کیف شتمتم» یا «حیث شتمتم» یا «متی شتمتم» یا «این شتمتم» غلط است؛ زیرا اگر کسی بگوید: «انّی تاتی اهلک؟» در جواب می گویند: «من تاتیها، او من دیرها»

طبری، از کلماتی که مقدم شده و علی القاعده می بایست مؤخر بیاید و نیز از کلمات مؤخری که می بایست مقدم بیاید، بحث کرده و جنبه بلاغی این گونه کلمات را باز گفته است (۲۸)

یکی دیگر از کسانی که در قرن چهارم هجری در باب اعجاز قرآن، بحث کرده، ابوالحسن علی بن عیسی ملقب به زمّانی، (۲۹) متوفی به سال ۳۷۴ هجری است که در رساله معروفش به نام «المنک فی اعجاز القرآن» در پاسخ سؤالاتی که از ربّانی در باب اعجاز قرآن شده و او هم به اختصار، پاسخ داده، نظر خود را در باب اعجاز قرآن، بیان کرده است.

او یکی از جهات اعجاز قرآن را، بلاغت آن دانسته و بلاغت را به سه درجه اعلی - ادنی و حد بقیه در صفحه بعد

سوربیلان و اعجاز قرآن

وسط، منقسم ساخته و بلاغت درجهٔ اعلیٰ را، ویژه قرآن مجید دانسته و آن را در حد معجزه شمرده است و درجه متوسط بلاغت را از آن بلغاء.

رمانی، بلاغت را در فهمیدن معنی و مفهومی به کسی، ندانسته؛ زیرا ممکن است دو سخنگو که یکی بلیغ است و دیگری عی و درمیانده، معنی و مفهومی را به‌شونده و مخاطب خود بفهمانند. رویهم رفته، از گفته‌های رمانی چنین استنباط می‌شود که قرآن مجید معجزه است به علت داشتن الفاظ و اسلوب استوار و نظم شگفت‌آور و تأثیر آن در افهان و نفوس.

«..... إن القرآن معجزٌ بالفاظه و اسلوبه و نظمه، و اثره فی النفوس.» ۳۰
رمانی بر آنست که آیات قرآنی، متلائم است و هم آهنگ و متناسب و هر کس که اندکی تأمل کند، تفاوت میان گفتار خدائی و گفتار دیگران را درک می‌کند. و خلاصه اینکه رمانی، اعجاز قرآن را در تناسب و هم‌آهنگی و تلاؤم الفاظ و کلمات دانسته است و به همین جهت است که رافعی، (۳۱) گفته است که رمانی همچون جاحظ (۳۲) واسطی، در باب اعجاز قرآن، معتقد به اسلوب و نظم است.

رمانی در رساله «النکت فی اعجاز القرآن» دربارهٔ بسیاری از فنون بدیعی، و بیانی همچون ایجاز - تشبیه - استعاره - تلاؤم - فواصل - تجانس - تصریف - تضمین - مبالغه - حسن بیان، بحث کرده است. (۳۳)

یکی دیگر از متکلمان، قرن چهارم هجری، حمدبن ابراهیم بن خطاب بستی، معروف به خطابی، متوفی به سال ۲۸۸ هجری است که در باب اعجاز قرآن، رساله «بیان اعجاز القرآن» را نوشت و در آن رساله، بلاغت قرآن را به الفاظ زیبا و نظم نیکو و معانی عالیّه قرآن، مرتبط ساخت (۳۴) و به صراحت گفت که اگر در قرآن، تفکر و تأمل بشود، محاسن آن بخوبی درک می‌شود. قرآن، از لحاظ نظم، احسن التالیف است و از لحاظ معنی نیز برای نوبی الالباب و اهل دانش و بیش روشن است و این مجموعه محاسن، جز در کلام خدای علیم، یافت نشود (۳۵).

علاوه بر محاسن مذکور، به اعتقاد خطابی، از تأثیر قرآن، در نفوس و افهان، نمی‌توان چشم پوشید. اینست که باید گفت: خطابی، بلاغت قرآن و در نتیجه اعجاز آن را، در معانی عالیّه و اسلوب استوار و تأثیر در نفوس و افهان، دانسته است. بی جهت نیست که قرآن خود بدین نکته اشاره کرده است: «لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جِبِلٍ لَرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ....»

آیه ۲۱ سورة حشر (۵۹)
ابوبکر محمدبن الطیب، معروف به باقلانی، (۳۶) متوفی (۳۷) به سال ۴۰۳ هجری، متکلم اشعری مذهب و اعراف مردم روزگار خود به علم کلام و دارای تصانیف فراوان و بسیار سریع الجواب و تیزهوش. باقلانی، کتاب «اعجاز القرآن» خود را در رد بر منکران اعجاز قرآن نوشت ولی در ضمن از بلاغت قرآن و تأثیرش در افهان شتندگان نیز سخن گفت (۳۸).

باقلانی، عقیده داشت که فنون بدیعی موجود در قرآن، از اسباب و وسائل و دواعی، نیست که موجب اعجاز قرآن شود و بتوان گفت که قرآن معجزه است؛ زیرا این فنون بدیعی و صناعات ادبی و صوربیلانی، در شعر شاعران و

نثر نافعان نیز فراوان هست (۳۹) بلکه چیزی که در بلاغت قرآن، حائز اهمیت است و آن را از دیگر کتب، متمایز می‌سازد، اسلوب و نظم شگفت‌آور آنست که هیچ‌گونه شباهتی با اسلوب دیگران، ندارد. (۴۰) به نظر باقلانی، بلاغت قرآن، در اسلوب خاص و نظم بدیع و الفاظ استوار و تأثیر آن در نفوس و افهان است، در عین حال، باقلانی در کتاب «اعجاز القرآن» خود از فنون بدیعی و صوربیلانی هم بحث کرده و کتاب او مشتمل بر انواع بدیعی نیز هست. (۴۱)

دنباله دارد

پانویس‌ها:

۱- برای آگاهی بیشتر رجوع شود به: دکتر محمد زغلول سلام، اثر القرآن فی تطور النقد العربی، دارالمعارف بمصر، الطبعة الثالثة صفحة ۸ مقدمة، نوشته استاد محمد خلف الله.

۲- یعنی: .... گوش و دیدگان و پوستهایشان برضدشان گواهی دهد....

۳- رک: ابوزکریاء یحیی بن زبید فراء، معانی القرآن، تحقیق از: دکتر عبدالفتاح اسماعیل شلبی - استاذ علی النجدي ناصف، الهيئة المصرية العامة للكتاب ۱۹۷۲ م ج ۳ ص ۱۶.

۴- رک: ابوالقاسم جاث الله محمودبن عمر نوحشیری، الکشاف عن حقائق التنزیل وعیون - الاقاویل فی وجوه التأویل، دارالمعرفة، بیروت - لبنان، ج ۳ ص ۴۵۰.

۵- یعنی: ... اینست مثل آنان و وصف شان در تورات و در انجیل، چون کشتی که شاخک خویش را برآرد که آن را کمک دهد....

۶- رک: معانی القرآن ج ۳ ص ۶۹

۷- رک: ابوعبیده مقرر بن مثنی، مجاز القرآن، تحقیق از دکتر محمد فؤاد سزگین، الطبعة الثانية ۱۳۹۰ - ۱۹۷۰ مکتبة الخانجی - دارالفکر ج ۱ ص ۷۰.

۸- یعنی: .... و هر که نیاید سه روز در اثنای حج و هفت روز چون بازگشتید روزه بدارد، این ده روز تمام است....

۹- رک: ابومحمد عبدالله بن مسلم بن قتیبة، تأویل مشکل القرآن، شرح و تحقیق از: السید احمد صقر، الطبعة الثانية ۱۳۹۳ هـ - ۱۹۷۳ م، دار التراث، قاهره مجاز ص ۱۰۳ استعاره ص ۱۳۵ حذف واختصار ص ۲۱۰ تکرار کلام ص ۳۳۲ کنایه و تعریض ص ۲۵۶

۱۰- رک: مأخذ پیشین ص ۲۲

۱۱- برای آگاهی بیشتر رجوع شود به مأخذ سابق از ص ۲۷۵ تا ص ۲۹۸

۱۲- یعنی: شما دوتن به نزد فرعون روید و گوید که ما فرستادهٔ پروردگار جهانیانیم.

۱۳- یعنی: سپس برونجان ارمیم کودکی

۱۴- رک: مأخذ پیشین ص ۲۹۵

۱۵- رک: مصطفی صادق الرافعی، تاریخ آداب العرب، دارالکتب العربی، الطبعة الثانية ۱۳۹۴ هـ - ۱۹۷۴ م در سه جلد ج ۲ ص ۱۵۲

۱۶- از دانشمندان معاصر مصر، عبدالرحیم فودة، کتابی به اسم «من معانی القرآن» نوشته که ضمن آیات قرآنی، مفاهیم کلی کلمات را همچون: رحمة - رب - عالم - تقوی - متقین، توضیح داده است.

۱۷- برای آگاهی بیشتر، رجوع شود به «معانی القرآن و اعرابه للزجاج» مقدمهٔ دکتر عبدالجلیل عبده شلبی ص ه چاپ بیروت.

۱۸- رک: مأخذ پیشین ج ۱ ص ۷

۱۹- رک: مأخذ سابق ج ۱ ص ۱۰

۲۰- رک: همان مأخذ ج ۱ ص ۱۲

۲۱- رک: ابوجعفر محمدبن جریر طبری، جامع البیان عن تأویل القرآن، تحقیق و تعلیق و حواشی از: محمود محمد شاکر - احمد محمد شاکر، دارالمعارف مصر ج ۱ ص ۳۵۲ و ۳۵۱ و ۳۵۰

۲۲- رک: مأخذ سابق ج ۱ ص ۲۷۹

۲۳- رک: مأخذ پیشین ج ۲ ص ۱۶۳

۲۴- رک: مأخذ سابق ج ۳ ص ۶۴

۲۵- رک: مأخذ سابق ج ۲ ص ۲۹۴ و ۲۹۳

۲۶- زکریا گفت: ای مریم! این رزق برای تو از کجا آمده؟ مریم گفت: این از پیش خداست.

۲۷- رک: مأخذ سابق ج ۴ ص ۴۱۴

۲۸- رک: مأخذ سابق ج ۴ ص ۱۹۰

۲۹- معلوم نیست که نسبت رمانی، برای این ادیب متکلم، به مناسبت «قصر الرمان» شهر واسط بوده و یا به جهت فروشدگی زمان (= انار) زیرا بنا به گفتهٔ ابوسعید عبدالکریم بن محمد بن منصور سمعانی متوفی به سال ۵۶۲ هجری، رمان: به ضم راء و تشدید میم و در آخر آن، نون بعد الف، نسبت به رمان و فروش رمان: و در واسط هم، قصر معروفی است که به آن «قصر الرمان» گویند.

رک: الانساب سمعانی، تصحیح و تعلیق از: شیخ عبدالرحمن بن یحیی المعلمی الیمافی، حیدرآباد دکن، هند ۱۳۸۶ هـ - ۱۹۶۶ م ج ۶ ص ۱۶۵

۳۰- رک: ابوالحسن علی بن عیسی الرمانی، النکت فی اعجاز القرآن، ضمن مجموعه «ثلاث رسائل فی اعجاز القرآن» للرمانی والخطابی وعبدالقاهر الجرجانی، دارالمعارف مصر، تحقیق از: محمد خلف الله - دکتر محمد زغلول سلام، ۱۳۸۷ هـ - ۱۹۶۸ م الطبعة الثانية ص ۲۲

۳۱- رک: مصطفی صادق الرافعی، اعجاز القرآن والبلاغة النبویه، مصر، الطبعة الثامنة ۱۳۸۴ هـ - ۱۹۶۵ م ص ۱۷۱

۳۲- کتاب «نظم القرآن» جاحظ به ما نرسیده است و موجود نیست ولی خود جاحظ در ص ۴۲۸ کتاب «الخیوان» چاپ بیروت، طبع دوم بدین کتاب اشاره می‌کند: «ولی کتابی جمعش فیه آیه من القرآن، لتعرف بهما مبین الایجاز والحذف، و بین الزوائد والفضول والاستعارات» فاذا قرأتها، رأیت فضلها فی الایجاز والجمع للمعانی الکثیره، بالالفاظ القلیلة.

۳۳- رک: النکت فی اعجاز القرآن ص ۹۵ - ۷۰

۳۴- سخن خطابی چنین است:

«... واعلم ان القرآن انما صار معجزاً لانه جاء بإفصح الالفاظ فی احسن نظوم التالیف مضئنا اصح المعانی من توحیدله... ودعاء الی طاعته و بیان بمنهاج عبادته... رک: ص ۲۷ «بیان اعجاز القرآن» ضمن مجموعه «ثلاث رسائل فی اعجاز القرآن».

پیداست کتابی که بتواند میان دو عنصر لفظ و معنی، رابطه برقرار کند و معانی عالیّه را در بهترین الفاظ زیبا بیان کند و جامع اشتات باشد و انتظام لفظی و انساق معنوی داشته باشد، انسانهای دیگر نمی‌توانند، بدان نظیره گوئی کنند، اینست که معاندان و منکران، گاه گفتند که شعر است؛ زیرا آن را چون کلام منظوم یافتند و زمانی گفتند که سحر است چون در افهان و نفوس اثر می‌کرد و گاه گفتند: «إن له حلاوة و رائحة علیّه طلاوة» و زمانی از روی نادانی و سرگردانی گفتند که این کتاب که محمده وحیش می‌شمرد، از خود اوست و دیگران هم به او کمک کرده‌اند و اساطیر الاولین است، که البته قرآن این سخن آنان را ظلمی بزرگ و نسبتی ناروا دانسته و گفته است:

«وقال الذین کفروا إن هذا الا فک افتراء و اعلمه علیه قومٌ آخرون، فقد جاؤا ظلماً وزوراً.» آیه ۴ سورة فرقان (۲۵)

و عجیب است که تمام این سخنان و نسبت‌های ناروا را به پیامبر اکرم می‌دادند، در صورتی که می‌دانستند، آورندهٔ این کتاب آتی است «و ما کنتم تتلوا من قبله من کتاب ولا تحفظه یبیینک اذ لا رتاب المیطلون.» آیه ۴۸ سورة عنکبوت (۲۹)

و حتی برخی از معاندان و مخالفان سرسخت - که می‌گویند ولید بن مغیره مخزومی بوده است - پس از مکر و خدعه فراوان و پس از پروراندن اندیشه‌های معاندانه در سر، چیزی نتوانست بگوید، جز این که گفت:

«فقال إن هذا الا سحرٌ یؤثر. إن هذا الا قول البشر.»

آیات ۲۴ و ۲۵ سورة مدثر (۷۴) و چون از این کتاب آسمانی در شگفت و حیرت بوده و در آن، تأثیر بلیغ می‌دیده، می‌گفته است: این قرآن به جز سحر و بیان سحرانگیز، هیچ نیست که همین تعبیر «سحر» خود بسیار پر معنی می‌باشد و دلیل نفوذ فوق العاده آیات قرآنی است که در اعماق دلهای کسانی که خود شاعران برجسته و خطبای زبان آور داشتند، اثر می‌کرده است.

و نسبت‌های ناروای مجنون، کاهن، ساحر و شاعر هم که به پیامبر اکرم می‌دادند، از این جهت بود که می‌خواستند افکار عمومی را که به سرعت متوجه آن حضرت بود، برگردانند؛ زیرا آیات موزون و جمله‌های زیبا و رسای قرآن، چنان شور و هیجانی در دلهای ایجاد کرده بود که عرب قرن هفتم میلادی را با داشتن اشعار زیبا و خطبای زبان آور، تحت تأثیر قرار داده بود، به طوریکه چون آیات و معجزه‌ای مشاهده می‌کردند، باز به مسخره می‌پرداختند و می‌گفتند که این، سحری پیش نیست. «و اذاروا آیه یستسخرون. و قالوا إن هذا الا سحرٌ مبین.»

آیات ۱۴ و ۱۵ سورة صافات (۳۷) ۳۵- رک: ابو سلیمان حمد بن ابراهیم خطابی، بیان اعجاز القرآن، ضمن مجموعه «ثلاث رسائل فی اعجاز القرآن» ص ۲۸

۳۶- باقلانی: بعدالالف قاف مکسورة. هذه النسبة الی الباقلی و بیعه، باقلی و باقلا. و هذه النسبة شاذة لا یجوز زیادة النون فیها و هی نظیر قولهم فی النسبة الی صنعاء: صنعانی و لولی بهراء: بهرانی.

رک: شمس الدین احمد بن محمد معروف به ابن خلکان، متوفی به سال ۶۸۱ هجری، و فیات الاعیان و انباء ابناء الزمان، تحقیق و تعلیق از: محمد محیی الدین عبدالحمید، ناشر مکتبة النهضة المصرية، قاهرة ۲۱۹۴۸ - ۱۳۶۷ هـ - الطبعة الاولى ج ۳ ص ۴۰۱ و ۴۰۰ عجیب است که ابن خلکان از کتاب با ارزش باقلانی «اعجاز القرآن» سخنی نگفته است.

۳۷- در بغداد فوت شده و برخی از شاعران زمان، او را مرثیه گفته‌اند.

«و انظر الی صارم الاسلام معتدلاً و انظر الی کرة الاسلام فی الصدف برای آگاهی بیشتر در باب «باقلانی» رجوع شود به: الانساب سمعانی ج ۲/۵۳ و ۵۴ و نیز رجوع شود به: شذرات الذهب فی اخبار من ذهب، چاپ بیروت ج ۳/۱۶۹

۳۸- رک: ابوبکر محمد بن الطیب باقلانی، اعجاز القرآن، تحقیق از: السید احمد صقر، الطبعة الثالثة دارالمعارف بمصر، بدون تاریخ چاپ ص ۳۵

۳۹- رک: مأخذ سابق ص ۱۱۱

۴۰- رک: مأخذ پیشین ص ۳۵

۴۱- رک: مأخذ پیشین ص ۱۰۷ - ۶۹

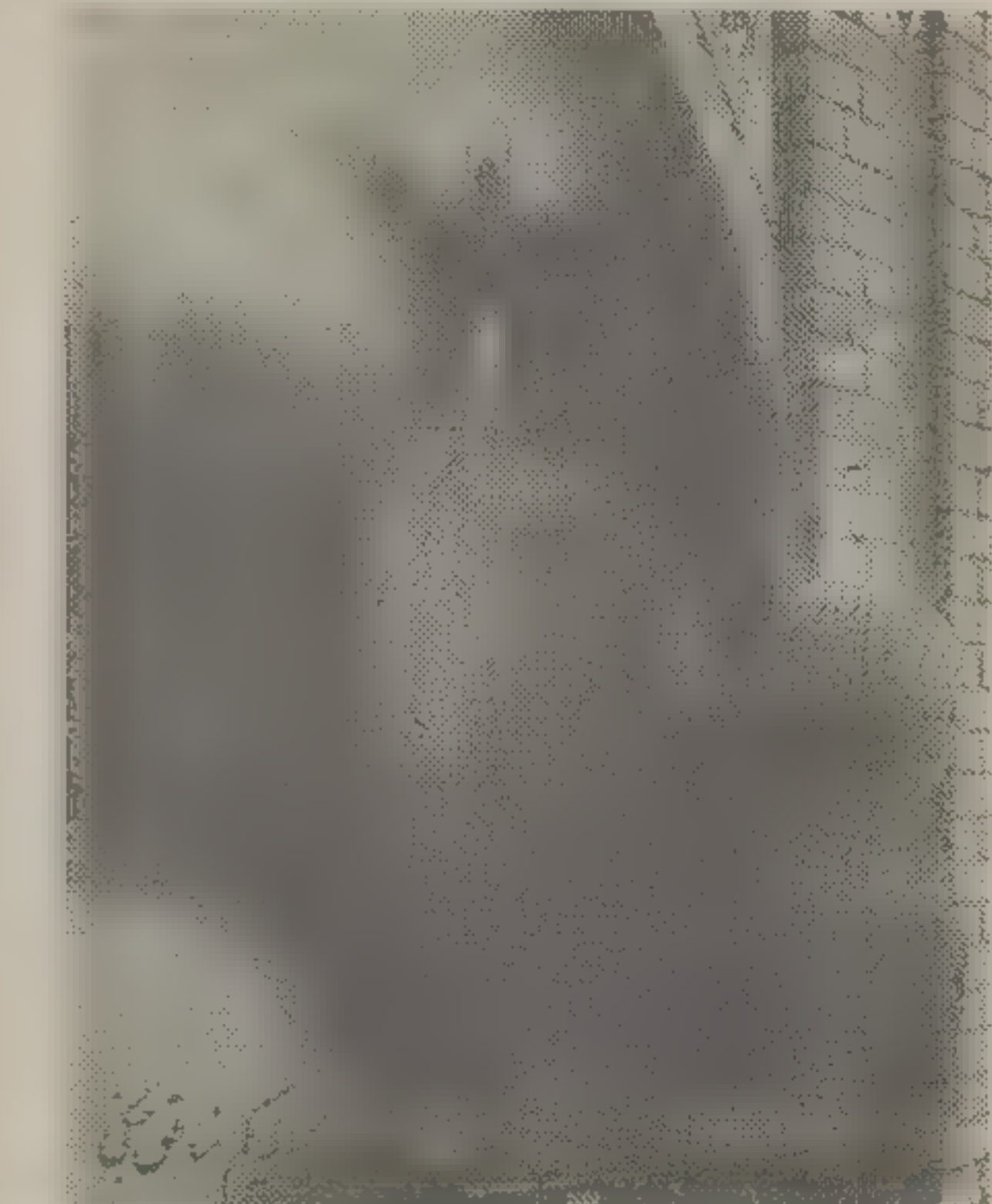
جلوه‌هایی از هنر انقلاب

در آخرین فرصتهایی که «گلچرخ»، صفحه آرای می‌شد؛ جلوه‌هایی از هنر انقلاب به دستمان رسید.

کتاب، مجموعه‌ی ۱۶۷ تصویر از نقاشی‌های دیواری و یا پوسترها و یا کارهای گرافیک مردمی است، در استانهای واقع در مناطق جنگی و اغلب در رابطه با جهاد و جبهه‌های جنگ؛ که در یکصد و بیست صفحه، در قطع رحلی، با چاپ و کاغذی بسیار نفیس، با قیمت مناسب یکصد و شصت تومان، با جلد گالینگور اعلا، انتشار یافته است.

چنانکه از مقدمه‌ی جامع و مفید و روشننگر کتاب، برمی‌آید، کتاب، مجلد یکم و شامل جلوه‌هایی از هنر مردم در رابطه با جنگ تنها در استانهای کردستان، باختران، ایلام و خوزستان است؛ و ظاهراً آثار استانهای دیگر را، بعداً ارائه خواهند کرد، انشاء الله.

توفیقات بیشتر دفتر تبلیغات اسلامی، حوزه‌ی قم را در نشر آثار آبرومندی ازین دست، خاصه در حوزه‌ی هنر انقلاب؛ از درگاه خداوند بزرگ، مسألت داریم.

کار مشترک: حسن محمودی، ابراهیم سلیمانی از انتشارات: بخش فرهنگی، هنری دفتر تبلیغات اسلامی حوزه‌ی علمیه‌ی قم.

از

دکتر

ولی الله ظفری

بقیه از شماره قبل

شوون و حیثیت شما با ابروی مملکت مواجه نبود ولی امروز شما رئیس دولت و حافظ حیثیت ایران هستید.... کتک زدن و تبعید یک مدیر روزنامه بدون هیچ محاکمه برخلاف قانون به شوون مملکت لطمه می زند و ما به نام ایران نمی توانیم این تندروها را تحمل کنیم....

اگر کسی نخواهد طرفدار جدی هیئت دولت باشد، اگر کسی معتقد به این شیوه حکومت کردن و این قسم شیوهی زمامداری نبوده باشد و مایل نباشد که هر صباح آستان ملک پاسبان حکومت فشار را بوسه زند، اگر کسی نخواهد گردن اطاعت و تعلق در برابر این عناصر قانون شکن خم نموده و تسلیم اراده ی ضعیف آنها شود، چه باید بکند؟

اگر در روز اول تشکیل کابینه به جای آن بیانیهای بلند بالا و آن مواد مشعشع و کلمات ریاکارانه به ما می گفتند که از امروز بجای حکومت قانون باید تسلیم زور و فشار شوید، باید از عقیده و افکار خود چشم پبوشید، باید هر که را می خواهیم وکیل کنید، ما حرفی نداشتیم. دیگران سخنی نمی گفتند.

شما می خواهید بعنوان اجرای قانون، اراده و میل خود را بر مردم تحمیل کنید. بنام حفظ حقوق مملکت هر چه می خواهید بکنید و کسی هم قدرت و جرأت سخن گفتن نداشته باشد.

اینست طریقه ای که ما نمی توانیم تحمل کنیم و با تمام قدرت، نفس را در سینه خفه کنیم. شما با چنگال آلوده ی خود

فرخی یزدی

.... یا حکومت استبدادی یا اجرای قوانین مشروطه؟

مخلوط کردن این دو اصل با یکدیگر رنگ بردار و قابل مقایسه نیست. تصور نکنید که ما به مخاطرات اینگونه بیان حقایق متوجه نبوده وفی الواقع چنانکه می گویند به زندگانی خود ایمن هستیم. نه ما می دانیم که درقبال این صحبت ها، حبس، تبعید و ضرب و شتم و هر نوع مصیبتی مستورست ولی ما معتقدیم که مغلوبیت بحق گوارتر از مظفریت و غلبه کردن به باطل می باشد...» (۷)

بر اثر انتشار این مقاله روزنامه توفان توقیف گردید و فرخی مقاله ی دیگری در روزنامه «طلیعه ی آئینه افکار» منتشر نمود که بعضی از قسمتهای آنرا می آوریم:

«... براعمال نامشروع و خلاف قانونهای صریح و روشن خود لباس قانون نپوشانید زیرا که انوقت ما و دیگران را با شما بحثی نیست. همینکه از چندی قبل زمزمه ی حکومت قدرت بلند شد، ما یقین کردیم که برای آتیه ی این مردم بدبختیهای تازه آماده خواهد شد.... جراید مرکز کم و بیش بحکم فساد محیط و ترس از شلاق ناگزیر شده اند که اقدامات و عملیات هیات دولت رازش یازبیا تقدیس و تمجید نمایند.

گمان می کنند در نتیجه ی تدبیر و دانایی حضرت اشرف، فرشته ی نجات بر آسمان ایران پرو بال گشوده و همین معدلت هیات دولت و اهالی این مملکت بر طبق قوانین جاریه در اعمال و رفتار خود مختار شده اند. غافل از اینکه اصول قانون اساسی و حقوق حقه ی ملی دستخوش و بازیچه حکومت خود سازی شده و این فشار فوق الطاقه ی حکومت است که هیچکس یارای دم زدن و نفس کشیدن ندارد. نمی دانند که مردم مرده ی تهران و ساکنین متحرک این قبرستان دست و پا بسته خود را تسلیم حکومت فشار نموده اند.... قبول کنید که اگر امروز در تهران یا اقصی نقاط ایران کسی نسبت به حکومت عقیده ی خلاف اظهار کند جان، مال، شرافت و ناموس او مورد اعراض و غارت خواهد شد. آیا تهرانیهای غفلت زده آشکارا ندیدند که بر خلاف تمام قوانین عالم، یک روزنامه نویس را تبعید کرده و دیگری را بجرم اینکه بنام شرافت و عظمت مطبوعات از حقوق حقه ی او دفاع نموده است. روزنامه اش را توقیف و اداره اش را مهر و موم نمودند؟

این است حکومتی که ماده ی برجسته پروگرام خود را قانون قرار داده است؟

این است رئیس الوزرائی که برای ساختن مجسمه ی او رؤسای قشون بزور سرنیزه از مردم پول و جریمه اخذ می کنند؟ این است حکومتی که می خواهد عظمت و افتخار ایران را برای خود به یادگار بگذارد؟

در همین حکومت است که شب قبل از انتشار یک روزنامه، یک گروهان آژان و نظامی به مطبعه ریخته و روزنامه را که حتی یک کلمه ی تند به هیچیک از اولیای امور و یک جمله بر خلاف قانون نوشته است، مانع می شوند.

اما چون فضای آن دیار هم با روح آزادیخواه وی سازگار نشد و سخنور ما در مقالاتی چند دستگاه حاکمه ی شوروی را مورد حمله قرار داد، بالاخره دولتمردان روسیه هم عذرش را خواستند و وی را تحویل نماینده ی سیاسی ایران دادند و پس از مذاکراتی، از سفارت ایران پروانه ی مسافرت به آلمان به وی داده شد.

فرخی در آلمان هم بیکار نشست و طی یک سلسله نوشته در روزنامه ی «پیکار» ماهیت رژیم استبدادی ایران را افشا می کرد. کسی که در ایران خفقان زده ی آن روز، آرزوی بردار رفتن سردار سپه می کرد و می گفت:

بود اگر جامعه بیدار درین دیرخواب

جای سردار سپه جز به سردار نبود (۱۰)

یا:

به روزگار رضا هر که را که من دیدم

هزار مرتبه فریاد نارضائی زد (۱۱)

خود معلوم است که در کشور بیگانه چه می نوشت. شاه بی اندازه خشمگین شد. فوراً دستور داد سفیر ایران در آلمان از مدیر پیکار و نویسندگانش شکایت نماید و ثابت کند که حکومت ایران، مشروطه و قانون در سراسر ایران حکم فرماست! جلسه ی محاکمه تشکیل شد. فرخی با دلایل روشن و مدارک انکار ناپذیر در دادگاه، شاه را محکوم کرد که همین جریان سبب کینه ی شدید شاه نسبت به فرخی شد. در این هنگام فاشیستها در آلمان نیرو می گرفتند و حکومت آن سامان بسوی خود مداری می رفت و بحکم «ناریان مر ناریان را جاذب اند»، پلیس آلمان برای خوشامد حکومتگران ایران، شاعر را مجبور به اخراج از آلمان نمود.

همین اوقات تیمور تاش - وزیر دربار - در اروپا بود. وی با فرخی ملاقات کرد و با زبان چرب او را به آمدن به وطن بفریفت. شاعر نگویند با پای خود به کشتنگاه آمد. بیچاره نمی دانست که دستگاه دیکتاتوری بمرا تپ قویتر شده و دیگر خلاصی محال است.

بمحض ورود به ایران، سرلشکر آیرم رئیس شهربانی وقت، بدستور شاه، وی و آشنایانش را زیر نظر گرفت بطوریکه جزئیات زندگی روزانه اش به شهربانی گزارش می شد. دفتر مخصوص شاهنشاهی طی نامه شماره ۶۱۲ - ۱۳/۶/۱۳ راجع به وضعیت زندگی فرخی از شهربانی سوال می کند. جواب می دهند که بیکارست و با کسی معاشرت ندارد. چون فرخی در سختی و عسرت می زیست، شهربانی ماهی چهار صد ریال برای او مقرری تعیین می کند. وی ماه اول و دوم با اکراه می پذیرد و به طلبکاران خود حواله می کند و سپس نامه ای بدین مضمون به رئیس شهربانی می نویسد: «از مراجع خصوصی حضرت اجل متشکر و چون دوستانم تقبل نموده اند، ماهیانه هر کدام بقدر توانائی برای اداره ی زندگی کمک فرمایند، این وجه را به مصرف لازم تری رسانده و بنده رامتشکر فرمائید. فرخی مدیر روزنامه توفان».

در سال ۱۳۱۴ که «رکن الدین مختار» به کفالت شهربانی منصوب و بر سرنوشت مردم مختار شد، وضع شاعر سخت تر و عرصه براو تنگ تر گردید. بدین ترتیب که مختار کاغذ فروشی بنام «کتابچی» را با تهدید و ادا به شکایت از فرخی می کند و چون فرخی چیزی نداشت بازهم با فشار «مختار»، کتابچی تقاضای بازداشت شاعر را می نماید. سخنور پس از نه ۹/ ماه حبس و بند از شدت اندوه و ناراحتی در شب ۱۶/۶/۱۴ بقصد خودکشی تریاک می خورد و به دیوار زندان این رباعی را می نویسد:

زین محبس تنگ در گشودم رفتم

زنجیر ستم پاره نمودم رفتم

بی چیز و گرسنه و تهی دست و فقیر

ز آسان که نخست آمده بودم رفتم

اما بر اثر معالجات پزشک قانونی، مسمومیت فرخی بر طرف شد و بهوش آمد. در حالی که وضع طبیعی نداشت جملاتی می گوید و نماینده ی دادستان صورت جلسه تنظیم می نماید و بر اساس آن پرونده ی اسائه ی ادب به مقام سلطنت برایش تشکیل می دهند (۱۲) این امر بدستور مختار و با همکاری فرهت - دادستان وقت - صورت می گیرد. فرهت دستور توقیف فرخی را داده و می نویسد باید به زندان سیاسی منتقل و آنجا منفرداً زندانی شود. در دادگاه بدوی (۱۷/۸/۷) فرخی به ۲۷ ماه زندان تادیبی و بر اثر با فشاری همان دادستان در دادگاه تجدید نظر به ۳ سال حبس تادیبی محکوم می شود. شاعر

حلقوم اهالی را گرفته و می گویند فریاد نکنید. راضی باشید. مملکت این است. قانون حکم فرماست.» (۸)

فرخی بعد از انتشار این مقاله به کرمان تبعید و در سربازخانه ی آن شهر زندانی گردید و پس از چندین ماه به تهران بازگشت در حالی که حکومت قلدری و فشار کاملاً مقتدر شده و رضاخان بر اریکه ی سلطنت تکیه زده و سلطه ی خود را بر همه جا گسترده بود.

اطرافیان شاه هر چه کوشیدند که با تهدید و تطمیع فرخی را موافق سازند اثر نبخشید و شاعر آزاده از اندیشه های پیشین خود در جانبداری از اصول مشروطیت و نکوهش دستگاه قدیمی واپس ننهاد. در این هنگام برای شرکت در جشن دهمین سال انقلاب اکتبر، همراه گروهی به روسیه رفت و شعری شیوا در ستایش انقلاب سرود که در یکی از جراید آن کشور چاپ شد.

پس از بازگشت از شوروی، از سوی حکومت ایران دستور انتخاب فرخی به نمایندگی مردم یزد در دوره ی هفتم مجلس شورای ملی، داده شد تا شاید با این حق شکوت او را آلوده و در جنایات رژیم شرکت دهند. فرخی وکالت را پذیرفت اما در مجلس به انتقاد از دولت پرداخت و با کمال جسارت و از خودگذشتگی حقایق را از پشت تربیون مجلس می گفت. در این دوره وی همراه یک تن دیگر در اقلیت، با وکلای تحمیلی، در جنگ و ستیز بود و بهمین جهت در مجلس او را کتک زدند تا جایی که شاعر خانه ی ملت را جان پناه خود قرار داد و در آنجا متحصن شد و سرانجام به روسیه گریخت. (۹)

سوگواران را مجال بازدید و دید نیست
بازگردای عید از زندان که ما را عید نیست (۲۳)
عید نوروزی که از بیداد ضحاک عزا است
هر که شادی می کند از دوده جمشید نیست
گفتن لفظ مبارکباد طوطی در قفس
شاهد آئینه دل داند که جز تقلید نیست...
بیگناهی گریه زندان مرد با حال تباه
ظالم مظلوم کش هم تا ابد جاوید نیست...
وای بر شهری که در آن مرد مردان درست
از حکومت غیرحس و کشتن و تبعید نیست
صحبت عفو عمومی راست باشد یا دروغ
هر چه باشد از حوادث فرخی نوید نیست (۲۴)

و چون سخن به درازا کشید علاقه مندان را به دیگر
حسننامه های شاعر با آغازهای زیر راهنمایی می کنم:
بسته ی زنجیر بودن هست کار شیرومن
خون دل خوردن بود از جوهر زنجیر و من
داد، که دستور دیو خوی زبیداد
کشور جم را به باد بی هنری داد
ترسم ای مرگ نیایی تو و من پیر شوم
وین قدر زنده بمانم که زجان سیرشوم

فرخی یزدی

چون ابر بهار چشم خونبار من است
چون غنچه ی تشکفته، دل زار من است
فریاد و فغان و ناله هربش تا صبح
چون مرغ اسیر در قفس کارمن است
چنانکه ملاحظه می شود بعضی از ابیات فرخی در
حبسیه ها از فرط روانی و دلاویزی بر زبان همگان می گردد.
در حالی که گوینده ی آن برای بیشتر مردم ناشناس است،
مانند:

تپیدنهای دلها ناله شد آهسته آهسته
رسا تر گردد این ناله ها فریاد می گردد
دل از این خرابیها بود خوش زانکه می دانم
خرابی چونکه از حد بگذرد آباد می گردد

پانویس ها:

[۱] هرگز دلم ز برای کم و بیش غم نداشت
اری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت
در دفتر زمانه فتد نامش از قلم
هرملتی که مردم صاحب قلم نداشت...
انصاف و عدل داشت موافق ولی بسی
چون فرخی موافق ثابت قدم نداشت
[دیوان، ص ۹۶]

[۲] بدین بیت آغاز می شود:
عیدجم شد ای فریدون خو، یت ایران پرست
مستیدی خوی ضحاک است، این خو، نه زدست
تا چایی که صریحا به والی می تازد:
خود تو می دانی، نیم از شاعران چاپلوس
کز برای سیم بنمایم کسی را پای بوس
یا رسانم چرخ ریزی را به چرخ انبوس
من نمی گویم، تونی درگاه هیجا همچو طوس
لیک گویم، گریه قانون مجری قانون شوی
بهمن و کیخسرو و جمشید و آفریدون شوی...

[۴] بطوریکه نویسندگان نوشته اند، فرخی با بختیارها
روابط حسنه ای داشته است، شاید ضرورت شعری و نیز
صنعت جناس وی را مجبور به آوردن صفت «بختیاری»
برای خان قشقای کرده باشد.

[۵] جالب اینجاست که دوشاعر انقلابی همزمان فرخی -
عارف و عشقی - هم بدین سرنوشت دچار گشتند [رک شرح
حال آنان درین کتاب].

[۶] دیوان، ص ۲۰۳ - ۲۰۲.

[۷] پایان مقاله. روزنامه باختر سال هشتم. دوره سوم
پنجشنبه ۱۹ بهمن ۱۳۲۲ ص ۴

[۸] پایان مقاله. نیز پنجشنبه ۲۰ بهمن و چهارشنبه ۲۶
بهمن ۱۳۲۲

اما درازادیخواهی وی همین قدر باید بگویم که محال
است صفحه ای از دیوانش را این واژه مقدس (آزادی) - که
مورد سوگند شاعریست (۱۹) - آرایش نداده باشد. تحقق آنرا
مایه آبادی کشور می دانست (۲۰) و اصولا بدین کلمه عشق
می ورزید تا جایی که فرهاد وار درحسرت طعم شیرین آن
درسیاه چال استبداد جان باخت. (۲۱)
پس از آزادی، دیگر از کلمات مورد علاقه ی او،
«قانون» ناشی و منبعت از اراده ی ملت است بطوری که بی
اعتنایان و ناقضان آنرا شایسته ی بند و زنجیر می داند.
وبالاخره جهان بینی او دراصلاح جامعه و گندزدانی آن،
چون میرزاده ی - عشقی - برپیکار قهرآمیز قرار دارد.

رویه مرفته با توجه به اندیشه ها و روحیه ی شاعر،
می توان او را بمعنی واقعی گوینده و نویسنده ای متعهد
و راستین به جامعه و مملکت به حساب آورد زیرا در شعر
و نوشته هایش تصویرگر دردها، غمها، آرزوها و آرزوهای
مردم زمان خویش بود، و چون خود از طبقه ی فرودست
و محروم برخاسته و بی عدالتیها و نابرابریها را عملا درک
و لمس کرده بود، مانند پزشکی دلسوز و دانا، درست انگشت
برکانون تباهیها و عقده های چرکین جسم بیمار و ناتوان
جامعه می گذاشت.

فرخی در شعر دارای سبک و شیوه ی خاصی است
و درعین آنکه از بسیاری از اصطلاحات عشقی و عرفانی
سعدی و حافظ استفاده کرده بجه آنها رنگ اجتماعی - سیاسی
داده است.

اصولا هنر فرخی در غزل سرایی است و توان گفت طبع
روان و فوق تابناکش این نوع شعر را برای بیان مضامین
سیاسی - اجتماعی بطور درست به استخدام درآورد. از
خصوصیات این غزلها اینست که معمولا یکی دو بیت اول
رنگ عرفانی یا عاشقانه دارد بنحوی که خواننده را گمان
می رود که شاعر بامحیوب زمینی یا آسمانی نرو محبت
می بازد و چون اندکی پیش رود متوجه مفاهیم سیاسی -
اجتماعی و مسائل مبتلا به مردمان عصر حاضر می شود.

از جهت اوزان شعری بطور کلی وزنهای از نوع اوزان
مطبوع اشعار سعدی و حافظ است.

اما حسننامه های او - که بدست ما رسیده است -
عبارت از ده دوازده غزل و چند رباعی و معدودی ابیات
پراکنده است که با توجه به محبوسیتها و مکرر و طولانی
وی پس اندک می نماید و یقین نگارنده برآنست که بسیاری
از حبس نامه های شاعر بدست زندانیان سنگدل و عوامل
حکومت از میان رفته است. (۲۲)

و اما زندان نامه های او:

در هر دوبار از رؤیت حکم استتکاف می نماید... فرخی را
از زندان قصر به زندان موقت تهران انتقال و در سلول
انفرادی جای می دهند و لباس و حمام و خوراک صحیح
و سیگار بر وی حرام می نمایند تا شاید بدین کیفیت از بین
برود. چنانکه خود گوید:

بهر من این زندگانی غیرجان کندن نبود

مرگ را هر روز دیدم در نقاب زندگی
(دیوان، ص ۲۱۲)

با وجود اینهمه سختی نتوانستند وی را نابود کنند. یک
روز در غذایش سم ریختند ولی فرخی از خوردن خودداری
نمود. تا آنکه شبی او را به بیمارستان زندان - که در خود
بازداشتگاه بود - بردند و پزشک احمدی با تزریق آمپول هوا
به زندگانی آن آزاده مرد پایان داد (۱۳) و سرگرد نیرومند به
ما فوق خود چنین نوشت: محمد فرخی، فرزند ابراهیم
در تاریخ ۱۸/۷/۲۵ به مرض مالاریا و نفريت فوت کرده
است! (شماره ی زندانی فرخی ۶۸۷ بود).

و بدین ترتیب لبی که همیشه سرودگوی آزادی بود،
در حسرت آن برای همیشه خاموش گشت اما به گفته ی
خودش:

بی گناهی گریه زندان مرد با حال تباه

ظالم مظلوم کش هم تا ابد جاوید نیست.

اندیشه و خوی

از صفات بارز و برجسته ی این شاعر سختی کشیده
که بیش از دوثلث عمر خود را در زندان و پیکار با عوامل
فشار گذرانیده، همت بلند و تسلیم ناپذیری او در برابر
خداوندان زر و زور و ست (۱۴) در پی نیازی و استغنائی طبع
«هیچگاه بهردونان، پیش دونان خم نگشت» (۱۵) و از
زورمندان نهرا سید زیرا «بوریا و نان و پنیر» (۱۶) محلی
برای ترس نمی گذاشت. «اگر پرساختن کیسه مقصدش بود،
چون دیگران کیسه را انباشته بود» (۱۷)

سرچشمه ی کشمکشها و ناسامانیهای بشر را مال
اندوزی و افزون طلبی می داند از اینرو آرزوی محو زر
و سیم را دارد. (۱۸) چون شیفته ی حکومت مردم بر مردم
و یار و پشتیبان تهیدستان ورنجبران و دشمن توانگران بود؛
متهم به کمونیست بودن کردندش اما او خدا را از یاد
نبرد:

تا به کی ارباب یارب برخلاف بندگی
چون خدایان بردها قین کرد گاری می کند
غنا با پافشاری کرد ایجاد تهیدستی

خدا و ایران نماید خانه سرمایه داری را
و نیز در صفحات (۸۴، ۹۳، ۹۸، ۹۵، ۱۰۹، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۳۷،
۱۳۸، ۱۴۶، ۱۴۹، ۱۵۰ و ۱۵۲)

خیر در جنس بشر نبود خدا یا رحم کن
این بشر را کز برای خیر خود شر می کند
دیوان ص ۱۲۶

گره گشا نبود فکر این وکیل و وزیر
مگر تو چاره کنی ای خدای بنده نواز
دیوان ص ۱۴۹

به پایتخت کیان ای خدا بود روزی
که چشم خلق نبیند گدای دست دراز
دیوان ص ۱۴۹

رازق روزی ده شاه و گدا بعد از خدای
دست خون الود بدر افشان دهقانست و بس
دیوان ص ۱۵۲
خصلت آزاد اندیشی و حریت طلبی او، وی را از انتقاد
و خرده گیری نسبت به حکومتگران شوروی بازداشت تا
جایی که عذرش را از آن کشور که از رضاخان بدان فرار
کرده بود؛ خواستند.

قطعه از: ابن یمین

ای دل ارخواهی هوای سروری، پاشنده باش
بر جهان ابر از چه باشد سرور؟ از پاشندگی
با زیر دستان چو خوشه سرکشیت ار آرزوست
پیشه کن بازیر دستان دانه وار افکندگی
گرز رنج تشنگی جانت به لب خواهد رسید
از خضر مپسند منت بهر آب زندگی
دانه رابگذار، وارستی زدام آرزو
آرزو می افکند آزاده را در بندگی
گرز دیوان قضا مجری نباشد رزق تو
سعی بی حاصل بود از هردری جویندگی

لبریز از خدا از: خسرو احتشامی هونه گانی

زر تار گیسوان را بر شانه ها رها کن
موج بلور، پنهان در خرمن طلا کن
تا بر دریچه جان خندد گل سپیده
از روزن گریبان خورشید را صدا کن
دیوار باورم را با طره ات بیوشان
ایوان خاطرم را باغ افاقیا کن
ای ارغوان عصمت، از خوشه محبت
در گوش کوچه دل، آویزه ی وفا کن
چون نبض روشن اشک در لحظه ی چکیدن
میلاذ عاشقی را آوازی آشنا کن
نور بهشت دارد چشم ازل نگینت
با پرتو نگاهی لبریزم از خدا کن

اصفهان شهریور ۶۴

شعر چاپ نشده ای از:

نوذر پرنک

صدای رویش گل

نهان می آمد و از شب مرا نهان، می برد
هزار سال چنینم، به آسمان می برد
ز بعد جسم، امید رهائی ام، می داد
به جستجوی زمان های بی مکان، می برد
دری ز قصر خیالم، به روی، وامی کرد
خوشم به عالم شیرین داستان، می برد
به گاهواره ی ابریم تشنه، می خواباند
به خواب آبی آفاق سبز خوان، می برد
صدای رویش گل از لطافت نفسش
شگفت داشت و انگشت بر دهان، می برد
به کاش کاش غریبان، که دوش آمده بود
به لای لای چنانم ازین جهان، می برد

فرخی یزدی

۹] چون فرخی در این هنگام با جمعی از آزادیخواهان ایران من جمله مردان ایل سنجابی برای برانداختن حکومت دیکتاتوری، تشکیل مجمعی سَرّی داده و شبنامه هایی در این خصوص منتشر کرد - که بعداً لو رفت - [رجوع شود به یادداشتهای زندان پیشه‌وری به مناسبت محاکمه قاتلین فرخی] وی در اواخر دوره ی وکالت خود، با جمعی از وکلا برای اسب دوانی به صحرای گرگان رفت و ناگهان و بی اطلاع به روسیه گریخت [رک. مقاله های حبیب یغمائی «فرخی یزدی» مجله آینده، سال پنجم، ش ۴۶- تابستان ۱۳۵۹].

(۱۰) دیوان، ص ۱۴۵.

(۱۱) نیز ص ۱۳۲.

(۱۲) عین صورت مجلس: «گزارش معاون دادستان محرم‌نامه، مستقیم - ریاست پارکری بدایت تهران، بتاریخ ۱۶/۱/۱۴ به اینجانب معاون پارکری... در ساعت (۷ صبح) از طرف کلانتری مرکز تلفن شد که آقای فرخی با پزشک قانونی مشغول صحبت بوده و می گفت: همه ی ایرانیها برای بزرگ کردن اعلیحضرت پهلوی کار می کنند و من با این شخص مخالفم و برای ملت کار می کنم و از اول کودتا

هم با این وضعیت مخالف بودم. من میمیرم و افتخار دارم که در موقع فوت پولی ندارم.» یک فرع زمین ندارم و حتی یک فرش ندارم. از طرف اینجانب تذکر داده شد که اینجا پشت میز خطابه ی مجلس نیست. اظهار شد شماها

نوکر دولت هستید. من نوکر دولت نیستم و آزادم و نیز آقای فولادین با ادامه ی مذاکرات آقای فرخی جدا مخالفت نمود... (دادیار دادسرا، پزشک قانونی، پولادین، کلانتر) از بیانات آقای عباس نراقی وکیل ورثه ی فرخی در دیوانعالی کشور، روزنامه ی باختر یکشنبه ۳۰ بهمن ۱۳۲۲.

(۱۳) «... در آنجا پزشک احمدی و سرهنگ نیرومند و جلاهای دیگر حضور داشتند، چند نفر او را به تخت خواب خواباندند و دست و پایش را محکم گرفتند تا مقاومت نکند. محل این فاجعه در اتاق دستشویی مرخصخانه زندان پایین بود. احمدی استینهاش را بالا زد، فرخی می خواست نهره بکشد ولی چند نفر دستها را روی دهن او گذاشتند. احمدی تزریق خالی از هوا را به رگ او زده و هوا را در رگش خالی کرد کم کم در آن حال شاعر حالت خفقان پیدا کرد.

بخرخر افتاد. رنگش مثل قیر سیاه شد و پس از مدتی تشنج و خفقان، لخت و بیجان شد...»

(چه قسم فرخی را کشتند. روزنامه ی ستاره، سال پنجم، ش ۱۱۹۲ چهارشنبه ۱۴ آبان ماه ۱۳۲۰)

(۱۴) پیش زور و زر غالب همه تسلیم شدند آنکه تسلیم نشد همت مردانه ی ماست (دیوان ص ۱۱۳)

نازم به عزم ثابت چون کوه فرخی کز باد سهمگین متزلزل نمی شود (دیوان ص ۱۲۶)

(۱۵) آبرو هرگز ندارد آنکه در هر صبح و شام پیش دونان پشت را بهردونان خم می کند (دیوان ص ۱۳۷)

فرخی بهر دو نان در پیش دونان هیچوقت چاپلوس و استان بوس و تملق گومباش (دیوان ص ۱۵۳)

(۱۶) فرش حصیر و نان و پنیر و مقام فقر ما را توانگران به چه تخویف می کنند (دیوان ص ۱۴۸)

(۱۷) پرساختن کیسه اگر مقصد ما بود همچون دگران جیب خود انباشته بودیم (دیوان ص ۱۵۷)

(۱۸) هر جنایت که بشر می کند از سیم و زرست کاش از روز ازل درهم و دینار نبود (دیوان ص ۱۴۵)

(۱۹) قسم به عزت و قدر مقام آزادی که روح بخش جهانست نام آزادی

(۲۰) جز به آزادی ملت نبود آبادی آه اگر مملکتی مردم آزاد نداشت (دیوان ص ۱۰۰)

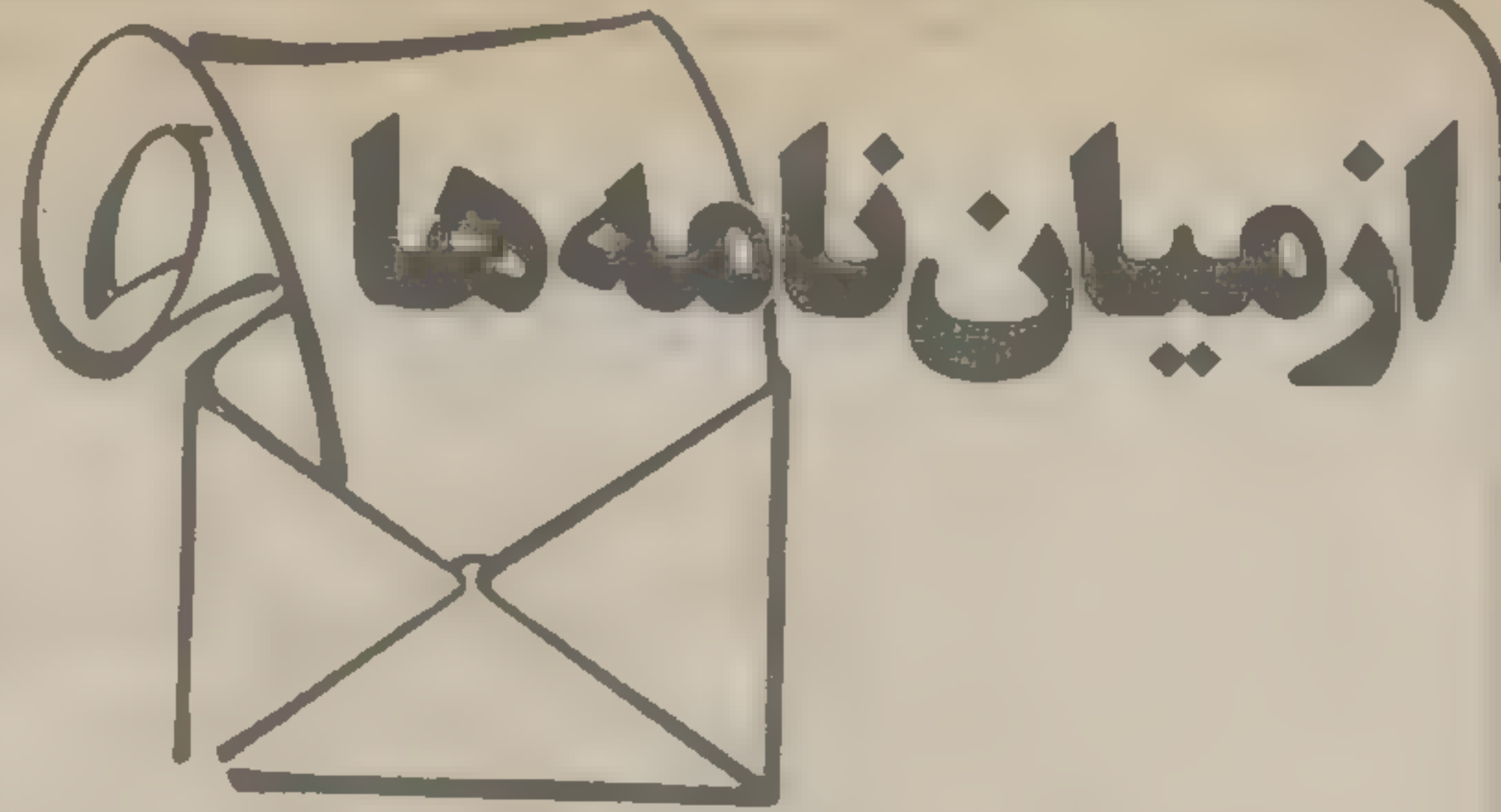
(۲۱) بسکه جان را به ره عشق تو شیرین دادیم تیشه خون می خورد از حسرت فرهادی ما (دیوان ص ۸۱)

(۲۲) - مانند قطعه یا غزلی به مطلع: ای دژ سنگدل قصر قجر (در مقدمه ای که آقای حسین مکی بر دیوان فرخی نوشته اند. «قصر قاجار» آمده که از نظر وزن «قصر قجر» بهترست.

(۲۳) در سال ۱۳۱۸ در زندان قصر سروده است.

(۲۴) دیوان، ص ۱۰۶

* نخستین نامه، از استاد ارجمند «احمدی بیرجندی» است:

.. سلامت و توفیقتان مستدام باد.

از راه اندازی «گلچرخ» به سهم خود خوشحال شدم. امیدوارم درین کار خطیر موفق باشید درنخستین شماره که به مناسبت «عیدغدیرخم» منتشر شده است، مقاله ای ممتع از دوست ارجمند حافظ شناس معاصر جناب بهاءالدین خرمشاهی خواندم درحل مشکلی یکی از ابیات پیچیده «حافظ» که درباره آن بارها سخن به میان آمده است و باز هم جای سخن است. اگر اشتباه نکنم در «احتجاجات» مجله یغما هم خیلی قبل، این بیت عنوان شده و هرکس به فراخور درک خود چیزی نوشته بود.

بنده نیز - نه بعنوان یک حافظ شناس - بل به عنوان یک حافظ دوست، به خود حق می دهم درین باره اظهارنظری بکنم و گرچه نارسا باشد.

همانطور که جناب خرمشاهی اشاره کرده اند، اشعار حافظ از مقوله اشعار معقد خاقانی، انوری، نظامی گنجوی و... دیگران نیست که به «رمل واسطی» و کتب لغت و مراجع «چندان احتیاج داشته باشد. اشعار حافظ عصاره و چکیده روح یک ملت بزرگ است و همچون چلچراغی است رنگین که از هرسوی رنگی و جلوه ای دارد و هرکس به قدر فهم خود، از آن - مدعا را درک می کند. رمز گستردگی دیوان حافظ در همه جا و هرخانه فارسی زبانی نیز همین است.

بنابراین درحل مشکلات دیوان حافظ - به نظر بنده - چندان احتیاج به تلاش فوق العاده درتاویل و تغییر ارکان کلام و جمله، همانند اشعار شاعران مذکور در بالا، نیست، زیرا لطف کلامش خودمارا به شاهد مقصود رهبر است.

و اما بیت مورد بحث چنین است:

ماجر اکم کن و باز آکه مرا مردم چشم

خرقه از سربدر آورد و بشکرانه بسوخت
حافظ می گوید: گله و گلایه های گذشته رازها کن و بازگرد که مردم چشم من (مردمک دیده من) بشکرانه این نعمت عظمی (یعنی بازگشتن و برسر مهر آمدن تو) از سر وجود و بیخودی و شوق دیدار یا از جهت ترک ریا و سالوس، خرقه را از سربدر آورد و سوخت و آماده دیدار (تو شد) بنابراین جای درنگ نیست.

به نظر بنده درحل این بیت، آنچه جناب خرمشاهی به حافظ نسبت داده اند باید به مردم دیده حافظ نسبت دهند، زیرا (مردم چشم) است که باید از دیدار یار بهره مند شود و دل حافظ را بر سر شوق آورد و حافظ بارها درین قبیل موارد نقش خود را به (مردم چشم) یا (مردم دیده) می دهد و این هیچ غرایبی ندارد و ظاهر شعر هم همین را می گوید و جایجایی آن روانیست. مثلاً دربیتی که حافظ می گوید و چه زیبا می سراید:

مراد دل ز تماشای باغ عالم چیست؟

به دست مردم چشم از رخ تو گل چیدن
آیا این حافظ است که از رخ محبوب گل می چیند و به مراد دل درین باغ عالم می رسد یا مردم چشم؟ مسلماً حافظ ولی چه زیباست که گل چیدن را به (دست مردم چشم) وامی گذارد. لطف و لطافت شعر در همین است. این دیده حافظ و دل زیبا پسند اوست که از آنها فریاده دارد و بین حافظ و (دل و دیده) جدائی نیست. زیرا هرآنچه می کشد از دوست می کشد حافظ همدردیها و همنواییهایی که حافظ با (مردم چشم خود) دارد بسیار است. از جمله می گوید:

زگریه مردم چشم نشسته درخون است

بین که در طلب حال مردمان چونست
که با ایهام زیبایی، حال دوری و فراق و سعی و طلب راندربی یافتن دلدار این چنین زیبا بیان کرده است.

اینکه عرض کردم از سر وجود و شوق و بیخودی خرقه را از سربدر می آورد و بشکرانه می سوزاند و منصب ظاهری خرقه پوشی را در راه وصال دوست به چیزی نمی شمارد، یابه قول آقای خرمشاهی (به استناد مدارک زیادی که نقل کرده اند) برای ترک ریا و سالوس خرقه را رها می کند و می سوزاند، تفاوتی نیست، و نتیجه یکی است. اما لطف شعر درین است که «مردم چشم» چنین کند! اما مطلع غزل نیز نشان می دهد که این حالت بیشتر بر اثر شوق و بیخودی و اشتیاق بیش از حد عاشق است در وصال معشوق و دیدار یار. در مطلع چنین می گوید:

سینه از آتش دل در غم جانانه بسوخت

آتش بود درین خانه که کاشانه بسوخت

تنم از واسطه دوری دلیر بگذاخت

جانم از آتش مهر رخ جانانه بسوخت... الخ

احمد احمدی بیرجندی

* نامه ی دیگر، از استاد سخن مشفق کاشانی ست که از مشهد مرقوم و با ان، غزلی

آسمانی برای گلچرخ زمینی ما، همراه فرموده اند! لله در قائله:

اینک یک | دوخط از ان نامه و سپس، آن غزل:

... سلام گرم من و استاد اوستا را بپذیرید.

در مشهد مقدس، دعا گویم. غزلی را تقدیم می کنم که از انقاس قدسی امام غریب (ع) مدد گرفتم...

۶۴/۶/۲۹ مشهد مقدس

مشفق کاشانی

گلچرخ

آسمان، همچرخ با گلچرخ والای تو باد

در رکاب کهکشان سیر فلک سای تو باد

با فروغ ایزدی، زرّین ردای آفتاب

راست چون آئینه، نور آذین ببالای تو باد

با چنین گلچرخ رنگین، دامن آرای بهار

گل فروش حسرت آغوش گلهای تو باد

نغمه پرداز آن گل آواز را گوش نیاز

بربرای کاروان سالار صحرای تو باد

یافتی سر چشمه های عشق را زین پیشتر

خویرت ز امروز و از دیروز، فردای تو باد

در چمن هر لاله را در خط خون بگذاشتی

باغ رنگین در طلوع گلشن رای تو باد

چشم گیتی خیره همچون دیده من روز و شب

برنگارین نامه ی خورشید سیمای تو باد

شیوه ی پرواز در بیدای «لا» آموختی

قله ی سیمرغ همت، صدر «الّٰئی» تو باد

چرخ مینایی به گلچرخ تو گل آورده است

گلبن خورشید، کو از باغ گلزای تو باد

***

* آقای «محمدباری» از نیشابور نوشته اند:

با سلام....

آرنولد تاین بی مورخ انگلیسی معتقد است. تمدنهایی که در روی زمین بوجود آمده اند - و از نظر او ۲۱ تمدن است - در ابتدای شکل گیری دارای ویژگیهای خاص و نوین هستند و علاوه بر طراوت و تازگی و نوآوری از شتاب فراوانی یا به اصطلاح خود او از «تهاجم» برخوردارند و با پتانسیل زیاد شروع به حرکت می کنند و گویی که از یک کوه و یا بلندی با انرژی زیاد بالا می روند و به هرنسبت که به بالاتر می رسند، پخته تر ولی خسته تر می شوند، در نتیجه آن طراوت و شادابی اولیه را با اینکه صلابت و استواری ظاهری بخود می گیرند از دست می دهند و در قله رفیع کوه «سزیف» وار می ایستند، و گویی در فراز قله تمدن مزبور از نفس افتاده است و درجا می زند.

بعضی از این تمدنها بسرعت و بعضی دیگر از آنها بکندی آنان مراحل ترقی که پیموده اند همچون «فواره که

چون بلند شود سرنگون شود» سقوط می کنند و حالت تدافعی و دفعی بخود می گیرند، و جاذبه روزگار گذشته خود را از دست می دهند، و با این سقوط از پی سرنوشت محتوم خود می روند که همانا جز رسوب و فسیل شدن (نیست) و بالاخره جز یادی با افسوس از دوران شکوه و جلال آنها در «یادها» و در «موزها» نمی ماند. گرچه تاین بی این نظریه را برای رشد و زوال تمدنها در نظر گرفته است ولی این سیره بهترین وصف الحال مطبوعات فرهنگی ماست و از این صعود و سقوطها شاهد های بسیار داشته ایم. ما در آرزوی آنیم که «گلچرخ» در این سیر و گردش نیفتد، ولی این امر درگرو آن است که دست اندرکاران آن پذیرای سخنان دور افتادگان فیزیکی و نزدیکان معنوی باشند که هستند و نامه ضمیمه فقط در همین جهت است و «نه اینکه بی هنران نظر به عیب کنند».

سپس آقای «باری»، مواردی را در نقد گلچرخ بر شمرد، که همه به حوزه های نگارشی و صفحه آرای و چاپ آن، باز می گردد، از جمله:

«... در یک ورق زدن سریع، آنچه که جلب توجه می کرد، به قول بچه های کلاس اول، در تمامی صفحات «ای» با کلاه بود چرا که توسط دست و راپیت (= راپید) این کار انجام شده بود و به طور افراط در تمامی صفحات خود نمایی می کرد. گوشه ای از این حساسیت در گذاشتن کلاه بر سر «الف» ناهماهنگی در چاپ یکدست مطالب است چرا که بدون هیچ دلیلی، اندازه ی خطوط، تغییر می کند... و دیگر اعراب گذاریهای ناهنجار است... البته من مخالف اعراب گذاری نیستم - که هیچ - بلکه موافقم، البته نه اعراب گذاری کلماتی که برای مردم مونس و روشن است بلکه کلمات و جملات غریبه و خارجی که اعراب صحیح آنها، کمک فراوانی است

به آنها که برای اولین بار، اینگونه جملات و کلمات را می بینند... بخصوص این امر، در احادیث لازم است چرا که در «آیات» یافتن وجه صحیح به کمک ادرسهایی که محققان محترم می دهند و یاباکشف الایات آسان است اما احادیث، در دسترس همگان نیست و... به امید تداوم این صفحات و اصلاح آنها...

نیشابور - محمدباری ۲۶/ شهریور ۶۴

گلچرخ:

نمی دانم آقای «باری» با برخی معلمان دور افتاده ی روستاهای کشورمان و وضع گذران امر تدریس آنها آشنا هستند یا خیر؟

در این روستاها، یک معلم، در تنها مدرسه ی ده، هم خود مستخدم است هم معلم کلاس اول، هم معلم کلاسهای دیگر (اغلب این مدرسه ها ۵ کلاسند) و هم ناظم ولی همه او را آقای مدیر، صدا می زنند، و البته مدیر هم هست. در کشور پر وسعت و گسترده «اطلاعات»، که دارای پایتخت (= روزنامه اصلی اطلاعات) و استانهای مهم (اطلاعات هفتگی، دنیای ورزش، اطلاعات جوانان، انتشارات کتاب) است، و نیز وزارت خارجه ی آن سخت فعال می باشد! (یعنی چاپ بیش از بی نشریه ی روزانه و هفتگی و ماهانه ی دیگران، برعهده آنست، به اضافه چاپ کتابهای نهضت سوادآموزی)، گلچرخ همان روستای کوچک است در این کشور گسترده، و من بنده، همان آقای مدیر خواندن نامه ها و تلفن و مراجعه به استادان و گرفتن مقالات و مذاکرات و... و بعد غلط گیری نهایی و اعراب گذاری ها (به پیروی از تاکیدات مکرر اساتید) همه با آقای مدیر است!

تنها دونفر مرا یاری می کنند، آنها هم خود را درگیر معقولات نمی کنند و تنها مسئول امـــــسور فنی هستند: یکی سرپرست گرافیک گلچرخ است و یکی صفحه آرای آن. و هر سه تمام دوروز پیش از انتشار شماره ی دوم را که آقای «باری»، از آن ایراد گرفته اند، از بامداد پگاه تانیمه شب، یکسره در اطلاعات گذرانده ایم.

اما انتقادهای ایشان را تا حد یارایی، به جان پذیراییم. بامدادان نوشین و بی مثال نیشابور برایشان گوارا باد!

* و سرانجام، عکسی از یک خواننده ی با ذوق و علاقمند به گلچرخ: آقای ناصر کوه گیلانی

جنگ

بیاض، سفینه، کشکول، دستور، مشیخه

خرقه، جریده، مجموعه، منشآت، زنبیل

فرائد، گلچین، مرقع، مخزن

از:

علی موسوی گرمارودی

مقاله‌ی حاضر، «مقدمه»‌ای است که اینجانب به خواهش دو تن از دوستان، بر کتاب قریب الانتشار «جنگ مادر» نوشته‌ام.

اینک، از آنجا که این کتاب هنوز انتشار نیافته است؛ با اجازه‌ی مؤلفان آن کتاب، مقدمه‌ی خود بر آنرا، در اینجا می‌آورم.

قدمای ماکه عمرشان به نحوس تمدن زندگی «زمانسوز» و «وقتگش» امروز، دچار نشده بود، اوقات بسیار با برکتی داشتند.

آنها حتی در ایام تحصیل، تعطیل رسمی پنجشنبه و جمعه را هتدر نمی‌دادند و در این دو روز، یا درسهای غیر رسمی می‌خواندند و یا به آموختن هنرهای ظریف چون خط و نقاشی و قلمدان سازی و تذهیب و امثال آن، می‌پرداختند.

وقتی هم، تحصیل رسمی آنان پایان می‌یافت و آردشان را می‌بیختند و الکشان را می‌آویختند؛ اگر اهل تصنیف، و تالیف می‌بودند، در کنار تصنیف‌های اصلی خود، تالیفاتی تفتنی نیز می‌داشتند؛ بدین معنا که ضمن مطالعات خود در طول سالیان، نکته‌های برجسته، نادر، شیرین، یا شگرف را، از میان کتاب‌ها و یا از افواه الرجال؛ یادداشت می‌کردند و سپس نظمی یا نظم وارده‌ای بدان‌ها می‌دادند و آنرا، به تناسب موضوع و یا به تداول اصطلاح زمان؛ بیاض، سفینه، جنگ، کشکول، دستور، مشیخه، خرقه، جریده، مجموعه، منشآت، زنبیل و حتی فرائد یا گلچین می‌نامیدند؛ و اگر آراسته به تصویر و تذهیب نیز می‌بود؛ آن را مرقع می‌گفتند.

استاد محمد تقی دانش پژوه، در صدر مقاله‌ی متممی، در این مورد، چنین مرقوم فرموده‌اند:

«... دفتری که در آن مطالب گوناگون بگذارند، بیاض و جنگ و جریده و خرقه و دستور و کشکول و کشکول و مجموعه نامیده می‌شود و اگر در آن چند رساله یا کتابچه باشد، آن را هم مجموعه خوانند و اگر در آن قطعه‌های خط و تصویر و نقش و نگار باشد، چون رقع‌هایی است به هم پیوسته مانند مرقع و خرقه‌ی درویشان که پاره‌هایی است به هم دوخته، مرقع خوانده می‌شود. و بیاض، آن دفتر را گویند که برگهای آن از پهنای هم دوخته شده و از درازا، باز شود...»^(۱)

استاد دکتر ایرج افشار به صاحب این قلم می‌فرمودند که در بیاض‌ها، اشعار را به صورت چلیپا و کج، می‌نگاشته‌اند و نیز آن را جدول کشی می‌کرده‌اند در حالی که در جنگ‌ها، مطالب و اشعار را به طور معمول می‌نوشتند؛ و نیز یادآور می‌شدند که: در قدیم، برخی از جنگها، اسم ویژه نیز می‌داشته‌اند مثل: «ثمره الحیات» که از جنگ‌های بسیار مهم دوره‌ی صفوی است.^(۲)

باری، پوشیده نیست که از میان کلمات چهارده گانه‌ای که برای انواع اینگونه کتابها در صدر این مقال بر شمرديم، برخی چون مشیخه و دستور و خرقه و جریده تنها در روزگاران قدیم تر به کار می‌رفته‌اند و بعضی چون بیاض و سفینه و کشکول و منشآت و زنبیل و فرائد و گلچین؛ هم در طول اعصار و قرون گذشته و هم تا همین اواخر کاربرد داشته‌اند؛ اما جنگ و مجموعه و مرقع همواره و حتی امروز نیز، متداول بوده و معمول است.

برخی از این کلمات تنها در معانی ویژه و مصطلح خود به کار می‌رفته و برخی، یا با همان

معانی و یا با معانی استعاری، در شعر و نثر، کاربرد داشته است؛ مثلاً «منشآت» که بعدها از زمان قاجار به بعد، به مجموعه‌ی مراسلات و مکاتبات اطلاق شده؛ در زمان سعدی، و در زبان او، با معنی اصلی لغوی آمده است:

«... رقع‌ی «منشآت» که چون کاغذ زر، می‌برند...»^(۳)

اما گاهی، به هر دو معنا یعنی هم به معنی اصطلاحی و هم به معنی لغوی؛ در شعر قدما آمده است؛ چنانکه مجموعه و بیاض، در این شعر:

این نادره مجموعه‌ی اقسام سخن

گل‌های کلام را بود، چون گلشن

افروخته از بیاض آن، عارض حور

دل سوخته از سواد آن، مشک ختن^(۴)

و چنانکه سفینه در اشعار حافظ:

ز شوق سربدر آرد ماهیان از آب

اگر سفینه‌ی حافظ رسد به دریایی^(۵)

و یا؛

من و سفینه‌ی حافظ که جز در این دنیا

بضاعت سخن دُر فشان نمی‌بینم^(۶)

و یا؛

گل بر جریده گفته‌ی حافظ همی نوشت

هریت از آن سفینه به از صد رساله بود^(۷)

و یا؛

در این زمانه رفیقی که خالی از خلل است

صراحی می‌ناب و سفینه‌ی غزل است^(۸)

و همو، کلمه‌ی بیاض را، علاوه بر معانی لغوی، در معنی مورد نظرمان نیز با ایهام به کار برده است.

سواد نامده‌ی موی سیاه چون طی شد

بیاض کم نشود گرسد انتخاب رود^(۹)

و باز بیتی دیگر که تلویحاً حاکی از آنست که

در زمان وی، بیاض‌هایی را که برای نگارش اشعار و مطالب منتخب به کار می‌برده‌اند، درخور این مطالب یا فراخور نوع این نوشته‌ها و «سواد» آنها، نقشی نیز در اطراف یا کنار هر صفحه، می‌زده‌اند: بیاض روی تورانیست نقش درخور، از آنک

سواد از خط مشکین برارغوان داری^(۱۰)

***

و اما جنگ^(۱۱)، «... کلمه‌ای است چینی و به معنی کشتیهای بادبان دار است.»^(۱۲) و اینکه مرحوم دهخدا در لغتنامه آن را لفظ هندی دانسته، غلط است.^(۱۳) ممکن است به علت کثرت تداول این لفظ در میان شعرا و ادبای هند، چنین تصویری بر او، روی آورده باشد.^(۱۴)

این کلمه در چینی امروزی Junga تلفظ می‌شود و همانطور که به زبان فارسی وارد شده است، به زبانهای اروپایی هم، رفته و از جمله در انگلیسی بصورت Junk و به معنی قایق و زورق، مستعمل شده است. در صورتی که در زبان فارسی، معنی اصلی خود را که نخستین بار ظاهراً در سفرنامه‌ی ابن بطوطه دیده می‌شود، از دست داده است و جایگزین معنای مجازی خود و معادل «سفینه» و از مترادفات آن شده است، یعنی دفتری که در آن، پراکنده‌هایی از نظم و نثر، گردآورند.

چنانکه اشاره شد، ظاهراً قدیمی‌ترین مورد استعمال آن در متون عربی و فارسی، در سفرنامه‌ی ابن بطوطه باشد که به صورت «جَنق» ضبط شده است.

شرح مفصّلی برای این کلمه، در لغتنامه‌ی بسیار بهای «هابسن جابسن» آمده و مؤلفان آن: برنل Burnell و یول H.Yule نشان داده‌اند که نخستین بار در سال ۱۳۳۱ میلادی در متون زبان انگلیسی، استعمال شده است. مؤلفان همین فرهنگ از قول «کاترم» نوشته‌اند که رشید الدین فضل‌الله در جامع التواریخ قبل از هر مؤلفی، جنگ را به جای کشتی استعمال کرده است.^(۱۵)

در مورد گردش و چرخش معنی اصلی جنگ از کشتی به دفتر و مجموعه‌ی اشعار و مطالب، می‌توان تصور کرد که خود کلمه‌ی «سفینه» مؤثر بوده است، این مطلب را در شعر حافظ، در مورد کلمه‌ی سفینه و می‌رسیم:

حافظ، در غزل‌های خود، در کاربرد کلمه‌ی سفینه، گاهی، به معنی اصلی آن یعنی کشتی عنایت دارد و گاهی به معنی «مجموعه» و به معنی «ظرف مخصوص شراب» و در برخی از اشعار، کلمه‌ی «کشتی» را که فارسی همان سفینه است، تنها در دو معنای (ظرف شراب و وسیله‌ی حمل و نقل دریایی)، به کار برده است:

بیا و کشتی ما، در شط شراب انداز

غریب و ولوله درجان شیخ و شاب انداز

مرا به کشتی باده در افکن، ای ساقی

که گفته‌اند نکویی کن و در آب انداز (۲۰)

می‌توان حدس زد که جنگ که ابتدا همان

مفهوم سفینه را داشته است وای بسا علاوه بر زبان

شعرا، در مخاورات به جای کلمات مرادف آن، به

کار می‌رفته؛ در تداول زمان، به معنی بیاض و

مجموعه، جانشین سفینه شده است و کم کم این معنا، غلبه یافته و اینک در زبان فارسی، در این معنا، به جای سفینه، جنگ (۲۱)، غلبه دارد. همین دگر دیسی، در معنای کشکول نیز پیش آمده است: کشکول، از هند به ایران آمده است زیرا، کشکول را از میوه‌ی گیاه و درخت نارگیل دریایی می‌ساخته‌اند که:

«... درختی است عظیم، از تیره‌ی نخل‌ها و ارتفاعش تاسی متر نیز می‌رسد و خاصّ جزیره‌ی موریس و هندوستان است. این گیاه در حقیقت نوعی نارگیل و دارای میوه‌ای بیضوی شکل و نسبتاً بزرگ است و وزن آن ممکن است تا ۱۲ کیلو گرم برسد. اختصاصات میوه‌ی این درخت آنست که دارای دو قسمت متقارن است، شتیبه دو دانه‌ی لوبیا که از طرف ناف به هم چسبیده باشند. درون برو مغز میوه‌ی این گیاه، پس از خشک شدن، سختی بسیار پیدا می‌کند و به مناسبت شکل بیضوی خاصی که هر نیمه‌ی میوه دارد، از آن، جهت ساختن کشکول در اویش استفاده می‌کنند.» (۲۲)

سپس، چون در آویش، نیاز و هدیه و رهتوشه و هر چه می‌داشته‌اند، در کشکول می‌نهادند، کتی هم که مطالب آن، مختلف می‌بوده است؛ کشکول نامیده‌اند.

چنانکه، بدینگونه کتابها، خرقه یا مرقع نیز، (با همین رابطه‌ی مشابهت)؛ می‌گفته‌اند. خرقه، لباس درویشان بوده است و مرقع، صفت لباس ایشان؛ و از آن جهت که آنرا از به هم دوختن رقع‌های مختلف الوان، می‌ساخته‌اند، مرقع می‌نامیدند؛ سپس به کتابهایی نیز که از مطالب مختلف به وجود می‌آمدند؛ مرقع یا خرقه، می‌گفتند.

شیخ بهایی در شعر زیر، معنای اصلی کشکول را قصد می‌کند:

دلم از قیل و قال گشته ملول

ای خوشا خرقه و خوشا کشکول

ولی همو، یکی از مشهورترین کتب خود را

نیز، با همان علاقه‌ی شباهت؛ کشکول، می‌نامد.

بعدها، فرهاد میرزا، نیز به همین علاقه، کتاب خود را «زنبیل» نامیده است، منتهی از سر شباهت زنبیل به کشکول!

به هر صورت، بزرگان و دانشمندان گذشته، مطالب متنوعی را که می‌شنیدند یا می‌خواندند، در مجموعه‌ای به همین نام یا هر نام، جمع می‌آورده‌اند

و با اینکه بیاضی می‌داشته‌اند که هر جا به صاحب قلمی برمی‌خورده‌اند، از وی می‌خواستند به خط خویش، مطلبی دلخواه، در آن از خود یا از دیگران بنویسد. تا آنجا که اینجانب اطلاع دارد، از این دست بیاض‌ها، قدیمی‌ترین بیاضی که چاپ شده، «بیاض تاج الدین احمدوزیر» نام دارد و چاپ عکسی شده است (۲۳) و حقاّ جادارد در مورد آن به خاطر احتواء مطالب بسیار جالب و سودمند، گفته شود:

زهی خجسته بیاضی که هر که دید رخس

به هیچوجه به دل نگذارد یادبخت (۲۴)

بقیه در صفحه بعد

ادبیات عامه و محرم

محمدحسن رجائی زفره ای

شال به گلوبستن

عزاداری مذهبی روستای زفره ZEFREH کوهپایه اصفهان

در روزهای عاشورا، ۲۸ صفر، ۲۱ رمضان، علاوه بر زنجیرزنی، سینه زنی، روضه خوانی، نخل بستن که معمول و مرسوم است. عده ای از مردان آبادی که بیشتر پیرمردان و از کارافتادگان هستند و نمی توانند یانمی خواهند سینه یازنجیر بزنند - شال به گردن از حسینیه (=تکیه) آبادی باصف منظم حرکت می کنند و از چند محله و کوچه می گذرند و به قبرستان محل می رسند. در قبرستان قریب یک ساعت یا بیشتر، هریک بر مزار اقوام و دوستان خود می روند و سوره ای قرآن یافاته ای می خوانند و بعضی ها خیراتی به مستمندان می دهند. سپس از گورستان دوباره به حال دسته، برمی گردند از کوچه دیگری به حسینیه (=تکیه) می رسند.

دو نفر مرثیه خوان همصدا، مرثیه ای می خوانند، و چون هربیت تمام شود کسانی که شال به گلوبسته اند و در پشت سر مرثیه خوانها ایستاده اند، همصدا دم می گیرند:

شیون وشین است وواویلا

قتل حسین است وواویلا

ضمناً مرثیه ای که خوانده می شود، مناسب همان روز است. به عبارت دیگر مرثیه ی ۲۱ رمضان مخصوص همان روز شهادت حضرت امیر (ع) و

مرثیه ۲۸ صفر مخصوص وفات حضرت امام حسن (ع) است. مرثیه عاشورا از یک متن قدیمی است که تاریخ بیاض آن یکهزار و دوپست و هفتاد و چهار هجری قمری (۱۲۷۴) و سراینده آن را نمی شناسیم، ولی مرثیه ۲۸ صفر و ۲۱ رمضان اثر مرحوم محمدعلی رجاء زفره ای (۱۲۸۱ق - ۱۳۶۱ق) است.

اینک نمونه مرثیه عاشورا:

شیون و شین است و، وواویلا

قتل حسین (ع) است و، وواویلا

ای دل و جانم و، وواویلا

روح و روانم و، وواویلا

فاطمه زار است و، وواویلا

سینه فکار است و، وواویلا

زینب محزون و، وواویلا

بادل پر خون و، وواویلا

مرثیه ۲۸ صفر

شیون و عام است و، وواویلا

قتل امام است و، وواویلا

روز محن شد و، وواویلا

قتل حسن (ع) شد و، وواویلا

وقت نواشد و، وواویلا

روز عزا شد و، وواویلا

آه ای عزیزان و، وواویلا

از ظلم عدوان و، وواویلا

زنی) - قمه زدن، نیز مرسوم بود که در چند سال اخیر متروک شده است.

فقط کفن سفیدی فعلاً می پوشند ولی سر خود را قمه نمی زنند و مثل قمه زدن سابق دم می گیرند.

***

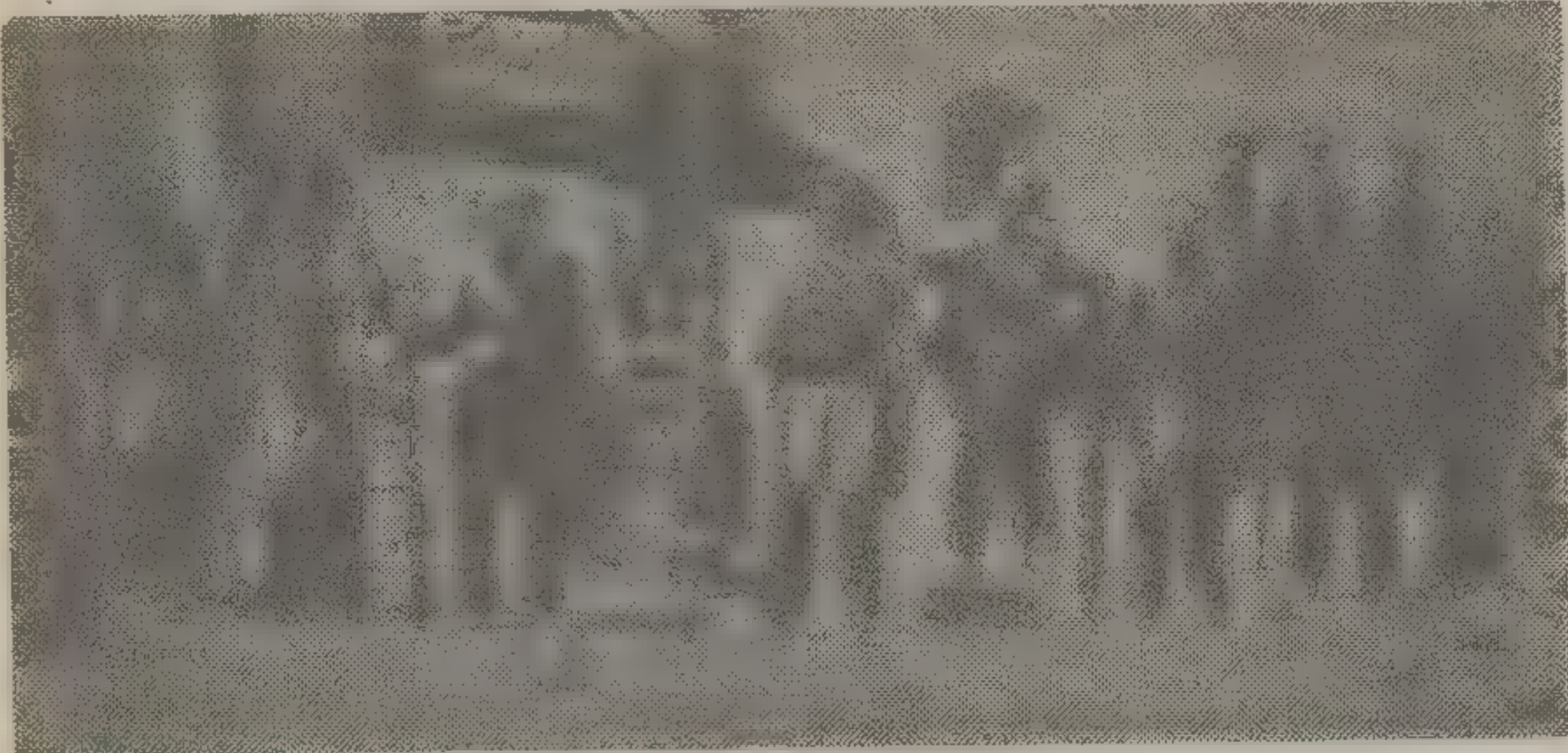
شال به گلو کردن جزو مراسم عزاداری خانوادگی نیز بوده است. و بازماندگان ذکور میت سه روز شال به گلو می کردند و عصر روز سوم مجلس ترحیم، به دستور یکی از ریش سفیدان یا معتمدین محل، شال را از گردن آنها باز می کردند.

در حال حاضر پیران در عزاداری خانوادگی سه روز شال به گردن دارند، ولی جوانها پیراهن سیاه می پوشند.

***

شالی که به گلو می کنند معمولاً در سادات پرنک سبز یا مشکی است و غیر سادات به غیر از رنگ سبز و سرخ هر رنگی که باشد مانعی ندارد.

پایان

جنگ

بیاض، سفینه، کشکول، دستور، مشیخه

خرقه، جریده، مجموعه، منشآت، زنبیل

فرائد، گلچین، مرقع، مخزن

۱۵- «... لفظ «جنگ» [به ضم میم، به معنی سفینه (کشتی بادبانی) یادآور همین سفرهای دریایی ست و ایرانیان آن کلمه را از زبان چینی فرا گرفته اند و برنوعی از نسخه ی خطی که مجموعه ی شعرهای پراکنده و نوشته های منثور خواندنی و مطالب پراکنده ی یادداشت کردنی بوده است، اطلاق کرده اند (به مانند سفینه)].

هنوز هم «جنگ» در زبان چینی به همان نوع از زورق بادبانی اطلاق می شود که هزار سال پیش می شده است و در هنگ کنگ و بلاد دیگر، مسافران را به تماشای آن می برد.

در کارت پستال های عکسی که از آن چاپ کرده اند، نام آن را «جنگ» می نویسند...

خطای نامه / شرح مشاهدات سیدعلی اکبر خطایی در سرزمین چین / معاصر شاه اسماعیل صفوی / به

کوشش ایرج افشار / زیر نویس مقدمه / ص «نه» ۱۶- شادروان دکتر محمد معین، در فرهنگ خود اثرات سنسکریت دانسته اند.

۱۷- پیش از مرحوم علامه دهخدا، صاحب برهان قاطع، آن را هندی دانسته است.

۱۸- استاد، دانش پژوه در مذاکره ای تلفنی به اینجانب می فرمودند که در شهر دوشنبه پایتخت تاجیکستان شوروی هم، در کتابخانه ی جامع دانشکده ی ادبیات آنجا، کتابی به نام «جنگ المصنرات» دیده اند چاپ حدود ۱۳۱۴ هجری قمری که با آنکه جنگ به معنای اخض آن نیست ولی شاید به اعتبار احتوای برقباله های متعدد، کلمه ی جنگ برای آن به کار رفته است.

نام این کتاب در فهرست کتاب های چاپ سنگی فارسی تألیف خانم شیگلوا که در دو مجلد رو بهم ۷۶۳ صفحه به سال ۱۹۷۵ در مسکو چاپ شده، آمده است.

۱۹- دکتر ایرج افشار / ماهنامه ی آینده / سال هشتم، شماره ی ۹ مقاله ی جنگ چینی ص ۵۶۹

۲۰- دیوان حافظ به خط فرزند وصال شیرازی / انتشارات وصال / ص ۱۹۷

۲۱- مرحوم دهخدا، کلمه ی جنگ را، هندی می داند و می فرماید:

«... همان است که این بطوطه «جنگ» می گوید، در ایران دیوان غزل یک شاعر را سفینه می گفته اند، سپس جنگ هندی را که نیز به معنی سفینه است برای دیوان اشعار گزیده ی چندین شاعر، به کار برده اند» لغت نامه / ذیل جنگ

۲۲- فرهنگ معین / ذیل کلمه ی نارگیل دریایی.

۲۳- به کوشش دکتر ایرج افشار و مرتضی تیموری، در سال ۱۳۵۳، در سلسله ی انتشارات دانشگاه اصفهان، با چاپ عکسی، منتشر شده است:

۲۴- این شعر که دیباجه ی بیاضی به املاء خواجه محمد میرک صالحی است، از مقاله ی سابق الذکر آقای

دانش پژوه، نقل شد. رجوع کنید به: فرخنده پیام ص ۲۱۸

۲۵- برای اطلاع از فهرست کامل مطالب این بیاض، رجوع کنید به مقدمه ی آقای مرتضی تیموری در ابتدای بیاض ص ۱۲

که صاحب کتاب باشند و از آنها احادیثی نقل کنند یا اسانیدایشان مستند به روایتی باشد که از آنان اجازدی

روایت دارند. و سپس، نام کتبی شده است جنگ مانند از نام چنین مشایخ، مثل مشیخه ی سعدالدین حمویه (کتابخانه مرکزی دانشگاه) و یا مشیخه ی کاشف الدین محمد یزدی که به روایت استاد دانش پژوه در آن، نام بسیاری از دانشمندان از ۸۵۷ تا ۹۸۸ آمده است. (ایضا کتابخانه ی مرکزی دانشگاه به شماره ی ۲۱۴۳)

۴- «وجریه داشتی که در آن مهّمات نوشته بودی» تاریخ بیهقی به نقل از لغت نامه ی دهخدا.

۵- استاد محمد تقی دانش پژوه مقاله ی: مرقع سازی و جنگ نویسی مجموعه ی فرخنده پیام [یادگار نامه ی استاد دکتر غلامحسین یوسفی]، انتشارات دانشگاه فردوسی / شماره ۷۴ / مشهد / ۱۳۶۰ / ص ۱۴۸

۶- عکس این جنگ در کتابخانه ی مرکزی دانشگاه موجود است.

۷- دیباجه ی گلستان / به کوشش دکتر خلیل خطیب رهبر / چاپ چهارم / انتشارات صفی علیشاه / ۱۳۴۷ تهران / صفحه ی ۱۳

۸- دیباجه ی بیاض اثناء ملا خلیل وقاری / کتابخانه ی مجلس ۳۳۵۵/۱۲ به نقل از مقاله ی «مرقع سازی و جنگ نویسی» نوشته ی استاد محمد تقی دانش پژوه در «فرخنده پیام» ص ۲۱۸

۹- سفینه ی حافظ / به کوشش سرتیپ مسعود جنتی عطایی / ص ۵۴۰ / چاپ حیدری

۱۰- همان / ص ۴۱۸

۱۱- دیوان خواجه حافظ شیرازی / به اهتمام سید ابوالقاسم انجوی شیرازی / چاپ سوم / انتشارات جاویدان / ص ۸۰

۱۲- همان / ص ۲۷

۱۳- همان / ص ۶۳

۱۴- همان، / ص ۲۴۵

کهن ترین بیاض یا مجموعه ی شعر و داستان را که مرقع نیز بوده است، استاد دانش پژوه از قرن ۶ می داند:

«گویا کهن ترین مرقع مجموعه ی شعر و داستان، مرقع سلطان رکن الدین ابوطالب طغرل پسر ارسلان سلجوقی (۵۷۱-۵۹۰) خواهد بود که در سال ۵۸۰ ابوالفضل احمد راوندی (دانی محمد بن علی بن سلیمان راوندی صاحب کتاب راحة الصدور و آیه السرور در تاریخ آل سلجوق) و جمال نقاش اصفهانی برای او (= طغرل) ساخته اند و در آن پیکره های سراینده گان مجلس

و تصویر داستانها، آمده بود». که ظاهراً

در دست نیست و استاد دانش پژوه به نقل از مقدمه ی راحة الصدور، اثر معرفی فرموده اند.

غیر از اساتید ایرانی، از میان ایران شناسان، استاد دکتر امیر حسن عابدی دانشمند معاصر هندی نیز طی چند مقاله، بیاض ها و جنگهای فارسی موجود در هند را معرفی کرده و هم چنین «زکی ولیدی توغان» دانشمند اهل ترکیه تمام مرقعات موجود در این کشور را که افزون بر چهل مرقع است، شناسانده است.

پی نویس ها:

۱ و ۲- تقدما به هر کس که خود خالق یک اثر بود مصنف و به هر کس که مطالب دیگران را در کتابی جمع می کرد و بین آن مطالب زیر یک یا چند عنوان، الفتی به وجود می آورد، مؤلف می گفتند.

۳- در لغت مصدر لازم است به معنی پیر شدن و شیخ گردیدن و در علم درایه، عده ای از شیوخ یا فقها را گویند

بقیه از صفحه قبل

این بیاض، در عصر حافظ و هنگامی که اوحیات داشته، یعنی در ۷۸۲، جمع آوری شده و حاوی هشتاد دست نوشته از بزرگان، ادبا و دانشمندان آن زمان و اشعار و مطالب بسیار خواندنی از آنان و به خط خودشان است (۲۵)

از قضای نیک، از خود حافظ نیز غزلی به خط صاحب شهاب الدولة والیدین بن صاحب شمس الدین محمد شهاب مورخ به تاریخ نیمه ی شوال ۷۸۲ در صفحه ی ۴۳۷ بیاض، آمده است.

کاتب برپیشانی غزل حافظ نوشته است: «لمولانا شمس الدین محمد حافظ دام فضله» و مطلع غزل اینست:

خدا که صورت ابروی دلگشای تو بست

گشاد کارمن اندر کرشمه های تو بست.

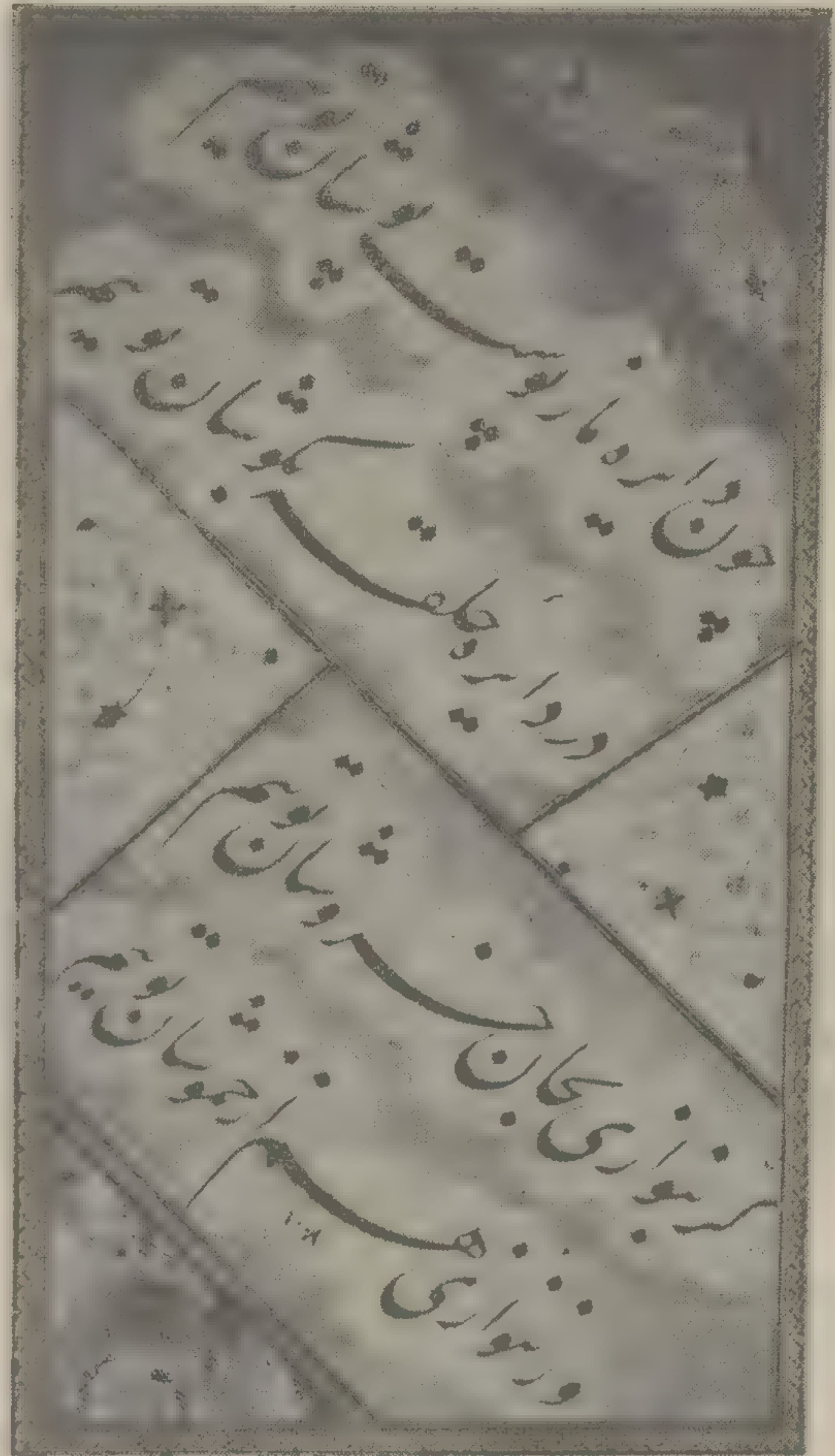
در برابر بیاض تاج الدین احمد که قدیمی ترین بیاض چاپ شده است، آخرین بیاضی که به همان شیوه ی قدما و برای شاه، تنظیم یافته و نیز چاپ گردیده، بیاضی ست بانام «التحفة الناصریه فی فنون الادبیه» جمع آورده ی ابوالقاسم بن حاج محمد ابراهیم رشتی معروف به اصفهانی، که دستور یکی از شاهزادگان قاجار به نام محمدحسن میرزا میرآخور برای ناصرالدینشاه، تألیف کرده است و همه، منتخب اشعار عربی ست همراه با ترجمه ی فارسی در یک مقدمه و ده باب

و بخش خاتمه، مجموعه اشعاری از شعرای عرب است که بصورت مثل سائر درآمده. در سال ۱۲۷۸ هجری قمری، در تهران با قطع رحلی چاپ سنگی شده است.

دو رباعی از ابوسعید ابوالخیر

رباعی اول: به خط علیرضا عباسی / سال ۱۰۰۸ هـ. ق

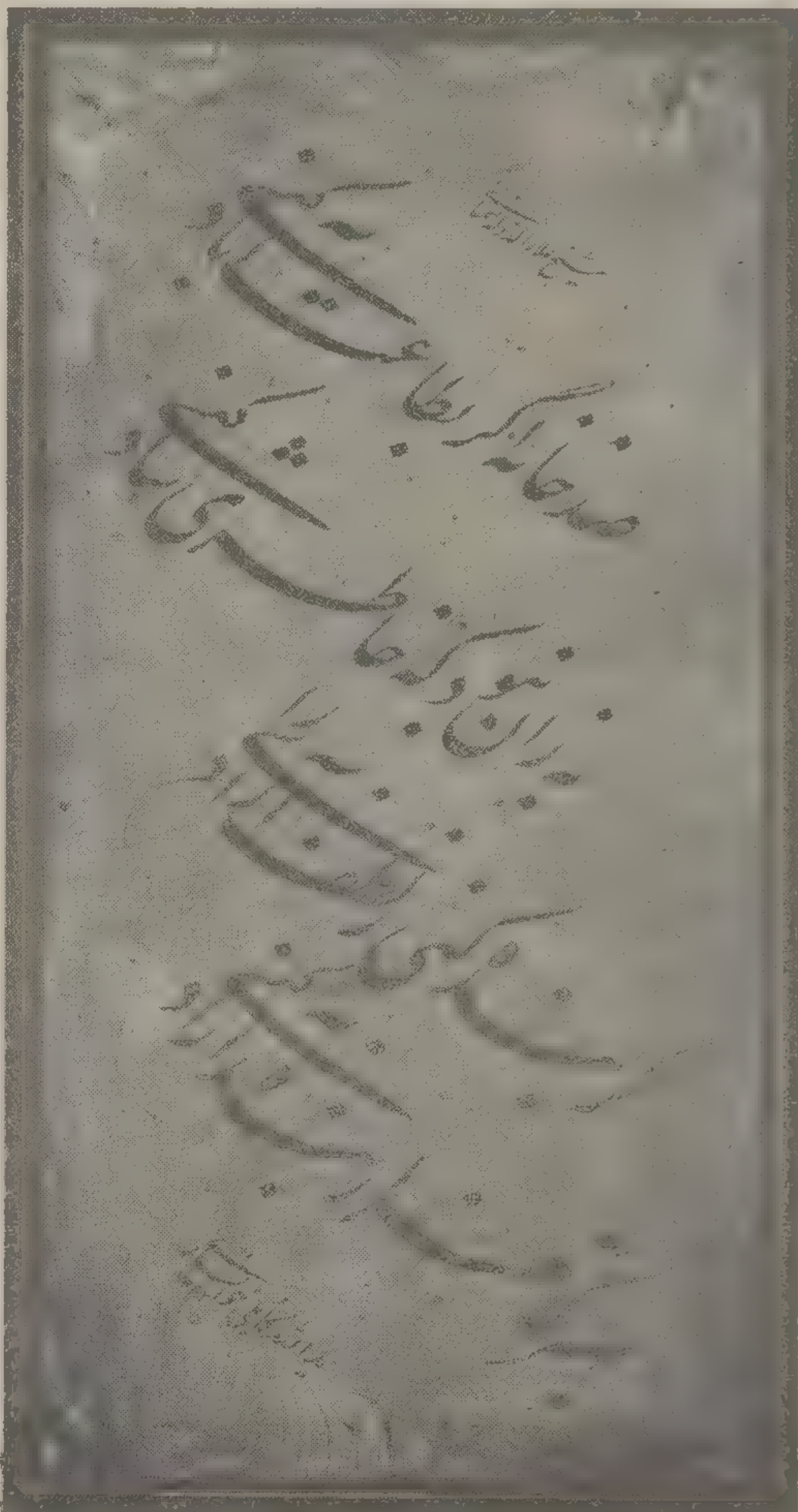

تجرّد عنقا

از: کلیم کاشانی

پیری رسید و مستی طبع جوان گزشت
ضعف تن از تحمل رطل گران گزشت
روی زمانه در خوردیدن دوبار نیست
روپس نکرد هرکه ازین خاکدان گزشت
دوراه عشق، گریه، متاع اثر، نداشت
صدبار از کنار من، این کاروان گزشت
از دستبرد حسن تو بر لشکر بهار
یک نیزه خون گل، ز سرار غوان گزشت
طبعی به هم رسان که بسازی به عالمی
یاهمتی که از سر عالم توان گزشت
مضمون سرنوشت دوعالم، جز این نبود
آن سرکه خاک شد به ره، از آسمان گزشت
در کیش ماتجرد عنقاتمام نیست
در بند نام ماند، اگر از نشان گزشت
بی دیده راه گر نتوان رفت، پس چرا
چشم از جهان چو بستی از آن می توان گزشت؟
بدنامی حیات دوروزی نبود بیش
آنهم کلیم باتو بگویم چسان گزشت؟
یکروز صرف بستن دل شد به این و آن
روزدگر به کندن دل زین و آن گزشت

یک رباعی از شیخ علاءالدوله سمنانی با خط هنرمند
معاصر استاد پدالله کابلی خوانساری / ۱۳۶۲ هـ. ش

پنهان وجلی چو گنج اقیانوسم

پیدا و نهان چو شعله در فانوسم
القصه در این چمن چو بید مجنون
می بالم و در ترقی معکوسم

رباعی دوم:

عکس از: پرفسور ریکاردو زیپولی

بیش از ۲۰ هزار خانواده محروم زیر پوشش کمیته امداد امام خمینی خراسان قرار گرفتند

در صفحه ۴

اطلاعات

شششنبه ۹ مهر ماه ۱۳۶۴ - ۱۷۷۰۲

خراسان

نگرش بر نکات مثبت و منفی روشهای سنتی کشت در خراسان
سیستم بندسارها (انتقال سیلاب به کورت های بزرگ) در خراسان توسعه می یابد

بقیه در صفحه ۴

متن مصاحبه منتشر نشده ای از شهید حجت الاسلام سید عبدالکریم هاشمی نژاد در رابطه با جنگ تحمیلی

آموزش فلسفه شهادت ابا عبد الله (ع) را به همه توصیه می کنم

به مناسبت سالگرد شهادت
حجت الاسلام هاشمی نژاد
اطلاعات خراسان برای
اولین بار منتشر می کند

ما باید از مسلمانان صدر اسلام درس بگیریم که برای ثبات حکومت اسلامی ۱۰ سال جنگیدند و دم بر نیاوردند
امیدواریم یکی از نتایج خوب جنگ این باشد که ما از این وابستگی بیرون بیاییم و خود کفا شویم

مراسم بزرگداشت شهید حجت الاسلام سند عبدالکریم هاشمی نژاد روز شنبه گذشته (۶ مهر ماه جاری) با حضور حجت الاسلام باقر نوری وزیر کشور در صحن امام خمینی حرم مطهر حضرت امام رضا (ع) برگزار شد .

ویژه نامه اطلاعات خراسان، همزمان با سالروز شهادت آن بزرگوار، به عنوان یادبود اقدام به چاپ زندگینامه و متن مصاحبه منتشر نشده فقید سید شهید هاشمی نژاد کرده است که در اینجا از نظر خوانندگان ارجحتم می گذرد :

زندگی نامه شهید جوان مرد فاضل استاد هاشمی نژاد

قلم برهنه کاغذ غلطان و استمداد از حروف و کلمات برای بازگو نمودن زندگی بزرگ انسانی که ویرا قله اصحاب حقیقت و مریشد و میرا دهل طریقت در زمان فاضل جوانمرد، لقب دادی بسیار سخت و دشوار است چه قلم در برابر عظمت شخصیتش سرنظیم فرود آورده و دست از برشته کشیدن آنهمه زیبایی و شکوه و جلال سرتسلیم .

بزرگمردی که ترکیبی زیبا و معجزه آسا از فلسفه و عرفان، علم و ایمان، عقل و احساس شجاعت تسلیم و عصیان، شوق و ایمان، فضل و ادب و صراحت و صداقت و دیانت و سیاست را در هیئت پرورقا و سکنیه و شکوه و عظمت از روحانیت و قداست معجون واسوه و الگو و سمبل و نمونه تقوی و کمال انسانیت گردیده بود .

نویسنده متعهد و نامداری که در بحرانی ترین شرایط برای حفظ کبان اسلام و ایمان و هم پنینان کفر و طغیان و دفاع از انسانیت انسان و بیان و اجرای احکام و وحدوحی سبحان، جان در طریق اخلاص نهاد و پیمان کوهی عظیم بکتنه خود را بر اقیانوس حوادث سپرد و با قلم و بیانش که انما کرامت مایهت دشمنان خدا و خلق و احیای حقیقت اسلام و انسانیت بود بزرگترین و موثرترین گامها را در جهت تحقق حکومت اسلامی برداشت و سالها جو پیدار خود را بر دوش حمل نمود . عارفی که نه در کتب عزت و نه در انزوا و عزلت، بلکه در اوج عزت خدائی و قلم برهنه عظیم رویارویی با خداوندگاران قدرت، ثروت، سیاست زیست و معرقه الله را در اجرای احکام الله و نجات خلق الله و تشکیل حزب الله محقق ساخت . عابدی که نه چون عباد اصطلاحی دراز و پیه مسجد معتکف گشته و از ترس آلوده شدن به مسائل و دخارف دنیا از حضور در متن جامعه دامن شسته بود بلکه عبادت را با الهام از مکتبش و پیروی از رهبرش مسیر الهی الله دانسته که می باید از دل خلق گذشتن و به نجات انسانیت و رنجستن و برق طاع - الطریق حق ره یستن و سرانجام در آخرین منزل به خدا پیوستن .

عالم و دانشمندی که نتنها قالب سنتی حوزه را حفظ ننموده، بلکه با کاشاندن کارلس و درس به متن جامعه ، برخورداری آنرا از حمایت توده مسلمان ایران تحکیم بخشیده و رسالت آنرا در دیداری مسلمین و محکمیت مفسرین و اعتلای کلمه توحید تضمین نمود . سیاست مدار و روشنفکری که نه برای نام و نشان و یا رشایت و جدان با حربه متقی و بیان بهمرانگیختن احساسات مردم همت گماشت، بلکه بعنوان یک وظیفه الهی مسئولیت انسانی بکنه برپیمانی اسلام و تقویت قوه دفاعی انسانها بپردازد و از خط استکبار و استعمار آنرا برادر بردار داشته و در جهت بسیج توده ها برای رویارویی با سرمداران کفر و الحاد و دستهای پوچ و پلید و مظاهر پستی و ذنات از احساسات و انگشتان بهره می گرفت و به هیچ قیمت سرنوشت اسلام و مسلمین را با نتیجه گیری های فلسفی، علمی، فقهی . به معامله نگذاشت و تا آخرین نفس بر تپه دشویش باقی ماند مجاهد عابدی که در کسوت روحانیت و بیگاه طهارت و کاخ عظیم قناعت و مناعت و قله رفیع تقوی و فضیلت پرورگار گذرانده و از مدرس و مخرب و معبر این خلف صالح در راستای حرکت اسلاف معصوم و مطهرش سلام الله (ع) بهره جست و در اوج خفقان و ترور شاهي برجریان سکوت و سازش با فسادهای تدر آسایش خط بطران کشید و با آبرخش و جودش همه چهره های تزویر را که با استفاده از فضای تاریک سیاسی و اوضاع رقت بار هیئت بررقیای کافر دسوزی بخلق و حق با غارتگران و جانی بی شکان همگام گردیده بودند، انشاء و آنان را رسوا ساخت . شوربین و اسلام شناسی که میدان بحث و مناظره را با استفاده از منابع عتی اسلام همچون اجداد با هیئت بررقیای کافر و مخالف و منکرش تنگ می ساخت و سندن بصلان همه گانگب الحادی و التقاطی را صادر و بی شهت، الفتی از سوی مرفرین مخصوصا پس از پیروزی انقلاب اسلامی پاسخ دندان شکن می داد .

استاد و معلمی که وجودش حلقه اتصال و ارتباط معنی برای حوزه و دانشگاه بود بر گرد شمع وجودش پروانه وجود انسانهای عاشقانه پروبال می زد که یک پالاش را دانشجو و بال دیگرش را طبع تشکیل داد

مبارزی نشسته و خستگی ناپذیر و ستبر که خواب از

تظاهرات سال ۵۷ - شهید حجت الاسلام هاشمی نژاد به همراه حجت الاسلام سید علی خامنه ای رئیس جمهوری، در یکی از تظاهرات میلیونی مردم مشهد علیه رژیم منحوس پهلوی دیده می شود .

جسم دشمن می رود و روز روشن را در برابر دیده اش چون شب تیره می ساخت این شخصیت با عظمت استاد عالیقدر حجت الاسلام شهید حاج سید عبدالکریم هاشمی نژاد اعلی الله مقامه بود که به گفته خودش، بعد عملی و پارتیک مبارزه اش برای رژیم معدوم مکتوم ماند و چون هشام بن حکم صحابی گرانقدر امام صادق (ع) تنها آثار بعد عملی مبارزه سیاسی - مذهبی اش در دل سرمداران رژیم ایجاد دلبره و وختار نموده بود و اینک مروری داریم بر زندگی پر پر کت این روحانی شهید در چند فصل .

شهر زیبا و باصفای همیشه خرم «بهشت» بر سر راه تهران و مشهد جزء منطقه طبرستان قدیم این سرزمین خون و قیام علیه حکام جور و خلفای جائز و غاصباموی عباسی است فرزندان امام حسن مجتبی (ع) و امام چهارم علیه السلام را در دل مردم با ایمان و باصفائی که در دل کوه های سرپلک کشیده این منطقه زندگی می نمودند و پنداران علی (ع) ارادت کامل داشتند محبوبینی خاص بود .

بقیه در صفحه ۶

فصل اول: دوران کودکی

شهر زیبا و باصفای همیشه خرم «بهشت» بر سر راه تهران و مشهد جزء منطقه طبرستان قدیم این سرزمین خون و قیام علیه حکام جور و خلفای جائز و غاصباموی عباسی است فرزندان امام حسن مجتبی (ع) و امام چهارم علیه السلام را در دل مردم با ایمان و باصفائی که در دل کوه های سرپلک کشیده این منطقه زندگی می نمودند و پنداران علی (ع) ارادت کامل داشتند محبوبینی خاص بود .

بقیه در صفحه ۶

معاون اداره آموزش و پرورش شیروان در گفتگو با «اطلاعات» :

به علت نبودن آموزگار بر خي از مدارس روستایی شیروان به حال تعطیل در آمده است

درآمد و زیادی ساعات کار اداری، از موانعی است که به این مسئله قوت میدهد و باتوجه به اینکه مسئولیت در زمان فعلی خدمت است، نه حکومت و ریاست، باز هم عده ای باین دید میگردند و گذشته از عدم همکاری، مشکلات را بسیار بزرگ جلوه میدهند و نمی خواهند امور در جهت انقلاب پیش رود که این خود تصفیت روحیه است، و در همین جا خطاب به برادران فرهنگی شیروان می گویم در واقع فرهنگ این شهر در دست آنان است و حتی الامکان چنانچه تشخیص دادند برادران همکاریشان در اداره آموزش و پرورش اکثرا بی غل و غش و بی غرض هستند و می خواهند کارها بسحو احسن انجام شود، آنان هم کمال همکاری را داشته باشند و فکر نکنند که اداره از آنها جدا است

و ی اضافه کرد : کسانی که بخواهند با هر رنگ و نیرنگی و یا نقابی در چهره، خیانت کنند، رسوا خواهند شد. همانطور که در انقلاب تجربه کردیم و بدانیم که خون شهادت برای چه ریخته شد و از مسا چه میخوانند و وظیفه ما در قبال این خونها چیست؟ آیا گذشته از دین و مکتب و اسلام وظیفه عرفی، انسانی و وجدانی چه می گوید؟ و باید عقل در این رابطه چه حکم کند؟

معاون اداره آموزش و پرورش شیروان پیرامون مشکلات این اداره گفت : از مشکلات عمده و اساسی که ما در این شهر داریم، کمبود معلم در بعضی از مقاطع و همچنین کمبود دبیر ادبیات، ریاضی، عربی و زبان خارجی در سطح دبیرستانها است که البته در سطح مدارس راهنمایی هم محسوس است همچنین در مقطع ابتدایی به علت نداشتن معلم در بعضی از روستاهای این شهر، مدارس در روستاها بحالت تعطیل و نیمه تعطیل درآمده اند از جمله روستاهای دمنگاه، «تَرک»، «خُطاب»، «سنگ چین» و قشلاق که امیدوارم اداره کل آموزش و پرورش خراسان در این زمینه توجه بیشتری مبذول دارد.

برادر کاظمی گفت : مشکل دیگر ما کمبود فضای آموزشی این شهر است که در این رابطه بعضی از دبیرستانها بطور دوشیف و یا احیاء سه شیفت اداره میشوند.

در این زمینه، بر اساس بخشنامه وزارتی و تأیید امام مینیری خودیاری مردم و تشکیل ستاد های مدرسه سازی، ما این ستاد را تشکیل دادیم و قبوضی تحت عنوان ستاد مدرسه سازی شهرستان شیروان در اختیار بقیه در صفحه ۴

باید به مساله مسکن کارکنان آموزش و پرورش نیز لاقل در حد دیگر ادارات و سازمانها توجه شود

برادر محمدرضا کاظمی

شیروان - خبرنگار اطلاعات : برادر محمدرضا کاظمی معاون اداره آموزش و پرورش شیروان در نشست با خبرنگار اطلاعات به سؤالات وی پاسخ گفت.

وی ابتداء با اشاره به سیستم اداری آموزش و پرورش بعد از انقلاب اسلامی گفت : اصولا سیستم اداری اکثر ادارات بهم شباهت دارند و منحصر به اداره آموزش و پرورش نمی شود. ولی من فک می کنم انتظاری که اسلام و انقلاب اسلامی از آموزش و پرورش دارد، برآورده نشده زیرا هنوز بعضی از مسائل نشأت گرفته از دوران طاغوت موجود است و بقول آقای هاشمی رفسنجانی می بایست یک بسیج اداری صورت گیرد. بعنوان مثال حجتی انقلاب اسلامی را درک می کنند و سعی می کنند حتی المقدور دین خود را ادا کنند و جمعی برعکس. فردی روحیه خدمتگزاری دارد و فرد دیگر روحیه دیکتاتوری و حکومت. عده ای علاقه به میز و پست و مقام دارند و بعضی دیگر خلاف آن و نکاتی از این قبیل که بنظر من تفاوت فاحشی را با ارگانها و ادارات اسلامی بوجود آورده که میتوان گفت این نقصها انشاءالله بمرور زمان بر داشته می شوند، چرا که دست خدا باین انقلاب است و تمام کارها باید خدائی بشود و انشاءالله خواهد شد.

وی با اشاره به وضع فعلی آموزش و پرورش شیروان گفت : اداره آموزش و پرورش شهرستان شیروان، حدود ۲۳۰۰۰ دانش آموز و ۲۵۰۰ پرسنل دارد که از نظر موقعیت جغرافیایی و فرهنگی در استان خراسان می توان گفت از شهرهای نسبتا محروم است که نیاز به اشاعه دین و دانش و فرهنگ اسلامی بوضوح مشاهده میشود. و باید عرض کنم برادران فرهنگی همکاری لازم را باین اداره آنطور که باید و شاید ندارند و مسائلی از قبیل نداشتن مسکن، کمی

مراسم عاشورا در مشهد
باشکوه خاصی برگزار شد
در صفحه ۴
۳ کلینیک شبانه روزی غیرمجاز
در مشهد تعطیل شد
در صفحه ۴

وزیر کشور در تجلیل از شهدای تربت حیدریه :

روحیه والای خانواده های معظم شهداء مسئولیت خدمتگزاران را سنگین تر کرده است

خون شهداء انقلاب اسلامی در دنیا موج بزرگی ایجاد کرده است که خروج صمیمیو نیستنها از جنوب لبنان ، اولین ضربه به این موج توفنده بود

یادداشت

مسئولان باید
ثانیه ها را در یابند

احترام به وقت شناسی و حداکثر استفاده از ساعات کار، از جمله مواردی است که امروزه در بسیاری از محافل خود کفای صاحب تکنولوژی بصورت قانون در آمده است.

بهره وری از ثانیه ها و مبارقات شبانه روزی برای تسریع در امور و پیشرفت در وظایف محوله در عصر حاضر یک حسست پسندیده ویت امر اجتناب ناپذیر است، بهوری که در بسیاری از کشورهای عقب مانده ویا در حال توسعه رفعت دار فران و دار نزاران به ازیان ساعات دار را نوعی از خود گذشتگی و هدیه از سوی مردم نسبت به کشور و دولت تلقی میسایند و آنگونه که روایت شده است، برمن شکوفانی کشوری مثل ژاپن در امر صنعت نیز، تخصیص اوقات فراغت احاد مردم در جهت سازندگی و رسیدن به خود کفائی بوده است، نظیر این موارد را سایر کشورها و انقلابها نیز برپایتی گوناگون نقل شده است که پرداختن به ان رابا توجه به روشن بودن اصل قضیه، ضروری نمیدانم و معتقدیم دلسوزان انقلاب اسلامی ایران نیز براین امر صحنه میکنند و یقین دارند که بدون استفاده از حداکثر وقت موجود و تلاش و ایثار و بهر از استکلاخ خود کفائی را نمیتوان پیمود و زنجیرهای وابستگی را میسود صرفا پاک کردن و تشکیل جلسات از پیکره کشور زدود و باید بطور حتم کاروتسارشی را ضمیمه طرح و برنامه و تفکرات عمیق و حساب شده کرد .

بنا بر این مقدمه، ضروری میدانم به مسئولین استان خرابان مخصوصا برادران مدیر کل ادارات یادآور شوم متوجه ددر رفتن اوقات بهیشتار خود که در مراسم افتتاحیه سمینارهای مختلف بوقوع می پیوندد باشند و بدانند که این حضور های تشریفاتی نه تنها گره و مشکلی از انقلاب و مسائل موجود راحل نمی کند که بر مشکلات می افزاید، به گرات دیده میشود که به مناسبت برگزاری يك سمینار تصمیمی وقتی ویا انتظامی و نظامی ، مدیران کل اداراتی که هیچارتباط صنفی و تشکیلاتی با سمینار مزبور ندارند اسنادی در محل برگزاری آن نشسته اند و صرفا بعنوان شاهد و میهمان وقت خود را تلف کرده اند و این در حالیکه که در همان لحظات دهم ارباب رجوع و بعضا محروم پشت درهای بسته آقای مدیر کل در انتظار و رد وایشان لحظه شماری میکنند و پوشه های اوراق اداری و مالی در حسرت امضاء ایشان ساعتها در روی میز به توقفی اجباری محکوم میشوند.

البته این حضورها زمانی جالب تر میشود که سمینارها با تاخیرهای طولانی آغاز شده و یا چنده سخرانی ادامه یابد و نماز ظهر هم به مراسم افتتاحیه پیوند بخورد و تا حدود ۵۰ ساعت کار فیدم مسئولین طرازا اول استان بدین ترتیب بدون انجام اقدامی سازنده نه یاد برد و چرخهای اداری انقلاب که امروزه بیش از ده زمان به سرعت و حرکت بدون وقفه نیاز دارد ، به صدا طکندی و بی تحرک پیفته که اثرات سوء آن بر همگان روشن و برآی سست است. بملوس است، این ساله ایجاب می کند بخاطر تحقق آنچه همه مایدان ایمان داریم یعنی زنده، شکوفانی و حرکت بسوی تاملی از حضور در مراسم تشریفاتی و بعضا غیر مفید شدیدا بپرهیزی و وقت محدود خود را صرف اولویتها و مسائل ضروری کنیم.

شهید خبرنگار اطلاعات

تشکر از مهمان پذیر
عدالت مشهور

بدینوسیله از رفتار و پذیراشی منیر و کارکنان محترم مهمان پذیر عدالت کوچه عینگاه مشجده نایت تشکر را دارم
یزد - حسینی

قابل توجه فروشگاههای
پوشاک در سطح استان
تولیدی تینتو انواع پوشاک زنانه و مردانه
را درمذهای جدید پایتیزه جهت پخش اماده نمود
تهران تلفتهای: ۰۶۳۳۸۷ - ۶۶۳۶۶۰

نگرشی بر نکات مثبت و منفی روشهای سنتی کشت‌در خراسان

سیستم بندسارها(انتقال سیلاب به کرت‌های بزرگ)در خراسان

۵۴۱۸ رشته قنات در خراسان فعال است

شهید- خبرکار اطلاعات: کشاورزی خراسان درطول سالیان‌دراز قدمتی برپایه اطلاعات سنتی هزاران کشاورزی استوار بوده است که از یام تا شام برزمینهای وسیع‌پهن دشت این‌استان پهنابریه کشت‌وزرع مشغول‌بوده‌اندوبه‌مدد همین نیروهای توانمند نیزخراسان تاکنون قافله سالار و تامين مايحتاج کشور در مرصه کشاورزی و دامداری‌بوده است .

کشاورز پرشلاش خراسانی درطول‌سالیان‌دراز بااستمداد ازپایکارات و استمداد خویش مبتکر طرحهای بیشماری بوده کندر رشد وافزایش کيفي تلاشش تاثیر مهمی‌داشته‌استاما باتوجه به تباينبیش‌از حدشربه‌فرآورده‌های تولیدی ونيار فوق‌العاده کشور به‌افزایش تولیدات ، گرايش بهتکثوزری و استفاده از ماشین و مکانیزاسيون از سوی کارشناسان تجويز ميشود وبرنامهریزان مملکت رابه تجييز هرچه بیشتر کشاورزان به ماشین‌آلاتو آموزش بی‌وقفه‌ترویجی تشويق مي‌کند .
بااین‌اميد کهماهت جامعه باخلاص وروستایان بسوی کمالات فني دريهد کشاورزی گام برداريم .

نگرشی داریم برنکات مثبت و منفی روشهای سنتی کشت درخراسان .

نقد:

بدنبه‌ها که دره‌یمنی نقاطخراسان ديفر،نیزگفته‌ميشود، عبارت است از به‌وجودآوردن مانعی ازخاک و خاشاک بر سرراه آبراه های یک رودخانه تايتواند بخشی ازآبِرا باتوجه به تباينبیش‌از حدشربه‌فرآورده‌های تولیدی ونيار مانع فقط بخشی از مرصه سیر رااشمال ميشود، لذا فشار ثامی سیر راکنل نمي‌کند وبا هيان وسایل ابتدایي و نیروی کارموجود واذلب برای یک فصل زراعی قابل‌بروم برداری است وبدنبه‌ها ولول‌بندها و سدنها فراوانی که جنبه مغزنی دارد ، نتیجه تکامل همین بندبدها است. این سیستم سنتی درحال‌حاضر کاملاً مورد تائیداست وبدون احتیاج به روشهای دولتی‌داری کاربرد موثر و مثبت است .

بندسارها

این سیستم کمبض مرسد درهرج کجای دیگر ایران مرسوم نباشد، هيارست از انتقال سيلاب به بکرته‌های بسيار بزرگ به مساحت ۱ الی ۲ هکتار و پاديواره‌های بلند تا ۱۵ مترکه دشتهاي پايئن دره‌تقاعاوت‌وآدمه‌های سيلابخيز سيلاب حاصله از بارانهای آواخر زمستان وبهاره که حاوی مواد حاصلخيز فريش پايته از خوزه‌های آتکير بوده و دارای فضولات دامی وکاهی است دراین‌کرته‌ها، وارد شده و در په‌نه آن نوزد مي‌کند وبه اعماق‌ميرود و پس‌از عليات شخم وکشت غلات بهاره و یا صیغی‌جات در این کرته‌ها اگرچه زراعت دیبی است وآبی بعنوان آبیاری دريافت نمي‌کند ولی آب ذخيره‌شده در اعماق بصلح زمين حرکت کرده‌ودر انتهای استفاده گياهان کشت‌شده واقع ميشود ومنظره يکزراعت موفق آبی رابارانسان باثبته مناسبديپ مي‌آورد .
مندیگان کي پيران دوالی سيار انتقال آب به این‌کرته‌ها منافذ سطحی خاک از ذرات زیر خاک پرشده و آبشکبی به سختی نفوذ مي‌کند و دراین صورت به‌عنوان یک تکرّز آندود استفاده قرار مي‌گیرد وآب موجودبرای آبیاری کشتهاي پايئن‌ريست قرار مي‌گیرد و سطح کرت پيران خشکين خود نیز مورد کشتکار واقع‌ميشود .

این‌سیستم آبیایی وآبرسانی که مخصوص نواحی خراسان مرکزی وجنوبی است، پس ازقنات‌همقترین اختراع خراسانی درزمينه استفاده از آب است و خصوصا در دهه‌های اخير هره‌ا با دسترسى پيداکردن کشاورزان به تانكتور وپلوزورها متداولتر ميشود وبزرگى روزی خواهد رسيد که آخرين فطره آبهای شريين سيلابی که‌از ارتفاعات و دامنه‌ها پاکلاهای شورورودها بيوسته و در انقى نقاط نشدنی و دريه‌ته بندساروها گسترده ميشود، در شريان حياتی اقتصاد کشاورزی منطقه وارد شود .

این‌سیستم سنتی ، شديدا مورد تائيد و تاکيد دواير

کشاورزی بوده وادبيرنامه‌ریزی اداره کسل کشاورزی

اميدوار است باگذردن چند دستگاه وسایل سنگين در

شهرستهای مرکزی وجنوبی خراسان ، به توسعه‌هرچه

بیشتر این سیستم اقدام شود .

قنات :

این سیستم‌آبیایی وآبرسانی کههمقترین شگردایرانان دردهه‌هاسالیش برای مقابله با طبیعت است تنها به کمک پنجواخن وفکر خلاقه بوجود آمده و درطول‌چهارالی پنجاهزار سال گذشته تاکنون بی‌وقفه ادامه داشته و منبع هستی‌بخش زندگی مردم این مزروبوم اعماز کشاور و رشتن‌پن بوده واین همزین سرزمین به نفاذ دیگر ایران و همین‌جا خاورميانه .
آفریقا واروپا گسترش یافته است. قنات که‌سازان مدنی بدلایلی نظیر سایر تکنیکل‌اتی دیگر، دچار مصائب شدند، مجدداًاز قرن‌ودوم و سوم هجری روبه‌توسعه گذارند، بطوریکه درقرن پنجو ششم پناوج فراوانی قنات رسیدند .
ولی حمله مغولان وواخی‌شدن شهرها و دهاات ازکنجه مصدمات کلی و اسبابی برتوات ایران وبخصوص خراسان وارد کرد تا اینکه مجدداً دراین سرزمین ، زراعت نهال رویشن گرفت و پلوتز از همه ، قنات احیاء واهدات ميشدند تاآنجاکه بپلوتشته مشازن، دوردوران مسویه تعداد ۱۴ هزار رشته قنات درخراسان وجود داشت که حقه افراق است ولی گویا قنات افغانستان غربی نیز جژه این شمارآمده است .

قنات خراسان گرچه در دوره اصلاحات ارضیسی مدمه دیداند و تعدادی خشکیده و بجای آنها جاهای عمیق بوجود آمده‌اند، اما درحال‌حاضر، تعداد ۵۴۱۸ رشته ازآنان دراهمنی‌نقاط خراسان فعال هستند آفرسمه‌های دوم سوم و از ريشکوها ودامنه‌ها بهينه زراعی شندها انتقال مي‌دهند .
مجموع آب استحصال‌ش سالیانه آنان حدود ۱۸ر۱ مترکعب است که در مجموع کم بیشتر از کسل آبهای مورد استفاده کشاورزی خراسان است .

قنات گرچه بعنوان گرانپهاترين ارثيه پاسانی نزد ايرانيان ، خصوصا خراسانیان بسيارعزیزو گرامی هستند ، ولی بانگرشی به‌مسائل مبتلا به‌کشاورزی کشور در قرن حاضر که عمدتا به افزايش جمعيت و کمبودغذا ارتباط يافت می‌کند، مایبى دارند که ذیلا پدانه‌ا اشاره می‌شود:

۱- قنات با جريان دائمی آب، خود در تمام طول فصل موجب دير رفتن آب‌تخت اراضی درمنصل زمستان وماههای ديگری می‌شوند کهتبايه بارندگیهای کافی و زراعاتی «شتوی» احتیاج به‌آبیاری ندارند . بطور مثال در منطقه مشهد و قنجان و شيوان باغات و زراعاتی زمستانه ازتيمه آذرمهه تانيه فروردين‌يهدت چهارماهه بمانی یک سوم طول سال احتیاج به آبیاری ندارند. بنايراین از مجموع ۵۹۰ حلقه قنات دایر دراین سه منطقه که سالانه ۲۱۱ ميليون متر مکعب آبشکيله می‌شود، حدود یک سوم آن یعنی۷۰ ميليون مترمکعب آب هرز رفته و موجب می‌شود که بتانسيل آبهای زمزمینی کاهش یافته و آبهای ذخيره به‌اراضی زراعی- باين در دست و زحکشان مشغول شود و بهدر رود و اين امر در مناطق ديگر شهرهای خراسان به‌استثناء مناطق گرمسير نیز بصورت دمنهای کوتا‌متر صادق است.
۲- آبهای «مستانه قنات که اکثراً صرف نه آب باغات و اراضی آيش مشود، عملی زائد به‌ده کهاکثرا ضررش خالص بیش از نقش می‌باشد و از طرفی موجب

اطلاعات خراسان

فلسفه‌شهادت اباعبدالله(ع) را بر ای همه‌توصیه می‌کنم

بیهان صفحه ۲

نیرومندتر باشد، بهتر میتواند بجنگد و الان‌هم که ما در جنگ توانستیم تحسین دنیا را برانگیزیم، به هکس آنچه که آنها در آغاز کار فکر میکردند و اطلاعاتی که‌سازمان سیا در اختیار عراق قرار‌داده بود که ۴۸ ساعته کار ایران را برسه و الان می‌بینیم که نزدیک به دو‌ماه‌ازین جنگ میگذرد و هیچ چیزی بدست نیآورده و روز‌روز وضع آنها ضعیف‌تر میشود و وضعیما قویتر و منسج‌تر می‌باشد پس این میگویم و آنها ان‌سجام‌های را از دست میدهند، یکی از مهمترین عامل این است که درجه‌بهای ما در روحیه‌های اسلامی و ایمان سربازان و رزمندگان مسلح ما است که می‌جنگد، این اشتباه است که ما فکر کنیم واقعا فائتوم است که وارد عمل می‌کند یا فرض بفرمایید سلاحهای دیگر است مانپخوام یک یگوئیمسلاح بی‌نقش است اشتباه نشود درست مثل قفسیه تخصص میاند که بعضیا گاهی سوء استفاده میکند ما وقتی میگوئیم تخصص در درجه دوم است، نمایش اینبست‌سلاح که کسی درس نخواند و تحصیل نکند ما میگوئیم یک مسئله دیبھی روز و آن این است‌که امروز سراسرندیا علم جدای از ایمان است‌که در اختیاراستقرارگرفته است و این ابزار علم وقتی جدای از ایمان باشد،عامل تسلط مستگربین جهان برمنصفین‌میشود مایگوئیم کنار علم باید ایمان باشد کنار تخصص باید تعهد باشد وقتی یک خلیان متخصص داشته باشیم این اگر مومن نباشد،برای این‌میجنگدکه مایه‌الاراه بگیرد این مایه‌الاراه یک چکسی بدهد برایش مهم نیست خلیانان ما امروز اینجور نیستند خلیان ما وقتی امروز مبارزه میکنندهد انداز نسبت به وطنش نسبت به تقاضیش - تخصص در کنارش نیست این حرف را می‌گویند به صورتی مسخ می‌کنند که می‌گویند جمعی منتقدند تخصص لازم نیست تحصیل نکند خیر ، ما میگوئیم تحصیل بکنید در کنارش‌تهدهم داشته باشید همین صیغ‌امروز بود من درپرخوردی که پایگی از دوستانم داشتم به من میگفت نامه‌ای از آمریکا یکی از اقومان برایم فرستاده است که به شنیده‌ایم در ایران میگویند ما به نیازی به این ابزار علمی نداریم و بچه‌هایما نیست درس بخوانند لازم نیست از کامپیوتر استفاده کنیم از حرکت‌استفاده میکنیم من گفت به‌پاین آقا بنویس این سری مسائل را این محضرهای به‌ولی بلعون نه تکرار کرده بود و مگر هم تکرار کرده بود ۱۵ خرداد گفت به‌ای یله را روجانوم میگویند تلقن لازم نیست، باآپ اوله‌گفتی مخالفیم با درس خوانن دختراهم‌خالتم اوبوس نمی‌خوام.

الاغسوری میگویند بچندچندسال‌دوباره استعماربازگشته واین حرفها راانکار میکند خیرما ومیجکس دیگران را میگویندای که میگویند این است که اگر تخصص باشدو در کنارش تعهد به مکتبی و خوانشی درده‌های انسانی درکار نباشه این تخصص درخست استعمار قرار میگیردحرف ما این است واین راجه کسی ممکن است نپدیرد و باورکند، خبرکار: درست مثل آن خلیانهای مراعی.

شهیدهاشمی‌نژاد: هیستور است، این خیانت کاران الان فرمایش این است‌که‌اندکسی‌که‌خیانت میکنندبوشان به‌ملششان به‌قومشان به شرفشان اینتخصص دارندولی تهنذارتند وبرایشان مطرح شدخست چه کسی قرار بگیرند ماین را میگویند آیگسی این راانکار میکند؟ بطور اینها ابقتدر وشت داشت از بردن نام مکتبو تعهد، ما تخصص را میگوئیم ما میگوئیم تخصص نپدیرید باهم باشند اگرینا باشد ج‌دشود مایگوئیم یکفرد مسلمان ایرانی مقعد به مکتب خیانت میکند به این مملکت ولسی تخصص بدون تعهد منافعه‌ا نمیکند به این مملکت

خبرنگار: بپایند در خدمت مکتب باشد.

شهید هاشمی‌نژاد: باید در اینجا این مسئله را باید

عرض کنم که در جنگ سوء استفاده نشود کل‌کار این‌است که در جنگ راهی را اتخاذ کنند که بتواند در جنگسرباز را ببالایند اینکه ما گفتیم درایران فائتوم نی‌جنگ می‌کنیم فائتوم نه، فردامارا مته‌مکندند تخیرفائتوم چرا ولی‌فائتوم نی‌جنگ این فرواغ خلیان ایرانی‌است‌که می‌جنگد شانگر میگویند میگاهی شوروی خلیان بیدل هستند تخیر اینجور می‌نستند ولی آن کسی که پشت آن نیست است‌به‌دشمن ایمان‌دارو کارآیی‌دارو و نمیداند چه‌کند با اینتک‌خلیانان مارکارم آتش میروند، چون ایمان دارند حرف ماین‌استدر جنگ اینکار را میکنند من در اینجا یک جربانی را نقل‌کنم ازجنگ صفین درپرخوردی علی (ع)پامامویه تاریخ جمله جالبی دراینجا بنویسید می‌بینید که ماحتی از آن مقدمارم استفاده نمی‌کنیم، درایم یک‌هک روز ولی (ع) با فریاد باشد که تعداد زیادی از افراد سپاهی این زامی‌شندند فرمودند: واللله‌آن‌مناوی و اصحابی به خدا قسم من مناوی به وباران آورا خواهم کشتد، بعد آهسته فرمودند: انشاء الله اگر خدا بخواد، دوستان حضرت فرمودند چراچله اولرایانند گنتی در حالیکه اینچله مشروط بودو شمانرط‌نرا آرام گفتی؟ حضرت فرمود و‌الهری‌دعه،در جنگ باید عمل طوری باشد که در مین اینکه مطابق با واقع است، روحیه سرباز را بالابردد آن را بدنه گفت برای اینکه روحیه ما بالا برود و برای اینکه خرافات واقع شود،گنت اگر خدابخواد بچک‌کردید ما اگرین‌کار کار اهام می‌کردیم‌تازه چیزی‌است‌که تمام سیستم دنیا بنیال استفاده میکنند ولی مثلشانتاجه به‌دیدی که از نزدیک نسبت به مسائل داشتیم آنچه که رادیو و تلویزیون ما از اخبار جنگی میگویند این صحیح- ترین اخبار جنگی است من تیغ‌ا‌هم بگیرم بعد مرده‌ه‌مین عرض می‌کنم صحیحترین است، حالا توضیح می‌دهم یعنی: بطوریکه اخبار نظامی حالت تخیری دارد نه تخیقی مارنگ‌ه‌لیگو پتر ازوه‌انیوز میروند و ۱۰ تانک‌را میزند این ممکن است ۱۱ تانک یا ۱۱ تانک بنشد ۱۱ تانک‌ها تا ببینید ولی‌این ده تانک اوله تانک میزند ه‌ر تانک ه خدمه دارد ده فزردن پنج، سبوست یا ۵۰ بیش خودش حساب میکند، نفر هم تلقات داشت ۵۰ تا و این را گزارش می‌کند حالا ممکن است یکی از این تانک‌ها به جای ه نفر ازفر خدمه داشته باشد ، اختلافی که هست سر این سری مسائل است ایمن است که اخبار جنگ بطور کلی اخباری است مربوط به خودش یعنی حذبیه این نظامی انجام میگیرد ، فرض بفرمایند که تعدادی آمدند بیرون و افتادند روی زمین از این مثلا نده باشد از ۱۴ تا کشته شده باشند ه تانک‌یگره‌مروح می‌باشد و آمار کتر باشد بنابراین اخبار نظامی اصولا اخبار تقریبی است باتوجه به این مسئله ایمن واقیتی است که دارم عرض میکنم دقیقترین وصحیحترین اخبار را رادیو و تلویزیون میگویند بی‌و هر وقت می‌گویند بو اینچنین سافط کرده واقعا هوایما سافسط شده است، اینچنین می‌کند در حالیکه می‌بیند آنجا انکسای ندارد رادیو و تلویزیون میگویند امروز هوا زحله‌ای شد و چنین و چنان شد یک نمونه‌اش را خود بنسده بود و دیدم فرودگاه‌ها را عرض میکنم هوایما یک عب را انداخته بود و هیچ آسیبی ه وارد نشاد،بعد از ۶-۷ دقیقه دیدم در فاصله دوری اطراف هواوزگرد و خاک شدید بوجود آمد ما گفتیم یا ببم انداخته‌اند (راس) که درحال حاضر دمراعت تقریرت مخروبه گوییم مشغول چرا هستند، خود هشداریست به‌اینکه این دام ستی و سیستم نگهداری‌آن تخریب وپس‌رفت و هشتاک مراتع کویری را بدینال خود دارد و لازم است که با محدود کویری تعداد آن‌هاکسان‌ه‌استدر وزارت‌کشاورزی بر سربزپانه‌ا بوده و لالال امروزه در برنام‌ه ریزی فنی مطم‌نظرواقع گردیده ،برخورد جدی شود ،

دارد و باتوجه به توضیحی که قبل‌ا‌دم که اخبار جنگی اصولا اخبار تقریبی است باتوجه به تمام این موارد الان در تمام دستگاههای انتشاراتی و خبرسری جهان، صحیحترین اخبار را بخواهید پیدا کنید متعلق به ایران است باتوجه به اینکه در این زمینه هم امام تاکید فرموده‌اند که اخبار صحیح گفته شود اخباردقیق گفته میشود و سعی میشود حتی میزان تلفات را اگر ن‌فیداند بعد بطور تقریبی بدست بیاورند و بگویند بنابراین من اطمینان میدهم به تمام کسانی که ازبرادران و خواهران سخن من را بشنوند باتوجه به آنچه که دیدم بهترین واقعیها در اخبار ایران ممکن است.

خبرنگار : آقای هاشمی‌نژاد، چرا پیشرفت نیرو- های ما در جبهه‌ها به کندی انجام میشود؟ (این مصاحبه دو‌ماه بعد از آغاز جنگ تعمیلی انجام گرفته است).

ج : عرض کنم این در واقع دو جهت دارد یک جهت مربوط به خوددماست و به خود ما برمی‌گردد- و عامل دیگر برمیگردد به دشمن، آنکه به خود ما برمیگردد این است‌که ارتش ما وبطور کلی ما برای جنگ به انبصورت آمادگی نداشتیم، چون ما مدیامیم ارتش ما ارتشی بود که سالهای سال فقط کار های تئوریکي داشت و کار های عملی نداشت و ایسن را برادران سابق ارتش از درجه‌داران و افسران جزء صادقانه بیان میکنند، بنابراین ارتشی که برای جنگ آماده نبوده است وقتی وارد عمل بشود و بخواهد تئوریا را پیاده کند خواه ناخواه به کندی پیش می‌رود درست مثل طبییی می‌اند که تئوری خوانده است بار اول که او را بالای سر مریش میرند، باآن‌طبییی که مدتها در عمل بوده است، کاملاً فرق دارد، یک‌بار این نظر را یکی از نظر ابزار و وسایل مثلا تعداد‌نداید از این تانک‌ها در زمان رزم گذشته فرسوده شده بود و به خاطر یک پیچ و مهره که کناری انداخته بودند و استفاده نمیکردند و به خصوص این یکی دو سال‌اخیر رزم گذشته تانک‌ها مرتبا در خیابانها مشغول کشت بودند علیه مردم و اصلا به اینها نمیرسیدند که تعمیر بکند و اینها به همین حالت مانده بود در حالیکه الان این تانک‌ها مرتب تعمیر میشود به تعمیرگاه‌ها برده‌اند- حالا چا و خصوصیاتش را از لحاظ انتمینی‌نی خواهم عرض کنم در یکی از همین تعمیرگاه‌ه- دیدیم که چگونه صادقانه مشغول تعمیر بودند و مرض‌کنم که‌مد‌داخل خود ارتش نزدیک این محل را هوایپاهای عراقی کوبیده بودند و پبپ انداخته بودند این بچه‌ا وسایل تعمیرشان را در یک فضای بازی کشیده بودند و داشتند کار می‌کردند و مرتب این‌تانک‌ها را تعمیر میکنندوبه جبهه میفرستند، آن‌ها‌مایگویم رادارند تعمیر میکنندوبه جبهه میفرستند یک عاملش این است‌که مامم درعمل تجربه پیدا میکنند و هم‌ابزارو وسایل‌ایمان آمادگی‌ی می‌کننداین هوایپاهای کبلا‌ا میروند اینطور نیست که آماده باشند مرتب‌این بچه‌ا مشغول کار هستند و اینها را آماده میکنند و برای‌وزو میفرستند بنابراین یک‌سختی مربوط به‌خوددماست وعامل دیگرش برمیگردد به دشمن . یعنی دشمن درست درنقطه مخالف این چیزی بود که ما‌قرارداشتیم ، آن‌ها‌زخودو یک‌سایل‌قل خودشان را برآ می‌جنگ آماده میکنندابزار و وسایل‌بسیار بسیار نیرومند داشتند و وسیع‌گسترده و وسایل‌این‌سه‌ها تانک‌هایی که از آنها میزند، قاعده‌ا یعنی این‌این‌سه‌ها تانک‌هایی که ما میگویم که این است که واقعا وضع درامی داشته باشند یعنی یک تانک میروند سه تانک دیگربجای‌است از مامیدانیم که اینها میروند از آنها‌بتران‌پداست یا از مایدران و اینها‌بششمان به مکتب خیانت میکند به این مملکت و کثرواهی متعددی از اینها حمایت میکنند و از مایبى که‌این درینا را بدست آورده بودند ، الان هم رادارخار هستند و این را باید من صریح عرض کنم بیکار هم مطرح شده بود و این را من از دوستان منهدم در جبهه‌ا هو از شنیدم، کسانی‌که از خرمشهر و جبهه‌ای‌تادان برنگشته بودند ، گفته بود که این‌دستگاه‌ها نی‌جنگ می‌باشن کبچه‌ها ضیق کرده بودند ، شنیده بودند با ژبان روسی باهم مکالمه می‌کردند- و عجیب اینکه مترجم داشتند- و مترجمشان هم زن بوده‌است و بین نشان میدهد که این افسران عراقی نبوده‌است ما به یگوئیم چون روسیه فرد بوده‌اند، و تلیمات دیده بودند ووسیل‌پدیده‌اند تخیر اینجور نبوده‌چون مترجم زن داشتند که به عربی ترجمه می‌کردند و روزنامه‌ملاحظه فرمودید که به نهای ارضی به عنوان مترجم استفاده میشد دشمن از این نظر منابع بسیار وسیعی را در اختیار داشت به عکس ما کسمله به‌این‌صورت نبود اکنون اگر یک تانک ما آسیب ببیند مدیهم تعمیرکنند و دوباره به کار میگیریم اینها عمل بیشتر ما بوده است ولی خوب همانطوری که عرض‌کردیم و سرسم- ماداریم جلوتر میرویم و آن‌ها مرتب‌از نظرروحیه‌ضعیف تر میشوند ولی انوام موضع آنها ضعیفتر میشودو موضع ما قویتر .

خبرنگار : در مورد فعالیت برادران در خط مقدم جبهه صحبت کردید و اما مسئله‌ای‌که هست اگر نظر بیدانیزیم به جنگ‌ا و درگیرهای دیگر کشورهای مسلمان و انقلابی، مناهده میکنم که‌هم‌راه با پیشرفتی که در خط مقدم جبهه هست، درپشت جبهه‌هم باید فعالیت‌های صورت بگیرد و هماهنگ کند با فعالیت‌های خط مقدم جبهه وروحه‌ا بدهد به آتیه‌ای‌که در جبهه‌هستندو کلا کشتی‌های مادی منوی به‌نظرسام مردم یا مسئولین در جبهه‌ا می‌کند چگونه می‌تواند کمککند که برادران ر جبهه وراه وروش کیک چگونه است- مثلا ما مشهیدیم که در این طرف هستیو بطور کلی فاصله داریم‌وجدا هستیم ونمی‌توانیم آلان اسلحه دست بگیریم و مثل برادران خرمشهریمان فعالیت کنیم، بهترین راه کیک چگونه است؟

شهیدهاشمی‌نژاد: این سؤال جالبی است و من برای پاسخ‌نژده‌عرض‌میکم ملاحظه بفرماییدبراینجا من یک پیامی دارم به مردم عادیمودمان یعنی غیبراز مسئولین امروز که در شهرها و روستاها ومناطسقی مختلفه‌ا یک‌پیامی‌درومخصوصا بمشخصیهایی کهمیروند به مناطق جنگی و یک خواهرش‌ها مسئولین امروز دارم . اما به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اندازی اینجا نیست ولی جنگ ضاربیانی دارد و این ضاربات خواصناخواه دامن همه افراد ملت را میگیردبنابراین وظیفه ما دراینجا یکبخش‌آن این‌است‌کهبا آغوش‌پزایان خودمان و به مردم عادى خودمان: جنگ‌ها معمولا بموردی واقع میشود ولی اثرات این جنگ‌سراسرمردم کشور را شامل میشود . اینطور نیست مافکرکنیم حالاکه ما درمشهد هستیم، اینجا جبهه جنگ نیست‌بنابرین ما از اثرات جنگ محفوظ‌طاییم، مپاران و خمپاره‌اند

اطلاعات خراسان

روزهای انتشار: سه شنبه ها

این ویژه نامه خبری همزمان با توزیع درایستان خراسان، درسطح ۱۲ استان دیگر مناطق شرقی و غربی کشور نیز پخش می گردد

ژئوپلر هیات تحریری به اطلاعات درمشهد

- تلفن دفتر سرپرستی اطلاعات درمشهد ۲۲۶۶۸-۰۲۵۳۸۶**
- تلفن دفتر نمایندگی اطلاعات درنیشابور ۲۲۰۲**
- تلفن دفتر نمایندگی اطلاعات درسبزوار ۲۸۸۰**
- تلفن دفتر نمایندگی اطلاعات در قوچان ۷۱۱۲**
- تلفن دفتر نمایندگی اطلاعات در بیرجند ۳۷۰۰**
- تلفن دفتر نمایندگی اطلاعات در گناباد ۶۱۰۰**
- آر.بی.تهران - موسسه اطلاعات - تهران به - سرویس انلیار شهرستانها - کدپستی ۱۱۱۴۴**

۳ کلینیک شبانه روزی غیر مجاز در مشهد تعطیل شد

مشهد- خبرنگار اطلاعات: ۳ کلینیک شبانه زوری به علت متسده از پزشکان غیرمجاز ،احتشاد دارو و سودجویی در مشهد تعطیل شد.

دکتر جمش زاده مدیرعامل بهداری مطعه‌ای‌خراسان، ضمن اعلام این مطلب ،اطهار داشت: متأسفانه اخیراً شاهد افتتاح بی‌زوجه کلینیکهای شبانه‌روزی زیادی در گوشه و کنار شهر بودیم که صرفاً به منظور کسب درآمد از سوی افراد غیر پزشک مورد بهره‌برداری قرارمی‌گرفت و موجب‌آرغاشی‌مردم بخصوص‌شهرمسرحوم آ.بی.تهران - موسسه اطلاعات - تهران به - سرویس انلیار شهرستانها - کدپستی ۱۱۱۴۴

با تحقیقاتی که بعمل آمد، مشخص شد این مراکز با استفاده از پزشکان غیر مجاز ایرانی ویاخارجی‌که حق طبابت در داخل ایران را ندارند و به‌مروری ازکادر غیر متخصص برای سرم‌تراپی و تزریق‌ات اقدام به فعالیت می‌کردند.

لذا با کسب مجوز از سوی دادستان ۳ واحد ازاین مراکز را در خیابانهای طبرسی ،عققی وگلشهر تعطیل کردیم که برپنده مسئولین این مراکزچیت بررسی بیشتر به دادگاه ارسال شده است.

وی افزود: در یکی از این کلینیک‌ها یک‌نزار فیشنه سرم و مقادیر زیادی دارو احتکار شده بود که کشف وجبت استفاده عموم در اختیار مراکز درمانی قرارگرفت مدبر عامل بهداری منطقه‌ای خراسان ضمن تاکید براین مطلب که مبارزه جدی بااداره کنندگان متخلف کلینیک‌هاشروع شده‌است ، گفت : بستریمجاز و عرضه دارو دراین مراکز مطلقاً ممنوع‌است وبخاطیان به طورجدی برخورد می‌شود.

صفحه ۴

وزیر کشور در تجلیل از شهدای تربیت‌میدریه:

روحیه‌والای خانواده‌های معظم شهداءمسئولیت خدمتگزاران را سنگین تر کرده‌است

مشهد- خبرنگارای جمهوری اسلامی همنام:پروژه تجلیل از ایثارگران حجت‌الاسلام ناطق‌نوری وزیر کشور که به تربت حیدریه سفر کرده بود، باخانواده‌هایمعظم شهدای این شهرستان دیدار و گفتگو کرد.

بگزارش ستاد خبری هفته جنگ استان خراسان، در این دیدار ،آهتداء پدر یکی از شهداء به وزیر کشور وهمراهان خیر مقدم گفت: مسیح‌حجت‌الاسلام ناطق‌نوری طی سخنان مسیوطی بااثاربه‌یوخت ابرقدرت‌ها از انقلاب اسلامی واثرات آن در جهان مستضعفان خطاب به‌آنان گفت: روحیه والای شما خانواده‌های معظم شهداء وامت حزب الله که درهروان راستین امام حسین (ع)وپیروان خط ولایت فقیه هستید باعث شده است که این‌انقلاب تداوم یافته وموجب یاس دشمنان، آن گردد. درعین‌حال، آین روحیه شما مشعلت خدمتگزاران را سنگین‌تر کرده است.

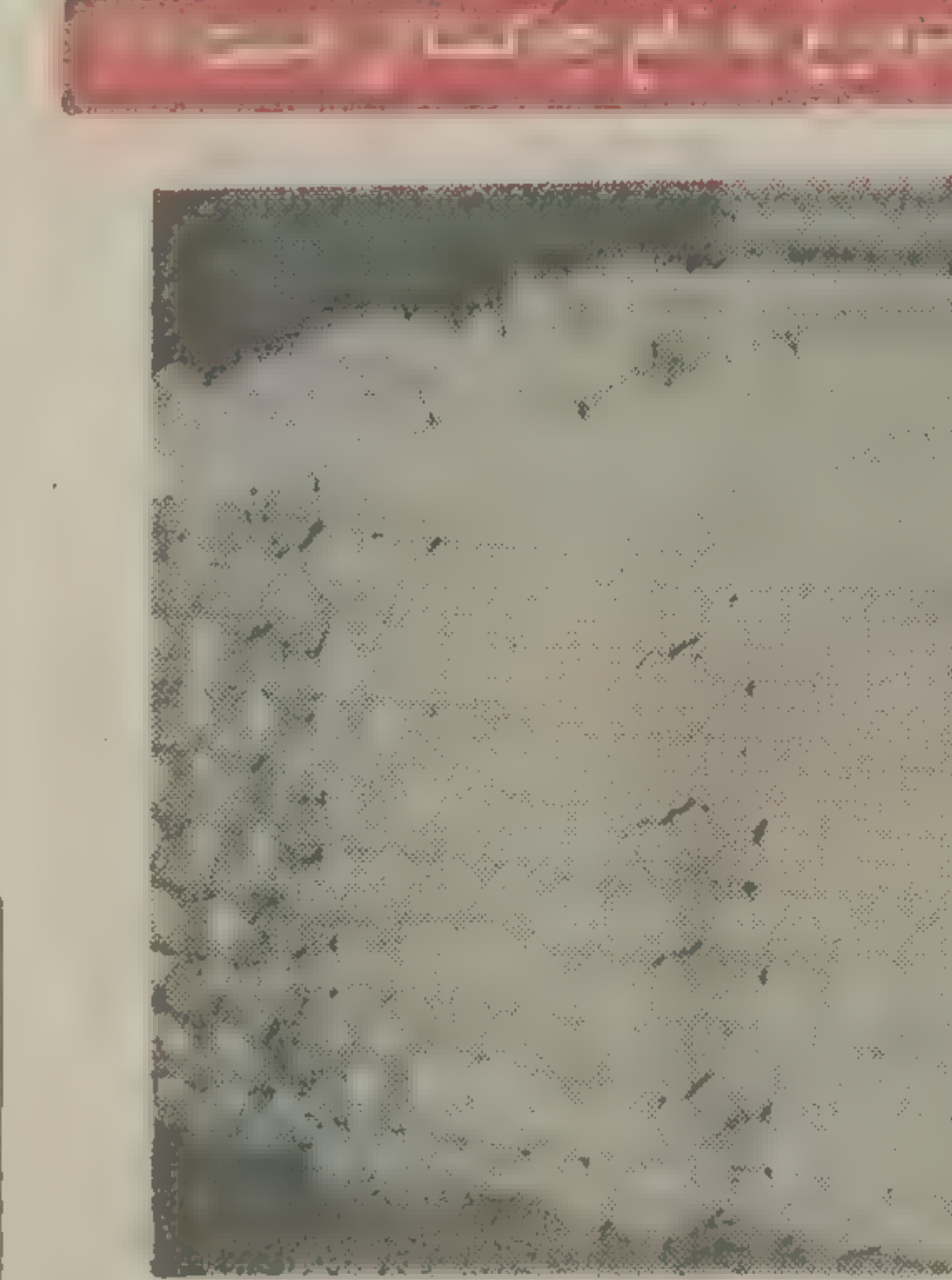
حجت‌الاسلام ناطق‌نوری، سپس باالشاره رامی‌مائى- هایعظیم‌روز قدس گفت:همانطور کهحرکت امامحسین‌(ع)؛

نمایشگاه جنگ

رشتخوار - خبرنگار اطلاعات : نمایشگاه جنگ اطلاعات : نمایشگاه جنگ که به همکاری بخشداری ، جهاد سازندگی ، گروهان ژاندارمری،سیسج‌مستضعفان، ترویج کشاورزی ، هلال احمر، شهرداری وکتابخانه ارشاد اسلامی رشتخوار در میدان ورودی شهر افتتاح شدهبود مورد بازدید عموم قرار گرفت.

لازم به یادآوری است نمایشگاه مذکور از شش غرفه شامل غرفه ادوات جنگی و طرح یک میدان مین عملیات و نیز کتاب ، غرفه تبلیغات نمایش فیلم و غرفه کمک های ستاد پشتیبانی جنگجهادسازندگی و غرفه‌محصولات کشاورزی و صنایع دستی منطقه تشکیل شده بود .

عدم کنترل بر عرضه مرغ و تخم مرغ مشمول این‌خشنامه جدید توزیع، باعث ایجاد بازار سیاه خواهد شد

عدم کنترل برتولید و توزیع مرغ بازدر برکنهداری‌مسجر به ایجاد زمینه سودجویی خواهد شد.

لازم می‌بینیم قدری موشکافانه‌تر نحوه اجرای‌طرح ربابیان کنیم.

به موجب این طرح قرار شده است: ابتدا مرغدار، جوجه یک‌روزه خود را با حواله وزارت کشاورزی دریافت و پس‌از حمل به استان برای ۴روز پرورش در قبال دریافت ۲۰۰ کیلو دان برای هر قطعه مرغ ، مقدار ۱۱۰۰ گرم مرغ زنده و یا ۹۲۰ گرم گوشت آماده طبخ جهت توزیع به کمیته اجرایی توزیع مرغ و تخم‌مرغ مستقر در ادارات بازرگانی هرشهرستان واکدار نماید. چنانچه بیش‌از ۴۲ روز اقدام به پرورش مرغ نماید دان مورد نیاز،ابامیدار ۴۲ روزیاید ازتولیدات داخلی (بازارآزاد) تامین‌کند ودروض افزایش‌تولیدات ناشی از افزایش مدت نگهداری را راسا به بازار عرضه و بفروش رساند.
جالب اینکه در این رابطه برای کمیته اجرایی توزیع مرغ و تخم‌مرغ هیچگونه حق دخالت و نظارت برنحوه توزیع و مرغ‌گذاری پیش‌بینی‌نشده است. در مورد تخم‌مرغ قصه شبیه‌تری است. مرغ‌دار پس‌از تحویل نتیجه تخمگذار موظف است تا ۱۸ تا ۲۰ ماه نسبت به پرورش آن با دان تحویلی از دولت اقدام‌نماید در صورتیکه قصد نگهداری بیش‌از مدت مذکور را داشته باشد، باید راسا نسبت به تأمین دان مورد نیاز - اقدام و تولید ناشی از این افزایش مدت‌نگهداری را راسا توزیع نماید که در این رابطه هم هیچگونه حق دخالت‌و نظارتی برای دولت پیش‌بینی نشده است و مرغدار می‌تواند تخم‌مرغ را به هر قیمتی و به هر فرد یا موسسه‌ای بفروشد.

با نگرشی به گذشته قبل از صدور دستورالعمل فوق‌الذکر، روند توزیع مرغ و تخم‌مرغ به گونه‌ای بوده است که با تحمل مدت، افراد موفق به تحصیل کالا با نرخ دولتی می‌شده‌اند. باین صورت که در هر هفته یا ۱۰ روز یکبار فروشندهگان اوراق عمومی مبادرت به توزیع‌تخم‌مرغ و مرغ و سطح محلات مختلف شهر می‌کردند وبراساس ضابطه‌ای کمپلور ائو نامتیک بین‌فروشته محلی-مصرف- کننده برقرار شده بود، تخم‌مرغ مصرفی خود را تحویل نظارتی برای دولت پیش‌بینی شده است و مرغدار می‌تواند تخم‌مرغ را به هر مقدار عرضه در سطحی‌بوی.

که وضعیت حاکم بر سیستم توزیع را دچار نوسان و عدم تعادل نماید، اما در طرح جدید مخصوصاً درعرض تخم‌مرغ بی‌عدالتی محض کاملاً مشهود و عینی است و براحتی می‌توان باکشتور گذاری درسطح‌شهر دریافت‌که چگونه برسرجاعات محروم‌جامعه‌ای‌کلاه می‌ماند. باتوجه بروش فوق و عنایت باین مطلب که عرضه تخم‌مرغ در مشهد بصورت آزاد صورت می‌گیرد و هیچگونه کنترلی نیز روی آن انجام نمی‌گیرد و زمینه سوء استفاده‌های

تلفن‌های مستقیم سرویس خبر شهر ستانها ۰۲۱-۳۱۱۲۰۳

معاون اداره آموزش و پرورش شیروان در گفتگو با «اطلاعات» :

به‌علت نبودن آموزگار، برخی ازمدارس روستایی شیروان به‌حال تعطیل درآمده‌است

بقیه از صفحه اول
بازار و مدارس قرار گرفته که حساب آن به شماره ۵۴۰ است و امیداست ائتتاعاله با کمک‌مردم‌حزبالله، بتوانیم مدرسه‌های نیمه‌تمام را تکمیل کنیم و درجاهایی هم که نیاز داریم، فضای آموزشی احداث کنیم تا فرزندانمان از نعمت سواد محروم نشوند و یا از نظر ساعت کلاسی ضرر نکنند و حداقلر استفاده را بکنند. وی پیرامون فعالیت و عملکرد این اداره در رابطه با جنگ اظهار داشت : بانوجه به اینکه مسئله جنگ در راس همه مسائل قرار دارد و هر اداره و یا سازمانی میبایست به این مسئله‌توجه داشته باشدستاد پشتیبانی این اداره بسیار فعال است و کمکهای قابل ملاحظه‌ای به جبهه‌ها ارسال داشته، چنانکه گذشته از اعزام نیرو دانش آموز، کمکهای نقدی برادران فرهنگی در حد بسیار خوب است و همین و آخر چکی بیملغ بسک میلیون ریال تحویل امام جمعه شهرمان جهت تحویل‌به محضر مبارک حضرت آیت‌الله العظمی منتظری شد و همانگونه بطور مستمر این ستاد بافعالیت برادران بکار خود ادامه میدهد.

جادراره که از برادران فرهنگی و بویژه کارکنان این اداره در رابطه با کمکهای مردمی به جبهه و پشت جبهه تشکر کنیم.

وی درخاتمه پیرامون سیستم کلی آموزش و وضعیت آندسته از فرهنگیان که در رابطه با مسائل و سیاسی مملکت اخراج و پاکسازی شده‌اند و مجدداً آماده بختم گشته‌اند، گفت : در اینجا این نکته قابل توضیح است که اسلام حقوق افراد را محفوظ داشتهو بنظر من حکومت جمهوری اسلامی ایران نهایت آزادی را به مردم اعطاء کرده استزیرا برادران دیوان‌عدالت اداری و حیات‌های رسیدگی به شکایات‌اداری مصلحت داشته‌اند بانوجه به دستورهای اسلامی و قضایی، عده‌ای ازاین آقایان و خانمها را که به‌ماوینی پاکسازی شده بودند، بسرکار برگردانده که به عقیده من، نهایت ارفاق را کرده‌اند.

وی گفت : چون اساس کارها در این نظام می‌بایست بر معیارهای اسلامی استوار باشد، لذا حتی‌الامکان و لاقل پرورش زمان هم که شده ادارات باید به تمام معنا اسلامی عمل کنندبگیر واسطه وروابط و همچنین توصیه بنبریهایی بیش ازحد را کنارنگذارند و گول تخویر و مواظب باشیم پسته‌ها، مقام، سمت‌ها و میزها را از یک شخص واقعی و انسانی به یک فرد مصنوعی و قیافه‌گیر خدای نکرده بدل نکنیم.

امیدوارم که مسئولین اجرایی مملکت سعی کنند در رابطه با وضعیت کاراداری من حیث‌المجموع حالت تعدیلی بوجود آورند و اختلافات آموزشی و اداری

فروش بیش از ۱۰ میلیون کیلو تخم‌مرغ به قیمت دو برابر در مشهد ، ماهانه میلیون‌ها تومان به جیب سودجویان سرازیر می‌کند

برای خراسان و مخصوصا شهرستانمشهد ضرری‌بیش‌از سایر نقاط کشورمان دارد. آمار رسمی بما می‌گوید در سال ۱۳۷۲ روزانه بطور متوسط ۴۷ر۷۲۰ کیلو تخم‌مرغ توسط واحد تولید تخم‌مرغ به بازار فروش عرضه شده است. این میزان در سال ۷۲ به ۶۱۱۸۰۰کیلو و دره ماهه اول سال جاری به ۰۱۸۸۰۰ کیلو رسیده است. که این ارقام تولید تخم‌مرغ مشهدرا سال ۷۲، ۱۷میلیونو ۲۸۲کیلو، در سال ۷۳، ۲۲میلیونو ۵۷۱کیلو و در پنج ماهه اول سال جاری ۵میلیونو ۴۱هزار کیلو نشان می‌دهد. با مطالعه این آمار درمی‌یابیم که بدور از هرگونه هیاهو و جنجال و افکار سودجویانه در صورت عدم جوسازی و ورود محکترین به صحنه توزیع درمشهد ۳۱۰هزار خانواری، هر خانوار می‌توانست در هفتیک کیلو تخم‌مرغ براساس سهمیه، برای خانوادهاش بسا نرخ تبیین شده قبلیی خریداری کند، اما تغییر طرح و صدور بخشنامه جدید باعث شد در چند روز گذشته در کمتر مغازه‌ای بتوان سراغ تخم مرغ را گرفت و صفهای طویل مجدداً برای دریافت این کالای ضروری برقرار شد. در حالیکه شنیده می‌شود صاحبان برخی از واحدهای تولید تخم مرغ با سوء - استفاده از بخشنامه فوق و بارخ ۲۰۰ ریال صدها کیلو تخم مرغ رایب قشادهایی سطح شهر تحویل میدهند و آنها را برای جایپن بیشتر مردم چرتی‌می‌نمایند وبا در محموله‌های ده تنی بهخارج از استان منتقل می‌کنند. البته در زمینه توزیع مرغ از محل تولید ۰۱۸۸۳ر۷۲کیلو مرغ در مشهد، در هر ماه شهر و ندان میتواند مرغ مورد نیاز خود را دریافت کند، اما بدلیل اینکهمردمی برای تشخیص مرغ دقتچرایی و مرغ مشمول بخشنامه وجود ندارد از حیث کیفی مردم ضرر می‌کنند.

گفتگو با مرغداران

برای آگاهی رعایت جوبان بپی طرفی و عدالت رادر مطلب فوق کرده باشیم. بنا داشتیم با چندتن ازمرغداران متعاقب این‌بیت‌ای صحبت چندتن از مرغداران شهرمان نسبتیم که چیکده صحبت‌های آنها بدین شرح است .
● بانوجه به این مطلب که هیچگونه کنترلی بر روی عرضه مرغی مازادبر نگهداری (طرح ۴۲ روزه) مشمول بخشنامه صورت نمی‌گیرد، ایجاد بازار سیاه بصورت یک راهبه اجتناب‌ناپذیر ظهور منجوسی قشاده‌داشت که این عمل علاوه بر دوزخ دسترس فرارادان مرغ از دست محرومین، زمینه‌ای برای‌ایجاد واحدهای متعدد عرضه کننده غذاهائی نظیر گنکائی، بریان و .... خواهد شد.

● دسترسی نامحدود طبقه مرغ‌ریه مرغ و تخم‌مرغ‌رکنار انتظارات یکگاهه مستضعفین برای دریافت سرانه ۷۰۰ گرم موجب دوگانگی در سطح جامعه و منجر به ایجاد بدبینی دربین صاحبان اسلح انقلاب اسلامی خواهد شد آن نیستند

● عدم رعایت کنترل بر روی تولید مشمول بخشنامه منجربه ایجاد زمینه سودجویی فراوان قشر پول بوسل خواهد شد.

● البته این موضوع بانوجه به وجود بیش از ۲۰۰۰ واحد عرضه کننده تخم‌مرغ درسطح مشهد و عدم توانائی در تشخیص تخم مرغ تحت کنترل و تخم مرغ مشمول بخشنامه - و نیاز روزمره مردم مخصوصا مستضعفین به تخم‌مرغ بعراف سخت‌تر است.ضمن اینکه این امر باعث خود خواهد شد زمینه خروج تخم‌مرغ ازاستان فراهم شود و خراسان کنگانگون بدلیل خودکفائی در تخم‌مرغ مشکلی نداشته است را دچار مسائل جدیدنظیر کمبود واقعی و مدت دار نماید.

بیت‌نهاد

معتقدیم برای جلوگیری از سودجویی مسودجویان و بدبینی که در مردم ایجاد می‌نماید ، مقررات محکم وقابل بی‌گیری دراین رابطه تدوین و به اجراء گذاشته شود منجمله:

● مراکز ۱۲ گانه توزیع تخم‌مرغ درمناطق، محصولات خود رایبه افراد صاحب صلاحیت و شناخته شده واکدار، کنند وبابگاردن یارسیرویه‌ای تخففات را بگیری نمایند .
● تخم مرغ سهمیه‌ای براساس ضابطه‌ای نظیر دقتچره تاریخ مشخصی بارخ عادلانه توزیع شود .
● ترتیبی اتخاذ شود تا در مادی خریدی شهر کامیونهای حامل تخم‌مرغ متوقف نشوند و مراکز وسیع عرضه تخم مرغ با سهمیه‌ها قابل توجه‌در مناطقشهر- نشینی افزایش یابند.

سپشنشبه ۹ مهر ماه ۱۳۸۶
اکتبر ۱۹۸۵ - شماره ۰۲۷۷
پانزدهم محرم‌الحرام ۱۴۰۶

دانش آموزان بسیجی در حالیکه لباس رزم بر تن داشتند در خیابانهای اصفهان راهپیمائی کردند

در صفحه ۴

در جلسه شورای اداری اصفهان اعلام شد: تا پایان سال جاری توسط جهاد سازندگی

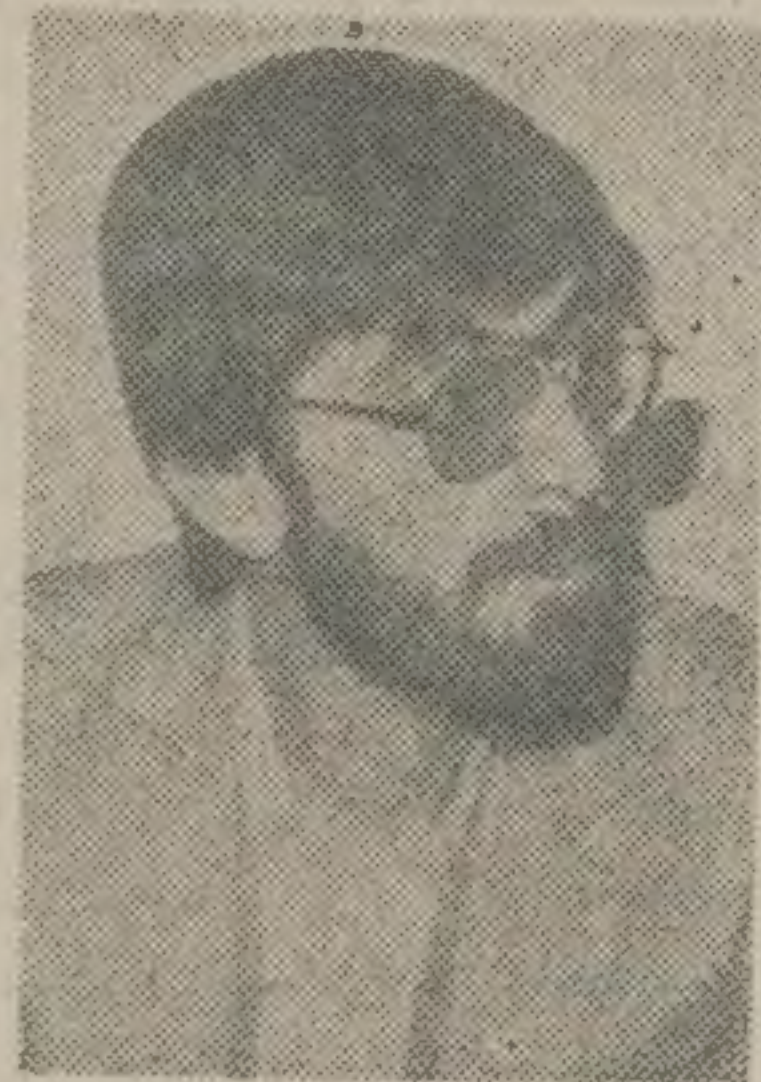
۴ هزار هکتار از اراضی استان اصفهان با اجرای طرحهای بسیجی احیامی شود

- سرپرست سازمان برنامه و بودجه اصفهان :
- در سال آینده ، تنها طرحهای نیمه تمام عمرانی تکمیل خواهد شد
- استاندار اصفهان : با وجود مشکلات مختلف باید کمر همت بر بندیم و در جهت خدمت بیشتر به مردم تلاش کنیم
- مسئولان دانشگاه اصفهان در جلسه گفتو شنود دانشجویان و

در صفحه ۴

ما از وجود نسل معترض معتقد و مثبت در دانشگاه خوشحالیم و این چیزی است که انقلاب طلب می کند

در صفحه ۴

طی مراسمی با حضور امام جمعه و مسئولان شهر

هندستان

خوانسار

گشایش

یافت

در صفحه ۲

با اجتماع در چند کیلومتری شهر

مردم لردگان از امام جمعه جدید خود استقبال کردند

در صفحه ۴

گفتگویی با نویسنده و کارگردان نمایشنامه «فرار از همر اه»

در صفحه ۲

طی سال جاری

۱۱۵۹ کلاس آموزش کشاورزی و ترویج در اصفهان تشکیل شد

در صفحه ۲

چاپخانه ولی عصر (عج) لردگان افتتاح شد

در صفحه ۲

نماینده مردم قمشه و جرقویه در مجلس شورای اسلامی :

کمبود آب و امکانات بهداشت و درمان از مشکلات روستاهای قمشه و جرقویه است

قمشه - خبرنگار اطلاعات : برادر رحمتی نماینده مردم قمشه و جرقویه در مجلس شورای اسلامی از روستاهای آسته سالار خسروآباد، سولار و دهک، زیارتگاه و شاره، شهرکهای خمینی آباد، اسلام آباد و شهرک طلقاتی و ترک آباد از حومه شهرستان قمشه و شهرضا بازدید کرد و از نزدیک مسائل و مشکلات آنها را مورد بررسی قرار داد.

وی در گفتگویی با اطلاعات گفت : عمده ترین مشکلات این روستاها امکانات بهداشت و درمان و کمبود آب کشاورزی و حتی آب آشامیدنی سالم است.

وی همچنین حنام بهداشتی، آسفالته راههای روستائی و کمبود محیط آموزشی را از جمله مسائلی داشت که بعضی از روستاها با آن روبرو هستند. برادر رحمتی در ادامه خاطرنشان ساخت : بعضی از این مشکلات با همت و هیاری خود مردم روستاها و دستگاههای اجرایی در آینده نزدیک مرتفع خواهند شد. همچنین با استفاده از بودجه اضطراری تخصیص یافته از سوی دفتر نخست ویزی جهت مناطقی که خشکسالی مواجه هستند، مشکل کمبود آب آشامیدنی، بعضی از روستاها نیز رفع می شود. و بهرحال این مشکلات به دستگاههای مختلف اجرائی انعکاس خواهد یافت تا بتدریج مرتفع گردد. همچنین برادر رحمتی از روستاهای رامشه، جارت آباد، اسفازان، احمد آباد، محمد آباد، نصر آباد، بیگان و سماعت آباد از منطقه جرقویه بازدید کرد و ضمن سخنرانی در جمع اهالی این روستاها مشکلات آنها را مورد بررسی قرار داد.

وی در این سخنرانی از همکاری و هیاری مردم در اجرای طرحهای عمرانی خصوصا مردم روستای رامشه و کمکهای آنان به جبهه های نبرد حق علیه باطل تشکر و قدردانی کرد و اظهار داشت : مسئولین باید تفصل کار سهری نشدند اجرای طرحها و پروژهای که تصویب و اعتبار آنها تأمین شده است اقدام سریع بنمایند.

برادر رحمتی از اکثر ادارات و نهاد های انقلابی حوزه انتخابیه خود نیز بازدید کرد و ضمن اطلاع از مسائل و مشکلات آنها پیشنهاد و انتقادات امت حزب الله را به مسئولین متذکر گردید.

از سوی شعب بانک استان

اطلاعات
شنبه ۹ مهر ماه ۱۳۶۴ - ۱۳۷۰۲

برای احداث واحدهای مسکونی در اصفهان تا یک میلیون و ۲۰۰ هزار ریال وام به متقاضیان پرداخت می شود

مسئول بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ناحیه اصفهان :

امسال ۳۵ هزار تن از نیروهای مردمی در اصفهان در دوره های آموزش نظامی بسیج شرکت کردند

جبهه ها نمی تواند هیچگونه قدرت دشمن در این است که در طول در حال حاضر عمده ترین ضعف تهاجمی داشته باشد

در صفحه ۴

ما از هیچ قدرتی نمی هراسیم و اگر لازم باشد، خلیج فارس را گورستان دشمنان اسلام می کنیم

در صفحه ۴

حجت الاسلام توسلی امام جمعه قزوین :

سرپرست سازمان تعاون روستایی استان :

میزان خرید گندم در چهارمحال و بختیاری نسبت به سال گذشته، ۴ برابر افزایش یافت

در صفحه ۳

برای احداث واحدهای مسکونی

بیش از ۱۷۵۰ تن آهن در اختیار روستائیان چهارمحال و بختیاری قرار گرفت

در صفحه ۳

نامه به :

اطلاعات اصفهان

با احداث یک سد به مشکل کمبود آب در مناطق قمشه و آباده پایان دهید

بارها شاهد سخنرانیها و مقاله های ائمه جمعه و نمایندگان شهرستانهای یزد ، شهرضا، جرقویه و آباده بوده ایم و هر بار دل خوش داشته ایم که وضع دگرگون خواهد شد. متأسفانه تاکنون از جنبه شعار فراتر نرفته ایم و همچنان مساله آب زراعی در این مناطق حل نشده است.

در حال حاضر قهرطبیعت چنان عرصه را بر کشاورزان و روستائیان زحمتکش و ایثارگر این مناطق تنگ کرده که بیشتر آنان مجبور به ترک زادگاه خود شده اند. عده ای بسوی جیرفت و سیوزار ، گروهی به طرف بندرعباس و بقیه به شهرهای بزرگ و کوچک جهت امرار معاش مهاجرت کرده اند.

در گذشته ، شهرستانهای قمشه و آباده در حاشیه کویر بودند و امروز این شهرستانها داخل کویر قرار دارند. ششای روان ، گرد و خاک و هوای متغیر کویر نیز بطرف بیابانهای جنوبی قمشه یعنی سمیرم علیا حرکت می کند.

خوشبختانه استعداد منطقه از جهت وجود آبهای طبیعی ، موقعیت مستعد سدسازی ، وجود زمینهای مسطح و برتوت زیر سد و کشاورزان و روستائیان فعال ، مینگر و ایثارگر، امکانات فراوانی فراهم آورده است .

باتوجه به اهمیت حیاتی مساله انظرط محیط زیست و جلوگیری از پیشروی کویر و همچنین معانت از مهاجرت بیرویه روستائیان ، مساله خودکفائی و موقعیت مناسب طبیعی ، پیشنهاد می شود در ۱۰۰ کیلومتری جنوب شهرضا و نزدیک آباده که رودخانه ای پرآب به طرف خلیج فارس جاری است، سد احداث شود، زیرا اختلاف سطح این رودخانه با شهرستانهای شهرضا و جرقویه متجاوز از ۲ هزار و ۵۰۰ متر خواهد بود و اگر دولت در این زمینه اقدام کند، بازدهی آن سد کمتر از دیگر سدهای ایران نخواهد بود .

همچنین ، پیشنهاد می شود با مدیریت و نظارت دولت شرکت سهامی ، زراعی تأسیس شود و از یابوت بین فروش سهام این شرکت به کشاورزان ، بروی رودخانه مایرود ، سد بسته شود .

مصدق دبیر دبیرستانهای قمشه

امروز کشورهای دنیا ارتباط با جمهوری اسلامی ایران را یک اعتبار و حیثیت سیاسی برای خود تلقی می کنند

دنیا و حتی استیکار جهانی باور کرده است که نظام جمهوری اسلامی استوار و شکست ناپذیر است

در صفحه ۲

اظهارات امام جمعه فارسان پیرامون مساله جنگ و شیطنتهای رژیم مزدور عراق در خلیج فارس

در صفحه ۳

تایروزی نهائی رزمندگان اسلام :

کارکنان سازمان تأمین اجتماعی اصفهان همراه معادل یک روز حقوق خود را به جبهه ها اختصاص دادند

اصفهان- خبرنگار اطلاعات- به دعوت برادر زبانیان مدیر کل سازمان تأمین اجتماعی استان اصفهان کلیه کارکنان شعب این اداره در یک گردهائی شرکت کردند.

در این جلسه که در محل اداره کل تأمین اجتماعی تشکیل شده بود، برادر زبانیان طی سخنانی با اشاره به جنگ تحمیلی عراق علیه ایران گفت:

هرکس موظف است به اندازه وسع خود در رابطه با جبهه و جنگ کمک و مساعدت کند.

وی سپس مسئله حفظ حجاب خواهران کارمند این اداره را مورد تأکید قرار داد.

در پایان گردهائی مذکور کارکنان متعهد و زحمتکش سازمان تأمین اجتماعی اصفهان به منظور پشتیبانی از جبهه های جنگ تحمیلی، متعهد شدند تا پیروزی نهائی رزمندگان کفر ستیز اسلام، همه ماهه معادل یک روز حقوق خود را به امر کمک رسانی به جبهه ها اختصاص دهند.

بام خود را ایز و سیل کنید
۱۵ سال تجربه در هوروق
انواع مشمع و غیر عایق کاری، ماستیک های آب بندی و استخرشنا رنگ و مواد شیمیائی ساختمانی ساعت کار ۸/۳۰ تا ۱۸ تلفن ۵۲۱۸۱
خیابان سروش جنب مسجد الغفور پلاک ۱۶۶
از ۸ سال تا ۲۰ سال ضمانت

امام جمعه موقت اصفهان در خطبه‌های نماز جمعه :

اگر انسان معیارها و ملاکهای واقعه کر بلا را سر لوحه خود قرار دهد زیر بار هیچ ظلمی نخواهد رفت

های آنان تجلیل کرد و خانوادهمای این ایثارگران که بسا صبر و بردباری این‌همه مصیبت را تحمل میکنند نیز مقامی والا در پیشگاه خداوند دارند.»

وی‌درپایان با اشاره به سالروز شهادت حجت‌الاسلام حاج‌عبدالکریم هاشمی‌نژاد و سالروز شهادت سرداران بزرگ اسلام ، شهیدان فلاحی ، ناجو ، نگوری و کلاه‌وزان، یاد این عزیزان را گرامی داشت .

پیش از خطبه‌های نمازجمعه اصفهان ، آقای واقعی نماینده مردم اصفهان در مجلس شورای اسلامی ، پیرامون انقلاب و اداری و لزوم پاکسازی در اداراها مطالبی بیان داشت و ضمن تقدیر از مسئولانی که خالصانه در نظام جمهوری اسلامی به مستمعان خدمت میکنند، به توزیع عادلانه کالا و مبارزه با عوامل‌پادزادنده در توزیع اشاره کرد و گفت : داین جنگ ناخواسته که ایرق‌ترتها برپا تمحیل کرده‌اند، نتنها نتوانست کشور اسلامی ما را ازپای درآورد، بلکه ر و ز بروزرماردار راه خود کثکفائی و عدم وابستگی بچلو برده استو ر بایوروزی نهائی رزمندگان اسلام در جبهه‌ها ، نارسائیا و مشکلات موجود نیز برطرف خواهد شد.

همچنین ، درفاصله‌ی بین خطبه‌های نمازجمعه‌ی اصفهان، پیام رزمندگان لشکر امامحسین قراشت کرد، دراین پیام بسا اشاره به توطئه‌های استکبار جهانی برای بمبارش کشین ملت ایران ، آمده است : رزمندگان اسلام در جبهه‌ها تسا آخرین قطره‌ی خون به‌نبرد افتخارآفرین خود ادامه‌خواهند داد.تایان انقلاب‌برای انقلاب حضرت‌مهدی(عج) متصل‌سازند. درپایان این‌مراسم، توسط یک فروند هلیکوپتر ، نمازگزاران گلابران شدند.

صحنه‌ای ازنمایش «سشب راحت» کارواحد تئاتر ارشاد اسلامی استان اصفهان

طین صدای «ولی‌زاده» خالص است ، ولی صدای رهام‌فروز، گاه‌صنعی مینماید ،بطوریکه تماشاگر حسن میکند رهام‌فروز درایضای نقش خود موفق نیست،

گفتگوی این آتن برای‌مدتی‌هرچند کوتاه بریک روال باقی نمی‌ماند و مدام از گذشته به‌حال و آینده کشیده میشود، آنجا که صحبت‌از گذشته میشودکردام سعی میکند قیافه دیگری را ترسیم کند ، به‌منظرفیات‌متن رهام‌فروز ازدیدی واقع‌بینانه‌تر برخوردار است و در سراسر گفتگو به بیان واقعات می‌پردازد ، اماولی‌زاده هواره در دنیای خیالی کبرای خود ساخته و پرداخته است سیر میکند آرزوهایش را درقلب واقعیت مینمید، درجایی که سخن ازآخال بهمیان می‌آید، رهام‌فروز بهمیان زندگی خود می‌پردازد . از زن زحمتکش و از پسرانش کیکیکی دکتر متخصص و دارای‌زنو بچهای بسیارمهربان و دوست داشتنی‌است و دیگری کبرائث درس‌خواندن زیاد سررا تیمارستان درآورده است ، سخن میگوید .

پسر دوم‌رهام‌فروز، حری‌های است‌که هواره‌توسط رفیقش پسرش کویدیمیشود، اما احساسات پدری‌وی چنان قویست که ناگهان مشتعل شده ، تام وجودش‌به لرزه می‌افتد و به طرف مقابل اجازه نمی‌دهد که درباره پسرش حرفی بگوید ،

ولی‌زاده ،«پسر و دختر مهندس و دکتر دارد که به‌ادامی خودش ، هرگز ازبذل وبخشن نسبت به او دریغ نمیکند، همیشه به‌نگر آسایش او هستند و حتی همیشه لباسهایش را اطو کشیده، کفشهایش را واکس می‌زنند،

آنچه در هرصحنه محواراصلی بحث‌این؟ نفرا تشکیل میدهد، مقایسه‌ی ارزشهای مادی شغل و موقعیت بجهایشان است .

همچنین ، پراکنده بودن صحنه (اتاق محقر مسافرخانه) نیز شاید موجبی باشبدر اینکه حرکت‌های جابجائی درصحنه نمایش درحین پرخاش به یکدیگر، برا تماشاگر ملموس نباشد.

اما آنچه‌ازخلال بحث‌های آنان میتوان فهمید،نیز این لایفر به محیطی امن و راحت و محبتی خالصانه است . مقایسه‌ی مکرر حمایت از ارزش‌های کاتب خود و محکوم کردن طرف مقابل ،بخصوص ازطرف‌ولی‌زاده‌یامت میشود ،که‌این دوستان هر شب پادگریری و ناراحتی به رختخواب بروند .

درشب سوم ، درگیری به مراتب شدیدتر میشودو هرکدام سعی میکنند باالجایزای مانع ازخواب دیگری بشوند.کیم رفتار کودکانه چنان به اوج می‌رسد که تصمیم میگیرند اتاق رایبه ۱۰ بخش تنگک کنند کیمعبار چندساعت مشاجره، رهام‌فروز اظهار ناراحتی میکند و مجبور به خروج از اتاق میشود ک‌با مخالفت ولی‌زاده مواجه میشود .ویس از چند لحظه بالاخره از اتاق بیرون می‌رود وبه رفیقش میگوید :

«همی اتاق مال خودت !

صبح روز بعد صاحب مسافرخانه درنهایت‌بی‌قیدی وبی‌تفاوتی خیراز مرگ رهام‌فوزی‌دهد و در اینجا است که ولی‌زاده ضربه می‌خوردو درمی‌یابد کچگونه به سادگی تنها رفیق و موئن خود را از دست‌داده است و سرانجام فریاد برآورده ، اعتراف میکند که همه‌ی گفته‌های او دروغ بوده است و چهره واقعی خود و زندگی خود را ترسیم میکند .

نمایش در مجموع از محتوا وویاخیوی برخوردار بود ، به گونه‌ای که بازنگری کردن تماشاگر بوواقیات زندگی ، نشان میدهندکه‌افراد مسن بیش‌از هر چیز به محبت و احترام نیازدارند، آنها همچون کودکانکی‌هستند ک‌به ساختن کاخ آرزوهایشان مشغولند و ملیسات و موضوعات هرچند کاذب برای‌وی خود ارزش محسوب کرده ، سعی ر حفظ آن‌ندارند ، هرچند که جزئیات آنان نباشد وویگن از واقعیت فزیدر ،نمایش‌مشش‌براحت، میتواند برای هریک ازتماشاگران حکایتی متفاوت دربرداشته باشد .

اطلاعات اصفهان و چهارمحال وبختیاری

گفتگویی بانویسنده و کارگردان نمایشنامه «فرار از همراه»

اصفهان- خبرنگار اطلاعات: نمایشنامه فرار از همراه کار تجربی واحد برنامه‌های تئاتر ارشاد اسلامی اصفهان که بوسیله مهدی شهداد نوشته و کارگردانی شده بود با بازیگری و همکاری عبدالکریم عنایت، حسین خسه، مهرداد ادرسی، اکبر گنجلی، اکبر امیری ، محمود میرعلایی، الناث علی نجوی، احمد ابراهیمی، علی فرومند، کاظمینظر، خسرو ثقیان، احمد اشرفیان، علی مقارن مسگری، اکبر مروجی و همیاری‌تی‌مهندس مقس، رضا کشانی و بهمن صبوری در اصفهان روی صحنه آمد. اگر چه گروه اجرا کشته نمایش‌عقیده‌دارند در این تلاش تجربی امیدواریم قدم کوچکی درام‌بزرگ تئاتر برداشته باشیم ولیکن استقبال تماشاگران ملاقمند به هنر تئاتر مود آن بود که تلاش‌های وسیع این‌گروه بهتر رسیده است.

خبرنگار اطلاعات اصفهان در پایان یکی ازجلسات نمایش با مهدی شهداد نویسنده و کارگردان فرار از همراه گفتگوشی انجام داده که ماحصل آن درپیم‌آید:
شهداد ابتدا در معرفی خود می‌گوید: من‌هم مثل همه پروپچه‌های تئاتر کارم را از همان دوران دبستان و بعد از دبیرستان شروع کردم و همیشه بطور بی‌کلی و مداوم دنبال ایثار را داشتم، بعد از انقلاب‌هم بپایند تااز بچه‌ها کار را شروع کردیم، و اولین کارمان رایا نام مجشن عاشقو را به معرض نمایش گذاشتیم. بعد از آمدن آقای کریمی به وزارت ارشادمهام و ارب‌نگارشدم، و اولین کارمان را در ارشاد بانام شریذطین» پردوی صحنه پردیم. که اتفاقا در جشنواره ۲۲ بهمن سال ۶۲ شرکت کرد، و ه جایزه ه‌گرفت که چهار جایزه به کارگردانی، متن، موزیک و بازیگری، که مقام اول را‌در جشنواره کسب کردند، تعلق گرفت. و پنجمین‌جایزه‌هم برای د‌گور بود که دوم شد و مسئولش من بودم. و در مورد طرح نمایش فرار از همراه اظهار داشت : همانطور که میدانید در جامعه ما در کنار انسان‌های‌مبتی و پویا که م‌بخود را از لجنزار وجود بیرون کشیده‌اند و ب‌ها انتخاب خود جامعه را زنده کرده و جهت بخشیده‌اند، کسانی‌هم هستند که درست در جهت مکن عمل کرده و نقش عوامل منفی وابسته در درجامعه‌بازی می‌کنند. کسانی‌خود را در لجنزار وجود غرق‌کرده‌اند و در تار‌هایی که به دور خود تنیده‌اند دست و پا می‌زنند و م‌بخود را درست در اختیارتشیطان‌که سبیل‌همه بدب‌یاست قرار داده‌اند و هم جامعه را به طرف عوامل منفی و شیطانی می‌کشاند. خوب در این‌میان‌تیزکسانی هستند که نمی‌توانند عوامل شیطانی حاکم برجامعه را تحمل کنند و برای کنده شدن از این عوامل پا علامت ستوالی به بزرگی هستی‌شان به میان جامعه رفته و سوال می‌کنند تا شاید پاچوب‌ای‌از این پستی‌نجات‌یابند و لاق‌ل تن درندند، که ما برای این منظور مردی سرگردان که پیوسته از این و آن سوال می‌کند را مطرح کردیم. این مرد تقریباً باآدم‌های‌پست‌و‌فرومایه‌ای برخورد می‌کند، که همه یا آگاهانه و یا ناخودآگاهیه این ورطه افتاده‌اند. که هرکدام از این افراد نیز از دیدگاه خود و از نقطه‌نظر پایگاهی که درآن قراردارد در این شخص برخورد می‌کند، و هیچکام حتی مهلت حرف زدن هیچ مرد نمی‌دهند، چه، همه او را با چشم جیب و شغلشان می‌بینند. همان‌گونه که در جامعه نیز همین‌طور است، و نه آنگونه که هست یعنی مردی سرگردان و پریشان، نزول خورمی‌خواهد به او قالب قرض دهد، بنگاهدار، سعی می‌کند ماشینی به او قالب کند، فالگیر فقط خواسش به ردل و همه ندایش درمیزش به جیب پست و مقامی دارد و همه ندایش درمیزش مردی که پست و مقامی دارد و همه ندایش درمیزش خلاصه می‌شود و صحبتش در عنوانش، اصلا اجازه گفتن حتی یک کلمه‌هم به مرد نمی‌دهد، و اصلا خودش را قاطعی نم‌کند و... تا عاقبت مرد سرگردان می‌ماندو صداهایی که در اطراف او را برآفرقتن و مبارزکردن با شیطان مسخره می‌کنند.

اما در این میان مردیکه مثل یک تماشاچی، امابه عنوان یک ناظر، جلوی سن پشت به تماشاچیان‌نشسته است، وقتی که دیگر هیچ حرکتی و هیچ وسوسه‌ای در مرد کارگر نیافتاد وارد صحنه شده و به او راه را می‌نمایاند و به او می‌فهماند که نمی‌شود از شیطان‌فرار کرد، ولی می‌شود برای مسلط شدنتاقتیر مردسرگردان خود می‌شود راهبر تا چایکه موفق‌می‌شود ک‌سن‌دیگری مثل خودش را نیز از سرگردانی نجات دهد. و در پایان درخصوص علت غل و درشت‌نمایی در شخصیت‌ها می‌گوید: چون سو‌م‌ها، سو‌م‌های ذهنی بود، بنابر این نمی‌توانستیم افراد را همان‌گونه که در جامعه هستند نشان دهیم محور سوژه ما مردی بود‌که می‌خواست با نفسش مبارزه کند، خوب، به در جامعه اگر فردی مادی به طور جدی بخواهدبا نفس‌خودش‌مبارزه کند، خیلی درونی برخورد می‌کند و بیشتر درخودفرو می‌رود. و ما برای اینکه دنیای درونی این فرد را به تماشاچی نشان دهیم باید غلر در کارو درشت‌نمایی در اعمال را وارد کنیم.

در آغاز سال تحصیلی جدید :

دانش آموزان مدارس چهارمحال و بختیاری دست به یک راهپیمائی باشکوه زدند

شهر کرد- خبرنگار اطلاعات: درآغاز سال تحصیلی جدید و دومین روز از هفته جنگ ،مدارس مختلفاستان چهارمحال وبختیاری طی آئین‌های ویژه‌ای همزمان با مدارس سراسر کشور پاژگشایی شد.

به گزارش خبرنگار ما از شهر کرد، در این مراسم دانش آموزان مدارس مختلفاستان دست‌به‌یک‌راهپیمایی پاشکوه زدند ویاشعارهای انقلابی خود، ادامه نیردقفس رزمندگان .کترسین‌ز اسلام تاپیروزی نهایی را موردتقدید قرار دادند.

بهمن مناسبت برداردن خواهران دانش آموزب‌طور جداگانه در دبیرستان‌های شهید آیت‌الله بهشتی وفجر اسلام گردهم آمدند.

در مراسم مختلف برادران دانش آموزحجت‌الاسلام نظری معاون پروزشی اداره کل آموزش وپرورش‌استان نظری مستثنای ، سخن اشاره به ایثار و مقاومت مجاهدین ولارو اسلام در جبهه‌های جنگ تحمیلی وبا تجلیل و کرامیداشت خاطره شهیدای‌اسلام،برآم‌ون اهمیت‌استقلال فرهنگی وتوسعه وگسترش فرهنگ اسلامی در جامعه مطالب میسوی بیان داشت.

همچنین در گردهم‌آی خواهران دانش آموز خواه عبداللهی از طلاب اعزامی حوزه علمیه قم پائشاره ب‌واقعه عاشورای کربلای حسینی وبا ذکر این نکته که کسب دانش وعلم یک نبرد مقدس و آینده ساز بشمار می‌رود، در رابطه با مبارزه بیکر امت شهیدپروور کشورمان در مقابله باکفر سخن گفت.

برای‌پایان گزارش در مراسم بازگشائی مدارس شهر کرد از سوی دانش آموزان قطنامه مش‌کی دره داده قرائت شد.

حجت‌الاسلام توسلی امام جمعهفرخشهر:

امروز کشورهای دنیا ارتباط با جمهوری اسلامی ایران را یک اعتبار و حیثیت سیاسی برای خود تلقی می کنند

شهر کرد - خبرنگار اطلاعات : حجت‌الاسلام عیسی توسلی امام جمعه فرخ‌شهر در یک مصاحبه اختصاصی با خبرنگار اطلاعات در شهرکرد شرکت کرد و به سؤالات وی در زمینه های مختلف پاسخ گفت. وی ابتدا در پاسخ‌این سؤال که نظرات و دیدگاه های شما در مورد جنگ تحمیلی عراق علیه انقلاب اسلامی چیست؟ و اثرات و آینده جنگ را چگونه می بینید؟ گفت : از آنجائی که اسلام یک مکتب انقلابی و انسان‌ساز و جهت دهنده است و تنها مکتبی است که جامعه انسانی را از انواع انحرافات و پستی‌ها نجات بخشیده و به مراجع انسانیت می رساند و تنها مکتبی است که قدرت مقابله با سلطه‌چوپان را دارا می باشد، که تجربه تاریخی صدر اسلام این‌حقوق را بخوبی‌برای همه روشن کرده، لذا موقعی ک‌در کشور ایران انقلاب اسلامی و بدنبالش نظام مقدس جمهوری اسلامی تحقق یافت، استکبار جهانی و در راس‌آن آمریکای جهانخواور احساس کرد که جرعه اسلام در ایران روشن شده و اگر گسترش یابد ظلمت ک‌تر را برمی‌اندازد. لذا با تمام توان برای خاموش کردن آن برخاستند و توطئه های بزرگی طراحی کردند که هر کدام آنها برای سقوط کشوری مانند ایران و حتی ای‌قدرتی کافی بود که بزرگترین توطئه، تحریک صدامو تحمیل جنگ‌ناخواسته به جمهوری اسلامی بود، نظام نوپای جمهوری‌اسلامی ایران در آغازجنگ در وضعیتی بود‌که ر‌بمیان‌ی‌حسابه استکبار سقوطش حتی بود. چیزی را که دنیابصاحب نیاورده بود و همان نقش اساسی در پیروزی ما‌داشت نهایت و لطف خداوند از یک طرف و استقامت و پایداری و فداکاری فریادیل توصیف ملت و رهبری قاطع حضرت امام از سوی دیگر بود که تاریخ حتی

وی افزود : در یک کلمه باید گفت دوست‌ودشمن یقین کرده‌اند که حقیقت و واقعیتی بنام انقلاب اسلامی تحقق یافته که هرگز نمی توان آن را نادیده گرفت، دوستان بسیار خوشحالند و دشمنان شدیداً عصبانی‌و عاجز از مقابله با آن، این حقیقت در دنیا آشک‌سار و ملموس است.

حجت‌الاسلام عیسی توسلی در ادامه گفت : با قاطعیت می توانم ابراز کنم که هیچ کشوری در دنیا بمانند جمهوری ایران‌از ثبات وض‌عیت‌اقتصادی برخوردار نیست آ‌تهم باتوجه به جنگ تحمیلی عراق علیه کشورمان.

وی در پایان ضمن اظهار تشکر و قدردانی از مردم مسلمان فرخ‌شهر در زمینه کمک‌های مادی و معنوشان به جبهه های نبرد حق علیه باطل از آ‌سنان خواست تا محو کامل صدام و صدامیان همچنان به کمک‌های مادی و معنوی خود به جبهه های نور علیه ظلمت ادامه دهند.

چاپخانه ولی عصر (عج) لردگان افتتاح شد

در عکس جمعی ازمسئولان استان چهارمحال وبختیاری وشهرستان لردگان بهنگام بازدید ازچاپخانه ولی‌عصر (عج) لردگان دیده می‌شوند

تشکیل ۳۰ کلاس سواد آموزی در خوانسار	برگزاری سمینار مسئولین دفاتر نهضت سوادآموزی استان اصفهان
آموزی دایر گردید. این کلاس‌ها با جذب ۳۳۰ نفر و پیس‌وادی در سراسرخواست‌های بسیارمطلوب و رغبت‌بخش نهضت سوادآموزی استان امید است اهالی شهیدپروور استان در نیمه دوم سال جاری در راه مبارزه بسا پیس‌وادی‌گام‌و‌ث‌ری برداشته و پیس‌وادران را به کلاس‌های نهضت راهنمائی‌نمایند	اصفهان - خبرنگار اطلاعات : سمینار یک روزه مسئولین دفاتر نهضت سوادآموزی استان اصفهان جهت بررسی مسائل این نهاد در برخورد تشکیل گردید .
خوانسار- خبرنگار اطلاعات: بمط‌ور ریشه کن کردن چهل و پیس‌وادی در استان اصفهان از سوی نهضت سوادآموزی استان امید است اهالی شهیدپروور استان در نیمه دوم سال جاری در راه مبارزه بسا پیس‌وادی‌گام‌و‌ث‌ری برداشته و پیس‌وادران را به کلاس‌های نهضت راهنمائی‌نمایند	در این سمینار پس از تلاوت آیاتی از کلام‌الله مجید سربست نهضت سوادآموزی استان اصفهان پیرامون مدیریت و مسئولیت ازدیدگاه‌اسلا‌بو نامه‌های‌حضرت‌علی(ع) دراین مورد سخن گفت . سپس مسئولین این‌نهاد به‌بررسی چگونگی و اجرای طرح بقیه‌الله‌اعظم که در نیمه دوم سال جاری به اجرا درخواهد آمد پرداختند. در پایان‌این‌سمینار مسائل و مشکلات دفاتر شهرستان‌های تایبه ا ستان مورد بررسی قرار گرفت .

خوانسار شد ودر آخرین تمرین قبل‌از سفر تیم، همراه باسایر بازیکنان تمرین کرد. البته دلیل نرفتن او به همراه تیم ویا نرفدن او برای هیچک‌ن مشخص نشد، که البته خط‌خوردن-سروری وفراخوانده شدن مجدد وی-حرف‌های بدنبال داشت .

واما رضا تاج دیگر بازیکن تیم در شروع تمرینات بط‌ور ناقص کم‌وبیش درتمرینات حاضر می‌شد ولی‌ناگهان تمرینات ناقص او قطع گردید که ظاهراً دلیل غیبت اواین مشکلی بود که درزندگی او بوجود آمده بود ولی تا به امروز هیچگاه از سوی مسئولین بط‌ور قاطع مشخص نشده که‌آ‌یا تاج ازتیم کنار گذاشته شده ویا پس ازرفع مشکلات دوباره در تمرینات حاضر خواهد شد .

واما ه‌یاس اخوان که یکی از بهترین بازیکنان اصفهان است پس‌از دعوت بدتیم‌مسئله درین‌خودرامط‌ر کرده‌که ظاهراً دلیل م‌خرخواهی او از شرکت در تمرینات همین‌امر بوده است.

وامامسئله‌امیرحسین‌شاه‌زیدی بازیکن ملی‌پوش اصفهان وامیر غول‌گل بازیکن برنشل و جنگنده تیم. در فاصله پانزده روز به مسافرت تیم و بهنگام دیدار تدارکاتی تیم باشاهین تهران پس‌از پایان بازی شاه زیدی مسئله گرفتاری‌های زندگی‌را مطرح واز شرکت در تمرینات درخواست‌های کرد و فولادگر نیز بدون اطلاع در تمرینات شرکت نکرد که همه این مسائل در اینجا قابل بحث و بررسی می‌باشد واز مسئولین تیم انتظار می‌رود باتوجه به استراحت درهفته سوم وسپس برخورد باپیس‌و‌گو‌اری تا‌س‌وما واشورا که در مسابقات تعطیل است وداشتن یک فرصت کافی جهت بازسازی تیم مسائل را بررسی نمایند وسیعی کنند در هفته‌چهارم‌تیم‌اصفهان باتمامی سرمایه‌های راستین‌در برابر تیم خوب و پر قدرت مازندران به میدان رود .

از طرفی، دیگر مسئله تیم، مسن بودن تعدادی از بازیکنان می‌باشد که خوب است مسئولین زحمتکش تیم بی‌ت‌ان ازهم پیش‌ت‌بی‌چ‌وان کردن تیم اقدام نمایند، وم‌دان بهتر بیشتر پ‌ب‌چ‌و‌وان خوب شهرمان جهت بروزلیاق‌ت-هایشان بدهند.

و اما در پایان به مسئولین تیم توصیه می‌کنم در یک نشست به‌مراه م‌زبان تیم‌های باشگاهی سعی نمایند یک نگاه لازم بین مسئولین تیم و‌م‌زبان باشگاهی بوجود آورندکه‌تیم‌منتخب‌شهر‌اصفهان‌جهت‌برخ کشیدن‌قدرت خود درسطح لیگ قدس شدیداً احتیاج به‌این نگاه و حمایت م‌زبان باشگاه‌ها دارد .

به‌امید روزی که تیم منتخب اصفهان را با تمام‌سرمایه های اصلی خود وجوانان لایق‌تر‌درمیدان‌ها نظار‌م‌شایم. اصفهان - خبرنگار اطلاعات

بیش از ۱۷۵۰ تن آهن در اختیار روستائیان چهارمحال وبختیاری قرار گرفت

شهرکرد- خبرنگار اطلاعات- به‌منظور ارائه هر چه بیشتر خدمات به روستائیان محروم استان چهارمحال بختیاری وتشویق این عزیزان زحماتش به عدم مهاجرت بی‌رویه به‌شهرها، طی دوماهه اخیر باتلاش‌استانداری ونوسط بنیاد مسکن انقلاب اسلامی این استان متجاوزاز یکهزار وهفتصد ونجاه تن‌آهن جهت احداث مسکن‌تحت‌ضوابطی دراختیار روستائیان استان قرار گرفت بگزارش رسیده از استان چهارمحال وبختیاری پراساس روش جدیدی که فربیی یکسری برنامریزی دراین استان اتخاذ شده، روستائیان متقاضی احداث مسکن می‌توانندپروانه ساختمان دریافت کنند. بدین ترتیب روستائیان محروم هلاوبیر تامین مصالح ساختمانی بویژه آهن وسیمان، از مزایای احداث واحدهای مسکونی بارغایت ضوابط و اصول کامل بهداشتی بهره‌مند خواهندشدوکیله واحدهای مسکونی روستاهای که دارای پروانه ساختمان باشند تحت نظارت وکنترل کارشناسان بنیاد مسکن استان احداث خواهد شد .

از سوی شعب بانک استان برای احداث واحدهای مسکونی در اصفهان تا يك میلیون و ۲۰۰ هزار ریال وام به متقاضیان پرداخت می‌شود

اصفهان - خبرنگار اطلاعات :
از سوی شعب بانک استان اصفهان از دهم شهریور ماه سال جاری در رابطه با تعمیر اساسی مسکن‌حداکثر ۶۰۰ هزار ریال‌برای تکمیل ساختمانی‌ای فردی حداکثر معادل یک میلیون و ۲۰۰ هزار ر یال از طریق قفود اسلامی و تحت شرایط خاصی به متقاضیان واجد شرایط تسهیلات بانکی اعطا خواهد شد .

این اقدام علاوه بر اعطاء تسهیلات بانکی وهزینه‌های صنعتی، معدنی، کشاورزی، عمرانی و خدماتی‌وبازرگانی در رابطه با تعمیر و تکمیل منازل مسکونی انجام می‌شود و نیز از سوی بانک استان اصفهان در رابطه با خانه‌های ساخته شده توسط این بانک در اصفهان و شاهین‌شهر حداکثر تا چهار میلیون ریال از طریق فروش اقساطی یا اجاره تملیک تسهیلات بانکی اعطاء می‌گردد .

مسائل ومشکلاتمردم تنها خیابان «مال‌خلفه» احتیاج به آسفالت دارد

حدود دوسال قبل از سوی فرمانداری لردگان‌خانه‌های وسط روستایمال‌خلفه، راجعت ایجاد جاده‌اصلی جراب کردند. اما طی این مدت نه تنها خیابانی‌احداث نشد بلکه این مسئله، مشکل مردم روستا را دوجندان کرد. چرا که‌بامور ماشین از این راه خاکی روستای مال‌خلفه درمیان گردویارآلودید می‌شود.

این مسئله اهالی روستا را دچار مشکل نموده‌است شما در فصل زمستان با بارش برف وباران در این منطقه یور هابری‌ن‌وسامثلتقلیدر جاده مذکورسختی انجام می‌گیرد. لذا از مسئولان امر درخواست می‌کنیم تا قبل‌از فرارسیدن فصل سرما نسبت‌به ترمیم وآسفالت این جاده اقدامات لازم را مبذول دارند.

لردگان مسجدهقلی احتشامی

با انتقال میدان‌تره‌بار از خیابان حافظ، مشکل ترافیک این خیابان را حل کنید

وجود میدان تره‌بار درخیابان حافظ اصفهان‌موجب ایجاد ترافیک سنگین در این خیابان‌شده‌است. اگر روزی جهت خرید میوه وسبزی از میدان تره‌بار، گذرگان به این خیابان افتاده باشد، مشاهده خواهید کرد که به‌علت کم پارکینگ وجود واث بارهای دوبله بارک شده در کنار میدان، یک سوگرم عرض بودن خیابان از سوی دیگر چنان ترافیکی ایجاد کرده است که در نتیجه فرار رابرقرار جریج‌می‌دهید‌واذخیر خرید منصرف خواهید شد.

لذا بجاست قاضی‌برداری اصفهان بانقتال‌این میدان به محل مناسب تری،از بارسنگین ترافیک خیابان‌حافظ بکاهد.

اصفهان- سیداحمد علی‌ضایی

جواب شهرداری اصفهان‌مشکل ما را حل نمی‌کند

وجود دست اندازهای بزرگ در خیابان مشتاق‌حوم اصفهان خواب راحت رابر مردم این محله حرام کرده است.

گروهی از اهالی این خیابان و محل‌یل شهرستان اصفهان وارسانال نامدی به روزنامه اطلاعات ضمن اعلام این مطلب،همچنین اظهار داشتند: شب هنگام بیماران که باریج وزحمت بسیار به خواب رفته‌اند وین مردمی که خسته از کارهای روزمره‌می‌خواهند ساعاتی استراحت نمایند، ناگهان ارمادی هولناکی که پراتی افتادن‌چرخ کیمیری ویا کامیون از روی دست‌اندازهای بزرگ ایجاد می‌شود، هراسان از خواب بیدار می‌شوند، بملازمروژه نیز بهنگام عبور از این خیابان دچار مشکلاتی زیادی می‌شوم واگر ایفانا کورک بمیاری راینخواهیم به دکتر برسانیم بامور چند وسیله نقلیه و ایجاد کوهی ازگرد و غبار حال وی وخیم‌تر می‌شود.

ضمنا مشکل مایه همین‌جا ختم نمی‌شود، چه عدم لوله‌کشی فاضلاب وتصفیه‌خانه در منطقه ودر نتیجهپخش بوی شمتی کننده آن وین وجود کشتار گاه بهداشتی محبط را به مخاطره‌انداخته وبیماری‌های گوناگون‌جان اهالی بویژه کودکان را تهدید می‌کند.

در این رابطه باره‌ابه شهرداری مراجعه کرده‌ایم اما جوابی سربالایی تحول‌یمن داده‌اند از جمله اینکه ممکن است در سال آینده طرح ایجاد اتوبان در این منطقه بنیاده شود لذا،در حال حاضر جواز ساختمان به افراد نمی‌دهیم‌وخود قضاوت کنید که‌آیا این‌جواب مشکل مزاحل‌خود کرده بجاست مسئولان دست‌اندرکار بان‌تخاف تصمیمات جدیدتری نسبت به‌حل این مشکل اقدام نمودهرچه سریع‌تر طرح‌های سازنده‌ای در این منطقه به‌مورد اجرا درآورند.

میزان خرید گندم در چهارمحال وبختیاری نسبت به سال گذشته، ۴ برابر افزایش یافت

شهرکرد- خبرنگار اطلاعات: درجریان بازدید استاندار چهارمحال وبختیاری از سیلوی شهید اسنکی شهرکرد سرپرست سازمان تعاون روستائی استان اعلام کرد: در سال جاری ازآغاز فصل برداشت گندم تاکنون متجاوزاز ۱۲هزار تن گندم توسط مراکز خرید درسطح استان از کشاورزان خریداری شده است کهاین رقم نسبت به مدت مشابه سال قبل حدود چهار برابر افزایش‌نشان‌می‌دهد. دراین بازدیدکمعاون سیاسی- آداری استانداری نیز حضور داشت، استاندار چهارمحال وبختیاری ضمن بررسی مسائل ونارسانیه‌هایموجوددرسیلوی شهیداسنکی شهرکرد که منجر به‌مطمّل سرگردان شدن کشاورزان استان هنگام تحویل گندم پسیلو می‌شود، خطاب به مسئولان وکارکنان این سیلو گفت: شما می‌توانید نقش تعیین‌کننده‌ای درتوشیق‌ویالسدرد نمودن کشاورزان‌نسبت بهکشت محصول‌گندم داشته باشید بنابراین سعی کنید تا رفع مشکلات وتلاش وکوشش هرچه بیشتر از اتلا‌وقت کشاورزان، برای تحویل گندم به سیلو بکاهید تا زارعین درسال آینده باعلاقه بیشتری مزارع خود را به زیرکشت درسال ببرند .

۱۱۵۹ کلاس آموزش کشاورزی و ترویج در اصفهان تشکیل شد

اصفهان- خبرنگار اطلاعات: در حالیکه پیش بینی کلاسهای آموزشی ترویج در سال جاری در استان اصفهان ۶۰۰ کلاس بوده، تاکنون یکهزارو ۱۵۹ کلاس در سطح این استان در زمینه‌های آموزش کشاورزیو ترویج تشکیل شده است.

اداره کل کشاورزی اصفهان همچنین اعلام کرد: سه نمایشگاه کشاورزی و تشکیل ۱۵ نمایشگاه دهستان رادن برنامه داریم که این کار برای اولین بار در سطح کشور صورت می‌گیرد وامیدوایم توام با موفقیت باشد.

این اداره کل همچنین اعلام کرد: از اول مهرماه هر هفته دریک روز خاص مایوریت به بخش فیله‌های آموزش کشاورزی خود اهیم کرد که دیدن آن برای‌عموم آزاد است. ضمنا تاکنون هفتاد دوره باطرح کاده‌هموم داشته‌ایم که امیدوایم درآدمه این همکاری نیز موفق باشیم.

بوئین میان‌دشت با تمهیدشدید پزشکی روبروست

شهربوئین میان‌دشت با ۵۴ روستای تابعه وداری جمعیتی بیش از ۶۰ هزار نفر، باکمبود شدید پزشکیو امکانات درمانی روبروست.

این شهر وروستاهای تابعه درکل يك درمانگاه و يك پزشك دارد که روزانه حدود ۱۴۰ بیمار را ویزیت می‌کند در نتیجه عده‌ای از بیماران نیز مجبورند جهت مداوا به سایر شهرها مراجعه کنند.

این درصورتی است که عملیات احداث بیمارستان شهید مصطفی خمینی که دارای بخش زایشگاه‌تیزشست، در این شهرستان به‌پایان رسیده واماده پسربرداری است. اما بدلیل نداشتن پرسنل حیوان‌بال استفاده‌نده است. گروه کثیری از اهالی بوئین میان‌دشت‌وحومه‌ضمن مراجعه به‌دقتر نمایندگی اطلاعات در این‌شهرستان‌بایان این مشکل از مسئولان امر درخواست کردند که در مورد کمبود پزشك این منطقه‌چاره‌اندیشی کرده واز عواقب ناگوار برای بیماران پیش گیری نمایند.

سودجویان و ترانفروشان این خیابان‌را قرق کرده‌اند!

در حاشیه فلکه دروازه تهران (میدان جمهوری اسلامی) وپناهی خیابان ریاط اصفهان ،فهرسودندگان دوره گرد توسط واث وکارویزین کامیونهای آجرکه که در انتظار اغفال مردم برای گرانفروشی هستند،جان مردم را به لب رسانده‌اند. این مسئله در حالی است که شهرداری اصفهان‌از یکسو سبل کامیونهای یاری وتقریلرها رااز طریق‌اتوبان گاره به این خیابان سرازیر کرده واز طرف دیگر آسفالت تنها باند ساخته شده خیابان‌باطحرا روسته‌انداز است وعلی‌رغم مشکلات وفلغات جانی بسیار زیاده‌است به زیرسازی وآسفالت باند دیگری خیابان که جنبه‌حیاتی دارد، اقدام نمی‌کند.

بجاست مسئولان ذیربط همت کرده واجازه ندهند که معابر عمومی وسیله سودجویی افراد چپاولگری شود که حتی کالاهای خود راه چندین‌برابر قیمت‌می‌فروشند بدون اینکه عوارض ومالیات مربوط راه دولت برداخت کنند وحاشیه خیابان دکه مجانی آنها شده است.

اصفهان -سیدالله زمانی

راه عبور و مرور دانش‌آموزان را آسفالت کنید

قسمتی از مسیر مدرسه راهنمایی تحصیلی دخترانه کوثر ودیستان‌های دخترانه وسرانه جی‌که- بیش از هزار دانش آموز گورگ ونوجوان‌دارد، به‌علت خاکی‌بودن، مشکلاتی از قبیل آمد وشد‌دانش آموزان را بخصوص در زمستان که فصل بارندگی است و‌موجب گل‌ولای می‌شود، بوجود آورده است.

ضمنا از سوی شهرداری منطقه هشت‌اصفهان‌نسبت به آسفالت این راه عبوری که در حدود صد‌میل‌وینجاه متر طول دارد، هیچگونه توجیهی نشده در حالیکه همه سیرهای منتشی به مدارس یاد شده با همکاری مردم آسفالت شده است.

از مسئولین مربوطه تقاضای‌سیدیگی هرچه‌سریعت‌تر به این مسئله را داریم.

اصفهان- زینب‌کبیری
استاندار چهارمحال وبختیاری‌در دیدار باهمچارین‌چنگ:
صیر مهاجرین چنگ تعمیلی یکی از رموز موفقیت‌های این چنگ است

شهرکرد- خبرنگار اطلاعات- گروهی از خانواده‌های معظم شهید وین مهاجرین چنگ تعمیلی استان‌چهارمحال وبختیاری به‌اتفاق مسئول بنیاد امور مهاجرین استان، بابارادر گرانمایه استاندار دیدار و گفتگو کردند. در این دیدار که حجت‌الاسلام میرشعین‌میر رئیس کمیته امداد امام خمینی و فرماندار بروجن نیز حضور داشتند، ابندا مسئول بنیاد امور مهاجرین چنگ تعمیلی استان گزارشی از وضعیت مهاجرین وایر وفاداری آنان به روحانیت وانقلاب اسلامی ارائه کرد. آنگاه برادر گرانمایه ملی سخنانی پیرامون دستاوردهای‌انقلاب‌اسلامی ونقش فعال مردم در جنبه‌های برد حق علیه باطل‌مقابل ستموی بیان داشت.

وی در بخشی از سخنانش بااشاره به پایداری و مقاومت راجل‌خودگشتگی مهاجرین چنگ تعمیلی و امکاناتی که خاتیناکارامه ش، وقرب در اختیار مسلم کدگذاشته‌اند اما دیدیم که چگونه زمین گیر ودرمانده شده‌د وصبروشکیبایی مهاجرین چنگ تعمیلی یکی از رموز موفقیت‌های این ملک بوده است.

اطلاعات اصفهان و چهارمحال وبختیاری

شهر کرد - خبرنگار اطلاعات :
انگیزه جنگ برای جامعه‌یما روشن است،امروز آبرو و عظمت انقلاب و مردم پشتی به جنگ شهادت و ایمان دارد و موج توفنده ی این جنگ می‌رود تا ریشه کفر و نفاق را قطع کند. ما منتقدیم که نتیجه جنگ سرنگونی رژیم بعث و تشکیل حکومت اسلامی در عراق خواهد بود،،حجت‌الاسلام حسین توسلی امام جمعه فارس: در یک مصاحبه اختصاصی با خبرنگار اطلاعات ، ضمن اعلام مطلب فوق، از مسئولان و دولتمردان نظام جمهوری اسلامی ایران خواست، با پشتیبانی امت حزب‌الله، تکلیف جنگ را روشن سازند و مجال نفس کشیدن به دشمن ندهند.

وی درخصوص امنیت خلیج فارس و حرکت‌های رژیم مزدور صدام جهت به آشوب کشیدن این منطقه، گفت :
دامنیت خلیج فارس هم مورد توجه ما و هم مورد نیاز دنیا است. صدام به اشتباهخیال میکند با بمباران جزیره خارک و کشتی‌ها یت‌تکتن ایمن را هم می تواند از دل‌های مردم بیرون کند.

فعالیتهاوبرنامه‌های دفتر آموزش ضمن خدمت اداره کل آموزش و پرورش اصفهان، تشریح شد

به‌علت پراکندگی ومعزومیت‌های شدید مادی و معنوی در بخشی از استان، امکان برگزاری کلاسهای بازآموزی و کارآموزی درطول سال تحصیلی مقدور نیست

اصفهان - خبرنگار اطلاعات :
آقای جعفری‌رئیس آموزش ضمن‌خدمت اداره‌کل آموزش‌وپرورش اصفهان دریک گفتگوی اختصاصی با اطلاعات به تشریح اهداف وفالیتهای این‌واحد پرداخت .

وی درآغاز اظهار داشت :
دفتر آموزش ضمن خدمت دفرستیک که زیرنظر شاخه معاونت تأمین و تربیت نیروی انسانی وزارت آموزش و پرورش ه م بافتر تربیت معلم درتربیت وتأمین نیروی انسانی مورد لزوم وزارتخانه فعالیت‌دارد و به‌منظر می‌رسد این هدف تازمانی که مراکز تربیت معلم ما تمامی امکان لایزبرابری این امرهم دارا نباشند ادامه پیدا خواهد کرد .
س هدف اصلی همانگونه که ازنام این واحد ضمن‌خدمت، پیداست خدمت وسرویس دادن به معلم درطول دوره خدمت می‌باشد .

تقویت زمینه‌های معنوی معلم
وی‌بااشاره به‌اهداف وبرنامه‌های تربیتی گفت:در برنامه‌های آموزشی وکلاسهائی کدایر میشود، تکثیر پرورش وتقویت زمینه‌های معنوی معلم است زیرا اصل مسلم همان است که قرآن کریم برتذکیه قبل از تعلیمتذکیه دارد و نیز هدفهای تربیتی جمهوری اسلامی نمیتواند جزاین باشد. خوشبختانه اکثریت افرادی که در شرایط کنونی کسوت معلمی را انتخاب کرده و حاضر دراین سنگر مقدس علیه جهل ونادانی میازره نمایند از تعهدی بالا نسبت به اسلام وانقلاب برخوردارند.

وی‌افزود: در برنامه‌های آموزشی ما از آموزش قرآن مجید،احکام اخلاق وجهان‌بینی اسلاموبغیره جای خاصی دارد . و اما بددیگر که کسب تخصص لازم در امر آموزش است نیزبود صورت‌آچرا میشود، چنانچه همکار ما دربوداستخدام بوده وفراراست از طریق حق‌التدریس ویمنایی به استخدام وزارت متبوع‌درآید دوره‌های مربوط بیشتر بانامکارآموزی دایر میشود که تکثیرپرورشهای آموزشی‌هردرس درمنطقه آموزش‌مربوط می‌باشد.
بیوان مثال برای آموزگاران روشهای تدریس ریاضیات ، فارسی ، علوم دینی، اجتماعی و غیره‌سز گرفته شده است و اما آنچه که بانام آموزش ضمن خدمت بیشتر سازگار است کارآموزی و بازآموزی است که درجریان خدمت معلم باید صورتک پذیرد.
فراین قسمت نیز بودطبق عمل میشود یا اینکه ما مجبوری طرحوا وبرنامه‌های تدوین شده توسط دفتر تحقیقاتو برنامه ریزی و تألیف کتابهای درسی خواهیم بود که آن دفتر بازحمااتو مشقات فراوانی که‌متحمل میشود کتبی راتجیدب چاپی‌نماید و ضرورت توضیح آنها یا از جهت آنکه بامرفک اصل اسلامی هم خوانی نداشته است و یابینکه مطالب علمی آنها همگامی با علم روز جهانی خود رااز دست‌داده است لذا دراین تجدیدچاپ یکسری مطالبی مفاهیم جدید مطرح می‌شودکه احساس می‌گردد معلم باید درجریان تفری‌موفلان واساتید محترم فراگیرکرد که این وظیفه را دفتر آموزش ضمن خدمت انجام می‌دهد وایا عزام مدرسین محترم اساتید بهمتوران وبرقراری رابط تبادل افکار با مولفانانتقال دهنده آن مطالب به معلم خواهد بود. مانند کتب ریاضی اول تا پنجم دبستان و درسال تحصیلی آینده کتب ریاضی‌اول وزبان انگلیسی‌اولر‌اهنمائی تحصیلی‌ویاآنکه بازآموزتی

اظهارات امام جمعه فارس پیرامون مسأله جنگ و شیطنت‌های رژیم مزدور عراق در خلیج فارس

راه عقیده و مکتب خود جهاد میکنم و این عقیده با قطع یا وصل شیر‌های‌نفت، خاموش یا روشن نخواهد شد، زیرا روزی که صدور نفت قطع شود، معلوم نیست دنیا و مرتجعین منطقه کثتر از ما بیوزی مردم بیرون کند.

فعالیتهاوبرنامه‌های دفتر آموزش ضمن خدمت اداره کل آموزش و پرورش اصفهان، تشریح شد

خواهیم داشت که‌هنوز فرصت توضیح کتاب میسر‌نشده ولیکن بلیل پیشرفت علم و طرح دیدگاههای جدید لازم است معلم پائزحزین مطالب آشنا شود تا درجریان تدریس وانتقال مفاهیم به‌دانش‌آموز توفیق داشته‌باشد وهدف اصلی این واحد شاید همین بختی‌باشد که‌با مطالعات وانجام تحقیقات دیرینه‌های آموزش و تکتولوژی آموزشی کشورهای پیشرفته جهان وتامس بادانشگاهها و مدارس عالی وغیره میسر خواهدبود.

فعالیت‌های واحد آموزش ضمن خدمت
رئیس آموزش ضمن‌خدمت استان اصفهان‌همچنین دررابطه بافعالیت‌های این واحد درسال جاری اظهار داشت: درسال جاری بتربیت درمنطق ابتدائی ، ادامه کلاسهای کارآموزی‌کتب ریاضی اول‌پانجم وادرسراسر استان داشتیم . ادامه کلاس مدیریت مدیران دبستان‌هی نواحی پنجاهگانه شهر اصفهان واز پنجم مرداد تابحال کلاس کارآموزی ۲۰۰ ساعته آموزگاران حق‌التدریسی ویمنایی سال قبل سراسر استان راکه در شهرهای اصفهان ، کاشان ، زرین شهر ، گلپایگان و قمشه برای حدود یکهزار و دویست نفر دایر بوده و هم اکنون مشغول برگزاری آزمون پایانی دوره هستیم ومجددا همین کلاس برای آن عده از آموزگاران سال‌جاری‌که اخیرا نتایج استخدامی آنان اعلام شده است ازدم رئیس آموزش ضمن‌خدمت استان اصفهان‌همچنین دررابطه بافعالیت‌های این واحد درسال جاری اظهار داشت: درسال جاری بتربیت درمنطق ابتدائی ، ادامه کلاسهای کارآموزی‌کتب ریاضی اول‌پانجم وادرسراسر استان داشتیم . ادامه کلاس مدیریت مدیران دبستان‌هی نواحی پنجاهگانه شهر اصفهان واز پنجم مرداد تابحال کلاس کارآموزی ۲۰۰ ساعته آموزگاران حق‌التدریسی ویمنایی سال قبل سراسر استان راکه در شهرهای اصفهان ، کاشان ، زرین شهر ، گلپایگان و قمشه برای حدود یکهزار و دویست نفر دایر بوده و هم اکنون مشغول برگزاری آزمون پایانی دوره هستیم ومجددا همین کلاس برای آن عده از آموزگاران سال‌جاری‌که اخیرا نتایج استخدامی آنان اعلام شده است ازدم

به دلیل پیشرفت علم و طرح دیدگاههای جدید ضروری است معلم با شرکت در کلاسهای بازآموزی با تازه‌ترین مطالب آشنا شود

شهریور ماه جاری شروع شده وامیدوایم به خولو قوهایی برای اوایل سال تحصیلی آینده بنام بردس در منطق راهنمائی تحصیلی کلاسهای ۱۲۰ ساعته بازآموزی زبان انگلیسی و هنرسراسر استان و حرفه ونفن‌های شهرامضیان رانشته‌ایم وبیماری خداوند بزرگ درطول سال‌تحصیلی آینده بتغییریاضی وادامه زبان انگلیسی راخواهیم داشت .
درمنطق دبیرستان ، بازآموزی روانشناسی و زبان انگلیسی استان ، درحک مناطق ونواحی‌دوروست استان داشتیم و فریل حاضر کلاس ادبیات فارسی سراسر استان شروع شده که امید استبه یاری‌خداوند تاپایان شهریور به اتمام برسد .
یکپیری واتمام کلاسهای عربی‌واقتصاد سالهای گذشته تاواخر شهریورمهاجری است واما درقسمت هنرستان و دبیرستانهای خدمات ، کلاسهای مکانیک عمومی ، مکانیک اتومبیل و برق را داشته‌ایم که بااعزام کارآموزان به تهران و پذیرش کارآموزان سراسر ایران توام بوده است .

کارآموزی برادران وخوهران متصدیان شغالو جدیداستخدام آزمایشگاههای مقاطع آموزشی و هلال احمر استان و طرح‌کاد خوهران از دیگر فالیتهای سال جاری این واحد بوده است .

استقبال معلمین از کلاسهای بازآموزی

آقای جعفری در پاسخ به‌این سؤال که استقبال همکارانان دربرنامه‌های ارائه شده چگونه بود و آیا جاذبه‌های مادی‌وکسب امتیازموجب‌استقبال همکارانانان نبوده ؟ گفت:
سؤال بسیار مناسبی است که دراینجا لازم می‌دانم ابتدا بعنوان یکهمکار از تمامی برادران وخوهران معلم بخاطر استقبال بی‌نظیروشایان توجه آنان تشکر کنم که حتی درفضی از رشته‌ها گرایشیه خود که بدلیل عدم امکان تأمین مدرس و مشکلات دیگر مجبور شدیم‌آمار کلاسها راسهمیبندی کنیم و

لبقات پنجگانه‌ی معدن را تشکیل میدهند، خارج وبه کارخانه تقلیط حمل میشود. در طبقات معدن‌سرب‌نخلک که در ۱۳۰ کیلو متری شمال شرقی شهرستان نائین قرار دارد، بیش از ۶۰ کیلومتر تونل احداث شده که با کشف رگه‌های جدید سرب، به طول‌این تونل افزوده خواهد شد. این تونل‌ها از نوع اصلی با عمود به رگ‌و تونل‌های دنبال رگ به صورت عمیق‌تر ودریسی هستند و چنانچه نیاز به استخراج بیشتر سرب باشد، میتوان به میزان ۲۰۰ تا ۸۰۰ تن سرب قابل فروش را ماهانه از این معدن استخراج کرد که برای این منظور ،وستگاه اسکپ در چاه شماره ۵ معدن‌توسط کارشناسان‌جارجی در دست نصب است. بااستخراج این معدن تا‌مق ۲۰۰ متر، عمر معدن بیش از ۲۰ سال خواهد بود که با احساب کشفیات جدید واستخراج طبقات معدی تا‌مق ۲۸۰ متری، عمر معدن طولانی‌تر خواهد شد در ضمن، در مجاورت معدن سرب نخلک، یک آ‌موزشگاه‌فعالیت دارد که‌از سال ۹۱ فعالیت مجدد خود را آغاز کرده ودر حال حاضر ۴۸‌لانشیور در آن مشغول تحصیل هستند. فارغ‌التحصیلان این آموزشگاه‌در آینده‌با متزان‌تک‌مستند در معادن وواحدهای بزرگ صنعتی مشغول کار خواهند شد.

این آموزشگاه پس از انقلاب ۳ دوره‌ی آموزشی داشته است.

۲ خبر ورزشی از فلاورجان

فلاورجان - خبرنگار اطلاعات - دور دوم مسابقات فوتبالی جوانان یادواره شهید رجائی و شهید باهنر در شهرستان فلاورجان برگزار شد، در این مسابقات که ده تیم شرکت داشتند ، نتایج زیر بدست آمد:

خواسارک ۵ - وحدت افق ۴ ، همای کیشاد ۱ - استقلال فلاورجان صفر ، برق فلاورجان ۳ - اتحاد فلاورجان ۱ ، پرسپولیس کرسگان ۱۰ - پاس ازگرد ۱، آزادی سوردجان ۳ - امید آبیئل ۲ .

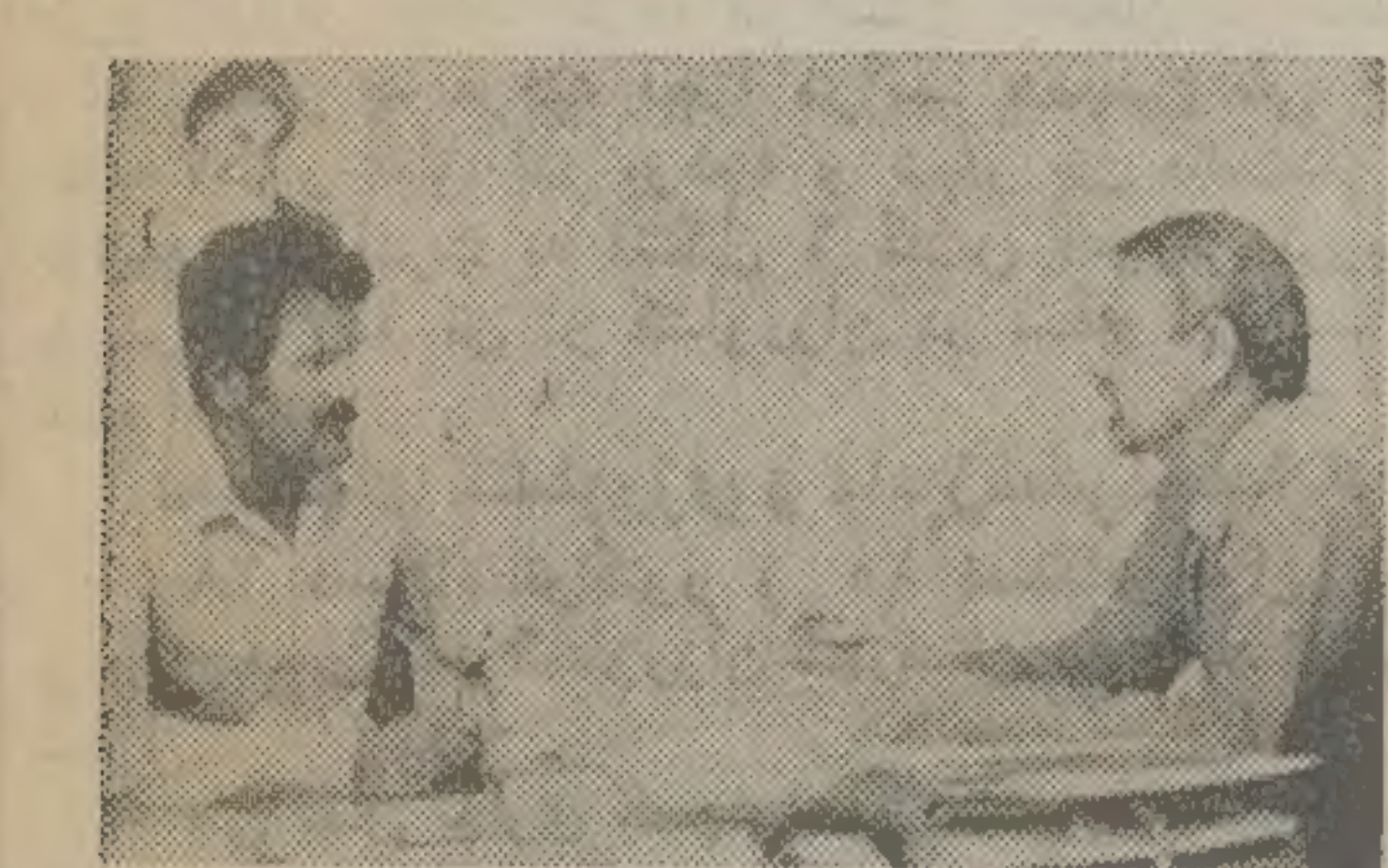
نتایج مسابقات والیبال جوانان

فلاورجان - خبرنگار اطلاعات - از سوی هیئت

سشمنشبه ۹ مهر ۱۳۹۶
پانزدهم محرم‌الحصام ۱۴۰۶
اول اکتبر ۱۹۸۵ - شماره ۱۷۷۰۲

لط‌مه ببینند...
امام جمعه فارس‌ان‌با اشاره به‌وضعیت اقتصادی کشور در طول جنگ تحمیلی، گفت :
در هر کشور دیگر اگر این جنگ اتفاق می‌افتاد، استقلال سیاسی،اقتصادی وفرهنگی باقی نمی‌ماند، اما انقلاب مسا بخاطر اصالتی که دارد، در راستای‌جنگ و دفاع مهبه برنامه‌ریزی سیاسی و اقتصادی خود توجه نشان داد، تا جایی که امروز بعد از گذشت ه سال، کارهای هم‌رانی تقویت شده و با گسترش واحد‌های تولیدی، درزمینه‌ی صنایع نظامی هم پیشرفت کرده‌ایم، در حالیکه رژیم عراق دچار رکود اقتصادی شده و وام های کلان از کشور های شرق و غرب دریافت کرده است.

حجت‌الاسلام توسلی سپس به ککب‌های ایثارگرانه مردم منطقه فارس‌ان‌شهر کرد و گفت :
در طول جنگ، چندین‌ساز کاروان کپ‌های مردمی به جبهه ارسال شده که شامل چندین دست‌گاه مس‌الین، متجاوز از یکهزار راس دام، چند میلیون ریال پول نقد و ده‌ها تن کالا و مواد غذائی بوده است.

برادر جعفری رئیس آموزش ضمن خدمت استان اصفهان بهنگام گفتگو باخبرنگار اطلاعات

نداشتن جای‌مناسبی جهت‌تشکیل حداقل حدود ۲۰ کلاس باامکانات و فضای مناسب از جمله مشکلات مرکز آموزش ضمن خدمت استان اصفهان است

شمرنه بقیه همکاری‌تأشیم که داوطلب بوده وهستگاه اما شرکت آنان در کلاس مقدور نشده .
درهرحال باید عرض کنم‌استقبال خیلی زیاد وامکانات محدوداست .
هن راطبعیا بخش‌بوم سؤال هم باید بگویم البته چنین مسئله‌ای درحد بسیار محدود آ‌موزرگروه‌های بالا مطرح است و حال آنکه گرایش وجذب کلاس شدن راشما درتمامی مقاطع آموزشی وگروه‌های استخدامی مشاهده می‌نمائید وانگهی جامعه پویا و متحرک امروز ماچنین‌نیازی رادرمعلم‌وجودآورده‌است زیردانش‌آموز فعال وراشه مطالب علمی مختلف از رسانه‌های مختلفه عمومی و پیشرفت سریع علم ستوال‌ت‌گوناگونی راطرح می‌کند که پاس‌گوشی به‌تمام‌آنها جز ازرمثل انتظ‌ان نمی‌رود واین پاس‌گوشی نیزامکان پذیر نخواهد شد، مگر با مطالعه و تحقیق دائم وتامس باامراکز علمی جامعه، وتجربه سالهای گذشته خصوصا سال جاری این مطلب رانائید می‌نمائید که چنانچه تهرتیه و تدارک برنامه‌های آموزشی وبازآموزی خصوصا دعوت از اساتید متعهد و متخصص کوشش شود و خداوندمان توفیق دهد چه‌بساکه همان‌ساعات آ‌موزرگوه‌ای اول‌انگیزه های مادی فراموش شده وتاپایان دوره‌انگیزه‌های مثالی دیگری همواره مد‌کار کارآموز خواهد بود که نونده‌ای عینی آن کل کلاس‌های دایر شده درسال جاری خصوصا حرفه‌وفن، هنر وزبان راهنمائی وزبان وروانشناسی دبیرستان و آموزگاران یمنایی بود و شاهد مافطنامه های پایانی این عزیزان است که مصرا‌نه وقاطعانه خواسار تجدید کلاس‌ها برای بقیه همکاران می‌باشند.

چه مشکلاتی داریم ؟

رئیس آموزش ضمن خدمت استان اصفهان در پاسخ به‌این سؤال که در زمینه‌تفلی چه مشکلاتی دارید ؟ اظهار داشت :
مشکل اصلی ما کمبودبودجه است که امیدوایم مسئولان امر دراین زمینه بذل توجه نمایند.

مشکل دیگر پراکندگی و محرومیت‌های شدید مادی و معنوی بخشی‌از استان است که امکان برگزاری کلاس‌ها درطول سال تحصیلی نیست وایچارا بیش‌تر کلاس‌ها درتایستان ودر مرکز استان تشکیل میشود که آ‌تم بامشکلات زیادی همراه است . بعنوان مثال کثرت کاردر تابستان‌باعث خستگی شدید و فرسودگی توان کاری بیشتر همکاران این‌واحد آموزشی میشود زیرا‌ما مجبوریم درمدت کمتر ازدوماه حدود یک میلیون برگ جزوه تألیف و تکثیر وادامه نمائیم وحتی به بعضی از استان‌های همجوار نیز دراین زمینه‌تک‌مکند همین نداشتن جای مناسبی برای مرکز آموزش ضمن خدمت که دارای امکان تشکیل ۲۰ کلاس‌بافاضلای مناسب و امکانات لازم باشد، مشکل دیگری است که ما در اصفهان باآن مواجه هستیم .

طی‌مراسمی با حضور امام جمعه و مسئولان شهر

هنرستان خواسار خواسار گشایش یافت
خواسار- خبرنگار اطلاعات- بهره‌برداری از ساختمان هنرستان خواسار طی مراسم خاصی آغازشد. دراین مراسم که امام جمعه و جمعی از مسئولین و کارکنان نهاده ، ادارات ودوایر دولتی وگروه کثیری از متصدین این شهرستان حضور داشتند، بعد ازاتوات آیینی از کلام الله مجید ، حجت‌الاسلام غضنفری امام جمعه خواسار سخنانی پیرامون نقش فرهنگ و اسلام واهمیت آن در جامعه ایراد کرد. آنگاه قسمتهای‌مختلف ساختمانی این هنرستان‌مورد بازدیدحاضرین قرارگرفت. لازم به تذکر است که این هنرستان درحال حاضر دارای پنج رشته تحصیلی می‌باشد کسه رشته آن ننی و دورشت آن حرفه‌ای است.

همچنین با توافق دفت‌رکل امور مدارس عالی در مورد تأسیس استیونو تکنولوژی در بخشی از ایمن هنرستان، امام جمعه خواسار اولین کلاس-ساختمان- خوابگاه این موسسه را‌در حضور حاضرین به زمین‌زد، وحتد کوشش‌ها به بر صفر شاهین را شکست داد. آ‌یر۴ یاسر را مغلوب کرد.
امروز آ‌موزر صفر بر دو از عقاب کاشان شکست خورد و برق فلاورجان صفر بر سه مغلوب پاس شد . استقلال نیز دو بر صفر آ‌ن گشایش پذیرش ۱۲۰ نفر ه‌رنجرو را خواهد داشت.

۲ خبر ورزشی از فلاورجان

والیبال فلاورجان - یک دوره مسابقات والیبال بین تیمهای جوانان این شهرستان برگزار شد . در این مسابقات تیم میلاد ابرصفر تیم آزاد را شکست داد و تیم جهاد سازندگی با همین نتیجه از تیم فلاورجان برد. همچنین در ادامه مسابقات تیم برق کاشان سه بر صفر شاهین را شکست داد.

وحتد کوشش‌ها به بر صفر شاهین را شکست داد. آ‌یر۴ یاسر را مغلوب کرد.
امروز آ‌موزر صفر بر دو از عقاب کاشان شکست خورد و برق فلاورجان صفر بر سه مغلوب پاس شد . استقلال نیز دو بر صفر آ‌ن گشایش پذیرش ۱۲۰ نفر ه‌رنجرو را خواهد داشت.

